eBook HUMANITAS

STATELE UNITE
ȘI NOUA ORDINE MONDIALĂ

O DEZBATERE ÎNTRE
OLAVO DE CARVALHO ȘI ALEKSANDR DUGHIN

Olavo Luiz Pimentel de Carvalho (n. 29 aprilie 1947, Campinas, Brazilia) este un filozof, scriitor și jurnalist brazilian preocupat de istoria filozofiei, istoria mișcărilor revoluționare, religie comparată, psihologie și antropologie filozofică. Este cunoscut pentru ideile sale politice conservatoare și pentru critica adusă politicii de stânga. Între 2001 și 2005 a predat filozofie politică la Universitatea Catolică Pontificală din Paraná, Brazilia, apoi s-a mutat în Statele Unite, devenind corespondent internațional. Printre numeroasele sale cărți se numără: *A Imagem do Homem na Astrologia* (1980), *Astrologia e Religião* (1986), *Uma Filosofia Aristotélica da Cultura* (1994), *O Jardim das Aflições: De Epicuro à Ressurreição de César; Ensaio sobre o Materialismo e a Religião Civil* (1995), *O Mínimo Que Você Precisa Saber para Nâo Ser um Idiota* (2013). Este fondatorul și președintele Inter-American Institute for Philosophy, Government, and Social Thought (2009).

Aleksandr Gelievici Dughin (n. 7 ianuarie 1962, Moscova) este un geopolitician, filozof, sociolog și politician rus, unul dintre cei mai influenți intelectuali ai „noii Rusii“, cunoscut pentru legăturile sale strânse cu Kremlinul și armata rusă. Este profesor la Facultatea de Sociologie a Universității de Stat din Moscova și lider al Mișcării Internaționale Eurasia. Dughin se opune liberalismului și globalismului, pledează pentru respectarea valorilor creștine tradiționale, naționale și pentru crearea unui suprastat eurasiatic capabil să se opună hegemoniei americane. A scris mai multe cărți de geopolitică, printre care *Bazele geopoliticii*, *Teoria lumii multipolare* și *A patra teorie politică: Rusia și ideile politice ale secolului XXI.*

STATELE UNITE
ȘI NOUA ORDINE MONDIALĂ

O DEZBATERE ÎNTRE
OLAVO DE CARVALHO ȘI ALEKSANDR DUGHIN

Introduceri de
Giuliano Morais și Ricardo Almeida

Traducere din portugheză de
Simina Popa și Cristina Nițu

HUMANITAS
BUCUREȘTI

Redactor: Mona Antohi
Coperta: Ioana Nedelcu
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Cristian Negoiţă
DTP: Radu Dobreci, Carmen Petrescu

Os Eua e a Nova Ordem Mundial
Um debate entre Alexandre Dugin e Olavo de Carvalho

ISBN 978-973-50-5521-9 (pdf)

EDITURA HUMANITAS
Piaţa Presei Libere 1, 013701 Bucureşti, România
tel. 021/408 83 50, fax 021/408 83 51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0372.743.382; 0723.684.194

Cuprins

Partea a treia
CONCLUZII

Prezentarea dezbaterii și a protagoniștilor

GIULIANO MORAIS și RICARDO ALMEIDA

Organizatori și moderatori ai dezbaterii

Ideea de a da curs acestei dezbateri a apărut în timpul unei discuții despre așa-numita Noua Ordine Mondială (NOM). Ni se părea că tema prezintă un interes intelectual urgent, luând în considerare starea avansată a acestei ordini în lume. Iar dacă în ce privește existența acestui fenomen nu aveam foarte multe motive să fim în dezacord, distingeam clar unele divergențe între liniile de interpretare ale NOM în rândul celor care îl cercetează.

Printre aceste divergențe, exista una aparte. Cunoșteam ideile lui Aleksandr Dughin și pe cele ale lui Olavo de Carvalho din lucrările lor, de mare importanță în panorama ideilor contemporane în materie de politică. Ni se părea că opoziția dintre cei doi în calitate de interpreți ai aceluiași fenomen era deosebit de abruptă. Așa a apărut ideea de a-i aduce împreună într-o dezbatere, astfel încât însăși opoziția dialectică a textelor să impună o formulare cristalină din partea fiecăruia în ceea ce privește întrebarea centrală despre rolul Statelor Unite ale Americii în NOM: care sunt factorii și actorii istorici, politici, ideologici și economici care definesc în prezent dinamica și configurația puterii în lume și care este poziția Statelor Unite ale Americii în ceea ce se numește Noua Ordine Mondială?

Întrucât autorii se află în țări diferite, unul în SUA și celălalt în Rusia, iar noi, organizatorii, în Brazilia, o dezbatere față în față ar fi fost aproape imposibilă, din moment ce nu dispuneam de resursele necesare pentru organizarea unui astfel de eveniment. Soluția pe care am găsit-o a fost realizarea unei dezbateri *online*, în scris, în care fiecare din partenerii de dialog urma să-și prezinte răspunsul la întrebarea inițială, apoi o replică, o contrareplică și o concluzie. Soluția s-a dovedit potrivită, întrucât site-ul care a găzduit dezbaterea a fost accesat de 200 000 de persoane din peste treizeci de țări.

După ce protagoniștii au fost contactați și s-au stabilit detaliile, dezbaterea a pornit în data de 4 martie 2011 și s-a încheiat în data de 31 iulie a aceluiași an, când autorii și-au publicat concluziile. Pentru început, fiecare din cei doi protagoniști trebuia să trimită un text introductiv de maximum 24 000 de semne, urmând ca acestea să fie publicate în același timp. Apoi avea să urmeze o rundă de răspunsuri alternative, începând cu comentariul prof. Aleksandr Dughin la articolul prof. Olavo de Carvalho. Din acel moment, replicile au apărut în ordinea Carvalho–Dughin–Carvalho. În acea fază nu a fost impusă nici o limită de spațiu, dar s-a stabilit, cu titlu de sugestie, numărul de 120 000 de semne. În final, concluziile au fost publicate concomitent, cu o limită maximă de 18 000 de semne. Structura inițială s-a păstrat, cu excepția limitei de semne, care a fost extinsă nu doar o dată.

Textele au fost publicate inițial în limba engleză și imediat apoi traduse în portugheză, grație muncii remarcabile a două persoane cărora le suntem recunoscători: Alessandro Cota, traducătorul textelor lui Olavo de Carvalho, și Giuliano Morais, care a tradus intervențiile lui Aleksandr Dughin.

Cei doi autori, după cum vom vedea, sunt filozofi experimentați, cu o listă vastă de publicații pe tema propusă pentru dezbatere. Din acest motiv, am pregătit o scurtă introducere despre gândirea fiecăruia din cei doi parteneri de discuție, fără a pretinde, cu toate acestea, că prezentăm o viziune integrală și sistematizată a ideilor lor, întrucât ar depăși limitele acestei introduceri. Profilurile sintetice care urmează permit accesul doar către o viziune rezumată asupra unor aspecte relevante pentru tema în discuție.

Despre Aleksandr Dughin

Aleksandr Dughin s-a născut la 7 ianuarie 1962 la Moscova, într-o familie de militari. Tatăl lui era ofițer KGB, iar mama lui era medic. La începutul anilor '80, fiind un disident al regimului comunist – pe atunci aflat în plină decădere –, a intrat în contact cu mici grupuri tradiționaliste și cercuri politico-literare din Moscova, unde participau, de exemplu, romancierul Iuri Mamleev, poetul Evgheni Golovin și islamistul Gheidar Djemal. În aceeași perioadă a descoperit scrierile lui Evola, Guénon și Coomaraswamy, pe lângă alți autori asemănători.

După destrămarea sistemului sovietic, la începutul anilor '90, a înființat Asociația Arctogaia, Centrul de Studii Metastrategice și apoi revistele *Milîi Anghel* și *Elementî*, care au existat până în anul 1998, respectiv 1999. Ideile sale au fost influențate, începând cu anii '80, de către Noua Dreaptă europeană, mai ales de Alain de Benoist, pe care Dughin îl consideră chiar și astăzi unul dintre cei mai însemnați intelectuali francezi contemporani. Recent, interesele sale s-au apropiat de filozofia lui Martin Heidegger, de sociologia lui Marcel Mauss, Pitirim Sorokin și, în special, de Gilbert Durand, îl interesează deopotrivă antropologia lui Georges Dumézil și a lui Claude Lévi-Strauss. Autorul a semnat și texte pe teme economice despre ideile lui Friedrich List,

Schumpeter și Braudel, printre alții. Dughin vorbește cel puțin nouă limbi străine, este liderul Mișcării Internaționale pentru Eurasia și directorul Centrului de Cercetări Conservatoare al Facultății de Sociologie din cadrul Universității de Stat din Moscova.

Puține dintre referințele sale intelectuale fac parte din discuțiile academice sau politice de actualitate din Brazilia. Mai mult, lucrările sale cu tentă mai filozofică sau metafizică nu sunt disponibile în limbile occidentale, ceea ce ar putea duce la concluzii simpliste despre scrierile sale. Din toate aceste motive, ne vom limita doar la o situare a sa în dezbaterea actuală, prezentând foarte sumar câteva aspecte, precum dimensiunile sale spirituale, geopolitice, importanța ideologiei național-bolșevismului în formarea așa-numitului eurasiatism și, în sfârșit, o schiță foarte rapidă a concepției sale în ceea ce privește Noua Ordine Mondială.

Primul lucru pe care publicul brazilian trebuie să-l aibă în vedere este poziția de gânditor universal a lui Dughin, prin spectrul amplu al gândirii sale, precum și prin influențele variate condensate în gândirea lui. Cu toate acestea, el este înainte de toate un intelectual rus, naționalist, a cărui gândire nu se desparte de peisajele, de istoria, de memoria tradițională și religioasă ale acestei țări. Am putea chiar să spunem că, dintr-un anumit punct de vedere, poziția sa politică este o articulare a problematicii politice rusești contemporane, sau, altfel spus, este o propunere de sinteză a celor două poziții în vigoare în Rusia postcomunistă, anume, tendința liberalistă și proamericană, pe de-o parte, și tendința conservatoare comunistă, pe de alta.

Militantismul său în „superideologia“ național-bolșevismului – o ideologie veche încă din timpul unor gânditori de calibrul lui Ernst Niekisch și Ernst Jünger, care îndem-

nau către o convergență politico-strategică între Rusia și Germania în Primul Război Mondial –, deși ține formal de trecutul lui Dughin (1993–1998), își face încă simțită prezența din punctul de vedere al doctrinei în gândirea dughiniană. O prezență cu atât mai viguroasă cu cât axele trasate de național-bolșevism constituie baza sa teoretică și geneza sintezei conceptuale și politice care îi este specifică, a ideii înseși de „revoluție conservatoare". În această accepție, filozoful rus vede reflecția asupra teoriei lui Karl Popper – care deosebește societățile deschise de societățile închise – ca pe un instrument exact folosit pentru a ne prezenta un aspect foarte important, întrucât dezvăluie unitatea metafizică profundă a regimurilor aparent diferite: comunismul, fascismul și conservatorismul centralist. Astfel, ni se revelează genealogia dușmanilor societății deschise prin firul istoric care provine de la Platon și Heraclit, avându-i drept reprezentanți mai recenți pe Schlegel, Schelling, Hegel, Marx și Spengler.

În momentul în care se face legătura între național-bolșevism și acest criteriu al lui Popper, se obține identitatea profundă mult dincolo de simpla contingență a alianței politice ocazionale; această unitate se formează pe axa onto-istorică, în care toate aceste doctrine, mișcări și filozofii converg, urmarea fiind respingerea așa-numitei societăți deschise în ceea ce reprezintă ea în esență: triumful individualismului și al subiectivismului. Așadar, propunerea constă în gruparea din perspectivă politică și strategică a oricărei doctrine sau tendințe istorice relevante în care „absolutul" și „obiectivitatea" au constituit nucleul, în detrimentul individului.

Conștient de divergențele apărute de-a lungul istoriei între diferitele doctrine catalogate drept „absolutiste", național-bolșevismul „are ca scop purificarea doctrinelor istorice

ale naționaliștilor și ale comuniștilor de reziduurile prejudecăților eterogene, provenite din confuzii ca elemente subiective“[1]. Obiectivismul – acea constantă care reprezintă negarea individului prin afirmarea ideii impersonale de absolut – este aceeași instanță metafizică fixă și inalterabilă pe care o redă formula non-dualistă hindusă „Atman este Brahma“, ceea ce s-ar putea traduce ca „Spiritul este Absolutul“, ori, altfel spus, realitatea absolută nu este individul, ci Ideea impersonală supremă. Și, chiar dacă se manifestă doar la nivel de intenție sau schematic în multe din doctrinele obiectiviste, această formulă metafizică este una de bază în sinteza dughiniană, întrucât conferă o unitate doctrinală și istorică acțiunii politice sub egida căreia trebuie combătut răul așa-numitului „Regat al Cantității“, impunându-se asupra multiplelor sale aspecte – individualismul, kantismul, cartezianismul, liberalismul, printre altele –, concretizând „realizarea perfectă a celei mai mari dintre revoluții, continentală și universală. Este întoarcerea îngerilor, învierea eroilor, revolta inimii împotriva dictaturii rațiunii“[2].

Escatologia creștină exercită o influență considerabilă asupra viziunii sale istorice. În ciuda orientării sale eminamente politice, avem de-a face cu un creștin ortodox, practicant, adept al așa-numiților „vechi ritualiști“. „Spiritul ortodox e contemplativ, apofatic, isihast, comunitar și, în mod clar, antiindividualist. Scopul declarat fără înconjur al ortodoxiei este «dumnezeirea» omului pe cale ascetică, o cale descrisă în termeni pur ezoterici și care se folosește de

1. Alexandre Douguine, *Le prophète de l'eurasisme*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 143.

2. *Ibid.*, p. 147.

procedee inițiatice."[1] Dughin deosebește două căi spirituale prototipice, raportându-se la clasica distincție hindusă între cele două căi posibile de mântuire – *jnana* (gnoză) și *bhakti* (devoțiune). Și face asta din mai multe motive: pentru el, există „calea mâinii stângi" și „calea mâinii drepte", o diferențiere interesantă, care ar putea prezenta, în anumite utilizări, mai multe asemănări cu conceptele nietzscheene despre dionisiac și apolinic decât cu dicotomia vedică clasică propriu-zisă sau cu conceptul tantric care folosește aceiași termeni. Calea mâinii stângi este în același timp calea revoluționarului și cea a suferinței, precum și, potrivit filozofului rus, adevărata cale a gnozei. Acea „cale a vinului" este „distructivă, îngrozitoare, și nu cunoaște decât furia și violența. Pentru cel care urmează această cale, întreaga realitate este percepută ca un infern, ca un exil ontologic, o tortură..."[2], în vreme ce pe calea opusă, adică cea a mâinii drepte, realitatea pare să fie „bună" și „adecvată". Un aspect inovator din acest punct de vedere îl constituie faptul că în aceeași categorie gnostică sunt grupate personalități istorice atât de diferite precum Marx, Lenin, Stalin, Mao Zedong și Che Guevara, pe de-o parte, iar pe de alta, Nietzsche, Evola, Heidegger, Hitler și Mussolini, în virtutea faptului că păstrează o rădăcină, pe filieră directă sau indirectă, dinspre calea *gauche* – cu alte cuvinte, cu toții „luptă împotriva Demiurgului cel rău, creatorul unei lumi condamnate"[3].

1. V. *Alexandre Douguine et le néo-eurasisme russe, unissent Thiriart et Evola*, disponibil la adresa: http://www.voxnr.com/cc/d_douguine/EEFFuVlVkyLmpaFQOm.shtml.

2. *Ibid.*, p. 218.

3. *Ibid.*, p. 219.

Cât despre punctul său de vedere politic mai recent, Dughin propune un caracter neviabil al doctrinelor celor trei linii teoretice anterioare: comunismul, fascismul și liberalismul. Cu toate acestea, credem că este suficient să evidențiem aici direct esența luptei sale strategice care, în practică, se desfășoară ca o luptă împotriva valorilor liberale, tehnocrate, împotriva „imperialismului american" și a lumii unipolare. Pornind de la punctul de vedere al criticii perenialiste, pe terenul căreia se dezvoltă filozofia lui Dughin, lumea modernă nu este decât produsul decăderii provocate de abandonarea tradițiilor spirituale. Totuși, deși extrage din scrierile tradiționaliștilor René Guénon și Julius Evola substanța doctrinară și metafizică a filozofiei sale, Dughin se declară, în anumite puncte, împotriva doctrinei lui Guénon, în măsura în care filozoful rus aplică în politică doctrinele metafizice – lucru cu care francezul nu era de acord. Se apropie de Evola în ce privește adoptarea acțiunii ca direcție spirituală, fiind totuși în dezacord cu acesta referitor la înțelegerea valorii tradiționale a popoarelor slave și considerațiile depreciative ale lui Evola față de regimul socialist.

Ideea antiimperialistă și antiliberală din scrierile sale oferă o critică integrată pe diverse planuri, dintre care se evidențiază cel al geopoliticii, înțeleasă aici atât în sensul clasic de disciplină academică, așa cum a fost definită de Rudolf Kjellén, cât și în sensul de geopolitică sacră, dimensiunea ezoterică a reprezentării spațiale a civilizațiilor. Potrivit filozofului, polaritatea dinamică „Mare *vs* Pământ", sau o alta precum „Civilizație telurocratică *vs* Civilizație talasocratică" – pe cele două planuri abordate de Dughin –, apare ca o alternativă completă și mai eficientă decât polaritatea economică clasică „Muncă *vs* Capital", cu care chiar și punc-

tul de vedere geopolitic se articulează fără nici o dificultate. Intersectând diversele posibilități metodologice de înțelegere a subiecților istoriei, Dughin descoperă că polaritățile diferitelor metode coincid: civilizația apelor este civilizația liberalismului, concretizată de NATO, iar civilizația pământului este civilizația socialismului, care a fost înființată prin Tratatul de la Varșovia. În sfârșit, contrar a ceea ce am putea fi tentați să credem, trebuie remarcat că eurasiatismul nu este opusul simetric al atlantismului, din moment ce eurasiatiștii nu pretind să instaureze o simplă nouă ordine a puterii opuse, ci „apără logic principiul multipolarității care se opune mondialismului unipolar impus de atlantiști".

Eurasiatismul, în sensul dughinian, este o „viziune a lumii, un proiect geopolitic, o teorie economică, o mișcare spirituală, un nucleu menit să consolideze un amplu spectru de forțe politice"[1]. Însă, în afară de această încadrare, constă și într-un proiect de apărare a intereselor rusești, care vizează „salvarea Rusiei ca realitate politică autonomă și independentă". Proiectul trece mai întâi prin renașterea economică rusească, care s-ar putea realiza doar printr-un „sistem de alianțe strategice". Devine necesară angajarea într-o căutare activă de interlocutori geopolitici care să dispună de potențial financiar și tehnologic, sau, cu alte cuvinte, „Rusia ar trebui să transfere povara renașterii potențialului său economic către partenerii săi care susțin multipolaritatea"[2].

Potențialii parteneri sunt împărțiți în categorii în funcție de gradul de „complementaritate". În primul rând, Uniunea Europeană, Japonia, Iranul și India, actorii geopolitici care pot beneficia de sursele primare, de potențialul strategic

1. *Ibid.*, p. 146.
2. *Ibid.*, p. 33.

de armament și de ponderea politică oferită de Rusia; în al doilea rând, țările care sunt de asemenea interesate de multipolaritate, dar nu sunt complementare Rusiei, precum China, Pakistanul și țările arabe. Cel de-al treilea grup, al așa-numitelor „țări din lumea a treia", nu are o forță geopolitică decisivă și trebuie integrat de către subiecții geopolitici mai relevanți din blocul eurasiatic. În ultimul grup: țările de pe continentul american, care se află în mod natural în câmpul de influență al SUA. Strategia destinată acestor țări este, pe de-o parte, să caute să demonstreze Statelor Unite dezavantajele unei lumi unipolare, pe de alta, să le limiteze influența strict la țările americane; în cazul în care se va opune rezistență, se va alimenta antiamericanismul în America de Sud și în America Centrală, „folosindu-se o viziune a lumii și o formulă politică mult mai flexibile și mult mai ample decât marxismul"[1].

Pe lângă opoziția deja citată, „Orient *vs* Occident", se mai poate adăuga încă un aspect important în fundamentarea scrierilor lui Dughin: opoziția „Nord *vs* Sud", o idee pornită dintr-o perspectivă, să spunem, mitologică. Dughin parcurge calea deschisă de Evola, susținând ideea că într-un trecut îndepărtat a existat o civilizație glorioasă care trăia în nordul extrem al planetei. Dughin crede însă că hiperboreenii, după cum sunt denumite acele popoare, ar fi avut o relație strânsă cu rușii, în special cu slavii, care ar descinde mai mult sau mai puțin direct din acele popoare, păstrând o afinitate spirituală și etnică cu acestea. Totuși, în circumstanțele actuale, nu mai au aceeași puritate rasială, întrucât au pierdut multe din atributele spirituale ale strămoșilor, după marea migrare către sud, prin Eurasia. Hiperboreenii

1. *Ibid.*, p. 28.

ar fi opusul arhetipal al popoarelor „telurice“ din sud și din zonele tropicale ale planetei.[1]

În fond, în ce privește titlul-temă al prezentei dezbateri, am putea rezuma modest viziunea dughiniană după cum urmează, folosindu-ne de propria lui terminologie: Noua Ordine Mondială este un proiect mesianic și escatologic, care depășește ca anvergură toate celelalte proiecte sau utopii din trecut, precum Califatul arab sau planurile comuniste pentru o revoluție mondială. Această ordine provine direct din deciziile anumitor actori istorici, ca ideologii așa-numitei Comisii Trilaterale, ai Grupului Bilderberg, ai Consiliului American pentru Relații Externe și ai diverșilor gânditori care sunt în slujba mondialismului internațional. Principiile Noii Ordini pot fi împărțite practic în patru planuri: economic, geopolitic, etnic și religios. Planul economic ar consta în impunerea totală și obligatorie asupra întregii lumi a sistemului de piață capitalist; planul geopolitic ar fi predominanța absolută a țărilor din Occidentul istorico-geografic asupra Orientului; planul etnic ar consta în încurajarea miscegenației nediscriminate, în combaterea oricărei unități rasiale, naționale, etnice și culturale localizate; și, în sfârșit, în plan religios, Noua Ordine Mondială pregătește apariția unei figuri mistice care va revela o nouă religie ce va unifica umanitatea.

În fața unei asemenea rețele complexe de idei, am tinde să ne așteptăm la un erudit potrivnic mijloacelor de comunicare în masă, însă Dughin se mișcă cu admirabilă ușurință în cercurile mediatice și politice. Pe de altă parte, varietatea amplă de subiecte pe care le abordează îl derutează de

1. Stephen D. Shenfield, *Russian Fascism: Traditions, Tendencies, Movements*, M.E. Sharpe, New York, 2001.

multe ori pe observatorul încă nepregătit să deslușească unitatea gândirii filozofului, și încercarea de a pune cap la cap toate aceste straturi pare o dificultate insurmontabilă. În această privință, Limonov are o poziție categorică: „E un om paradoxal, capabil să susțină zece puncte de vedere – sau mai multe – în același timp.“[1] Deși poate nu s-ar zice la prima vedere, Limonov laudă capacitatea lui Dughin de a concilia, într-o formă aparent imposibilă, tendințe cu cele mai diverse origini într-un sistem original, de neînțeles pentru cei care se limitează la aspectele văzute din exterior ale operei sale.

GIULIANO MORAIS

1. *Ibid.*, p. 197.

Despre Olavo de Carvalho

Deși se aseamănă în atâtea aspecte ale personalității intelectuale, în ce privește poziționarea politică cu greu s-ar putea găsi doi gânditori mai antagonici. Pe Olavo de Carvalho îl caracterizează dezvoltarea unei filozofii a conștiinței, care confirmă întâietatea conștiinței individuale în raport cu doctrinele care încearcă să o suprime; Dughin formulează o filozofie de tip supraindividual, în care concepția *Axis Mundi* și *Arborele Vieții* – fie în simbolismul său metafizic, fie în transcrierea teologico-politică de care este susceptibilă – reprezintă axa gândirii lui, deschisă la influența curentelor romantice sau iraționaliste.

În câmpul disputei politice, Olavo de Carvalho ar respinge strategia eurasiatică, văzând în ea expresia hybrisului revoluționar, tipică modernității și origine a atâtor răni; Dughin ar vedea în prăbușirea puterii americane o lovitură dată hegemoniei atlantiste, ideilor liberale pe care aceasta le reunește și, astfel, posibilitatea de resuscitare a valorilor tradiționale, încorporate în doctrina Bisericii Ortodoxe. Cu toate acestea, pentru a nu adânci și mai mult abisul dintre cei doi, este necesar să amintim măcar unul dintre punctele în care se întâlnesc.

Acest punct constă în prezența marcantă a școlii tradiționaliste ca influență intelectuală în cazul amândurora.

Prof. Olavo de Carvalho s-a consacrat drept specialist în tradiționalism în cărți precum *Fronteiras da Tradição* și *Astros e Símbolos*. Aleksandr Dughin, la rândul său, a absorbit influența lui Guénon – și a școlii tradiționaliste în general –, dar o combină cu cea a autorilor aparținând unor curente de gândire diverse, precum Ernst Jünger, Novalis și Karl Marx, într-o sinteză fertilă.

Așadar, locul pe care această școală îl ocupă în gândirea respectivilor autori este diferit. Nici unul dintre ei nu se încadrează în școala tradiționalistă; influența acesteia este nuanțată de poziții inverse și opuse. În cazul prof. Olavo de Carvalho, se identifică drept figuri marcante, pentru poziția politică a reflecției sale, Eric Voegelin, filozoful de origine germană stabilit în Statele Unite ale Americii, autorul cărților *A New Science of Politics*, *Order and History*, *History of Political Ideas*, printre alte opere însemnate; conservatorismul clasic anglo-american (Russell Kirk, Irving Babbitt, T.S. Eliot, Roger Scruton; straussienii Allan Bloom și Stanley Rosen sunt alte nume ilustre, în ciuda rezervelor lui față de Leo Strauss); și, în cele din urmă, studiile despre comunism, strategia comunistă și Noua Ordine Mondială (Anthony Sutton, Claire Sterling, Anatoli Golițîn, Daniel Estulín, Lee Pen, Pascal Bernardin, printre alții).

Deși partea mai consistentă a lucrărilor sale se apleacă asupra temelor metafizice, gnoseologice și logice, binemeritata faimă a prof. Olavo de Carvalho de jurnalist și polemist le-a dat în cele din urmă impresia cititorilor săi mai superficiali că disputa politică ocupă un loc central în gândirea sa. Dar, de fapt, politica curentă, chiar și atunci când este ridicată la nivelul confruntărilor puterilor globale, este tratată de fiecare dată dintr-o perspectivă intelectuală care ia forma cercurilor concentrice, circumscrierea politică fiind

unul dintre cele mai periferice. În ce privește forma sa de articulare, vom face trimitere la momentul oportun către o scurtă scriere a autorului, publicată în Seminarul său de Filozofie, cu titlul *Esboço de um Sistema de Filosofia*[1]. Vom face totuși o singură excepție, cu privire la un singur punct, care ne-a fost semnalat special de către autor.

Potrivit prof. Olavo de Carvalho, nici o filozofie nu ar putea să atingă vreodată expresia exactă a adevărului. De îndată ce filozofemele – intuiții de bază din care este compusă substanța filozofică – sunt exprimate în judecăți, iar judecățile sunt exprimate prin intermediul cuvintelor, apare decalajul între ceea ce este spus și ceea ce este intuit. Întrucât pentru filozoful nostru intuiția este modalitatea de cunoaștere a realității, în comparație cu care alte facultăți cognitive sunt accesorii, acest decalaj implică inadecvarea inevitabilă dintre percepția realului – intuitivă, în esență – și transmiterea sa în cuvinte într-un sistem filozofic, efectuată, prin definiție, în formă discursivă.

În cazul prof. Olavo de Carvalho se poate vorbi despre filozofii deschise și închise, sau, altfel spus, despre filozofii care permit o apropiere mai mare de experiența intuitivă de percepere a realului, și despre celelalte, care se cristalizează mai ușor în structuri discursive rigide, cu un înalt grad de autoreferențialitate. Acest element de deschidere apare de asemenea revalorificat în virtutea concepției filozofiei ca simbol, în măsura în care simbolul trimite la obiectul simbolizat, dar nu îl poate traduce perfect, ceea ce, într-un fel, este statutul sentințelor filozofice, după părerea autorului. Și, potrivit afirmațiilor lui Susan K. Langer, destul de des menționate de profesor, simbolurile sunt matrice ale înțelegerii.

---

1. Disponibilă la http://seminariodefilosofia.org/node/107.

În acest fel, un sistem închis caută să epuizeze din punct de vedere analitic realitatea intuită și să dea o formă finită produsului acestor analize, a căror calitate estetică și migală logică se dovedesc a fi atât de fermecătoare, încât produsul ajunge să înlocuiască însăși experiența. În filozofia prof. Olavo de Carvalho, dimpotrivă, se descoperă elaborarea progresivă a unui limbaj mai aproape de experiență, capabil să o traducă cu maxima fidelitate posibilă, păstrând inclusiv ambiguitățile provenite din tensiunile pe care însăși realitatea le oferă. De aici provine senzația, împărtășită de mulți dintre cititorii săi, că autorul a știut *să spună* exact ceea ce fiecare gândea, dar nu reușea să *exprime*.

Pe de altă parte, absența sistematizării nu trebuie să-l determine pe cititor să atribuie gândirii sale o acumulare de intuiții întâmplătoare. Subzistă o ordine ideală, către care încearcă mereu să ajungă, fără să o declare cucerită pe parcurs. Această ordine rezultă din însuși efortul de clarificare critică a credințelor obținute în confruntarea cu viziunea originară asupra lumii în care își are rădăcinile gândirea filozofului. Un rol important în această clarificare îl are Teoria celor Patru Discursuri. Fiecare dintre credințele care apar problematizate în interogarea filozofică e clasificată în patru niveluri de certitudine – cert, probabil, verosimil, posibil –, cu toate multiplele implicații care au fost prezentate în cartea *Aristóteles em Nova Perspectiva* și în notele care prezintă Teoria celor Patru Discursuri.

În sfârșit, unitatea obținută prin aplicarea disciplinară a Teoriei celor Patru Discursuri constă în unitatea dinamică a unei gândiri continuu armonizate conform gradului de certitudine al credințelor fundamentale. Dinamică, fiindcă această gândire se menține activă atât în încercarea de a clarifica credințele obținute deja prin metode logico-dialec-

tice și a le ridica la un nou nivel de fiabilitate, cât și în încercarea de a ajunge la noi intuiții.

Odată încheiate aceste observații inițiale, este momentul să trecem la analiza contribuțiilor aduse filozofiei politice propriu-zise, și anume:

a) Teoria metacapitalismului

Metacapitalismul este un termen care se referă la faza istorică a capitalismului în care stăpânii marilor averi ajung să alcătuiască o nouă aristocrație. Vechea aristocrație a dominat Europa prin forța armelor, cu binecuvântarea Bisericii. La începutul epocii moderne, aristocrația se eliberează de sprijinul Bisericii, care îi limita orbita puterii. Din acel punct, mai este doar un pas pentru ca un principe să treacă de la *primum inter pares* la împuternicitul muritor al lui Dumnezeu, să se alieze cu starea a treia împotriva aristocrației și să monteze o mașinărie administrativă complexă cum nu s-a mai văzut în epocile anterioare. Apare astfel nevoia unui sprijin ideologic pentru noua putere regală. În acest scop se elaborează o întreagă doctrină teologico-filozofică; în centrul doctrinei, ideea unui corespondent nemuritor al Regelui, pe care regele în carne și oase îl reprezintă doar temporar. De unde și expresia „cele două corpuri ale regelui“: corpul muritor al regelui, corpul nemuritor al Coroanei.

Însă alianța cu starea a treia nu rezistă prea mult timp. Burghezia învinge puterea regală și se inaugurează capitalismul. Prin intermediul mobilității socio-economice de care beneficiază noul sistem, devine posibilă acumularea marilor averi private pe baza activității economice capitaliste. Între timp, fluctuațiile pieței supun marile averi capriciilor „mâinii invizibile“ a lui Adam Smith. Mâna invizibilă, însă, trebuie legată strașnic. Metacapitalismul apare când condițiile

istorice prilejuiesc exercitarea unei acțiuni asupra cursului lumii – capabilă să oprească fluctuațiile pieței – pe termen lung. Odată oprite fluctuațiile, marile averi, în mod natural, nu se vor risipi. Acumularea capitalului de către câteva familii, a căror putere ajunge să dureze de-a lungul timpului, le transformă în agenți istorici de prim-plan.

În diferite articole, prof. Olavo de Carvalho critică doctrina realistă a lui Hans Morgenthau, potrivit căreia statele-națiuni sunt agenți istorici. Profesorul aduce drept argument faptul că statelor le lipsește unitatea de scopuri pe termen lung specifică agentului istoric. Statele sunt mașinării administrative ocupate, provizoriu, de anumite grupuri de birocrați și politicieni de carieră care alcătuiesc guvernele. Prof. Olavo de Carvalho reformulează teoria agenților istorici, identificându-i cu organizațiile care, subiacente aparatului administrativ al statelor, le furnizează conținutul propriilor orientări colective: dinastii familiale, Biserica, entități ezoterice, printre altele.

În cadrul fiecăreia există întotdeauna opoziții de bază. Această duplicitate este observată, de exemplu, în legătură cu masoneria în *Jardim das Aflições*, unde este subliniat caracterul ambiguu al comportamentului său istoric, prin care a căutat să evite simplificările care o etichetează drept dușman de moarte al Bisericii sau făuritoare glorioasă a tuturor lucrurilor bune din istoria umanității.

b) Interpretarea marxismului drept cultură

Contrar încadrărilor ca filozofie politică, praxis revoluționar sau alt fenomen de dimensiune mai restrânsă, prof. Olavo de Carvalho concepe marxismul ca pe o *cultură*. O cultură în sensul antropologic al termenului – un sistem de valori în jurul cărora se structurează imaginarul colectiv.

Această cultură duce însă o viață parazitară în relație cu cultura majoră în care este inserată.

În fapt, marxismul nu a avut forța să susțină o civilizație. Colapsul socialismului real nu a dezvăluit doar faptul că socialismul era o opțiune inadecvată economic și politic. A demonstrat că funcția de amalgam social și de întreținere a imaginarului exercitată prin elemente tradiționale era indispensabilă. Când marxismul a dominat politic aceste regiuni, implantarea oficială a ateismului nu a fost de ajuns pentru a extirpa aceste elemente și a conduce imaginarul colectiv către o tablă de valori independente de asocierea cu valorile tradiționale. Incapacitatea de a fi absorbite într-o sinteză civilizatoare superioară (cum a făcut catolicismul cu cultura germanică și celtică) a demonstrat în practica istorică slăbiciunea marxismului de a susține o civilizație; cu toate acestea, continuă să dețină o puternică latură *critică*, prin care supraviețuiește și se consolidează.

Bernard-Henri Lévy, de exemplu, concepea marxismul ca pe o specie de totalitate culturală care se opunea viziunii creștine despre lume. Un critic renumit al marxismului, Toynbee, vorbea, în legătură cu acest fenomen, despre o religie. Folosirea termenului era echivocă, trebuie precizat, întrucât marxismul nu are nici un rit propriu-zis, și nici nu pretinde să realizeze vreun *religatio* cu transcendentul. Totuși, atât observația lui Toynbee, cât și cea a lui Lévy pun accentul mai degrabă pe dimensiunea cuprinzătoare a fenomenului decât pe interpretările reducționiste, apropiindu-se de abordarea prof. Olavo de Carvalho. Diferența este că, pe de o parte, acesta din urmă nu îl confundă cu o religie, așa cum face Toynbee, și, pe de altă parte, îi atribuie acestei culturi o caracteristică deloc măgulitoare în taxonomia formelor culturale, cea de parazit, o concluzie la care Lévy nu subscrie.

c) Teoria Mentalității Revoluționare

Această teorie a ocupat un loc privilegiat în reflecțiile profesorului Olavo de Carvalho din ultimii ani. Cartea sa care tratează în mod special acest subiect este un studiu despre Machiavelli, al cărui titlu, *Maquiavel ou a confusão demoníaca*, anunță deja intențiile critice ale formulării sale. Scrisă inițial pentru a alcătui o lucrare despre mentalitatea revoluționară, și-a câștigat independența față de proiectul general și a fost publicată de editura braziliană VIDE.

Cartea este un studiu crucial despre figura secretarului, filozofului și istoricului florentin Niccolò Machiavelli. Nu vom rezuma aici conținutul volumului, ci vom trece la concluzie. Concluzia – după ce de-a lungul cărții s-a demonstrat falsitatea integrală a concepțiilor lui Machiavelli, dovedind elementul minciunii sistematice prezente în scrierile ilustrului gânditor – se impune implacabil: succesul lui Machiavelli în calitate de mare teoretician al politicii moderne nu ar putea fi înțeles dacă n-am bănui că acea epocă și-a pierdut inteligența politică. Aceasta este bănuiala pe care prof. Olavo de Carvalho o lansează și o coroborează în analizele pe care le face asupra mentalității revoluționare.

Grosso modo, revoluționarul gândește istoria după canoanele unui prezent care va fi legitimat *a posteriori*, când îndeplinirea obiectivelor viitoare va da măsura valabilității eforturilor prezente, inclusiv valoarea morală intrinsecă a actelor. Astfel, obiectivul viitor al revoluționarului disculpă în mod automat actele înfăptuite – oricare ar fi judecata sa morală *actuală* –, în cazul în care au contribuit la îndeplinirea lui. Asemenea acte, în loc să fie înzestrate cu o valoare morală în sine, care le-ar permite să fie evaluate conform

canoanelor moralității intrinsece, nu posedă o valoare morală obiectivă independentă de devenirea lor istorică.

În această mișcare de exaltare, hybrisul revoluționar uzurpă postul de ghidare a conștiințelor, ocupat tradițional de filozofia clasică și de religie. Cu toate acestea, dacă în cazul celor două fenomene – religia și filozofia – există promisiunea unei obiectivități ideale, dacă până și religia, ale cărei credințe planează dincolo de limitele simplei raționalități, face un compromis cu prezența necesară a unui *corpus* doctrinal stabil, nu se poate spune același lucru despre ideologiile revoluționare, care își conservă unitatea în pofida schimbărilor și inversiunilor radicale în concepțiile sale teoretice. Această trăsătură duce la o scădere formidabilă a inteligenței politice, deoarece ininteligibilitatea aparține chiar naturii unui act a cărui valoare morală nu poate fi măsurată decât prin rezultatele pe care le provoacă în vederea unui obiectiv incert și indivizibil în orizontul istoric.

Analiza aplicată pe plan individual este valabilă și pe plan colectiv. Mentalitatea revoluționară cuprinde întreaga societate contemporană, din moment ce se opune, de la începutul modernității, mentalității tradiționale. Odată cu ea se modifică și contextul în care se înscrie această responsabilitate; ea se transferă de la ordinul individual, la care s-a statornicit încă de la începuturile conștiinței individuale în Occident – cu teatrul grec și creștinismul –, și se reia într-o ipostază colectivă. Prof. Olavo de Carvalho reușește să identifice, în microcosmosul conștiinței fiecărui individ – cu ajutorul propriei experiențe de fost militant comunist filtrată critic –, mentalitatea inversată a revoluționarului; când urcă la nivelul generalizărilor, păstrează clară dimensiunea psihologică a fenomenului. Posibilitatea unei asemenea

descoperiri ține de acuitatea percepției în ceea ce privește relațiile dintre individ și colectivitate – una dintre cele mai remarcabile caracteristici ale personalității intelectuale a prof. Olavo de Carvalho.

Pe scurt, după părerea noastră, acestea sunt principalele contribuții ale lui Olavo de Carvalho aduse filozofiei politice. Lectura acestei dezbateri va oferi cu siguranță o înțelegere mai bună a acestor puncte, a articulării lor interne și a formei în care interpretarea aspectelor mai specifice ale fenomenului politic se încadrează în filozofia sa.

Ne mai rămâne de abordat o ultimă contribuție, care nu își are locul alături de celelalte din câteva motive. În primul rând, nu a căpătat destulă stabilitate pentru a fi enunțată ca o contribuție deja înfăptuită. Nu fiindcă nu ar fi fost expusă ca un produs pe deplin dezvoltat, întrucât se află în centrul cărții celei mai bine lucrate din punct de vedere stilistic dintre toate lucrările publicate de autor – *O Jardim das Aflições*. Cu toate acestea, dintre toate contribuțiile prof. Olavo de Carvalho, aceasta pare să aibă caracterul cel mai problematic, deși apare, susținută de vaste argumentări istorice, în ultima parte a unei cărți compuse excepțional. Mă refer la rolul Statelor Unite ale Americii ca factor principal al unei noi civilizații mondiale, de esență anticreștină.

La un moment dat, Olavo de Carvalho a spus că pe vremea în care scria *O Jardim das Aflições* încă nu cunoștea spiritul Statelor Unite. Câțiva ani mai târziu, când locuia deja în SUA, „doctrina celor două Americi" – una iudeo-creștină, conservatoare, inspirată din clasici; cealaltă laică, anticreștină, globalizatoare – s-a imprimat treptat asupra percepției sale pe măsură ce se aclimatiza la mediul țării care îl primise.

În prezent, apărarea Americii pe care o susține el constă, într-un fel, în apărarea unei Americi precum cea din urmă.

Prof. Olavo de Carvalho nu a scris însă o completare pe măsura cărții *O Jardim das Aflições*. Unul dintre obiectivele acestei dezbateri este să stimuleze apariția acestei lucrări, sau, mai modest spus, să primească unele explicații legate de această temă – în raport cu întrebarea de bază – de-a lungul dialogului.

RICARDO ALMEIDA

PARTEA ÎNTÂI

ROLUL STATELOR UNITE ÎN NOUA ORDINE MONDIALĂ

„Care sunt factorii și actorii istorici, politici, ideologici și economici care definesc în prezent dinamica și configurația puterii în lume și care este poziția Statelor Unite ale Americii în ceea ce se numește Noua Ordine Mondială?“

Tranziția globală și dușmanii săi

ALEKSANDR DUGHIN

Ordinea Mondială pusă sub semnul întrebării

Conceptul de „Nouă Ordine Mondială“ a fost popular într-un avânt istoric concret – și anume la sfârșitul Războiului Rece (la finalul anilor ’80, în era Gorbaciov), când cooperarea globală dintre Statele Unite și Uniunea Sovietică a fost considerată aproape și foarte probabilă. Baza Noii Ordini Mondiale era, se presupune, realizarea teoriei convergenței, care prezicea sinteza formelor politice ale socialismului sovietic și capitalismului occidental și o strânsă cooperare a Uniunii Sovietice cu Statele Unite în chestiunile regionale, ca de exemplu Războiul din Golf, la începutul anului 1991. Dat fiind că Uniunea Sovietică s-a destrămat în perioada imediat următoare, proiectul Noii Ordini Mondiale a fost desigur lăsat deoparte și uitat.

După 1991 s-a considerat că o altă Ordine Mondială apărea sub ochii noștri – cea a unei lumi unipolare, cu o evidentă hegemonie globală a Statelor Unite. Ideea este bine descrisă în utopia politică *Sfârșitul istoriei* de Fukuyama. Această Ordine Mondială ignora oricare alt pol al puterii care nu era reprezentat de Statele Unite și aliații săi (Europa și Japonia, în primul rând) și era concepută drept universalizarea economiei de piață libere, a democrației politice și a

ideologiei drepturilor omului ca standard acceptat la nivel global de toate țările lumii.

Scepticii credeau că această ordine era cu adevărat iluzorie și că diferențele dintre țări și popoare aveau să apară sub alte forme (de exemplu, în celebra ciocnire a civilizațiilor despre care a vorbit S. Huntington sau în conflictele religioase sau etnice). Unii specialiști considerau că unipolaritatea nu era chiar o Ordine Mondială, ci un impuls unipolar (J. Mearsheimer). În orice caz, în aceste proiecte se pune de fapt la îndoială Statul Național. Noii actori la scară transnațională sau subnațională au afirmat importanța sa crescândă, și astfel a devenit clar că lumea avea nevoie de o nouă paradigmă a relațiilor internaționale.

Cu toate acestea, lumea noastră contemporană nu poate fi considerată o Nouă Ordine Mondială. În prezent nu există în vigoare nici o ordine mondială definitivă. Există, într-adevăr, o Tranziție de la ordinea mondială pe care o cunoaștem din secolul XX către o altă paradigmă, ale cărei caracteristici urmează să fie definite. Viitorul va fi cu adevărat global? Sau vor învinge tendințele regionaliste? Va exista o ordine unică? Sau vom avea diferite ordini locale și regionale? Ori va trebui să ne confruntăm cu un haos mondial? Nici una dintre variantele de mai sus nu este clară până acum. Ne aflăm în mijlocul unei Tranziții care încă nu s-a încheiat.

Chiar dacă elita globală (în speță elita politică a Statelor Unite) are o viziune clară despre viitorul dorit (ceea ce este foarte îndoielnic), diverse circumstanțe pot sta în calea realizării acestui viitor în practică. Dacă elita globală nu are un proiect consensual, chestiunea devine mai complicată.

Astfel, singurul fapt cert este Tranziția care se îndreaptă către o nouă paradigmă; însă paradigma ca atare este cu adevărat incertă.

Noua Ordine din perspectiva nord-americană

Poziția Statelor Unite ale Americii în această schimbare este asigurată, dar viitorul Statelor Unite se află sub semnul întrebării, din moment ce americanii trebuie să facă față multor provocări și își văd imperiul supus unui test meticulos. Unele provocări sunt într-o anumită măsură noi și originale, iar Statele Unite, în situația de față, au posibilitatea de a urma trei căi distincte:

1) Să înființeze un Imperiu American *stricto sensu*, prin consolidarea tehnică și socială a unei arii centrale dezvoltate (Centrul Imperial), în vreme ce spațiile externe ar rămâne împărțite și fragmentate într-un stadiu de perturbări permanente (asemănător haosului); se pare că neoconservatorii (*neocons*) sunt în favoarea acestui tipar.

2) Să creeze o unipolaritate multilaterală, în care Statele Unite ar coopera cu puterile care agreează rezolvarea problemelor regionale (Canada, Europa, Australia, Japonia, Israel și posibil alte țări) și ar pune presiune pe „țările infame“ (Iran, Venezuela, Belarus, Coreea de Nord) sau pe țările ezitante, care luptă pentru a-și asigura independența regională (China, Rusia etc.). Democrații și Obama par înclinați să acționeze astfel.

3) Să promoveze globalizarea accelerată prin întemeierea Guvernului Mondial și destituirea rapidă a suveranității Statelor Naționale în funcție de crearea Statelor Unite ale Lumii, care ar fi guvernate de elita globală în termeni legali. Acesta este proiectul Consiliului pentru Relații Externe, reprezentat de strategia lui George Soros și fundațiile sale. Așa-numitele „revoluții colorate“, în acest caz, sunt armele cele mai eficiente pentru a destabiliza și a distruge, în final, Statele.

Se pare că Statele Unite ale Americii încearcă să adopte aceste trei căi și să promoveze cele trei strategii în același timp; această strategie cu trei direcții creează contextul relațiilor internaționale în care Statele Unite sunt actorul principal la scară globală. În ciuda diferențelor evidente dintre cele trei imagini ale viitorului, există unele puncte esențiale comune: în orice caz, Statele Unite au interesul de a-și afirma dominația strategică, economică și politică; se urmărește întărirea controlului lor și subminarea celorlalți actori globali; există o destituire treptată sau accelerată a suveranității Statelor care sunt în prezent mai mult sau mai puțin independente; există o promovare a valorilor „universale“, care reflectă valorile lumii occidentale: democrația liberală, parlamentarismul, piața liberă, drepturile omului etc.

În lumea contemporană, ne aflăm totuși într-o zonă geopolitică permanentă și puternică în al cărei centru se situează Statele Unite ale Americii, ale căror raze de influență – strategică, economică, politică, tehnologică, a informației etc. – ating tot restul lumii, în funcție de voința de a le accepta în diferitele țări sau ambianțe etnice sau religioase. Se formează un fel de „rețea imperialistă globală“ care operează la scară planetară. Acest câmp „americanocentrist“ poate fi descris la diferite niveluri:

ISTORIC

Statele Unite ale Americii sunt considerate concluzia logică și vârful Civilizației Occidentale. În termenii vechi, se spunea că aceasta era menirea clară a SUA. În prezent, se vorbește în termeni de drepturi ale omului, promovarea democrației și a tehnologiei, instituții de piață liberă etc. Dar, în fond, ne confruntăm cu o reeditare a universalis-

mului occidental care a trecut prin Imperiul Roman, prin creștinismul medieval, prin modernitate (care a avut colonizarea și Iluminismul) până a ajuns în zilele noastre cu postmodernismul și ultraindividualismul. Se consideră că istoria este un proces univoc (monoton) de progres tehnologic și social și o cale de eliberare din ce în ce mai răspândită a individului de toate identitățile colective. Tradiția și conservatorismul sunt interpretate ca obstacole în calea libertății și ar trebui să fie respinse, iar SUA sunt precursoarele acestui proces istoric și au dreptul și obligația (misiunea!) de a duce istoria mai departe, întrucât existența istorică a Statelor Unite coincide cu mersul istoriei umane, de aceea „american“ a ajuns să însemne „universal“. Așadar, restul culturilor vor avea ori un viitor american, ori nici un viitor.

POLITIC

Există unele tendințe foarte importante în politica mondială care definesc Tranziția. Asistăm la transformarea liberalismului (convertit la unica opțiune politică globală, din moment ce culmea gândirii politice a modernității a învins alternative politice precum fascismul și socialismul) într-un concept postmodern și postindividual al politicii, descris în general ca postumanism. Din nou, Statele Unite dețin aici un rol fundamental: politica promovată la nivel global de SUA este democrația liberală, iar Statele Unite sprijină globalizarea acestui liberalism, pregătind pasul următor către postmodernismul politic, așa cum a fost descris în celebra carte a lui Antonio Negri și Michael Hardt, *Empire*. Există o oarecare distanță între liberalismul ultraindividual și postumanismul postmodern propriu-zis (crearea cyborgilor, modificarea genetică, clonarea și mutanții), dar la periferia lumii

avem tendința de distrugere accelerată a oricărei entități sociale holistice, precum și de fragmentare și de atomizare a societății, în care este inclusă și tehnologia (internetul, telefoanele mobile etc.), unde actorul principal este strict individual și retras din contextul său natural și social. Avem o mărturie importantă a folosirii duale a promovării democrației explicit descrisă în articolul specialistului politic și militar american Stephen R. Mann[1], în care acesta afirmă că democrația poate funcționa ca un virus autogenerativ, care consolidează multe societăți democratice din punct de vedere istoric, dar că, pe de altă parte, poate distruge și scufunda în haos societățile tradiționale care nu sunt pregătite pentru ea. Astfel, democrația este concepută ca o armă eficientă pentru a genera haosul și pentru a guverna, dinăuntru, culturile lumii care se află într-un stadiu de dezintegrare, stimulând și instalând în toate colțurile codurile democratice. Putem vedea în cazul evenimentelor recente din țările arabe cum funcționează cele descrise mai sus. După ce se obține fragmentarea completă a societăților în atomi individuali, va începe o a doua etapă, în care indivizii înșiși vor fi împărțiți în alte părți și în noi combinații (genetice, de exemplu), în sensul creativității postumane. Aceasta ar putea fi descrisă ca postpolitică și ca un ultim orizont al futurismului politic.

IDEOLOGIC

Tendința Statelor Unite ale Americii este să cuprindă periferia cu ideologia și politica sa. Mai demult, SUA acțio-

---

1. Stephen R. Mann, „Chaos Theory and Strategic Thought“, *Parameters*, vol. XXII, nr. 3, toamna 1992.

nau pe baza realismului pur, adică, dacă regimurile erau în favoarea Statelor Unite, ele erau tolerate independent de principiile lor ideologice, iar un exemplu clar în acest sens este Arabia Saudită. Așadar, exista o oarecare marjă pentru un dublu standard moral. Se pare că recent SUA încearcă să aprofundeze democrația, sprijinind revoltele din Egipt și din Tunisia, țări ai căror lideri politici erau în același timp dictatori corupți și prieteni ai SUA. Dublul standard ideologic pierde treptat teren, în vreme ce aprofundarea democrației a progresat. Punctul culminant al acestui proces va fi atins în cazul unei probabile revolte în Arabia Saudită, iar în acel moment va fi testată tendința de promovare a democrației pe baze ideologice, chiar dacă circumstanțele politice sunt potrivnice.

ECONOMIC

Economia americană este pusă la încercare de creșterea Chinei, de chestiunea energetică și de disproporția critică dintre sectorul financiar și sectorul productiv real. Creșterea excesivă a instituțiilor financiare americane și transferul industriei au dus la o discontinuitate între sfera monetară și sfera echilibrului clasic a capitalismului între cerere și ofertă. Aceasta a fost una dintre cauzele principale ale crizei financiare din 2008. Politica economică chineză încearcă să-și reafirme independența în fața strategiei americane, iar acesta ar putea să devină din nou principalul factor de competiție. Rusia, Iranul, Venezuela și alte câteva țări relativ independente de SUA controlează o cantitate însemnată de resurse naturale, ceea ce impune o limită influenței americane. Economia Comunității Europene și potențialul economic japonez reprezintă cei doi poli ai competiției dintre

partenerii strategici și militari ai SUA. Statele Unite încearcă să rezolve aceste probleme folosindu-se nu numai de instrumente economice, ci și politice, și în unele cazuri de puterea militară. Așa am putea interpreta intervenția în Irak sau în Afganistan și posibilele intervenții în Libia, Iran și Siria, promovarea indirectă în Rusia, Iran și China și tentativele de a crea probleme cu Turcia și cu islamismul radical în general. În Europa, obiectivele sunt aceleași, dar acestea sunt doar soluții tehnice. Provocarea principală este organizarea economiei postmoderne, bazată pe finanțe, cu o creștere asigurată care să depășească disproporția tot mai mare dintre sectorul real și instrumentele financiare, a căror logică devine din ce în ce mai autonomă.

Așadar, observăm că în centrul stadiului actual al Tranziției pe plan mondial se află Statele Unite ale Americii, ca actor principal și asimetric. Acest actor reprezintă adevărata hiperputere (H. Vidrine) și câmpul său geopolitic tot mai solid, care include toate nivelurile menționate anterior și se structurează în jurul Nucleului American, reprezentând rețelele sale multietajate. Se pune aici întrebarea: oare acest actor își desfășoară acțiunile fiind deplin conștient și înțelege el bine ce va obține în final? Care va fi tipul de ordine la care se va ajunge? Părerile par să fie împărțite în acest punct esențial: *neocons* proclamă un nou secol american, fiind optimiști în ce privește viitorul Imperiului American, și, deși în cazul lor este evident că au o viziune clară asupra viitorului (a viitorului american sau, mai precis, nord-american), asta nu înseamnă că este o viziune realistă. În acest caz, Ordinea Mondială va fi o Ordine Imperialistă Americană bazată pe o geopolitică unipolară. La nivel teoretic, cel puțin acest punct de vedere are ceva pozitiv: este clar și cinstit.

Multilateraliștii sunt mai precauți și insistă pe necesitatea de a invita alte puteri regionale pentru a împărtăși cu SUA povara imperiului planetar. Numai societățile similare Statelor Unite, firește, pot fi partenere, astfel încât succesul promovării democrației devine în acest caz esențial. Multilateraliștii acționează nu numai în numele SUA, ci și al Occidentului, considerat drept ceva universal. Imaginea ordinii mondiale viitoare e obscură, destinul democrației globale e vag și nu la fel de limpede definit precum imaginea Imperiului American.

Și mai obscură este versiunea extremă a promotorilor globalizării accelerate. Versiunea aceasta ar putea într-adevăr să distrugă statele naționale existente, dar, în unele cazuri, ceea ce va urma va fi doar deschiderea unui drum către forme mult mai arhaice, locale, religioase sau etnice. Așadar, o societate deschisă la scară globală este o perspectivă atât de fantastică, încât e mult mai ușor să-ți imaginezi haosul complet și războiul generalizat împotriva tuturor.

Astfel, imaginea Ordinii Mondiale viitoare diferă în funcție de grupul de ideologi americani sau de cine ia decizia. Strategia cea mai consistentă este în același timp cea mai etnocentristă, vădit imperialistă și hegemonică: ordinea mondială unipolară. Celelalte două versiuni sunt mult mai neclare și tulburi. Ar putea chiar, până într-un anumit punct, să provoace o dezordine mondială și sunt numite sumar „nonpolare“ (Richard Haass).

Tranziția, în orice caz, este americano-centristă de la sine, iar câmpul geopolitic global este structurat astfel încât principalele procese globale să fie moderate, orientate, îndrumate și, câteodată, controlate de către acest unic actor, care își va duce singur la îndeplinire sarcina ori asistat de aliați occidentali, cu precădere proamericani (sau cel puțin prooccidentali).

Ordinea Mondială dintr-un punct de vedere nonamerican

Perspectiva „americano-centristă“ descrisă anterior, deși reprezintă tendința globală mai importantă și centrală, nu este singura posibilă. Pot exista, așa cum se și întâmplă, viziuni alternative asupra arhitecturii mondiale care pot fi luate în considerare. Există actori secundari și terți care, în cazul succesului strategiei americane, ar ieși inevitabil învinși. Există unele țări, state, popoare, culturi care ar pierde totul și nu ar câștiga nimic din îndeplinirea strategiei nord-americane. Acești actori sunt mulți și eterogeni și i-am putea grupa în diferite categorii.

Prima categorie e compusă din state naționale mai mult sau mai puțin reușite și care nu se mulțumesc să-și delege independența unei autorități supranaționale externe, nici sub forma unei hegemonii nord-americane deschise, nici sub forma unei dizolvări haotice. Sunt mai multe țări de acest fel, începând cu China, Rusia, Iran, India, inclusiv multe state sud-americane și islamice. Tranziția nu le e pe plac câtuși de puțin, căci se tem – și pe bună dreptate – să nu-și piardă suveranitatea. Așadar, sunt înclinate atât să țină piept principalelor tendințe din câmpul geopolitic planetar centrat pe SUA, cât și să se adapteze acestuia, astfel încât ar fi imposibil de evitat consecințele logice ale succesului strategiei generale a Statelor Unite, fără să conteze în acest caz dacă este vorba de o strategie imperialistă sau globalistă. Dorința conservării suveranității reprezintă contradicția naturală și punctul de rezistență în fața tendințelor proamericane sau globaliste. Țările acestea, cel mai probabil, nu au o viziune alternativă pentru viitoarea Ordine Mondială; își doresc însă să păstreze sub forma actuală statu-quoul lor de state

naționale și să facă ajustări sau să se modernizeze, dacă este nevoie. Printre membrii acestui grup de state naționale se numără patru tipuri de actori:

1) Cei care încearcă să-și adapteze societățile la standardele occidentale și să păstreze relații de prietenie cu Occidentul și cu SUA, dar în sensul de a evita pierderea directă a suveranității: India, Turcia, Brazilia și, până la un anumit punct, Rusia și Kazahstan.

2) Cei care sunt dispuși să coopereze cu Statele Unite cu condiția să nu se amestece în treburile lor interne: Arabia Saudită, Pakistan etc.

3) Cei care, deși cooperează cu SUA, respectă cu strictețe particularitățile societăților lor, menținând un filtru permanent pentru ceea ce este și ce nu este compatibil, din cultura occidentală, cu propria lor cultură, încercând în același timp să-și folosească dividendele primite în această cooperare pentru a întări independența națională, precum în cazul Chinei.

4) Și mai sunt cei care încearcă să se opună direct Statelor Unite, respingând valorile occidentale, unipolaritatea și hegemonia americane: Iran, Venezuela și Coreea de Nord.

Acestor grupuri le lipsește o strategie globală alternativă care să fie comparabilă simetric cu cea americană. Nu au nici măcar o viziune a viitorului consensuală și clară. Toți acționează în nume propriu și în interes propriu, astfel încât diferența constă numai în nivelul de radicalism în respingerea americanizării. Am putea defini poziția acestor țări ca fiind reactivă. Această strategie de opoziție reactivă, variind de la respingere la adaptare, este eficientă în unele cazuri, în altele, nu. La urma urmei, nu oferă nici un fel de viziune pentru viitor. Ordinea Mondială viitoare e considerată o conservare eternă a statu-quoului – modernitate, state-națiune, sisteme westfaliene, actuala configurație a ONU etc.

Cea de-a doua categorie de actori care resping Tranziția e alcătuită din grupuri subnaționale, mișcări și organizații care se opun, ca structuri ale câmpului geopolitic, americanismului din rațiuni ideologice, religioase și/sau culturale. Grupurile acestea sunt foarte diferite între ele și variază în formele lor concrete. Majoritatea sunt bazate pe credința religioasă incompatibilă cu doctrina seculară a americanizării, occidentalizării sau globalizării, dar unele sunt motivate de doctrine etnice sau ideologice (ca în cazul socialismului sau comunismului); există și cei care acționează având ca bază regionalismul. Paradoxul este că, în contextul globalizării care are ca obiectiv uniformizarea tuturor particularităților și identităților colective aflate la baza identității individuale pure, acești actori subnaționali devin transnaționali, din moment ce aceleași religii și ideologii sunt prezente în diferite țări și state naționale. Așadar, în aceste cercuri s-ar putea găsi o viziune alternativă a Ordinii Mondiale viitoare care să se opună Tranziției și structurilor sale.

Putem rezuma, în linii mari, diferitele idei ale celor mai importante grupuri subnaționale și transnaționale, după cum urmează:

1) Ideea cea mai cunoscută aparține lumii islamice, și anume utopia Statului Mondial Islamic (Califatul Universal). Proiectul acesta se opune atât arhitecturii americane, cât și celei a statelor naționale moderne. Bin Laden e simbolul acestui curent de gândire, și căderea turnurilor gemene de la World Trade Center din 11 septembrie demonstrează importanța și seriozitatea acestei rețele.

2) Un alt proiect ar putea fi definit ca planul neosocialist reprezentat de stânga sud-americană și, personal, de Hugo Chávez. Proiectul acesta este, grosso modo, o nouă versiune

a criticii marxiste aduse capitalismului, întărită de sentimentul naționalist sau, în unele cazuri, etnic (zapatiștii, Bolivia). Unele regimuri arabe ar putea fi considerate de aceeași natură (ca Libia lui Gaddafi, până de curând). Ordinea Mondială ce va veni, în acest caz, este prezentată ca o revoluție socialistă globală precedată de campanii antiamericane în fiecare dintre țări. Acest grup identifică Tranziția drept incarnarea imperialismului clasic criticat de Lenin.

3) Cel de-al treilea exemplu poate fi regăsit în Proiectul eurasiatismului, cunoscut și ca proiectul multipolar sau al „Marilor Spații", care propune tocmai un model alternativ la Ordinea Mondială, bazat pe principiul civilizațiilor și al marilor spații. Proiectul presupune înființarea mai multor tipuri de entități politice, strategice și economice transnaționale unite prin comunitatea civilizației și a valorilor sale principale, în unele cazuri religioase, iar în altele, seculare și culturale. Blocurile acestea ar fi formate din state integrate, care ar reprezenta polii lumii multipolare. Uniunea Europeană ar putea fi un exemplu formal în acest sens. Am avea așadar de asemenea Uniunea Eurasiatică (proiectul președintelui N. Nazarbaiev din Kazahstan), Uniunea Islamică, Uniunea Sud-Americană, Uniunea Chineză, Uniunea Indiană, Uniunea întregului Pacific etc. Marele spațiu nord-american ar fi considerat ca unul din diferiții poli mai mult sau mai puțin egali, nimic mai mult.

Am mai putea adăuga și alte teorii, însă ar fi la o scară mai mică.

În condițiile actuale există, operând la diverse niveluri, un gol între statele naționale și mișcările ideologice menționate anterior. Statelor naționale le lipsește viziunea, și mișcărilor le lipsește infrastructura necesară pentru a pune ideile în practică. Dacă ne imaginăm că în anumite circumstanțe

acest gol ar putea fi umplut, alternativa la Tranziție (dată fiind ponderea strategică, economică și demografică a lumii neoccidentale) și la tendințele centralizatoare americane și occidentale va prinde un contur realist și va putea fi luată în considerare în mod serios ca un plan coerent și un fundament teoretic pentru o viitoare Ordine concretă.

Trei proiecte de putere globală în dispută

OLAVO DE CARVALHO

Cuvintele își schimbă înțelesul, greutatea și valoarea în funcție de situația discursului. La începutul acestei dezbateri, trebuie să lămuresc înainte de toate că nu este vorba despre nici un fel de dezbatere. Ideea însăși de dezbatere presupune atât o simetrie opusă între adversari, din punctul de vedere al convingerilor lor, cât și o oarecare simetrie bazată direct pe respectivele statute socio-profesionale: intelectualii discută cu intelectualii, politicienii cu politicienii, educatorii cu educatorii, propovăduitorii religiilor cu propovăduitorii ateismului și așa mai departe.

Cât despre convingeri, dacă prin acest termen înțelegem strict afirmații generice despre structura realității, ale mele nu diferă de cele ale prof. Dughin în multe din punctele esențiale. Crede în Dumnezeu? Și eu la fel. Crede că este posibilă o metafizică a absolutului? Și eu la fel. Susține că viața are un sens? Și eu la fel. Interpretează tradițiile, patria, familia drept valori care trebuie protejate mai presus de presupusele avantaje economico-administrative? Și eu la fel. Găsește înfricoșător proiectul globalist gândit de Rockefeller și Soros? Și eu la fel. Nu se poate articula o dezbatere între persoane care sunt de acord.

Din punctul de vedere al pozițiilor pe care le ocupăm în societate, dimpotrivă, diferențele sunt atât de numeroase,

atât de adânci și de ireductibile, încât simpla propunere de a fi puși față în față este de o incongruență aproape comică. Eu sunt doar un filozof, scriitor și profesor angajat în căutarea a ceea ce cred eu că ar fi adevărul și în educarea unui cerc de persoane care au amabilitatea să fie atente la ce le spun. Nici persoanele în cauză, nici eu nu ocupăm nici un fel de poziție publică. Nu avem nici un fel de influență în politica națională, cu atât mai puțin mondială. Nu avem nici măcar ambiția – darămite un proiect explicit – de a schimba cursul istoriei, oricare ar fi el. Singura noastră speranță este să cunoaștem realitatea atât cât ne stă în puteri și într-o zi să părăsim lumea aceasta conștienți că nu trăim amăgiți de iluzii și autoiluzionări, nu ne lăsăm păcăliți și corupți de Principele acestei Lumi, nici de promisiunile ideologilor, servitorii săi.

În ierarhia din țara mea de origine, opinia mea nu are nici o importanță, poate doar în calitate de contraexemplu și întruchipare a răului absolut, ceea ce mă mulțumește pe deplin. În țara în care locuiesc, guvernul mă consideră, în cea mai hiperbolică ipoteză, un excentric inofensiv. Nici un partid politic, nici o mișcare de mase, instituție guvernamentală, biserică sau sectă religioasă nu mă îndrumă, astfel încât pot să-mi spun părerea după bunul plac și să-mi schimb părerea de câte ori poftesc, fără ca asta să aibă consecințe practice devastatoare, dincolo de modesta sferă a existenței personale.

Prof. Dughin, în schimb, fiul unui ofițer KGB și mentorul politic al unui om care reprezintă KGB-ul însuși, este creatorul și îndrumătorul unuia dintre cele mai cuprinzătoare și ambițioase planuri geopolitice din toate timpurile – plan adoptat și urmat cât mai fidel cu putință de o națiune care are cea mai mare armată din lume, cel mai eficient și

îndrăzneț serviciu secret și o rețea de alianțe care se întinde pe patru continente. Să afirmi că prof. Dughin se află în centrul și în vârful puterii este o chestiune care ține pur și simplu de realism. Pentru a-și pune planurile în aplicare, se bazează pe brațul înarmat al lui Vladimir Putin, pe armatele din Rusia și China și pe toate organizațiile teroriste din Orientul Mijlociu, pe lângă, practic, toate mișcările de stânga, fasciste și neonaziste care în prezent se poziționează sub steagul proiectului său „eurasiatic". În ce mă privește, nu doar că nu am nici un fel de plan, nici măcar pentru propria mea pensie, dar mă pot baza, când vine vorba de resurse războinice, numai pe câinele meu Big Mac și pe o veche pușcă de vânătoare.

Diferența aceasta existențială, pe care fotografiile alăturate o ilustrează, face ca opiniile noastre, chiar și atunci când exprimarea lor verbală coincide ad litteram, să însemne lucruri total diferite, în funcție de scopurile fiecăruia. Răspunsurile pe care le vom da la întrebările acestei dezbateri vor demonstra acest lucru, sper, la fel de limpede ca și fotografiile.

Există două întrebări: care sunt actorii în scenă și care este poziția SUA în scenariu?

În ce privește prima întrebare: lăsând la o parte creștinismul catolic și protestant, despre care voi vorbi mai târziu, forțele istorice care își dispută azi puterea în lume se articulează în trei proiecte de dominație globală, pe care le voi denumi provizoriu „ruso-chineză“, „occidentală“ (numită uneori greșit „anglo-americană“) și „islamică“.

Fiecare are o istorie bine documentată, demonstrându-și astfel originile îndepărtate, transformările suferite de-a lungul timpului și starea actuală a implementării lor.

Agenții care le personifică în prezent sunt:

1. Elita guvernantă din Rusia și China, respectiv serviciile secrete ale acestor două țări.

2. Elita financiară occidentală, așa cum este ea reprezentată în Clubul Bilderberg, în Consiliul pentru Relații Externe și în Comisia Trilaterală.

3. Frăția Musulmană, liderii religioși din diferite țări și, de asemenea, din guvernele unor țări musulmane.

Dintre acești trei agenți, numai primul poate fi perceput în termeni strict geopolitici, din moment ce planurile și acțiunile sale corespund unor interese naționale și regionale bine definite. Cel de-al doilea, mai avansat în îndeplinirea planurilor sale de guvern mondial, se plasează explicit deasupra oricăror interese naționale, inclusiv cele ale țărilor

din care a pornit și care îi servesc drept bază de operații. În cazul celui de-al treilea, eventualele conflicte de interese între guvernele naționale și obiectivul major al Califatului Universal sfârșesc de fiecare dată în favoarea celui din urmă care, deși există momentan doar ca ideal, își are autoritatea simbolică bazată pe legi coranice, pe care nici un guvern islamic nu ar îndrăzni să le încalce fățiș.

Concepțiile despre puterea globală pe care acești trei agenți se străduiesc să le aplice sunt foarte diferite între ele, deoarece se datorează unor inspirații ideologice eterogene și câteodată incompatibile.

Nu este vorba deci de forțe asemănătoare, de specii ale aceluiași gen. Nu luptă pentru aceleași obiective, și când recurg ocazional la aceleași arme (războiul economic, de exemplu), o fac în contexte strategice diferite, unde folosirea armelor nu urmărește neapărat aceleași scopuri.

Deși nominal relațiile dintre ei sunt definite de competiție și dispută, câteodată chiar militară, există imense zone de fuziune și colaborare, chiar dacă mobile și schimbătoare. Acest fenomen îi poate dezorienta pe observatori, producând tot felul de interpretări deplasate și fanteziste, unele sub forma „teoriilor conspirației“, altele drept contestații așa-zis „realiste“ și „științifice“ ale acestor teorii.

Bună parte din nebulozitatea imaginii mondiale este produsă de un factor mai mult sau mai puțin constant: fiecare dintre cei trei agenți ține să interpreteze în termenii lui proprii planurile și acțiunile celorlalți doi, pe de-o parte, în scopuri de propagandă, pe de alta, dintr-o reală lipsă de înțelegere.

Analiza strategică a fiecăruia în parte reflectă linia ideologică care îl caracterizează. Deși încearcă să ia în considerare totalitatea factorilor disponibili, schema ruso-chineză

privilegiază perspectiva geopolitică și militară, cea occidentală, perspectiva economică, cea islamică, disputa religiilor.

Această diferență reflectă la rândul ei compoziția sociologică a claselor dominante în ariile geografice respective:

1) Provenind din *nomenklatura* comunistă, clasa dominantă ruso-chineză este compusă în principal din birocrați, agenți ai serviciilor secrete și oficiali militari.

2) Preponderența finanțiștilor și bancherilor internaționali în *establishment*-ul occidental este prea cunoscută pentru a mai fi nevoie să insistăm asupra ei.

3) În diferitele țări care alcătuiesc complexul islamic, autoritatea guvernantă depinde substanțial de aprobarea *umma* – comunitatea numeroasă a interpreților calificați ai religiei tradiționale. Deși varietatea situațiilor interne este foarte mare, nu am exagera dacă am caracteriza puterea dominantă ca fiind teocrată.

Astfel, pentru prima oară în istoria lumii, cele trei modalități esențiale ale puterii – politico-militară, economică și religioasă – se regăsesc personificate în blocuri supranaționale distincte, fiecare cu propriile planuri de dominare mondială și moduri de acțiune specifice. Ceea ce nu înseamnă că ele nu acționează pe toate fronturile, ci doar că respectivele lor viziuni istorice și strategice sunt delimitate, în ultimă instanță, de modalitatea de putere pe care o reprezintă. Nu am exagera dacă spunem că lumea de azi e obiectul unei dispute între militari, bancheri și predicatori.

Deși în discuțiile obișnuite aceste trei blocuri sunt aproape invariabil desemnate prin numele unor națiuni, state și guverne, descrierea relației dintre ele în termenii unei dispute între națiuni sau interese naționale este un obicei rămas din vechea geopolitică, ceea ce nu ajută cu nimic la înțelegerea situației de azi.

Doar în cazul ruso-chinez proiectul globalist corespunde simetric intereselor naționale și agenții principali sunt respectivele guverne. Asta se întâmplă din simplul motiv că regimul comunist, stabilit acolo de zeci de ani, i-a dizolvat sau eliminat pe toți ceilalți agenți posibili. Elita globalistă din Rusia și din China e formată din guvernele celor două țări.

În schimb elita globalistă din Occident nu reprezintă nici un interes național și nici nu se identifică cu vreun stat sau guvern anume, deși le controlează pe multe. Dimpotrivă: atunci când interesele sale se ciocnesc de cele ale națiunilor de origine (ceea ce se întâmplă în mod necesar), elita nu ezită să se întoarcă împotriva propriei patrii, să o subjuge și, dacă e nevoie, să o distrugă.

Globaliștii islamici urmăresc, în principiu, interesele generale ale tuturor statelor musulmane, unite în marele proiect al Califatului Universal. Divergențele produse de ciocnirile de interese naționale (ca de exemplu între Iran și Arabia Saudită) nu au fost de ajuns pentru a deschide răni de nevindecat în unitatea proiectului islamic pe termen lung. Frăția Musulmană, conducătoarea principală a procesului, este o organizație transnațională: ea guvernează unele țări, în altele se află în opoziție, dar influența ei este omniprezentă în lumea islamică.

Eterogenitatea și asimetria celor trei blocuri se reflectă în imaginea pe care o au unii despre alții, așa cum transpare din discursurile lor de propagandă – un sistem de erori din care se desprinde puternica sugestie că destinele lumii sunt în mâinile unor nebuni deliranți:

1) Perspectiva ruso-chineză (astăzi amplificată sub forma eurasiatismului, care va fi unul dintre subiectele acestei dezbateri) descrie blocul occidental ca: (a) o expansiune mondială a puterii americane; (b) expresia materializată a ideologiei

liberale a „societății deschise", așa cum a fost susținută în mod eminent de către Sir Karl Popper; (c) reprezentarea vie a mentalității materialiste, scientiste și raționaliste a Iluminismului și, prin urmare, inamicul prin excelență al întregii spiritualități tradiționale.

2) Globalismul occidental declară că nu are alți dușmani în afară de „terorism" – pe care nu îl identifică nicidecum cu blocul islamic, ci îl descrie ca pe un reziduu al credințelor barbare pe cale de dispariție – și de „fundamentalism", o noțiune în care se amestecă indistinct purtătorii de cuvânt ideologici ai terorismului islamic și ai „dreptei creștine", ca și cum aceasta din urmă ar fi aliată a celui dintâi, și nu una dintre principalele sale victime (încât teama de terorismul islamic e folosită ca pretext pentru a justifica boicotul oficial al religiei creștine din Europa și din SUA!). Rusia și China nu sunt prezentate niciodată ca potențiale agresoare, ci ca aliate ale Occidentului. China, în cel mai rău caz, e înfățișată ca un competitor comercial. Pe scurt: ideologia globalismului occidental vorbește ca și cum ar fi deja reprezentată printr-un consens universal stabilit, dușmănit doar de niște grupuri marginale și religioase ușor alienate.

3) Blocul islamic își descrie dușmanul occidental în termeni care dau la iveală doar predispoziția de a-l urî pe drept sau pe nedrept, din moment ce îl prezintă ba ca pe descendentul vechilor cruciați, ba ca pe o personificare a materialismului și a hedonismului moderne. Colaborarea generoasă a Rusiei și a Chinei cu grupurile teroriste este cu siguranță motivul pentru care aceste două țări sunt practic inexistente în discursul ideologic islamic. În acest mod se ocolesc incompatibilitățile teoretice iremediabile. Unii teoreticieni ai Califatului afirmă că socialismul, în momentul în care va fi

victorios în lume, va avea nevoie de un suflet, iar Islamul îi va dărui unul.

În aceeași măsură în care cultivă o imagine falsă despre concurenții săi, fiecare dintre blocuri își proiectează de asemenea o imagine falsă despre sine. Lăsând la o parte deocamdată fanteziile proiective islamice și occidentale, să le vedem pe cele ruso-chineze.

Blocul ruso-chinez se prezintă drept aliatul Statelor Unite ale Americii în „lupta împotriva terorismului“, în timp ce furnizează arme și tot felul de ajutoare practic tuturor organizațiilor teroriste din lume și regimurilor antiamericane din Iran, Venezuela etc. și răspândește, chiar prin intermediul înalților funcționari, povestea că atentatul de la World Trade Center a fost opera guvernului american.[1]

Rusia se plânge că a fost „coruptă“ de reformele liberale ale lui Boris Elțin, de inspirație americană, ca și cum înaintea lor ar fi trăit într-un templu al purității și nu în putreziciunea fără sfârșit a regimului comunist. Guvernul sovietic, merită amintit, a trăit în principal din furt și extorcare timp de șaizeci de ani, fără să fie niciodată tras la răspundere, și a corupt populația prin obiceiul instituționalizat al taxelor, al schimburilor de favoruri, al traficului de influență, fără de care mașinăria statală pur și simplu nu funcționa.[2] Când bunurile sale au fost împărțite după dizolvarea oficială a regimului, beneficiarii au fost chiar membrii nomenclaturii,

---

1. V. articolul meu „Sugestão aos bem-pensantes: internem-se“, *Diário do Comércio,* 30 ianuarie 2002, http://www.olavodecarvalho.org/semana/060130dc.htm.

2. V. Konstantin Simis, *URSS: The Corrupt Society: The Secret World of Soviet Capitalism*, Simon & Schuster, New York, 1982, și Alena V. Ledeneva, *Russia's Economy of Favours*, Cambridge University Press, Cambridge, 1998.

care au devenit milionari peste noapte, fără să taie legăturile care îi uneau cu fostul aparat statal, în special cu KGB („nu există ex-KGB“, a mărturisit Vladimir Putin).

Imaginați-vă ce s-ar fi întâmplat în Germania după cel de-al Doilea Război Mondial dacă învingătorii, în loc să-i urmărească și să-i pedepsească pe liderii fostului regim, i-ar fi premiat dându-le acces la bunurile statului nazist. Exact așa s-a întâmplat în Rusia: imediat după ce a fost dizolvată oficial URSS, agenții săi de influență în Europa și în SUA s-au mobilizat pentru o reușită operațiune de a bloca orice fel de investigare a crimelor sovietice.[1] Nimeni nu a fost pedepsit pentru asasinarea a cel puțin zeci de milioane de civili și pentru crearea celei mai eficiente mașinării de teroare statală pe care a cunoscut-o vreodată umanitatea. Dimpotrivă: haosul și corupția care au urmat căderii statului sovietic nu au fost cauzate de noul sistem de liberă inițiativă, ci de faptul că primii care au avut de câștigat de pe urma lui au fost stăpânii fostului regim, o hoardă de hoți și asasini cum nu s-a mai văzut niciodată în nici o țară civilizată.

Și nu este totul. Când se plânge că a fost coruptă de capitalismul american, Rusia uită că ea a fost cea care l-a corupt. Începând cu anii ’30, guvernul Stalin, conștient de faptul că puterea Americii consta „în patriotismul său, în conștiința sa etică și în religia sa“ (*sic*), a declanșat o operațiune gigantică, prin care urmărea, conform spuselor executorului său principal, Willi Münzenberg, să corupă Occidentul într-atât, „încât va ajunge să duhnească“. Conștiințe cumpărate, amestecul înalților funcționari în spionaj și afaceri obscure, campanii intense de propagandă pentru a slăbi

1. V. Vladimir Boukovski, *Jugement à Moscou*.

credințele morale ale populației și infiltrarea generalizată în sistemul educațional au sfârșit prin a da rezultate mai ales începând cu anii '60, modificând radical societatea americană, până în punctul în care a devenit de nerecunoscut.

Tot acțiunea sovietică a dat dimensiuni planetare traficului de droguri începând cu anii '50. Povestea este bine documentată în *Red Cocaine: The Drugging of America and the West*, de Joseph D. Douglass. Atunci când Rusia se plânge că după căderea comunismului a fost invadată de cultura drogurilor, nu face decât să culeagă ce a semănat.

Nici una din toate aceste acțiuni corupătoare nu aparține trecutului. În zilele noastre se găsesc mai mulți agenți ruși în SUA decât pe timpul Războiului Rece.[1]

China, bine alimentată de investiții americane, dă semne că aparenta liberalizare a economiei sale a fost doar o fațadă pentru menținerea regimului totalitar, din ce în ce mai solid și aparent indestructibil.

Cât despre poziția SUA pe plan mondial, să vedem mai întâi cum o descrie prof. Dughin și apoi cum e ea în realitate.

Potrivit doctrinei eurasiatismului, SUA sunt incarnarea prin excelență a *globalismului liberal*.[2] Liberalismul, așa cum îl vede prof. Dughin în America, este, în esență, cel al „societății deschise" susținute de Sir Karl Popper.

---

1. V. http://www.foxnews.com/us/2010/07/04/painting-town-red-russian-spiesreport-says.

2. Cele două elemente pe care această definiție le contopește într-o unitate nu au aceeași origine, nici nu s-au născut solidare unul cu celălalt. Primele mișcări liberale din secolul al XIX-lea, purtate în pântecele primelor mișcări de independență împotriva puterilor coloniale, erau accentuat naționaliste, iar primele proiecte ale guvernului global care au apărut la începutul secolului XX s-au inspirat din idei bine-cunoscute ca intervenționiste și etatiste.

Iată cum rezumă prof. Dughin ideea liberală:

Pentru a înțelege coerența filozofică a ideologiei național-bolșevice [...] este absolut necesară lectura cărții fundamentale a lui Karl Popper, *Societatea deschisă și dușmanii ei* [...].

Popper a dezvoltat o tipologie fundamentală pentru subiectul nostru. Potrivit spuselor lui, istoria omenirii și istoria ideilor se împart în două jumătăți (inegale, de altfel). De o parte, se află partizanii „societății deschise", care reprezintă după părerea lui forma de existență normală a indivizilor raționali (așa cum sunt pentru el toți oamenii), care își bazează conduita pe calcul și voință personală presupus liberă. Totalitatea acestor indivizi ar trebui în mod logic să formeze „societatea deschisă", în esență „netotalitară", dat fiind că îi lipsește orice idee unificatoare sau sistem de valori colectivist, supraindividual sau neindividual. „Societatea deschisă" este deschisă tocmai pentru că ignoră toate „teleologiile", toate „absoluturile", toate diferențele tipologice stabilite, deci ignoră toate limitele provenite din domeniul neindividual și nerațional (suprarațional, arațional sau irațional, cel din urmă fiind mai frecvent la Popper).

De cealaltă parte se află câmpul ideologic al „dușmanilor societății deschise", unde Popper îi include pe Heraclit, Platon, Aristotel, scolastici, precum și filozofia germană a lui Schlegel, Fichte și, mai ales, a lui Hegel și Marx. Karl Popper [...] demonstrează o unitate esențială a abordărilor sale și discerne structura *Weltanschauung*-ului său comun, ale cărui trăsături caracteristice sunt negarea valorii intrinsece a individului, de unde provine disprețul pentru raționalismul autonom, și tendința de supunere a individului și a rațiunii sale valorilor „nonindividuale" și „nonraționale", ceea ce conduce în mod constant și fatal, potrivit lui Popper, la apologia dictaturii și a totalitarismului politic. [...]

Național-bolșevicii [...] acceptă absolut și fără rezerve viziunea dualistă a lui Popper și sunt întru totul de acord cu clasificarea lui. În schimb, însă, se consideră ei înșiși dușmanii convinși ai „societății deschise" [...] Ei resping în mod absolut „societatea deschisă" și fundamentele sale filozofice, adică, întâietatea indi-

vidului, valoarea gândirii raționale, liberalismul social progresist, democrația egalitaristă numerică atomică, critica liberă, *Weltanschauung*-ul carteziano-kantian...[1]

Acum, despre globalism:

> În zilele noastre este evident că Statul Mondial conceput ca o Piață Mondială nu e o perspectivă îndepărtată sau himerică, fiindcă acea doctrină liberală [*a lui Karl Popper*] devine încetul cu încetul ideea guvernantă a civilizației noastre. Iar asta presupune distrugerea finală a națiunilor în calitatea lor de vestigii ale unei epoci trecute, de ultim obstacol în fața expansiunii irezistibile a mondialismului. [...] Doctrina mondialistă este expresia perfectă și desăvârșită a modelului „societății deschise“.[2]

Globalismul liberal este, așadar, proiectul în curs care vizează să implanteze în întreaga lume modelul „societății deschise“ popperiene, distrugând în drumul său, în mod necesar, suveranitățile naționale și orice principiu metafizic sau moral care se pretinde superior spiritualității individuale. Este sfârșitul națiunilor și al oricărei spiritualități tradiționale, cele dintâi fiind înlocuite de o administrare mondială științifico-tehnocrată, iar cea din urmă de un amestec de scientism, materialism și subiectivism relativist care inspiră elitele globale din Occident.

SUA fiind principalul focar de iradiere al acestui proiect, iar Rusia principalul punct de rezistență (din motive pe care le vom vedea mai târziu), coliziunea este inevitabilă:

> *The main thesis of the neo-Eurasianism is that the struggle between Russia and the United States is inevitable, since the United States*

---

1. Alexandre Douguine, „La métaphysique du national-bolchevisme“, în *Le Prophète de l'eurasisme*, Avatar Éditions, Paris, 2006, pp. 131–133.
2. *Ibid.*, p. 138.

is the engine of globalization seeking to destroy Russia, the fortress of spirituality and tradition.[1]

Am ținut să reproduc mai în detaliu părerea oponentului meu fiindcă, deși nu o consider falsă în ce privește mentalitatea elitelor globaliste, inspirate cu adevărat de idei popperiene, pot demonstra fără să greșesc prea mult că:

1) Descrierea nu se aplică din nici un punct de vedere Statelor Unite ale Americii, o națiune unde popperianismul este o inserție recentă, fără rădăcini locale și totalmente ostil tradițiilor americane.

2) SUA nu sunt centrul de comandă al proiectului globalist, ci, dimpotrivă, victima sa prioritară, însemnată pentru a fi exterminată.

3) Elita globalistă nu este dușmanul Rusiei, al Chinei sau al țărilor islamice virtual asociate proiectului eurasiatic, ci mai degrabă colaboratorul lor și complice în eforturile de a distruge suveranitatea, puterea politico-militară și economia SUA.

4) Departe de a favoriza capitalismul de liberă inițiativă, proiectul globalist a contribuit la întărirea politicilor de stat și de control în toate părțile, fără să difere din acest punct de vedere de intervenționismul susținut de eurasiatiști. Globalismul este „liberal" numai în sensul local pe care termenul îl are în SUA ca sinonim pentru „stângist". Proiectul globalist este descendentul direct și continuatorul socialis-

1. „Teza principală a neoeurasiatismului este că lupta dintre Rusia și Statele Unite este inevitabilă, din moment ce Statele Unite sunt motorul globalizării care caută să distrugă Rusia, fortăreața spiritualității și a tradiției" (Vadim Volovoj, *Will the prediction of A. Dugin come true?*, în *Geopolitika*, 11 oct. 2008, http://www.geopolitika.lt/?artc=2825).

mului fabian, aliat tradițional al comuniștilor. Însăși ideologia popperiană nu este liberal-capitalistă, în sensul liberalismului clasic, ci, înainte de toate, „o abordare experimentală a ingineriei sociale“[1].

5) Eurasiatismul se întoarce împotriva „societății deschise“ popperiene în calitate de model ideologic abstract, dar, cum în același timp eurasiatismul la rândul lui nu este doar un model ideologic abstract, ci o strategie geopolitică, sigur că țintește spre ideologia popperiană pentru a nimeri, în spatele ei, o putere națională hotărâtă, cea a SUA, care nu are nimic de-a face cu ideologia popperiană și se așteaptă la ce poate fi mai rău din partea ei. Mai mult decât atât: naționalismul american este o puternică rezistență creștină la ambițiile globaliste care tot încearcă să pună stăpânire pe țară, pentru a o distruge ca forță autonomă și a o folosi ca instrument pentru propriile sale planuri, cu precădere antinaționale. Distrugerea puterii americane va înlătura ultimul obstacol important din calea instaurării guvernului mondial. Atunci va mai rămâne doar împărțirea prăzii între cele trei scheme globaliste: occidentală, ruso-chineză și islamică.

6) Rusia nu este în nici un caz „fortăreața spiritualității și a tradiției“, împuternicită prin mandat celest să pedepsească, în pielea Statelor Unite, păcatele Occidentului materialist și imoral. Este – astăzi, ca și în vremea lui Stalin – un cuib de corupție și răutate cum nu s-au mai văzut, hotărât, așa cum a anunțat profeția de la Fátima, să răspândească greșelile sale în lume. De remarcat că acea profeție nu s-a referit niciodată la comunism în particular, ci la „greșelile Rusiei“, în mod generic, și a anunțat că răspândirea acestor

---

1. Ed Evans, „Do You Really Know This Person?“, în http://itmakessenseblog.com/tag/karl-popper/.

greșeli, cu tot cortegiul de nenorociri și suferințe pe care îl antrena, ar înceta doar dacă papa și toți episcopii catolici din lume ar îndeplini ritul de consacrare a Rusiei. Cum acest rit nu a fost niciodată realizat, nu există nici cel mai mic motiv pentru a nu vedea în proiectul eurasiatic un al doilea val și un *upgrade* al „greșelilor Rusiei“, anunțul unei catastrofe de proporții inimaginabile.

7) Dacă astăzi Rusia, din spusele prof. Dughin, se prezintă lumii drept purtătoare a unui mare mesaj spiritual și salvator, trebuie amintit că a mai făcut asta de două ori:

(a) În secolul al XIX-lea toți gânditorii pe linie slavofilă, precum Dostoievski, Soloviov și Leontiev, vedeau Occidentul ca pe sursa tuturor relelor și anunțau că în secolul ce avea să urmeze Rusia va învăța lumea ce înseamnă „adevăratul creștinism“. S-a văzut doar că acea aroganță spirituală a fost neputincioasă în momentul în care a trebuit să facă față materialismului comunist care câștiga teren chiar în Rusia.

(b) Comunismul rus a promis lumii o nouă epocă de pace, prosperitate și libertate mai presus de cele mai frumoase visuri ale generațiilor trecute. Tot ce a reușit să îndeplinească a fost un infern totalitar, pe care nici măcar Atila sau Ginghis-Han nu și l-ar fi închipuit în coșmarurile lor.

Ar fi ideal dacă toate țările ar învăța să-și vindece propriile neajunsuri înainte de a se proclama salvatorul umanității. Rusia lui Aleksandr Dughin pare că a învățat din crimele și eșecurile ei tocmai opusul.

PARTEA A DOUA
REPLICI ȘI CONTRAREPLICI

Occidentul contra restului lumii

ALEKSANDR DUGHIN

Ca răspuns la textul interesant și relevant al prof. Carvalho, aș dori să evidențiez câteva puncte importante:

Individualismul și holismul

În primul rând, mi se pare clar că discuția noastră (în cazul în care termenul „dezbatere“ nu-și are locul, cum bine a menționat prof. Carvalho) este mai mult decât un schimb de păreri între doi indivizi izolați. Există ceva simbolic în accentuarea unei anumite asimetrii, identificată de prof. Carvalho la începutul textului său introductiv. În descrierea acestei asimetrii, el se definește drept o *individualitate pură* care poate vorbi numai în nume propriu, exprimându-și un punct de vedere în primul rând personal. El nu vorbește în numele nimănui în afară de al său: și dorește să specifice acest lucru încă de la început. În același timp, încearcă să construiască imaginea opusă a persoanei mele, subliniind participarea mea în cercuri politice, publice și științifice și implicarea mea în politica concretă, în procese de decizie și în lupta ideologică. Pare o observație corectă, însă are și o dimensiune mai puțin evidentă. Prin formularea

sa, prof. Olavo de Carvalho ne îndreaptă atenția către diferențele dintre civilizația occidentală și cea rusă (eurasiatică). Baza metafizică a Occidentului este individualismul. Sociologul francez Louis Dumont, în scrierile sale – *Essais sur l'individualisme*[1], *Homo aequalis I*[2] și *Homo aequalis II*[3] –, descria suficient de clar natura individualistă a societății occidentale și a civilizației occidentale din Evul Mediu până în prezent. Așadar, accentuând pozițiile pur personale în dezbaterea noastră, prof. Olavo de Carvalho reacționează în acord cu modul mai general și „colectivist", reflectând particularitatea socială a culturii occidentale și sistemul său de valori. Pentru omul occidental, declarația individualismului e ceva natural (definit din punct de vedere social) și, fiind ceva „natural", e social, deci mai mult decât individualist. Cu alte cuvinte, individualismul este o caracteristică comună a Occidentului. Cu toate acestea, cantitatea de „individual" din *individualism* e mică; este într-adevăr un stereotip.

Același stereotip se observă clar în proiecția identității opuse asupra reprezentanților societății rusești (eurasiatice). Această identitate *ar trebui să fie* colectivistă a priori, manifestând caracteristici holistice sau totalitariste (în cazul atitudinilor peiorative). Iar prof. Carvalho găsește cu ușurință confirmarea unei asemenea proiecții în detaliile biografice ale oponentului său. Așadar, contextul este bine definit, iar fotografia celor două părți atribuie o expresie vizuală. „Vână-

1. Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme. Une perspective anthropologique sur l'idéologie moderne*, Seuil, Paris, 1983.

2. Louis Dumont, *Homo aequalis I: genèse et épanouissement de l'idéologie économique*, Gallimard/BSH, Paris, 1977.

3. Louis Dumont, *Homo aequalis II: l'idéologie allemande*, Gallimard/BSH, Paris, 1978.

torul“ *vs* „soldatul“; „omul singuratic“ *vs* „omul colectiv“; „Occidentul“ contra „Restului lumii“.

Accept toate acestea pe de-a-ntregul și recunosc faptul că una dintre caracteristicile individului rus (eurasiatic) constă în dorința de a manifesta ceva mai general decât trăsăturile individuale. De aceea, să fiu o entitate colectivă (termenul rus *sobornost* ar fi mai potrivit aici) este pentru mine o adevărată onoare. Cu cât poziția mea este mai holistică, cu atât e mai bine.

Aceasta este chiar dimensiunea simbolică menționată mai sus. În dezbaterea dintre două personalități există două structuri masive ale unor civilizații diferite, ale unor sisteme de valori diferite care se confruntă unele cu celelalte prin intermediul nostru. Individualismul occidental înfruntă holismul rus (eurasiatic).

Este necesar să precizez: din câte înțeleg, societatea braziliană – și cultura ei – nu este complet occidentală sau individualistă. Ea conține diferite caracteristici colectiviste și holistice. Așadar, America Latină, în special Brazilia, prezintă unele diferențe sociale și culturale în raport cu societățile și culturile europene sau nord-americane. În cazul prof. Carvalho, faptul că trăiește în SUA joacă un rol important. Nu mă refer la localizarea sa geografică, ci la identificarea sa culturală. Iar acest lucru poate fi confirmat de textele prof. Carvalho pe care am avut ocazia să le citesc. Sunt o mărturie a aderării sale la tradiția nord-americană (în versiunea sa „tradiționalistă“ sau „de dreapta“) și a distanțării de principalele caracteristici ale atitudinii culturale braziliene critice față de Statele Unite. Aflându-se, din punct de vedere politic, „la dreapta“, bănuiesc că prof. Carvalho blamează „stângismul“ latin și brazilian. Simpatia mea, în cazul acesta, este de partea Americii Latine. Fiind un critic

al SUA și al civilizației occidentale ca întreg, găsesc caracteristici eurasiatice în societățile Americii Centrale și de Sud. Deci, într-un fel, eu sunt mai probrazilian decât prof. Carvalho, „brazilianul pur" care prezintă anumite aspecte (conservatoare) ale SUA și ale Occidentului în ansamblul său.

Odată comentată această chestiune, putem trece la punctele următoare ale prof. Carvalho.

Trei proiecte globale

Să luăm în discuție mai întâi cele trei proiecte de dominare globală descrise de el. Deși nu sunt convins că oferă o viziune corectă asupra principalelor tendințe ale lumii contemporane, pot să recunosc unele caracteristici realiste în această încadrare. Prof. Carvalho le descrie explicit astfel:

> Agenții care le personifică în prezent sunt:
> 1. Elita guvernantă din Rusia și China, respectiv serviciile secrete ale acestor două țări.
> 2. Elita financiară occidentală, așa cum este ea reprezentată în Clubul Bilderberg, în Consiliul pentru Relații Externe și în Comisia Trilaterală.
> 3. Frăția Musulmană, liderii religioși din diferite țări și, de asemenea, din guvernele unor țări musulmane.

În continuarea expunerii sale, prof. Carvalho indică faptul că cele trei proiecte globale reflectă trei arme globale – puterea militară, economia de piață și puternicul crez religios (fundamentalismul). E lesne de observat faptul că această structură ipotetică, alcătuită din trei puteri principale, reprezintă cele trei funcții clasice ale societății tradiționale: sacerdoții religioși (brahmanii), luptătorii (kșátrya) și comercianții (vaísya). Dacă acceptăm această viziune, am putea evalua

cele trei puteri în diferite feluri. Pentru materialiști și pacifiști ar fi de preferat o societate a capitalismului de piață occidental (a SUA și a aliaților săi). Însă nu se aplică celor care folosesc alt set de valori – pe cele spirituale sau imateriale. „Ordinea Banilor" (potrivit viziunii lui Jacques Attali[1]) poate fi comparată cu „ordinea Puterii" sau cu „ordinea Spiritului". Globalizarea actuală se bazează în principiu pe ordinea economică și reprezintă lumea viitoare ca o piață globală unde „istoria a ajuns la sfârșit" (F. Fukuyama[2]). Așadar, lupta dintre „militarismul ruso-chinez" și „Frăția Musulmană" împotriva Occidentului, a SUA și a globalizării este o cauză justă și bună, care ar trebui susținută de toți cetățenii lumii. Asta înseamnă respingerea imperiului supermaterialist, a consumului frenetic și a hegemoniei nord-americane. Ordinele războinicilor și ale preoților, pentru mine personal (și implicit pentru majoritatea popoarelor eurasiatice), sunt mult mai bune decât ordinul comercianților. Mai mult decât atât, eu aș sugera o alianță între „militarismul ruso-chinez" și „Frăția Musulmană" în lupta comună pentru înfrângerea Ordinii Mondiale Americane și pentru a pune capăt globalizării și „modului de viață american".

Astfel, în termenii prof. Olavo de Carvalho, orice tradiționalist consecvent ar trebui să fie de partea eurasiatiștilor și a musulmanilor împotriva declinului materialist și capitalist al castelor. Prof. Olavo de Carvalho recunoaște faptul că elita financiară este concentrată în câteva organizații globale, precum Clubul Bilderberg, Consiliul pentru Relații

---

1. Jacques Attali, *Lignes d'horizon*, Fayard, Paris, 1990.
2. Francis Fukuyama, *The End of History and the Last Man*, The Free Press, New York, 1992 (vezi și *Sfârșitul istoriei și ultimul om*, trad. de Mihaela Eftimiu, Editura Paideia, București, 1994 – n. tr.).

Externe și Comisia Trilaterală, care servesc drept cartier general al capitalismului și imperialismului nord-american. Cu alte cuvinte, avem în fața noastră un dușman real care ar trebui atacat.

Dacă luăm în considerare faptul că circumstanțele procesului de globalizare sunt mult mai puternice acum decât cele ale celorlalte două forțe și că puterea SUA este aproape imbatabilă, ajungem exact la concluzia că proiectul globalist este mult mai periculos și realist decât celelalte două proiecte. Avem deci de-a face nu cu trei tendințe mai mult sau mai puțin echivalente, ci doar cu una, care se impune și domină în formă absolută în relație cu celelalte două care încearcă să o provoace (cu sau fără succes). Într-o astfel de situație, problema se pune în felul următor: Ar trebui să acceptăm dominația elitei financiare și globale ca pe ceva inevitabil și să renunțăm la lupta pentru orice fel de alternativă, doar pentru că nu ne plac proiectele eurasiatic și islamic? Ar fi bine dacă am putea să ne imaginăm o altă doctrină drept alternativă, dar nu e ușor.

Așadar, avem cursul principal al lucrurilor (înființarea Lumii Unite, a Guvernului Mondial și oligarhia financiară globală dominantă) și avem o posibilă opoziție, o versiune mai impresionantă și mai articulată decât militarismul național ruso-chinez și fundamentalismul islamic. Alegerea e clară pentru oricine este invitat să judece singur.

Se pare că America Latină este înclinată să aleagă alternativa care se apropie din ce în ce mai mult de zona eurasiatică și arabă. Prof. Olavo de Carvalho nu recunoaște neosocialismul cu puternice caracteristici etnice prezent în mod explicit în America Latină ca pe o tendință centrală, și aceasta este diferența dintre abordările noastre, dar fără să fie un fapt crucial. Am putea include, într-o formă apro-

ximativă, această tendință neosocialistă latino-americană în zona militarismului eurasiatic și a fundamentalismului islamic. Ajungem la punctul despre Ciocnirea Civilizațiilor, devenit faimos cu S. Huntington[1]. *Occidentul contra Restului lumii*. Acesta reprezintă (în termenii prof. Olavo de Carvalho) elita financiară occidentală împotriva eurasiatiștilor și islamiștilor, precum și împotriva oricărei alte instanțe care respinge hegemonia americană și predominanța absolută a pieței libere, a drepturilor omului, a liberalismului, a individualismului și a tiparelor democrației parlamentare.

Așadar, folosind *mapa mundi* propusă de prof. Olavo de Carvalho, recunosc că aș prefera să adopt în mod conștient o poziție în zona „militarismului eurasiatic sau ruso-chinez", însoțit cu multă simpatie de lumea mișcării islamice antioccidentale (deși eu sunt un creștin-ortodox și nu împărtășesc punctele sale de vedere teologice). Descrierea critică și peiorativă pe care prof. Olavo de Carvalho o face proiectului ruso-chinez și celui islamic îmi sugerează că alegerea lui este foarte diferită și opusă față de a mea. Dacă rămânem în limitele acestei *mapa mundi* propuse de el, singura soluție logică este alegerea Occidentului Global și a hegemoniei elitei financiare occidentale.

Dacă există doar trei forțe (prof. Olavo de Carvalho o afirmă, nu eu), alegerea realistă ar trebui făcută prin acceptarea uneia dintre ele. Dar textul prof. Olavo de Carvalho nu afirmă acest lucru în mod clar. Se vede că urăște etatismul ruso-chinez și fundamentalismul islamic. Este explicit.

---

1. Samuel P. Huntington, *The Clash of Civilizations and the Remaking of the World Order*, Simon & Schuster, New York, 1996 (vezi și *Ciocnirea civilizațiilor și refacerea ordinii mondiale*, trad. de Radu Carp, Editura Antet, București, 1998 – n. red.).

Aflați în fața acestui punct de vedere, vom aștepta următorul său pas – apărarea Occidentului. Însă unele afirmații ale prof. Olavo de Carvalho ne dau de înțeles că nu este așa. El tratează și globalizarea occidentală în aceiași termeni critici. De aceea suntem nedumeriți și așteptăm să clarifice acest aspect în viitor.

Am putea sugera, teoretic, că el este împotriva oricărui tip de proiect global, sub orice formă, disprețuind toate scenariile unei viziuni și ale unui praxis globalist. În acest caz, ar fi trebuit să-l atace mai întâi pe cel mai greu, mai serios și mai impresionant dintre ele – hegemonia americană, lumea unipolară și dominația elitei financiare. Este prima și cea mai puternică tendință – mult mai eficace decât celelalte două. Dar prof. Carvalho trăiește în Statele Unite, iar textul său introductiv atacă cu ferocitate eurasiatismul și fundamentalismul islamic înainte de toate. Așadar, poziția sa intrigă și rămâne enigmatică. Prin modul în care discută, pare clar o mișcare stilistică – fiindcă, odată intrigați, ca mine, observatorii ar urmări discursul cu mai multă atenție. Păcatele KGB-ului, Partidului Comunist și ale Al-Qaeda sunt suficient de amănunțit prezentate de către domnul profesor; dar cum rămâne cu CIA, Clubul Bilderberg, Pentagonul, neoconservatorii, Proiectul pentru Noul Secol American, infanteria imperială, Hiroshima și Nagasaki, ocuparea Irakului și a Afganistanului și bombardarea Serbiei?

Valabilitatea geopoliticii clasice

Cel de-al doilea punct. Prof. Carvalho afirmă:

> Deși în discuțiile obișnuite aceste trei blocuri sunt aproape invariabil desemnate prin numele unor națiuni, state și guverne, de-

scrierea relației dintre ele în termenii unei dispute între națiuni sau interese naționale este un obicei rămas din vechea geopolitică, ceea ce nu ajută cu nimic la înțelegerea situației de azi.

Nu pot să fiu de acord cu următoarea afirmație: „…este un obicei rămas din vechea geopolitică, ceea ce nu ajută cu nimic la înțelegerea situației de azi“. Sunt convins că analiza geopolitică clasică este încă relevantă și, de fapt, ne ajută la „înțelegerea situației de azi“. Atât puterea americană modernă (și postmodernă, deopotrivă), cât și aliații săi din Europa și din alte părți s-au manifestat din ultimele secole până în ziua de azi drept incarnarea directă a Puterii Maritime, așa cum a fost ea descrisă de Halford Mackinder[1], Nicholas J. Spykmen[2], K. Haushofer[3] și toți ceilalți gânditori și analiști geopolitici. Hegemonia globală americană e geografică, strategică și – cel mai important –, din punct de vedere sociologic, pură „talasocrație“, manifestarea clasică a eternei Cartagine, care a devenit un fenomen mondial. Localizarea atlantică a centrului lumii globale (nordul bogat), esența capitalistă a dominației sale, tehnologia materială inovatoare ca bază a cuceririi coloniilor, controlul strategic al mărilor și oceanelor prin forțele armate americane (NAVY) – toate aceste caracteristici ale unipolarității

---

1. Halford J. Mackinder, „The Geographical Pivot of History“, *The Geographical Journal*, 1904, n. 23, pp. 421–437; „The Round World and the Winning of the Peace“, *Foreign Affairs*, 1943, vol. 21 & n. 4 (July); Idem, *Democratic Ideals and Reality: A Study in the Politics of Reconstruction*, National Defense University Press, Washington D.C., 1996.

2. Nicholas J. Spykmen, *The Geography of the Peace*, Harcourt, Brace and Company, New York, 1944.

3. K. Haushofer, *Geopolitik der Pan-Ideen*, Zentral-Verlag, Berlin, 1931.

și globalizării din zilele noastre (prezentate uneori în versiunea lor suavă ca multilateralism) sunt caracteristici clasice ale Puterii Maritime. Iar Puterea Maritimă este mereu activă împotriva „Pământului Central"/„Inimii Lumii" (*Heartland*), întrucât se află în calea sa directă către dominația mondială.

Din această cauză vechea analiză geopolitică este extrem de relevantă. Ea reflectă perfect scopurile implementării sistemului talasocratic mondial.

Dacă observăm cele mai importante proiecte opuse globalizării (descrise de prof. Olavo de Carvalho), vom vedea cealaltă jumătate a hărții geopolitice clasice a lui Mackinder. Ce sunt Rusia și China din perspectivă geopolitică? Împreună, formează Eurasia în deplinătatea sa: *Heartland*, cele două spații continentale mai mari. Avem de-a face, așadar, cu „telurocrația" în esența sa. Geopolitica permite atât vizualizarea sferei politico-geografice, cât și a sferei sociologice. Face o sinteză a puterilor politice, a frontierelor și a așa-numitelor „*dispositifs*", pe de-o parte, iar pe de alta, ne oferă un sistem de valori culturale și sociale. De aceea, telurocrația, paradigma Romei, este în același timp o strategie de tip continental și o civilizație. Astfel, ostilitatea dintre „SUA-unipolaritate-globalizare financiară-oligarhie-modernizare-capitalism" și „Rusia-China-militarism-suveranitatea societății tradiționale de stat-criptosocialism" este perfect geopolitică.

Care este locul Islamului în viziunea geopoliticii clasice? El corespunde așa-numitei Zone-Frontieră (*Rimland*) sau, mai exact, marii întinderi din *Rimland* care pornește de la Magreb, trece prin Orientul Mijlociu, Asia Centrală și se extinde către societățile islamice din Pacific. Natura geopolitică a Islamului se deschide în două direcții: Putere Mari-

timă sau Putere Terestră. Dar acea zonă considerată ca întreg ar putea lua opțional și altă decizie, preferând alianța cu Occidentul (ca în cazul unora dintre regimurile arabe).

Echilibrul dintre talasocrație și telurocrație înclină în momentul de față în favoarea primei. Așadar, situația de acum poate fi evaluată corect în termenii geopolitici clasici (vechi). Puterea Maritimă care luptă pentru a controla *Heartland*-ul pentru a domina lumea (impunându-și peste tot standardele și valorile individualiste, de piață și de drepturi ale omului) se confruntă cu forțele eurasiatice (Rusia–China) și aliații lor temporari (islamiști, anticolonialiști latino-americani, neosocialiști, „independentiști" și așa mai departe).

Erezia „societății deschise" și crimele americane

În continuare, la punctul următor, prof. Olavo de Carvalho menționează că analiza eurasiatică a societății americane este greșită în ce privește identificarea esenței acesteia cu conceptul de „societate deschisă" al lui Karl Popper.[1] Din câte știu, în anii '90 conceptele lui Popper au fost foarte relevante în analiza principalelor valori ale civilizației europene și occidentale. În plus, am citit sute de sociologi și filozofi occidentali care au descris diferit valorile occidentale de bază, dar este un fapt că principala sa caracteristică este individualismul (mai ales în modernitate). Aceasta este părerea lui Max Weber sau a excelentului sociolog francez Louis Dumont, menționat anterior. Aș putea accepta faptul că

1. Karl Popper, *The Open Society and Its Enemies*, 2 vol., Harper & Row, New York, 1962 (vezi și *Societatea deschisă și dușmanii ei*, trad. de D. Stoianovici, Humanitas, București, 2005 – n. tr.).

Popper ca atare este stimat doar de dl Soros și de către membrii Consiliului pentru Relații Externe (CFR), iar asta nu e puțin lucru. Elita, care înțelege esența valorilor, nu poate fi foarte mare. Însă nu insist în ceea ce-l privește pe Popper. Dar, într-adevăr, Occidentul este individualist. Orientul, dimpotrivă, e holistic. Societatea eurasiatică e o societate holistică. Dacă ar mai exista și alte mișcări holistice sau culturale, ele ar trebui să fie, logic, aliate eurasiatismului. Tradiționaliștii occidentali (R. Guénon[1], de exemplu) erau de partea Orientului. J. Evola a fost de partea tradiției occidentale, dar în opoziție absolută față de Modernitate și SUA.[2]

Poate că există o altă Americă – dar, în general, asta nu schimbă cu nimic lucrurile. O altă Americă – care nu ar fi cea a CFR, a neoconservatorilor și a „Cartaginei Mondiale" – este una virtuală. Adevărata Americă o cunoaștem cu toții bine.

O altă teză a prof. Carvalho care pentru mine sună puțin ciudat:

> Elita globalistă nu este dușmanul Rusiei, al Chinei sau al țărilor islamice virtual asociate proiectului eurasiatic, ci, dimpotrivă, colaboratorul lor și complice în eforturile de a distruge suveranitatea, puterea politico-militară și economia SUA.

Ce ar putea să însemne? Globalizarea lumii și instalarea în toate colțurile a controlului american, inclusiv intervenția directă în țări suverane cu numele, promovarea modului de viață american și uniformizarea diferitelor societăți umane, înfăptuite de SUA, sunt considerate de domnul profesor ca un „nimic", fiind ignorate și uitate. Contaminarea societății

1. René Guénon, *Orient et Occident*, Editions Véga, Paris, 1976.

2. Julius Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*, Edizioni mediterranee, Roma, 1998 (vezi și *Revolta împotriva lumii moderne*, trad. de Cornel Nicolau, Editura Antet, București, 2000 – n. tr.).

ruse cu standardele decadente ale consumismului și sprijinul regimurilor antirusești în spațiul prosovietic nu înseamnă nimic. SUA sunt o plagă absolută pentru umanitate. Iar elita globalistă este chintesența Statelor Unite; ea domină SUA și, prin intermediul lor, restul lumii. Elita globalistă din SUA este dușmanul absolut al Rusiei, al Chinei și al țărilor islamice; ea corupe elita noastră politică, societatea, țara. Pentru noi, asta e evident. „Suveranitatea, puterea politico-militară și economia SUA" nu sunt nimic altceva decât instrumente în mâna acelei elite, complicii săi, fie ei voluntari sau nu.

Sunt multe puncte importante în textul prof. Olavo de Carvalho pe care am dori să le discutăm în detaliu, dar va trebui să ne oprim aici și să revenim asupra temei în runda următoare.

Natura acestei dezbateri și poziția mea personală

OLAVO DE CARVALHO

*Prestad noblemente vuestro auxilio a los que son los menos contra los que son los más.**

José Ortega y Gasset
Sfat către tineretul spaniol

1. Misiunile noastre în această dezbatere

Știința politică, cum am mai spus, s-a născut în momentul în care Platon și Aristotel au făcut distincția între discursul agenților politici în conflict și discursul observatorului științific care încearcă să înțeleagă ce se întâmplă între ei. Sigur că, în timp, agenții politici pot învăța să folosească anumite instrumente ale discursului științific în scopuri proprii; e adevărat și că observatorul științific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincției inițiale: discursul agentului politic urmărește să producă anumite acțiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului științific, să obțină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înțelegând obiectivele și mijloacele de acțiune ale fiecăruia dintre agenți, situația generală în care se desfășoară competiția, care sunt evoluțiile cele mai probabile și care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenței umane.

Funcția observatorului științific devine mai vădit distinctă de cea a agenților în momentul în care acesta nu-și dorește

---

* Să acordați cu noblețe ajutorul vostru celor care sunt mai puțini împotriva celor care sunt mai mulți (n. tr.).

și nici nu poate fi părtinitor, menținându-se la distanța necesară pentru a descrie situația cu maximul de realism de care e capabil.

Încă de la începutul acestui schimb de mesaje cu prof. Dughin, am căutat să lămuresc aceste două puncte:

1. Este un agent politic declarat și întreaga descriere pe care o face despre starea lucrurilor e determinată de obiectivele practice pe care pretinde să le atingă. E normal deci să vadă lumea împărțită în două, cu o parte bună și o parte rea, căutând să câștige simpatia pentru partea pe care o consideră bună și angajând împotriva părții care i se pare rea cantitatea maximă de ură pe care o are la dispoziție.

2. Descrierea mea prezintă, dimpotrivă, o lume împărțită în trei forțe principale aflate în dispută, pentru care nu am nici cea mai mică urmă de simpatie, deși, în termeni de pericol fizic imediat pentru specia umană, una dintre ele deja a demonstrat o superioritate devastatoare față de celelalte două. Omorând în doar câteva zeci de ani un total de aproximativ 140 de milioane de oameni, mai mult decât au reușit să omoare în epoca creștină toate războaiele, epidemiile și catastrofele naturale de orice fel, rușii și chinezii au dovedit deja că au un grad de cruzime, de răutate, de dispreț pentru viața omenească care transcende posibilitățile celui mai înverșunat terorist sinucigaș islamist sau ale celui mai rece și machiavelic bancher occidental. Acesta este un fapt pur și simplu, și toată vorbăria eurasiatică din lume n-ar putea atenua scandalul celor două hoarde de asasini care, în loc să plătească pentru crimele comise împotriva propriilor lor popoare, revendică acum, cu un aer inocent, de sfințenie și autoritate divină, o șansă de a le amplifica la scară mondială. Chiar și așa, celelalte două curente globalizatoare nu mi se par demne de mai multă admirație și respect – fie și

pentru că au fost complice la genocidul ruso-chinez, unul dintre curente având loc între anii '30 și '60, favorizând cu bani din abundență și concesii diplomatice paterne construcția a două dintre cele mai letale tiranii din toate timpurile, iar celălalt, chiar în zilele noastre, afișându-se mână în mână, la Forumul Social Mondial și în toate părțile, cu purtătorii de cuvânt declarați sau disimulați ai unei ideologii pe care propria lor religie o condamnă.

Fotografiile pe care le-am atașat primului meu mesaj, ca sinteză umoristică, documentează pe de-a-ntregul diferența dintre agentul politic învestit cu planuri globale și mijloace de acțiune la scară imperială și observatorul științific nu doar lipsit de oricare din aceste lucruri, ci și ferm hotărât să le respingă și să trăiască fără ele până la sfârșitul zilelor sale, din moment ce sunt inutile și nepotrivite cu misiunea vieții pe care și-a ales-o și care este, pentru el, singura justificare rezonabilă a existenței sale.[1]

---

1. Unii cititori – puțini, din fericire – au fost destul de neghiobi încât să interpreteze acele fotografii ca pe un *captatio benevolentiae*, fără să bage de seamă că sunt traducerea umoristică – dar exactă și realistă – a unui fapt pur și simplu (care la rândul său ilustrează fără cea mai mică urmă de emfază retorică distincția platonico-aristotelică fundamentală), ba chiar ca pe un simptom de autocompătimire, ca și cum aș regreta, și nu aș mulțumi cerului, lipsa stocului meu de arme de distrugere în masă și a altor instrumente belicoase și politice care abundă în mâinile oponentului meu. Mă întreb unde aș putea să ascund, în grădina casei mele, un arsenal de bombe atomice și câteva tone de arme chimice și cui aș putea eu vinde tot acest calabalâc dacă războiul mondial nu ar mai avea loc.

2. De la argumentare la banala bârfă

Această asimetrie a rolurilor aferente agentului politic și observatorului științific se reflectă apoi în descrierile pe care amândoi le fac în ce privește situația mondială: cel dintâi o disprețuiește, văzând-o ca pe o luptă între Bine și Rău și – foarte modest – revendicându-și rolul de reprezentant al Binelui; cel de-al doilea o prezintă mai degrabă ca pe o dispută între trei rele pestilențiale și nu are prea multe iluzii în legătură cu ceea ce ar putea rezulta din concurența lor pentru umanitate în următoarele decenii.

Atât eu, cât și prof. Dughin ne îndeplinim îndatoririle cu maximă dedicare, seriozitate și onestitate. Însă aceste îndatoriri nu sunt aceleași. A lui este să recruteze soldați pentru lupta împotriva Occidentului și instaurarea Imperiului Eurasiatic universal. A mea este să încerc să înțeleg situația politică a lumii pentru ca eu și cititorii mei să nu fim reduși la condiția unor orbi aflați în bătaia puștii în contextul luptei globale; să nu fim târâți de vârtejul istoriei ca niște frunze în furtună, fără să știm de unde am venit și încotro ne ducem.

Diferența dintre misiunile pe care ni le propunem o determină pe cea dintre mijloacele intelectuale și verbale folosite în expunerile fiecăruia dintre noi. El folosește toate instrumentele specifice propagandei politice: simplificarea maniheistă, etichetarea denigratoare, insinuările perfide, falsa indignare a vinovatului care face pe sfântul și, *last, not least*, construcția marelui mit al lui Georges Sorel – sau a profeției care se împlinește singură –, care, simulând descrierea realității, ridică în aer un simbol aglutinant în speranța că, prin aderarea publicului în masă, ceea ce este fals va deveni adevărat. Tot ce pot să fac, la rândul meu, este să mă folosesc de mijloacele de clarificare analitică create de filozofie

de-a lungul mileniilor – începând cu însăși distincția dintre discursurile agentului și ale observatorului –, aplicându-le unei mulțimi de fapte adunate din cele mai variate surse, inclusiv îndepărtate și necunoscute de public, și nu celor din mass-media cunoscută, care reflectă mai degrabă efortul persuasiv și manipulator al unuia dintre agenți decât o intenție serioasă de a surprinde realitatea. Nu este o coincidență faptul că oponentul meu face apel în special la credibilitatea mass-mediei în cauză, jucându-se cu puterea magnetică a locurilor comune consacrate – „lumea unipolară“, „agresivitatea americană“, „imperialismul“, „anarhia pieței libere“, „individualismul“ etc. – fără să observe două detalii: (1) aceste toposuri sunt puse în circulație de aceeași mass-media care aparține elitei globaliste occidentale, și, folosindu-le ca bază pentru eforturile sale persuasive, prof. Dughin îl acceptă drept judecător suprem al realității tocmai pe dușmanul pe care îl etichetează ca fiind originea răului și părintele minciunii; (2) în momentul în care își sprijină antiamericanismul pe cel al mass-mediei globaliste, el militează implicit, însă cu vehemența explozivă a contradicțiilor reprimate, împotriva argumentării sale explicite (pe care o voi comenta mai târziu) în care globalismul înseamnă americanism, în care obiectivul elitei globale este să sporească puterea și gloria SUA.

Nu spun, desigur, că prof. Dughin ar fi necinstit. Dar se dedică în mod cinstit unui tip de luptă care, prin definiție și de când lumea și pământul, întruchipează necinstea prin excelență. În acest sens, nu e de mirare că încearcă să manipuleze însăși situația dezbaterii pentru a o forța să fie în favoarea sa în marea confruntare, așa cum o concepe el.

Pentru asta, trebuie în primul și în primul rând să falsifice poziția adversarului său, făcându-mă pe mine purtătorul

de cuvânt și adeptul globalismului occidental contra căruia, totuși, eu am scris pagini întregi în mass-media braziliană, într-atât, încât am fost acuzat că aș fi un „teoretician al conspirației“, o etichetă denigrantă standardizată pe care elita globalistă o folosește cel mai frecvent pentru a-i intimida pe cei care îndrăznesc să o investigheze.

Nefiind mulțumit cu atât, mă acuză de ostilitate față de compatrioții mei, insinuând că, pentru că locuiesc în SUA și am scris unele lucruri în favoarea conservatorismului american, sunt un fel de trădător de țară.

Să vedem modul în care realizează acest *tour de force*:

> America Latină, în special Brazilia, prezintă unele diferențe sociale și culturale în raport cu societățile și culturile europene sau nord-americane. În cazul prof. Carvalho, faptul că trăiește în SUA joacă un rol important. Nu mă refer la localizarea sa geografică, ci la identificarea sa culturală. Iar acest lucru poate fi confirmat de textele prof. Carvalho pe care am avut ocazia să le citesc. Sunt o mărturie a aderării sale la tradiția nord-americană (în versiunea sa „tradiționalistă“ sau „de dreapta“) și a distanțării de principalele caracteristici ale atitudinii culturale braziliene critice față de Statele Unite. Aflându-se, din punct de vedere politic, „la dreapta“, bănuiesc că prof. Carvalho blamează „stângismul“ latin și brazilian. Simpatia mea, în cazul acesta, este de partea Americii Latine. Fiind un critic al SUA și al civilizației occidentale ca întreg, găsesc caracteristici eurasiatice în societățile Americii Centrale și de Sud. Deci, într-un fel, eu sunt mai probrazilian decât prof. Carvalho, „brazilianul pur“ care prezintă anumite aspecte (conservatoare) ale SUA și ale Occidentului în ansamblul său.

Acest paragraf este de o incoerență magistrală. Dacă ceea ce contează nu e „localizarea mea geografică“, ci „identificarea mea culturală“, faptul că trăiesc în SUA sau în Zambia nu ar trebui să conteze câtuși de puțin. Iar dacă prof. Dughin menționează locul meu de reședință, afirmând în același

timp că nu despre asta e vorba, atunci la ce bun această menţiune? Este doar un excipient pentru insinuarea otrăvită care urmează: fiindcă este la fel de antiamerican ca stânga braziliană, el ar fi mult mai „probrazilian" decât mine, ca şi cum stângismul care se întâlneşte acum în Brazilia ar fi cea mai pură expresia a culturii patriotice, şi nu implantul de import care este de fapt. Când califică stângismul brazilian drept „eurasiatic", prof. Dughin demonstrează de fapt că nu cunoaşte practic deloc situaţia braziliană. Oricine a urmărit marile schimbări din politica economică, juridică şi culturală din Brazilia ultimilor douăzeci de ani ştie că toate acestea au venit de-a gata de la centralele globaliste – ONU, Organizaţia Mondială a Sănătăţii (OMS), UNESCO, Bilderberg, Rockefeller, Fundaţia Ford, George Soros etc. În politica economică, ultimele guverne braziliene nu au făcut altceva decât să urmeze cu fidelitate instrucţiunile Băncii Mondiale. În domeniul sănătăţii, toate reformele adoptate au fost recomandările specifice ale OMS. Principiile „corecte din punct de vedere politic", impuse de guvern întregii societăţi braziliene, au fost impuse acelui guvern, la rândul său, de către ONU şi fundaţiile milionare. Şi nici nu e nevoie să menţionez bucuria obscenă cu care guvernul Lula a cedat chiar părţi din teritoriul brazilian administraţiei internaţionale împotriva voinţei exprese a populaţiei locale. Toate acestea sunt arhicunoscute în Brazilia, dar se pare că ştirile nu au ajuns în Rusia.

Faptul că servilismul acesta abject vine însoţit de demonstraţii ipocrite de antiamericanism e dovada cea mai clară că poţi fi împotriva SUA şi în favoarea elitei globaliste în acelaşi timp. Cum ar fi putut fi altfel, dacă deja de mai bine de jumătate de secol antiamericanismul mondial e amplu finanţat de aceeaşi elită?

Dacă prof. Dughin îmi va cita un singur proiect de lege aprobat în Brazilia, de-a lungul ultimilor douăzeci de ani, care să fi fost inspirat de el și nu de un Rockefeller sau Soros, voi admite că Brazilia e „eurasiatică“.

Presupunerea lui că ar fi „mai probrazilian“ decât mine nu e decât flecăreală, o tentativă puerilă de a-i monta pe compatrioții mei împotriva mea, descriindu-mă ca americanist și antibrazilian. De fapt, în ultimul timp am fost practic singurul editorialist din mass-media braziliană care a protestat împotriva aroganței globaliste care se consideră stăpâna teritoriului nostru.

Nu mă codesc să spun că în ultimele decenii naționalismul brazilian, de nobilă tradiție, s-a degradat într-un antiamericanism ipocrit folosit pentru a masca sacrificarea suveranității naționale în favoarea exigențelor globalismului. În acest sens, prof. Dughin se află de partea unei Brazilii din *papier mâché*, în vreme ce eu, cu modestele instrumente de care dispun, mă angajez să apăr patria adevărată de dușmanii în carne și oase.

Dacă, pe de-o parte, el susține că nu are nici o importanță locul în care trăiesc, și în același timp îl scoate în evidență pentru a insinua că aș fi un proamerican antibrazilian, nu am altceva de declarat decât că însăși contradicția din discursul său în această privință dă la iveală jocul de-a v-ați ascunselea tipic etichetării demagogice. Trebuie să-i amintesc prof. Dughin că însuși fondatorul național-bolșevismului, Eduard Limonov, a locuit în SUA mai mult decât mine; în plus, a scris și un roman care se petrece în SUA. De ce în cazul lui nu se aplică același criteriu de „identificare culturală“ folosit pentru mine? După ce confundă poziția socială cu crezul ideologic, prof. Dughin o confundă pe cea din urmă cu reședința geografică, căreia, în același timp și

în mod paradoxal, îi neagă cu totul importanța. Ar fi bine să se hotărască în ce mod are de gând să-mi distrugă reputația: făcând apel la două insinuări contradictorii, el demonstrează doar ezitarea caracteristică bârfitorilor timizi, care vorbesc de rău și în același timp jură că nu au spus nimic. Nu iau nimic din toate acestea ca pe o ofensă – nu cunosc suflet mai rezistent la ofense decât al meu –, ci consider doar că problema pe care o discutăm e și așa destul de complicată în sine, fără alte eschive sau ocolișuri care nu fac decât să-i contrarieze pe cititori.

De asemenea, nu are nici un sens să mă descrie ca apărător al „Occidentului în ansamblul său“, când eu caut să evidențiez tocmai divizarea acestui Occident și, în interiorul ei, fiind de partea celor care nu dețin în acest moment puterea statului nici în SUA, nici în Europa. Dacă ar zice că apăr jumătate din Occident de cealaltă jumătate, și că pe cea din urmă o acuz de complicitate cu eurasiatismul, prof. Dughin ar fi mai aproape de adevăr.[1]

---

1. E adevărat că el spune că, dacă există două Americi, una din ele, cea pe care o apăr, este „pur virtuală“, și doar cealaltă are o acțiune politică semnificativă. Dar cât valorează această judecată o demonstrează el însuși ulterior, spunând că, dintre cele trei grupuri globaliste pe care le-am numit, doar unul este activ și relevant din punct de vedere politic, în timp ce celelalte două încearcă doar, săracele, să se apere. Dacă a fi limitat la atitudini de apărare în fața unei puteri mai mari înseamnă același lucru cu a fi virtual, atunci acest raționament nu ar trebui aplicat doar Americii conservatoare, ci și blocului ruso-chinez și islamic. După judecata mea, puterea mai mică de care se bucură o facțiune nu o face să fie doar virtuală, căci din facțiunile mai slabe provin, în timp, marile schimbări istorice. Dacă cele două blocuri antioccidentale se luptă pentru a înlătura un dușman mai puternic, același lucru îl face și America conservatoare, alcătuită în prezent din cel puțin jumătate din elec-

3. Consorțiul

Dacă prof. Dughin falsifică până și identitatea adversarului său în această dezbatere, cu câtă ardoare o va face în legătură cu a sa *bête noire*, globalismul occidental, pe care caută să-l confunde în mod deliberat cu puterea națională americană?

Elita globalistă nu e doar o clasă socială oarecare de capitaliști și bancheri. Este o entitate organizată, cu o existență continuă de mai bine de un secol, care se reunește periodic pentru a asigura unitatea planurilor sale și continuitatea execuției lor, cu minuțiozitatea și rigoarea științifică cu care un inginer controlează transpunerea proiectului său într-o clădire.

Însăși expresia „elita globală“ pe care am folosit-o nu oferă o idee exactă despre natura acestei entități. Mult mai bun e numele sugerat în titlul cărții lui Nicholas Hagger, *The Syndicate*[1]. Nu o transcriu *ipsis litteris* doar pentru că echivalentul său brazilian denotă organizații muncitorești, care în engleză nu se numesc „sindicate“, ci *unions*, în vreme ce *Syndicate* se folosește mai mult pentru asociații comerciale și patronale, dând sensul exact pe care Hagger îl are în vedere. De aceea aleg să ocolesc această dificultate adoptând termenul „Consorțiu“, care va fi folosit de acum înainte.

Consorțiul este organizația marilor capitaliști și bancheri internaționali angajați să instaureze o dictatură mondială

---

toratul SUA. Ar ajuta dacă prof. Dughin ar folosi termenii „real“ și „virtual“ cu mai multă seriozitate, în loc să-i aplice pentru a elimina din cadru factorii care îi șubrezesc argumentele.

1. Nicholas Hagger, *The Syndicate. The Story of the Coming World Government*, O_Books, Ropley, Hants (UK), 2004.

socialistă (vom vedea imediat de ce *socialistă*). Sunt atâtea documente și studii care descriu în amănunt originea sa, istoria sa, constituția și *modus operandi*, încât nu e permisă nici o scuză pentru necunoașterea materiei, mai ales în cazul persoanelor care au pretenția să emită păreri pe această temă. Nu, aceasta nu e o insinuare la adresa prof. Dughin. El este perfect informat în acest sens, iar dacă greșește atunci când formulează concluzii nu o face din ignoranță, ci pentru că temperamentul războinic în esență al abordării sale îl determină să împartă panorama în două jumătăți simetric opuse, falsificând întregul tablou și îndepărtând aproape complet toți factorii care contestă această simplificare maniheistă.

Într-atât de bogată este bibliografia despre Consorțiu, încât orice tentativă de a o rezuma aici ar fi zadarnică. Trebuie totuși să indicăm câteva titluri esențiale, citate de-a lungul acestei expuneri, și să scoatem în evidență câteva puncte indispensabile înțelegerii acestei dezbateri:

1. Consorțiul s-a format acum mai bine de o sută de ani, la inițiativa familiei Rothschild, o familie multipolară, cu ramificații în Anglia, Franța și Germania, încă din secolul al XVIII-lea, cel puțin.

2. Consorțiul reunește câteva sute de familii miliardare pentru îndeplinirea planurilor globale care asigură continuitatea expansiunii puterii lor asupra întregii lumi. Aceste planuri sunt pe termen foarte lung, depășind durata de viață a membrilor individuali ai organizației și chiar pe cea a existenței istorice a multor state și națiuni implicate în proces.

3. Consorțiul este o organizație dinastică, a cărei continuitate de acțiune e asigurată de succesiunea de la părinți la copii timp de mai multe generații. Vom vedea mai departe (9. *Geopolitică și istorie*) că acest tip de continuitate

este factorul care distinge între adevărații subiecți, agenți ai procesului istoric, și formațiunile aparente, venerabile în măsura în care există, care se agită la suprafața epocilor ca niște umbre chinezești proiectate pe perete.

4. Consorțiul acționează printr-o multitudine de organizații subsidiare răspândite în întreaga lume, ca de exemplu Grupul Bilderberg sau Consiliul pentru Relații Externe, dar nu are el însuși o identitate juridică. Aceasta e o condiție esențială pentru activitatea sa în lume, permițându-i să comande nenumărate procese politice, economice, culturale și militare, fără a putea să fie tras vreodată la răspundere în mod direct pentru rezultate (sau pentru incorectitudinea mijloacelor), fie în fața tribunalelor, fie în fața opiniei publice. Întrucât are agenți foarte fideli răspândiți prin varii guverne – și la conducerea unora dintre ele –, ajunge în dezbaterea publică responsabilitatea pentru deciziile și acțiunile Consorțiului, de aceea statele și națiunile folosite drept instrumentele sale devin și ele, automat și fără nici o greutate, țapii săi ispășitori. Aceasta este explicația pentru care atâtea decizii politice vădit contrare intereselor și chiar supraviețuirii națiunilor implicate au fost apoi atribuite, paradoxal, ambițiilor naționaliste și imperialiste bazate pe „interesul național". Exemplele istorice sunt multe, dar, ca să rămânem în prezent, e de ajuns să observăm că președintele Obama, celebru servitor al Consorțiului, a cheltuit în aproximativ o săptămână 500 de milioane de dolari într-o acțiune de război menită să predea guvernul Libiei facțiunilor politice declarate antiamericane, putând fi astfel acuzat de impunerea tiranică a puterii americane exact în momentul în care slăbește de fapt această putere și o pune în slujba dușmanilor săi, devenind ținta furiei „antiimperialiste" a acestora din urmă chiar prin ajutorul acordat părintește pentru a

demola forța și prestigiul SUA. Același lucru l-a făcut și președintele Lyndon Johnson când a trimis soldații americani la război în timp ce-i lega de mâini să nu-l poată câștiga cu nici un chip, devenind astfel, pentru mass-media de stânga, agresorul suprem imperialist, când de fapt era cel mai bun prieten secret al *viet cong*-ilor. O nenorocire la fel de mare a provocat și președintele Clinton când, furnizând ajutor Columbiei pentru a combate comerțul de droguri, a pus condiția ca „organizațiile politice“ implicate în traficul de narcotice să nu sufere nici o modificare: traficul de narcotice nu a scăzut, doar că acum controlul asupra lor s-a transferat de la organizațiile apolitice la Forțele Armate Revoluționare Columbiene (FARC) care, îmbogățite și scăpate de concurență, au reușit să finanțeze crearea Forumului din São Paulo și transformarea Americii Latine aproape în întregime într-o fortăreață a antiamericanismului militant. Oferindu-i-se de două ori ocazia, stânga latino-americană a putut astfel să profite de o creștere a puterii, și a protestat, fals indignată, împotriva „intervenției imperialiste“, căreia îi era extrem de îndatorată. Exemplele ar putea continua la infinit.[1] Acesta este modul de acțiune caracteristic Consor-

---

1. Și nu este vorba doar de exemple punctuale. Distrugerea puterii, a economiei și a suveranității SUA prin intermediul măsurilor care apoi vor fi atribuite unei motivații exact opuse și imputate „voracității imperialiste a yankeilor“ a fost strategia generală a Consorțiului în relațiile cu guvernul american încă de acum multe decenii. Să vedem de exemplu succesiunea acordurilor monetare globale încheiate de la Acordul de la Bretton Woods (1944). Toate sunt explicate ca atacuri într-un proces de dominare a economiei mondiale pusă la cale de SUA. Este o interpretare, nimic mai mult, doar o interpretare care a fost repetată de atâtea ori, încât acoperă și face invizibil un fapt brut, și anume că, atunci când au început aceste

țiului: să folosească guvernele pe post de instrumente în cadrul unor planuri care prejudiciază națiunile lor, iar apoi să le acuze de abuz naționalist și imperialist.

5. Consorțiul este o entitate predominant supranațională, formată din familii de diferite naționalități, independentă și suverană față de orice interes național posibil și imaginabil. O analiză rapidă a listei acestor familii este suficientă pentru a o dovedi fără urmă de îndoială. A presupune că membrii familiilor Onassis, Dupont, Agnelli, Schiff, Warburg, Rothschild, principele Bernhard și regina Beatrix a Olandei, regele Juan Carlos al Spaniei, regele Harald V al Norvegiei sunt cu toții patrioți americani, dornici să preamărească puterea și gloria Statelor Unite ale Americii, ar fi o ipoteză atât de neroadă, atât de puerilă, încât nici nu merită să o luăm în discuție. Identificarea puterii globaliste cu interesul național american – cum se întâmpla mai demult cu Imperiul Britanic sau diferite colonialisme – este doar camuflajul obișnuit cu care această entitate omniprezentă își asigură ei înseși avantajele și confortul unei relative invizibilități, folosind mâna altcuiva pentru a bate și a fura, pentru a nu-și arde degetele în focul care se întinde în lumea întreagă (și bazându-se, pentru asta, pe colaborarea servilă a mass-mediei internaționale, care aparține membrilor aceluiași Consorțiu).

---

acorduri, SUA erau cel mai mare creditor din lume; acum sunt cel mai mare datornic, în pragul falimentului. Dacă e adevărat că „după roadele lor îi veți cunoaște“, adevărul evident este că puterea Consorțiului și cea a Statelor Unite nu cresc în proporție directă, ci inversă.

4. De ce își dorește Consorțiul socialismul

Întreaga bibliografie existentă despre Consorțiu atestă că obiectivul lui este instaurarea unei dictaturi socialiste mondiale. Dar celor care nu cunosc această bibliografie și, în plus, sunt obișnuiți să raționeze pe baza semnificațiilor uzuale ale cuvintelor, fără să ia în calcul tensiunea dialectică dintre ele și obiectele reale pe care le desemnează, le este teribil de greu să înțeleagă de ce capitaliștii și bancherii și-ar dori socialismul. La urma urmei, socialismul nu înseamnă proprietatea statului asupra mijloacelor de producție? Capitalismul nu înseamnă proprietate privată? Pe baza acestui raționament liniștitor, pe care un program de calculator l-ar realiza la fel de bine dacă ar fi alimentat cu definițiile termenilor respectivi, persoanele în cauză neagă faptul că ar exista un Consorțiu sau afirmă hotărât că acesta ar fi procapitalist, anticomunist, proamerican, antirus, antichinez și antiislamic. Din acest punct de vedere, sunt gata să admită că împărțirea lumii, așa cum o descrie prof. Dughin, este expresia pură a realității.

Cu toate acestea, tehnica filozofică milenară, care le este complet necunoscută acestor persoane, ne învață că definițiile termenilor exprimă doar esențe generale abstracte, posibilități logice, nu realități. Dintr-o definiție nu se poate deduce niciodată că lucrul definit există. Pentru asta trebuie spartă coaja definiției și analizate condițiile care se impun pentru existența acelui lucru. Dacă respectivele condiții nu se autocontrazic, excluzând *in limine* posibilitatea existenței, chiar și așa existența respectivă nu este dovedită. Pentru a ajunge la acea dovadă, va fi nevoie să culegi din lumea experienței date factuale care nu doar să o dovedească, ci să o și confirme în deplină concordanță cu esența definită,

excluzând posibilitatea de a fi vorba de un lucru diferit, care să coincidă cu altul doar în aparență.

Oricine ar încerca să facă asta cu definiția „socialismului" va ajunge la concluzii care, pentru o rațiune mecanică și un cititor atent, vor părea șocante și terifiante.

Să o luăm de la început: ce înseamnă „proprietatea mijloacelor de producție"? Nu înseamnă simpla posesiune, ci proprietate legală, recunoașterea, de către autoritatea statală legitimă, a dreptului pe care proprietarul îl are de a dispune de proprietatea sa după bunul plac, firește, în limitele legii. „Proprietate privată a mijloacelor de producție" înseamnă că statul garantează acest drept unor cetățeni particulari îndeajuns de bogați pentru a deține o fabrică, o proprietate, o bancă – așa-numiții „burghezi"; „proprietatea statului asupra mijloacelor de producție" înseamnă că garantează acel drept doar pentru el însuși, exploatându-i pe burghezi.

Însă din punctul de vedere al marxismului, care a creat acești termeni și interpretarea corespunzătoare, însăși noțiunea de „proprietate legală" este o invenție burgheză menită să ascundă cruda și brutala dominație de clasă. Întreaga lume a constituțiilor, legilor și decretelor este, potrivit marxismului, o superstructură ideologică, lipsită de sens în sine și care se explică doar ca un accesoriu înșelător, folosit pentru a legitima exploatarea săracilor de către bogați. În spatele ideii de „proprietate legală" e nevoie deci să cercetăm și să descoperim condițiile de control real, practic – structura puterii, pe scurt. Burghezul nu deține controlul mijloacelor de producție fiindcă are „dreptul legal" asupra lor, ci pentru că are la dispoziție un întreg aparat de represiune, intimidare, marginalizare și chiar lichidare fizică a celor care îi pun proprietatea în pericol, real sau ipotetic. Structura

puterii – ordinea terorii – este realitatea din spatele camuflajului legal.

Asta înseamnă, din start, că trecerea controlului mijloacelor de producție de la clasa burgheză la avangarda revoluționară nu va putea niciodată, în nici o ipoteză, să fie un transfer legal de proprietate. Acest transfer ar presupune existența unei ordini legale care ar îndreptăți-o, iar revoluția socialistă nu poate distruge doar proprietatea privată: trebuie să nege și să distrugă ordinea legală cu totul. Mai mult: când înființează noua ordine legală care o va înlocui, nu poate, precum burghezii, să pretindă că ea reprezintă o realitate în sine. Trebuie să admită sincer, ostentativ, că nu este vorba de o ordine legală, ci de puterea brută a forței revoluționare. În socialism, nu există o ordine legală mai presus de puterea Partidului. Iar asta nu se întâmplă numai în realitate; socialiștii revoluționari chiar se mândresc să proclame că așa stau lucrurile.

În plus, în contextul burghez, proprietatea implică o oarecare responsabilitate legală. Proprietarul capitalist răspunde în fața autorității statului pentru întrebuințarea greșită a proprietății sale – dacă nu față de proletari, cel puțin față de alți burghezi. Dar în fața cui ar trebui să dea socoteală o autoritate care este mai presus de propria ordine legală? Guvernul revoluționar nu poate fi un „proprietar" în sensul în care erau burghezii. Aceștia erau proprietari *pentru* ordinea legală, garantați de ea și răspunzători în fața ei. Guvernul socialist nu e un proprietar: e un mijloc de control absolut, independent și mai presus de orice ordine legală.

Acum multe zeci de ani, cele mai capabile minți din câmpul socialist au înțeles că era o situație care le punea în fața unei alegeri inevitabile: ori înființau chiar atunci o dictatură implacabilă, totalitară, sângeroasă, de care n-aveau

să se elibereze niciodată, sfârșind prin a-i trimite la închisoare sau în fața plutonului de execuție chiar pe revoluționari, cum de fapt s-a și întâmplat în toate locurile în care s-a optat pentru această alternativă[1]; ori, dimpotrivă, socialismul trebuia implantat treptat și fără vărsare de sânge, folosind ca instrument propriul aparat juridico-politic al societății burgheze și păstrând, pe cât posibil, cota minimă de drepturi și responsabilități legale necesară pentru a proteja, dacă nu populația în general, cel puțin propria elită revoluționară.

Care dintre cele două căi a fost aleasă? Amândouă, cu o singură diferență teritorială: în zonele în care era posibilă preluarea puterii prin violență, dictatura era unica modalitate admisibilă; în celelalte țări, trebuia promovată ascensiunea treptată a controlului statului asupra economiei, fără a transforma statul în proprietarul legal direct al mijloacelor de producție, ceea ce îl supunea unor responsabilități juridice și unor taxe care ar fi putut întârzia și împiedica însuși drumul către socialism.

Trebuie însă remarcat că în nici unul din cazuri nu este vorba de „proprietatea statului asupra mijloacelor de producție". În dictatura socialistă exista controlul brutal, direct, nesupus responsabilităților legale ale unui proprietar. Însuși Karl Marx îl denumise „capitalismul crud" – ceva mult mai crud și arbitrar decât ceea ce mai târziu avea să primească eticheta de „capitalism sălbatic". În celelalte țări, în care era aplicată strategia „pacifică", statul se eschiva de la responsabilitățile directe ale unui proprietar, în timp ce îi

1. Opțiune care însemna, în plus, crearea unei clase dominatoare indestructibile, mai puternică decât fusese vreodată burghezia însăși.

supunea pe proprietarii legali prin intermediul controalelor fiscale, de muncă, sanitare, tehnice etc. în așa măsură, încât capitaliștii deveneau simpli administratori în serviciul statului, împovărați, totodată, de responsabilitățile legale de la care statul se sustrăgea. Karl Marx prevăzuse și această posibilitate, spunând că trecerea proprietății din mâinile burgheziei în patrimoniul statului trebuia să fie lentă și treptată, realizându-se prin instrumente indirecte, precum impozitul progresiv pe chirie.

În ciuda câtorva conflicte sporadice, cele două strategii au funcționat întotdeauna în sens convergent. Colaborarea a fost atât de strânsă, încât Societatea Fabiană, reprezentarea maximă a „căii pașnice către socialism“ în Occident, primea instrucțiuni direct de la guvernul sovietic, în timp ce acesta implementa fără milă în Rusia naționalizarea militarizată a mijloacelor de producție.

Cu timpul, totuși, adepții strategiei radicale s-au văzut nevoiți să accepte faptul că creșterea și perfecționarea aparatului de stat modern de control social și economic – inspirat de altfel de socialism – făcea ca preluarea puterii pe cale insurecțională să fie neviabilă. Din acel moment rămâneau posibile doar „revoluțiile de la vârf“ – revoluțiile conduse chiar de stat pe cale administrativă, legală, fiscală și polițienească.

În plus, naționalizarea completă a mijloacelor de producție s-a dovedit neviabilă nu doar în practică, ci și în teorie. În 1922 economistul Ludwig von Mises a explicat că, eliminând piața liberă, toate prețurile ar trebui să fie stabilite de către stat. Dar, pe de-o parte, numărul produselor în circulație în orice moment era prea mare pentru ca un organ de stat să poată calcula prețurile anticipat. Pe de altă parte, pentru a controla prețurile, guvernul ar fi trebuit să

știe dinainte care erau toate resursele financiare aflate la dispoziția publicului în orice moment. Pe scurt: controlul prețurilor subînțelegea controlul total al economiei, care la rândul ei trebuia să înceapă cu controlul prețurilor. Doar o inteligență divină ar putea învinge acest cerc vicios. Fiind imposibilă controlarea prețurilor, nu exista un control general asupra economiei, așadar nu exista socialism. Cel mult se putea ajunge la un socialism nominal, cu o vastă libertate reziduală a pieței, care nu ar fi putut fi eliminată niciodată. Deși câțiva teoreticieni ai socialismului au ripostat, ca de exemplu Edvard Kardelj, ministrul economiei din Iugoslavia, majoritatea au recunoscut, strângând din dinți, că Von Mises avea dreptate. Până la urmă, toate economiile comuniste din lume au fost nevoite să suporte un capitalism clandestin care s-a dovedit a fi o condiție *sine qua non* a supraviețuirii regimului.

De aici au decurs inevitabil două consecințe:

1) Socialismul nu mai era un „regim“, o „stare a lucrurilor“, ci devenea un „proces“. Nu exista un „stat socialist“ care trebuia făurit o dată pentru totdeauna, ci doar un „stat socializant“, condamnat să tindă spre socialism fără să-l ajungă vreodată, ca într-o asimptotă. Toate statele socialiste care au existat vreodată au fost astfel, iar cele care vor mai exista vor fi astfel pentru totdeauna. Definiția socialismului ca proprietate a statului asupra mijloacelor de producție se autocontrazice și orice tentativă de a pune în practică o asemenea teorie va genera contradicții concrete de nerezolvat.

Concluzia? Ceea ce se obține până la urmă este destul de diferit față de ce era definit inițial. Aceasta este dialectica fatală a relațiilor dintre gândire și realitate. Dragii gânditori mecanici pe care i-am menționat la început nu o vor putea înțelege niciodată.

2) Pe măsură ce controalele statului creșteau în număr și complexitate, micile întreprinderi nu aveau resurse financiare pentru a le respecta și dădeau faliment sau erau vândute unor întreprinderi mai mari – de fiecare dată mai mari. Rezultatul: „socialismul“ a devenit simpla alianță dintre guvern și marele capital, într-un proces de centralizare a puterii economice care îi favorizează pe ambii parteneri și nu riscă niciodată să sfârșească prin naționalizarea completă a mijloacelor de producție.

Marii beneficiari ai acestei situații sunt, pe de-o parte, elitele intelectuale și politice de stânga; pe de alta, cei pe care i-am intitulat „metacapitaliști“ – capitaliști care s-au îmbogățit atât de mult în regimul libertății economice, încât nu mai pot accepta fluctuațiile pieței:

> Dacă sistemul medieval a durat zece secole, absolutismul nu a durat mai mult de trei. Și mai puțin de atât va dura regatul burgheziei liberale. Un secol de libertate economică și politică a fost de ajuns pentru ca unii capitaliști să devină atât de formidabil de bogați, încât nu mai vor să se supună voinței pieței care i-a îmbogățit. Vor să o controleze, iar pentru asta au trei instrumente: dominarea statului, pentru implementarea politicilor etatiste necesare eternizării oligopolului; stimularea mișcărilor socialiste și comuniste care favorizează invariabil creșterea puterii de stat; înregimentarea unei armate de intelectuali care pregătesc opinia publică pentru a-și lua adio de la libertățile burgheze și a intra de bunăvoie într-o lume a represiunilor omniprezente și obsedante (extinzându-se până la ultimele amănunte ale vieții private și ale limbajului cotidian), prezentată ca un paradis decorat și cu abundența capitalismului, și cu cea a „justiției sociale“ a comunismului. În această lume nouă, libertatea economică indispensabilă funcționării sistemului este păstrată strict cât e nevoie pentru a putea subvenționa dispariția libertății în domeniul politic, social, moral, educațional, cultural și religios.

> Metacapitaliștii schimbă astfel însăși baza puterii lor. Nu se mai sprijină pe bogăție ca atare, ci pe controlul procesului politico-social. Control care, eliberându-i de expunerea aventuroasă la fluctuațiile pieței, face din ei o putere dinastică durabilă, o neoaristocrație capabilă să traverseze teafără variațiile averii și succesiunea generațiilor, adăpostită în fortăreața statului și a organismelor internaționale. Deja nu mai sunt megacapitaliști: sunt metacapitaliști – clasa care a trecut dincolo de capitalism și l-a transformat în singurul socialism care a existat sau va exista vreodată: socialismul marilor stăpâni și al inginerilor sociali aflați în serviciul lui.[1]

„Socialismul socializant“, menit să ocupe pentru totdeauna locul unui imposibil „socialism socializat“, poate fi infernul majorității întreprinzătorilor, dar este paradisul marilor capitaliști – dinastiile miliardare care alcătuiesc Consorțiul. Asigurați pentru totdeauna de birocrația statului împotriva libertății pieței și de neviabilitatea intrinsecă a socialismului împotriva naționalizării definitive a mijloacelor de producție, sunt ajutați în ambele sensuri și de un aliat fidel: tehnologia, care, pe de-o parte, perfecționează instrumentele de control social până la punctul în care se poate determina inclusiv conduita privată a cetățenilor, fără ca aceștia să își dea măcar seama că sunt manipulați, și, pe de altă parte, inspiră îndeajuns de multă creativitate pieței libere încât aceasta să poată crește în continuare sub cel mai opresiv control de stat.

Astfel, e lesne de înțeles de ce megaaverile Consorțiului au stimulat subvenționarea socialismului și slăbirea stângii la scară universală, în mod obsesiv și sistematic, încă din anii ’40, cel puțin.

1. Olavo de Carvalho, „História de quinze séculos“, *Jornal da Tarde* (São Paulo), 17 iunie 2004, reprodus pe site-ul www.olavodecarvalho.org/semana/040617jt.htm.

Fără nici o îndoială, construirea parcului industrial sovietic, precum și a forței sale militare, s-a datorat în bună măsură banilor americani (proveniți de la membri ai Consorțiului), trimiși fără speranța de a-i mai primi înapoi. Cei care ar avea vreo îndoială cu privire la acest lucru pot consulta cele trei volume ale studiului clasic semnat de economistul britanic Antony Sutton, *Western Technology and Soviet Technological Development*[1], precum și cărțile sale *National Suicide: Military Aid to the Soviet Union*[2], *Wall Street and the Bolshevik Revolution*[3] și *The Best Enemy Money Can Buy*[4].

Cartea lui René A. Wormser, *Foundations: Their Power and Influence*[5], relatează lucrările Comisiei Reese din Congresul American, care încă din anii '50 a scos la iveală colaborarea activă a marilor fundații miliardare cu mișcările comuniste și antiamericane din toată lumea. Faptul că descoperirile Comisiei nu au antrenat nici o măsură, fie punitivă, fie destinată opririi fluxului de bani pentru acțiuni subversive, este dovada cea mai evidentă a puterii Consorțiului de a manipula resurse americane împotriva celor mai clare interese naționale ale SUA.

În sfârșit, înflorirea industrială a Chinei începând cu anii '90 și transfigurarea ei din favelă continentală în cel mai puternic dușman potențial al SUA ar fi greu de imaginat fără investițiile Statelor Unite și fără autodistrugerea planificată a parcului industrial american.

E adevărat că, după reformele economice liberalizante ale guvernului Elțin, Rusia a intrat într-o decădere econo-

---

1. Hoover Institution Press, Stanford University, 1968–1973.
2. Arlington House, New Rochelle, N.Y., 1974.
3. Buccaneer Books, New York, 1999.
4. Liberty House, Billings, Mont., 1986.
5. Covenant House Books, Sevierville, Tenn., 1993.

mică accelerată, de pe urma căreia unii capitaliști americani au beneficiat cât de cât. Totuși, la ce se așteptau liderii ruși după dispariția regimului comunist? Să fie premiați cu un progres economic fantastic? Ar fi fost normal, în schimb, ca națiunea să fie pusă la muncă grea, cu salarii mizerabile, pentru a plăti indemnizații familiilor celor șaizeci de milioane de victime ale comunismului, așa cum au făcut germanii cu victimele nazismului. Cine a împiedicat acest lucru? Consorțiul. Citiți în *Jugement à Moscou*, de Vladimir Bukovski: marea mass-media și organismele internaționale – două brațe ale Consorțiului – au opus atât de multă rezistență investigațiilor judiciare asupra delictelor sovietice, încât dintre toate țările ieșite din comunism numai una, Cambodgia, a reușit să instaureze un tribunal pentru judecarea crimelor regimului comunist, și, chiar și așa, cu o întârziere formidabilă, grație boicotului promovat de ONU împotriva inițiativei.

Rușii, cei mai mari responsabili pentru apariția comunismului, au fost tratați în ultimele zeci de ani cu o generozitate scandaloasă, și încă protestează că, după dispariția regimului asasin, nu au câștigat câți bani voiau, nu au primit pentru crimele lor înspăimântătoare premiul pe care îl așteptau din partea Occidentului.

5. De partea cui sunt

Asta nu înseamnă, desigur, că nu sunt în favoarea nimănui, sau că nu văd și forțe de acțiune pozitive în lume. Însă aceste forțe nu se numără printre principalii agenți aflați în dispută și nu au, cel puțin în acest moment, nici un plan sau strategie globală care să poată neutraliza sau dezarma

cei trei monștri. Dintre acestea, aș menționa: (1) comunitățile creștine, catolice sau protestante din toate țările[1]; (2) națiunea iudaică; (3) naționalismul conservator american. Nici una dintre cele trei nu se luptă pentru a domina lumea. Dimpotrivă: printr-un decret unanim al blocurilor globaliste, toate trei au fost condamnate la moarte.

Dacă simpatia mea se îndreaptă către cineva, este către aceste trei condamnate la moarte. Nu pretind să opun celor trei proiecte de dominație globală trei proiecte alternative anemice. Dacă ar fi existat planuri pentru instaurarea unei dictaturi mondiale creștine, iudaice sau *redneck*, aș fi fost printre primii care să le denunțe, la fel cum denunț militariștii ruso-chinezi, oligarhii occidentali și apostolii Califatului Universal. Dar aceste planuri nu există. Lupta celor trei facțiuni dezavantajate pe care le-am menționat nu se dă pentru puterea mondială, ci pentru simpla supraviețuire.

Faptul că exterminarea creștinismului catolico-protestant, a statului Israel și a Americii naționaliste se află în programul celor trei blocuri globaliste nici nu mai trebuie dovedit, într-atât de evident este atacul cultural, mediatic, politic și juridic care avansează împotriva acestor trei entități din trei direcții diferite și convergente (voi reveni asupra acestui aspect într-unul din mesajele viitoare).

La fel cum consider de prisos să dovedesc – fiind prea evident – că până acum cele trei comunități au răspuns atacului doar prin reacții punctuale, sporadice și total fără legătură între ele, fără nici un fel de articulare de ansamblu, fie

1. Mai ales cele din Africa și din Asia, care astăzi se întorc în Europa și America de Nord, într-un efort eroic de a-i creștina din nou pe cei care i-au creștinat pe ei cândva. *By the way*, părintele parohiei pe care o frecventez este un negru din Uganda.

în cadrul unuia dintre cele trei câmpuri, fie, cu atât mai mult, între cele trei. Un front unit mondial – creștin, iudaic și naționalist american – nu ar fi o idee rea, dar deocamdată nu văd nici un semn care să indice o astfel de direcție. Dimpotrivă, pare chiar că reprezentanții celor trei comunități se tem să se gândească la așa ceva, imaginându-și reacția brutală a dușmanilor lor.

Pe de altă parte, se știe că Rusia și China sunt principalii furnizori de arme pentru mișcările teroriste. De ce guvernul american nu denunță acest lucru și nu le forțează pe cele două puteri, sub amenințarea sancțiunilor economice, să se oprească? E simplu: Consorțiul nu îl lasă. Nimeni din elita globalistă nu acceptă să-și apere țara de cei mai dăunători „aliați" pe care i-a avut America vreodată.

În fine, nu e nevoie să evidențiem toate inițiativele organismelor internaționale și ale diferitelor guverne din Occident – începând cu Anglia – pentru a favoriza invazia islamică și a slăbi, în același timp, tradiția creștină care ar fi, desigur, singura rezistență culturală care s-ar putea dovedi eficace împotriva înaintării islamismului militant în Europa și în SUA.

Dacă în fața tuturor acestor fapte prof. Dughin încă insistă că marele inamic al blocurilor ruso-chinez și islamic este Consorțiul, ar putea fi din unul din următoarele două motive:

(1) eurasiatismul, ca și stângismul, este doar un truc în plus prin care Consorțiul se consolidează prin intermediul unui dușman fictiv;

(2) mișcarea eurasiatică este autentică, dar se naște din acea nevroză tipică a săracului orgolios care, atunci când primește ajutor, simte mai degrabă invidie și ranchiună decât recunoștință și, în loc să răsplătească generozitatea prin

prietenie, se gândește doar să-l distrugă pe binefăcător, să-i ia locul și apoi să spună povestea pe dos, pretinzând a fi victimă în loc de beneficiar.[1]

Este prea devreme deocamdată pentru a ști care din cele două ipoteze este cea adevărată. Dar un lucru e cert: a treia ipoteză nu există.

6. Individualism și colectivism

În mesajul meu inaugural am început prin a atrage atenția asupra asimetriei dintre observatorul izolat, care vorbește numai în nume propriu, și liderul care exprimă voința politică a unui partid, a unei mișcări, a unui stat sau a unui grup de state.

Prof. Dughin l-a interpretat ca pe o cristalizare simbolică a opoziției dintre individualism și colectivism, Occident și Orient.

Însă nu mi se pare a fi o aplicare corectă a regulilor simbolismului, pe care atât dânsul, cât și eu le-am învățat de la René Guénon.

Un simbolism adevărat trebuie să respecte granițele existente între planuri distincte ale realității, în loc să le confunde. Acolo unde prof. Dughin a văzut un simbol, eu văd doar o metaforă, și, ca să fiu sincer, una destul de forțată.

Una este individualismul ca nume al unui curent ideologic; cu totul altceva, fără nici o legătură cu cel dintâi, este

---

1. Mai multe explicații despre acest subiect și altele din acest mesaj am dat în cursul numărul 99 din seminarul meu de filozofie (26 martie 2011), a cărui transcriere se regăsește pe site-urile www.seminariodefilosofia.org și www.olavodecarvalho.org.

poziția unei ființe umane la baza, la mijlocul sau în vârful ierarhiei de comandă. Dintr-una nu se poate deduce cealaltă, nici nu se poate vedea în poziția socială a unui individ un „simbol" al identității sale ideologice reale sau presupuse. Altfel, orice scriitor fără sprijin într-o organizație politică ar fi automat un adept al individualismului ideologic, incluzându-i aici pe fondatorii național-bolșevismului, Limonov și Dughin, așa cum erau la început, singuri și necunoscuți în lume, speculându-și fiecare primele idei. Una e să fii un individ izolat; alta e să fii individualist, fie că luăm termenul „individualist" în sensul unui obicei moral sau al unei convingeri ideologice. Deducția implicită a „simbolismului" pe care prof. Dughin crede că l-a găsit este un *non sequitur* perfect. Simbolismul autentic, potrivit lui René Guénon, trebuie să meargă mai departe și mai presus de logică, în loc să nu se supună celor mai elementare exigențe.

În plus, în loc să lipească cu forța de reverul meu semnul distinctiv de adept al individualismului occidental, prof. Dughin ar fi putut să întrebe ce părere am despre acest lucru. La urma urmei, libertatea de expresie într-o dezbatere nu constă doar în puterea fiecăreia dintre părți să răspundă *x* sau *y* unei chestiuni date, ci și, mai cu seamă, în posibilitatea de a respinge formularea întrebării și a reformula întreaga problemă din temelii, așa cum crede de cuviință.

După foarte umila și personala mea părere, „individualism" și „colectivism" nu sunt numele unor entități istorice de sine stătătoare, distincte și independente, separate ca niște ființe materiale în spațiu, ci etichete pe care unele mișcări politice le folosesc pentru a pune ștampila pe ele însele și pe adversarii lor. Or, știința politică, așa cum am afirmat deja, s-a născut în momentul în care Platon și Aristotel au început să înțeleagă diferența dintre discursul

diferiților agenți politici în conflict și discursul observatorului științific care încearcă să înțeleagă conflictul (dacă mai târziu agenții politici au învățat să imite limbajul științei respective, asta nu invalidează distincția inițială). De aici, principala noastră obligație într-o dezbatere serioasă din punct de vedere intelectual este să analizăm termenii discursului politic, pentru a determina acțiunile reale insinuate dedesubtul lor, în loc să-i interpretăm naiv ca pe niște traduceri directe și sincere ale realităților efective.

Toate argumentele indică faptul că termenii „individualism“ și „colectivism“ nu exprimă principii de acțiune liniare și univoce, ci două grupuri de tensiuni dialectice care se manifestă în contradicții reale de fiecare dată când se încearcă punerea în practică – ca și cum ar fi posibil așa ceva – a unei politici liniare „individualiste“ sau „colectiviste“.

Încă de la început – și pentru a rămâne doar la aspectele mai simple și banale ale subiectului –, fiecare din acești termeni evocă un sens pozitiv din punct de vedere moral, alături de unul negativ, fără să fie posibil, nici măcar în sfera purei semantici, să-l separi pe unul de celălalt pentru a da fiecăruia o conotație invariabil bună sau rea.

„Individualismul“ sugerează, pe de-o parte, egoism, indiferența față de aproape, concentrarea fiecăruia pe o căutare a intereselor exclusive; pe de altă parte, sugerează datoria de a respecta integritatea și libertatea fiecărui individ, ceea ce automat interzice folosirea lui ca simplu instrument și stabilește așadar unele limite scopurilor noastre egoiste.

„Colectivismul“ evocă, pe de-o parte, solidaritatea, sacrificiul pe care fiecare îl face pentru binele tuturor; pe de altă parte, evocă strivirea indivizilor reali și concreți în numele beneficiilor colective abstracte și ipotetice.

Când mergem dincolo de simpla semantică și analizăm politicile autointitulate „individualiste" și „colectiviste" în acțiune în lume, observăm că duplicitatea sensului conținută în propriii termeni se transmută în efecte politice paradoxale, opuse binelui sau răului subînțeles atunci când termenii sunt folosiți ca ornamente sau stigmate.

Bătrânul Hegel ne învăța că un concept se transmută în realitate concretă doar prin inversarea semnificatului său abstract.

Această transmutare este una dintre cele mai notabile constante ale istoriei omenești.

Colectivismul, ca politică de solidaritate generală, se realizează doar prin dizolvarea voințelor individuale într-o ierarhie de comandă, care culminează în persoana conducătorului luminat, a Liderului, Împăratului, *Führer*-ului, Părintelui Popoarelor. Încorporând nominal în persoana sa forțele transcendente care unifică masa celor fără nume și legitimează atâtea sacrificii câte se impun, această creatură, de fapt, nu doar conservă în ea toate slăbiciunile, limitările și defectele individualității sale inițiale, dar, aproape invariabil, se lasă coruptă și degradată până când ajunge sub nivelul integrității morale a individului comun, transformându-se într-un bolnav mintal demn de dispreț. Hitler zvârcolindu-se pe jos în crize de manie a persecuției, Stalin delectându-se cu plăcerea sadică de a-și condamna la moarte prietenii cei mai apropiați sub acuzația unor crime pe care nu le comiseseră, Mao Zedong abuzând sexual sute de fete de la țară cărora le promisese că le va apăra de lubricitatea moșierilor arată că puterea politică acumulată în mâinile acestor indivizi nu le-a crescut cu un dram puterea de control asupra lor înșiși, doar le-a oferit mijloacele de a-și impune capriciile individuale asupra masei de supuși dezindividualizați.

Solidaritatea colectivă culminează cu imperiul „Individului Absolut“[1]. Iar acest individ, pe care propaganda îl prezintă cu toată pompa ca pe un trimis al cerurilor, nu e niciodată un exemplu de sfințenie, virtute și eroism, ci de răutate, josnicie și lașitate. Colectivismul absolut este triumful Egoismului Absolut.

Individualismul luat în accepția sa negativă, la rândul lui, nu doar că nu poate ajunge la ultimele sale consecințe politice, dar nu poate fi pus în practică nici în sfera acțiunilor individuale mai modeste. Lipsa de afecțiune față de semeni, căutarea exclusivă a avantajelor individuale exclud din start dorința de a le împărți cu alte persoane. Privându-și aproapele de beneficiile obținute în activitatea egoistă, acest ipotetic individualist eminent s-ar sustrage de la orice conviețuire umană și s-ar cufunda în cea mai întunecată singurătate, devenind *ipso facto* incapabil de orice fel de activitate socială, deci inclusiv de îndeplinirea obiectivelor sale egoiste. Tipologia utilizatorului mizantrop, care se ferește de orice contact uman și se închide în carapacea sa pentru a se bucura singur de o bogăție pe care nu o poate folosi, se potrivește probabil unui personaj din basme sau benzi desenate, dar nu poate exista în viața reală. În cea mai îndrăzneață ipoteză, plăcerea egoistă pe care ar putea să o obțină ar fi dacă s-ar masturba în baie, refuzând să considere drept obiect al fanteziei sale erotice pe altcineva în afară de propria sa persoană. Lucrurile sunt de așa natură încât colectivismul poate fi dus până în punctul în care se convertește în opusul său – regatul Individului Absolut –, în vreme ce individualismul egoist poate fi practicat numai în limitele stricte care nu-i permit să se îndepărteze prea

1. Termenul îi aparține lui Julius Evola, dar aici este folosit într-un sens care nu-i neapărat al lui.

mult de vanitate și de prefăcătorie. Individualismul egoist nu este o linie de acțiune practică; este o justificare falsă pe care un individ nici mai mult, nici mai puțin egoist decât media umanității o oferă pentru a se da drept un *tough guy*. Și evident că până și cel mai implacabil *tough guy* preferă să se bucure de plăceri în compania prietenilor, a rudelor, a unei amante, în loc să se închidă în baie de unul singur, doar pentru a nu trebui să admită că a făcut un bine aproapelui său.

În ce privește individualismul înțeles în sensul respectului și devotamentului față de integritatea indivizilor, punerea sa în practică nu e doar viabilă, ci constituie singura bază pe care se poate crea ambianța de solidaritate umană declarată ca scop – niciodată atins – al colectivismului.

7. Sentimentul solidarității comunitare în SUA

Nu e o coincidență faptul că țara în care s-a cultivat cel mai mult libertatea individuală este și țara în care activitățile comunitare caritabile și umanitare au cel mai însemnat procentaj de participare din lume. Această trăsătură a vieții americane este în linii mari ignorată în afara SUA (și în întregime ascunsă de antiamericanismul militant din Hollywood), dar acesta nu e un motiv pentru a da crezare mai degrabă opiniilor deformate și fanteziilor pline de ură ale industriei internaționale a mass-mediei decât lucrurilor pe care le văd cu ochii mei în fiecare zi și care pot fi confirmate în orice moment de date cantitative substanțiale. Iată câteva dintre ele[1]:

---

1. V. The Center on Philantropy, Indiana University, *Giving USA 2010. The Annual Report on Philantropy for the Year 2009*,

1. Americanii sunt poporul care contribuie cel mai mult la activitățile caritabile din lume.

2. SUA sunt singura țară din lume în care contribuțiile individuale pentru activitățile caritabile depășesc întregul ajutor guvernamental.

3. Dintre popoarele care donează cel mai mult în contribuții voluntare – SUA, Regatul Unit, Canada, Australia, Africa de Sud, Irlanda, Olanda, Singapore, Noua Zeelandă, Turcia, Germania și Franța –, contribuțiile americane reprezintă mai mult decât dublu față de cele clasate pe locul doi (Regatul Unit). Dacă va dori cineva să minimizeze importanța acestor date, argumentând că „Ei dau mai mult pentru că sunt mai bogați", poate să renunțe: contribuțiile nu sunt clasificate în numere absolute, ci în procentaje din PIB. Americanii pur și simplu scot mai mult din propriul buzunar pentru a-i ajuta pe cei bolnavi și pe cei săraci, chiar și pe cei din țările inamice. Prea-solidarele Rusia și China nici nu intră pe lista celor care contribuie.

4. Americanii adoptă mai mulți copii orfani – inclusiv din țările inamice – decât *toate celelalte țări din lume adunate*.

5. Americanii sunt singurul popor care, în fiecare război în care participă, reconstruiesc economia țării învinse, chiar dacă fac din ea un concurent comercial și un inamic puter-

---

Giving USA Foundation, 2010; The Center for Global Prosperity, Hudson Institute, *The Index of Global Philantropy and Remittances*, Hudson Institute, 2010; Charities Aid Foundation, *International Comparisons of Charitable Giving*, 2006; Virginia A. Hodgkinson *et al.*, *Giving and Volunteering in the United States. Findings from a National Survey Conduced by The Gallup Organization*, Washington D.C., Independent Sector, 1999; Lori Carangelo, *The Ultimate Search Book: Worldwide Adoption, Genealogy and Other Secrets*, Clearfield, Baltimore (MD), 2011.

nic în câmpul diplomatic. Comparați ce au făcut Statele Unite în Franța, Italia, Germania și Japonia cu ce au făcut chinezii în Tibet sau rușii în Afganistan.

6. Americanii nu le oferă doar banii lor celor săraci sau aflați la nevoie. Le dedică și timp din viața lor, sub forma muncii voluntare. Munca voluntară este una dintre cele mai vechi și solide instituții din America. Jumătate din populația americană își dedică timpul muncind gratis pentru spitale, creșe, orfelinate, închisori etc. Care alt popor în lume a făcut din compasiunea activă un element esențial pentru stilul său de viață?

7. În plus, valoarea pe care societatea americană o atribuie operelor de binefacere și compasiunii este atât de mare, încât nici un bogătaș din lumea finanțelor sau a industriei nu se poate eschiva de la contribuții însemnate anuale către universități, spitale etc., căci, dacă refuză să o facă, va fi imediat retrogradat de la statutul de cetățean de onoare la cel de inamic public.

Prof. Dughin opune individualismului american „holismul" ruso-chinez. Susține că în primul caz oamenii acționează după preferințele lor individuale, în timp ce în doilea preferințele sunt integrate în obiective mai mari propuse de către guvern. Dar e limpede că guvernele din Rusia și China le-au propus cetățenilor lor mai degrabă să-și omoare semenii decât să le vină în ajutor: nici o activitate caritabilă, în Rusia și în China, nu a avut vreodată dimensiunile, costul, puterea și importanța socială a Gulagului, a Laogai și a polițiilor secrete, organizații tentaculare făcute pentru a controla toate sectoarele vieții sociale prin opresiune și teroare.

În al doilea rând, este adevărat că americanii nu fac bine fiindcă așa îi obligă guvernul, ci fiindcă sunt stimulați să

procedeze astfel de valorile creștine în care cred. Libertatea conștiinței, în loc să degenereze în pură anarhie și luptă împotriva tuturor, e moderată și canalizată prin unitatea culturii creștine care, în ciuda tuturor eforturilor depuse de elita globalistă de a o marginaliza și a o distruge, este încă hegemonică în SUA. John Adams, cel de-al doilea președinte al Statelor Unite ale Americii, spunea că o constituție precum cea americană, care asigură libertatea civilă, economică și politică pentru toți, poate fi de folos numai unui popor moral și religios. Drept dovadă că avea dreptate, de îndată ce principiile moralei creștine au început să fie roase de la vârf, prin acțiunea guvernului aliat forțelor globaliste și stângii internaționale, pe care prof. Dughin o apreciază atât de mult ca rezervă morală a umanității, mediul onestității și al stricteței puritane care prevala în lumea americană de afaceri a lăsat loc unei epidemii de fraude cum nu s-a mai văzut niciodată în istoria țării. Fenomenul este amplu documentat în cartea lui Tamar Frankel, *Trust and Honesty: America's Business Culture at a Crossroad*.[1]

Ceea ce spun nu se bazează doar pe statistici. Trăiesc de șase ani în această țară și sunt tratat aici cu o afecțiune și o înțelegere de care nu s-a bucurat vreodată în propria lui țară nici un brazilian, rus, francez, german sau argentinian (ca să nu mai vorbesc de cubanezi sau chinezi). De cum m-am stabilit în jungla aceasta din Virginia, au apărut vecini din toate părțile, cu dulciuri și cadouri, oferindu-se să-i ducă pe copii la școală, să ne prezinte la biserica pe care o preferam, să ne arate locurile interesante din regiune, să ne ajute să rezolvăm probleme birocratice și așa mai departe. *Good neighborhood* nu e un slogan de propagandă. E o realitate

1. Oxford University Press, 2006.

vie. E o instituție americană, nu există în nici un alt loc din lume și nu a fost creată de guvern. Vine din timpurile Coloniei Jamestown (1602). Deși eu și familia mea suntem catolici, primul loc pe care l-am vizitat aici a fost biserica metodistă, cea mai apropiată de casa mea. Când am ajuns acolo, ce credeți că făceau credincioșii? Strângeau bani pentru copiii străzii din... Brazilia! O colectă însoțită de discursuri și îndemnuri care îți înmuiau sufletul. Mi-a fost rușine să le povestesc acelor oameni că, potrivit studiilor oficiale, cei mai mulți dintre „copiii străzii" brazilieni au casă, mamă și tată și stau pe stradă doar pentru că așa le place. Compasiunea americană ignoră minciuna și ticăloșia multora dintre beneficiarii lor străini: se naște din credința ingenuă potrivit căreia toți fiii lui Dumnezeu sunt, măcar în adâncul inimii lor, fideli Tatălui.

Americanii sunt timizi și au mereu impresia că te deranjează. Imediat după primirea inițială, preferă să păstreze distanța, să nu se bage în viața ta. Se apropie doar dacă îi inviți. *I don't want to impose* e o frază aproape obligatorie atunci când vizitează pe cineva. Dar dacă ai vreo problemă, vreo greutate, vor veni alergând să te ajute, cu solicitudinea unor vechi prieteni. Iar asta nu se întâmplă doar cu cei nou-veniți. Câteodată, americanii înșiși, obișnuiți să audă vorbindu-se rău despre poporul lor, sunt surprinși să descopere inepuizabila rezervă de bunătate din inimile compatrioților lor. Citiți această mărturie a lui Bruce Whitsitt, un campion al artelor marțiale care din când în când scrie pentru publicația *American Thinker*:

> Both before and after Dad died, good Samaritans came out of nowhere to offer aid and comfort. I discovered that my parents were surrounded by neighbors who had known them and cared about them for many years...

After it was all over, I was struck by the unbelievable kindness of everyone who helped.

At the end of the day, this tragedy reopened my eyes to the deep-running goodness of Americans. So many people in this country are decent and good simply because they have grown up in the United States of America, a society that encourages charity and neighborliness. Decency is not an accident; in countries such as the old Soviet Union, indifference was rampant and kindness rare because virtue was crushed at every turn. America, on the other hand, has cultivated freedom and virtuous behavior, which allows goodness to flourish. Even in Los Angeles – that city of fallen angels, the last place on earth where I would have expected it – I experienced compassionate goodness firsthand.

Goodness is not something that a beneficent government can bestow; it flows from the hearts of free citizens reared in a tradition of morality, independence, and resourcefulness.[1]

---

1. *The Great Goodness of America*, http://www.americanthinker.com/2011/01/the_great_goodness_of_america_1.html.

„Și înainte, și după ce a murit tata, au apărut din senin buni samariteni să ne ofere ajutor și alinare. Am descoperit că părinții mei erau înconjurați de vecini care îi cunoscuseră și se îngrijiseră de ei timp de mulți ani...

După ce totul s-a sfârșit, am fost șocat de bunătatea incredibilă a tuturor celor care au dat o mână de ajutor.

Până la urmă, tragedia aceasta mi-a redeschis ochii cu privire la bunătatea intrinsecă a americanilor. Atât de mulți oameni din țara asta sunt cumsecade și buni pur și simplu pentru că au crescut în Statele Unite ale Americii, o societate care încurajează caritatea și buna vecinătate. Onestitatea nu e întâmplătoare; în țări precum Uniunea Sovietică, indiferența era excesivă și bunătatea rară, fiindcă virtutea era zdrobită cu orice ocazie. America, pe de altă parte, a cultivat libertatea și purtarea virtuoasă, care-i îngăduie bunătății să dea roade. Chiar și în Los Angeles – acel oraș al îngerilor decăzuți, ultimul loc din lume unde m-aș fi așteptat – am avut parte de o bunătate plină de compasiune.

Națiunea americană s-a fondat în ideea că principiul unificator al societății nu e guvernul, birocrația de stat armată, ci însăși societatea, prin cultura sa, religia sa, prin tradițiile și valorile sale morale. Prof. Dughin, care nu pare să conceapă alt model de control social în afară de teocrația imperială rusă, în care politica și Biserica (mai târziu Partidul) acționează mână în mână pentru a subjuga poporul, își imaginează Statele Unite ale Americii ca pe o *selva selvaggia* de egoisme în conflict, dovedind că nu știe nimic despre viața americană.

Poate că nu există o altă țară în lume în care sentimentul de comunitate solidară să fie atât de puternic precum în SUA. Oricine a trăit aici un timp știe asta și rămâne cel puțin surprins de ideea că Rusia sau China ar fi, din acest punct de vedere, modele pe care americanii ar trebui să le copieze.

Este de asemenea adevărat că acest sentiment comunitar se poate dezvolta doar în libertate, unde guvernul nu impune societății nici un model „holistic" de bunătate oficială. Cea mai clară dovadă în acest sens este conflictul deschis existent astăzi între ceea ce Marvin Olasky, într-o carte clasică, denumește drept „vechea compasiune" și caritatea statului care de patru decenii tot încearcă să-i ia locul. Peste tot pe unde aceasta din urmă s-a impus, criminalitatea crește, familiile se destramă și individualismul egoist sufocă spiritul de bunătate inerent individualismului libertar tradițional.[1] Și nu doar din cărțile lui Olasky am aflat asta. Văd

---

Bunătatea nu o poate garanta un guvern binefăcător; ea vine din inimile cetățenilor liberi, crescuți în tradiția moralității, independenței și ingeniozității."

1. V. Marvin Olasky, *The Tragedy of American Compassion*, Crossway Books, Wheaton, IL, 1998 (reed. 2002).

cu ochii mei cum se întâmplă în fiecare zi. În Virginia, unde populația de culoare este ca proporție la fel de numeroasă ca aceea din Brazilia, diferența de comportament dintre negrii bătrâni și cei tineri sare în ochi oricărui vizitator. Cei dintâi sunt persoanele cele mai amabile din lume, au un fel de eleganță naturală care reprezintă echilibrul exact dintre smerenie și demnitate. Tinerii sunt irascibili, aroganți, gata să afișeze o superioritate care nu există, să se simtă jigniți pentru orice prostie și să se ia la harță cu albii fără motiv. De unde diferența? Cei bătrâni au crescut în mediul vechii compasiuni, cei tineri în cel al statului asistențial care îi otrăvește cu ranchiuna „corectă din punct de vedere politic".

Viața în Statele Unite este cea mai bună dovadă că solidaritatea comunitară nu are nimic de-a face cu colectivismul statal și că este chiar contrarul lui. Cu cât e mai multă intervenție „holistă", cu atât legăturile naturale se desfac, persoanele se îndepărtează mai mult unele de altele, „societatea de încredere" despre care vorbea Alain Peyrefitte[1] se lasă înlocuită de societatea suspiciunii, a ostilității reciproce, a urii și a exclusivismului de grup. Este drumul care duce, în ultimă instanță, la Statul Polițienesc. Prof. Dughin este perfect conștient de acest lucru, iar apărarea „holismului" împotriva „individualismului" culminează la el într-o apologie deschisă și sinceră a regimului dictatorial ca model pentru lumea întreagă.

1. Alain Peyrefitte, *La société de confiance. Essai sur les origines et la nature du développement*, Odile Jacob, Paris, 1995.

8. Răutăți comparate

Prof. Dughin spune de asemenea că descriu suficient de mult păcatele KGB-ului, ale Partidului Comunist și ale Al-Qaeda, dar nu spun nimic despre crimele Americii, ca „infanteria imperială, Hiroshima și Nagasaki, ocuparea Irakului și a Afganistanului și bombardarea Serbiei". El vrea să afle ce am de spus în această privință.

Am de spus două lucruri:

Mai întâi: *Faceți socotelile*. – Potrivit prof. R.J. Rummel, probabil cel mai respectat cercetător în materie, numărul victimelor adunate din toate acțiunile violente în care guvernul american a fost implicat din 1900 până în 1987 este de 1 634 000 de persoane (în care sunt incluse două războaie mondiale, plus Hiroshima și Nagasaki, războiul din Vietnam și toate intervențiile militare din exterior). URSS, într-o perioadă mai scurtă, din 1917 până în 1987, a omorât 61 911 000 de persoane, iar China, doar din 1949 până în 1987, a omorât 76 702 000. E o chestiune de aritmetică elementară să ajungi la concluzia că individualiștii americani, în cel mai rău caz, sunt de o sută de ori mai puțin asasini decât solidarii ruși și chinezi. Nici un creier uman care funcționează normal nu poate considera că nivelurile de periculozitate sunt egale în cele două părți. În ordinea amenințărilor mortale care apasă asupra speciei umane, China vine pe primul loc, Rusia pe al doilea, iar SUA vine pe al o sutălea. Când umanitatea va fi scăpat de nouăzeci și nouă din dușmanii săi înarmați, îmi voi face griji despre mult trâmbițata „agresivitate americană". Prof. Dughin caută să atragă atenția asupra ei, prin cuvinte pompoase, pentru a inversa ierarhia precauțiilor rezonabile și a încerca să ascundă acțiunile adevăraților responsabili de genocid, ale adevăraților dușmani ai speciei umane.

Al doilea: *Uitați-vă pe hartă.* – Totalitatea victimelor făcute de Statele Unite este alcătuită din străini omorâți în luptă pe pământ inamic. În numărătoarea victimelor din China și din Rusia, le-am lăsat la o parte dinadins pe cele militare: toate au fost civili dezarmați, asasinați pe timp de pace de propriile guverne. Atunci când guvernul SUA, pe timp de pace, va începe să omoare cetățeni americani cu milioanele, doar din pricina unui dezacord politic, voi fi la fel de preocupat precum ar trebui să fie și prof. Dughin acum în ce-i privește pe tibetanii uciși pe capete de chinezi și împiedicați să-și practice liber religia națională.

9. Geopolitică și istorie

Apoi, prof. Dughin apără geopolitica în fața aparentei mele lipse de considerație pentru această știință, sau pseudoștiință. Pe bună dreptate, așteaptă de la mine o explicație în această privință. O voi prezenta în cele ce urmează.

Problema mea cu geopolitica este că, furnizând o descriere relativ corectă a stării lucrurilor în fiecare moment, ea ascunde cauzele decisive ale întâmplării istorice sub o fantasmagorie de entități geografice deghizate astfel încât să pară că au o viață proprie.

Figurile pe care practicantul geopoliticii le proiectează pe hartă, cu nume de națiuni, state, imperii, zone ale puterii etc., dând impresia că aceste entități acționează și reprezintă adevăratele personaje ale Istoriei, sunt doar rezultatul cristalizat al acțiunii unor forțe istorice mult mai profunde și de durată. Acele figuri se mișcă pe pânză precum umbrele chinezești, dând impresia că sunt vii, dar sunt doar nume și camuflaje pentru agenți foarte diferiți de ele.

Am explicat deja acest punct în notele mele „O método nas ciências sociais“ și „Quem é o sujeito da História“, iar aici pot doar să le rezum drastic și tranșant. Întrebările de bază sunt: (1) Ce este acțiunea istorică? (2) Cine e subiectul Istoriei?

Acțiunea este schimbarea voită dintr-o anumită stare a lucrurilor. Orice acțiune subînțelege: (a) continuitatea temporală a subiectului; (b) unitatea și continuitatea intențiilor sale, așa cum apar în succesiunea care pornește de la un plan până la efectele sale consumate. Toate transformările în scenariul istoric rezultă din acțiuni umane, dar aceste acțiuni se amestecă, se împiedică, se neutralizează și se modifică unele pe altele, astfel încât nimeni nu controlează procesul. Acțiunile amestecate nu au un subiect agent determinat, din moment ce apar tocmai din imposibilitatea unui agent de a face să prevaleze obiectivele sale în fața celorlalți. Putem vorbi de „acțiune istorică“, în sensul strict al cuvântului, doar când un agent anume reușește să controleze pe cât posibil situația ca un întreg și, urmând o linie identificabilă de continuitate, să impună procesului o direcție deliberată.

Câteva exemple de acțiuni istorice sunt traversarea Mării Roșii de către iudei, creștinarea Europei de către Biserica Catolică, Reforma Protestantă, Revoluția Franceză, Revoluția Rusă și Revoluția Chineză. În toate aceste cazuri, un anumit agent a reușit să controleze procesul, împiedicând ca acțiunile sale să fie neutralizate prin interferența altor agenți, ajungând așadar la rezultate aproximativ identice cu cele dorite.

Istoria se compune din două tipuri de procese: controlate și necontrolate. Numai primele sunt acțiuni istorice și au un agent determinat. Cele din a doua categorie au

subiecte multiple, nu urmăresc o direcție predeterminată și nimeni nu își poate atribui în calitate de autor rezultatele obținute.

În al doilea rând, se poate numi acțiune istorică doar aceea care produce rezultate durabile dincolo de durata vieții agenților individuali implicați. Durabilitatea în timp este marca acțiunii istorice. Orice altceva care se evaporă înainte de data morții agentului individual intră în Istorie doar ca acțiune frustrată, dizolvată în amestecul general al acțiunilor concomitente sau subsecvente și incapabilă să impună o direcție întâmplărilor.

Acum, cea de-a doua întrebare: Cine poate fi agent al acțiunii istorice? Statele? Națiunile? Imperiile? Sigur că nu. Aceste entități apar ca urmare a combinațiilor între puterile eterogene care luptă pentru a le domina din interior. Nu au voință proprie, dar reflectă în fiecare moment voința grupului dominant, care poate fi substituit într-o clipă cu alt grup. Un stat, o națiune, un imperiu sunt agenți aparent mânuiți de alți agenți mai durabili, mai stabili, capabili să-i domine și să-i folosească pentru obiectivele lor, care transcend frecvent termenul de durată chiar al formațiunilor naționale, statale sau imperiale de care se serveau. O expresie precum „Istoria Braziliei“ sau „Istoria Rusiei“ este doar o metonimie care denumește ca subiect al acțiunii simpla zonă geografică în care s-a desfășurat acțiunea. Sigur că, urmărind firul narativ de-a lungul mai multor secole, se pot surprinde unele constante, care vor da o unitate de acțiune pentru ceea ce de fapt e doar recurența unor cauze amestecate, impersonale, aflate mai presus de orice fel de control. Nu este vorba de „acțiune“, ci de simplul rezultat nepremeditat al miilor de acțiuni și reacții eterogene și fără legă-

tură între ele. De exemplu, se poate observa că de la Revoluția din 1789 încoace Franța și-a pierdut tot mai mult prestigiul și puterea, dar asta cu siguranță nu făcea parte nici din planurile monarhiei, nici ale revoluționarilor, nici ale guvernelor republicane care s-au succedat de atunci. Acest proces, ca și altele similare, nu e o acțiune, nu are un subiect, are numai obiecte pasive, care îl suportă fără să-l poată controla și, de cele mai multe ori, fără să poată înțelege linia cauzelor și consecințelor care îl târăsc ca pe frunzele duse de vânt.

După câte se vede, acțiunea istorică nu poate fi înțeleasă prin aceleași metode pe care le folosim pentru a studia un proces cauzal nepremeditat. În cazul acestuia, trebuie reconstituite mai multe acțiuni nelegate între ele și trebuie verificat cum au ajuns să producă un rezultat pe care nimeni nu îl putea controla. În cazul acțiunii istorice, există la începutul procesului un proiect deliberat, iar în timpul său o succesiune coerentă de acțiuni, de ajustări și reajustări care duc procesul la un scop determinat. Raționalitatea acțiunii istorice este cea a mijloacelor și a scopurilor, cea a proceselor necontrolate este o conjunctură interpretativă montată a posteriori de către un istoric, de multe ori încercând să dea un sens acolo unde nu există nici unul. În acest proces, interpretul întâmplărilor istorice poate ajunge să atribuie o unitate substanțială – și deci capacitate de acțiune istorică – unor pseudoagenți compoziți fără voință unificată, precum națiunile, statele, clasele sociale și chiar accidentele geografice.

La fel ca națiunile, „clasele sociale“ nu pot fi agenți istorici. Nici una dintre ele nu a avut și nici nu va avea vreodată o unitate a scopurilor aptă de a urma un plan de acțiune coerent de-a lungul a două, trei, patru generații.

Pentru a fi un agent istoric, grupul sau entitatea trebuie:

(a) Să cultive obiective permanente sau pe termen lung.

(b) Să fie capabil să urmărească îndeplinirea acestor obiective dincolo de durata agenților săi individuali, dincolo de durata stării de fapt prezente și dincolo chiar de durata statelor, națiunilor și imperiilor implicate.

(c) Să fie, așadar, capabil să reproducă agenți individuali apți să urmărească acțiunea de-a lungul secolelor și să adapteze planurile originare diferitelor situații care apar, fără să piardă din vedere obiectivele inițiale.

Numai următoarele entități îndeplinesc aceste condiții:

(1) Marile religii universale.

(2) Organizațiile inițiatice și ezoterice.

(3) Dinastiile regale și nobiliare și cele similare lor.

(4) Mișcările și partidele ideologice revoluționare.

(5) Agenții spirituali: Dumnezeu, îngeri și demoni.

Totul, absolut tot ce se petrece în scenariul istoric, ori vine de la una dintre aceste forțe, ori e rezultatul unei combinații necontrolate de forțe. Însăși formarea și dizolvarea națiunilor, statelor și imperiilor provine de aici, ceea ce înseamnă, în ultimă instanță, că aceste entități nu sunt subiecți-agenți, ci rezultate – așadar și instrumente – ale acțiunilor unor forțe care le transcend, le acoperă și le determină, aceste forțe fiind alcătuite fie din agenți istorici reali, fie din combinația necontrolată a diferitelor acțiuni.

Încă de la prima pagină din clasica sa *Teorie generală a statului*, marele Georg Jellinek afirma:

> Fenomenele vieții sociale umane se împart în două clase: cele care sunt în principal determinate de o voință directoare și cele care există sau pot exista fără o organizare datorată actelor de voință. Primele se supun obligatoriu unui plan, unui ordin, fiind

> emanate de o voință conștientă, în opoziție cu cele din urmă, a căror ordonare se bazează pe forțe foarte diferite.[1]

Din această observație trebuie deduse câteva reguli metodologice inevitabile:

1) Nu trebuie niciodată confundate două tipuri de procese, nici aplicate unuia din ele, fără a face distincția, conceptele explicative dezvoltate pentru celălalt.

2) Nu trebuie uitat că procesele necontrolate rezultă și ele, cel puțin în parte, din acțiuni deliberate – totuși parțiale – care se amestecă și se modifică unele pe altele fără un control general.

Încălcarea regulii numărul 1 este ocupația primordială a interpreților menționați mai sus, mai ales a acelora care caută să identifice, sub masa eteroclită de întâmplări, un „sens al Istoriei“. La cel mai mic semn al unei coerențe, al unei similarități, al unei repetiții analoage în rezultatele pe termen lung ale acțiunilor incontrolabile, acești metafizicieni ai pseudoființei sunt gata să descopere acolo premeditări inconștiente, intenții colective și, în fine, să atribuie unitatea de acțiune a adevăraților subiecți unor fantome colective, unor abstractizări și ființe ale rațiunii.

10. Adevăratul agent istoric din spatele eurasiatismului

Un exemplu al forței istorice care transcende la infinit frontierele și durata statelor și imperiilor este Biserica Ortodoxă,

1. Georg Jellinek, *Teoría General del Estado*, trad. de Fernando de los Rios, FCE, Mexic, 2004, p. 55 [vezi ed. orig., *Allgemeine Staatslehre*, Verlag von O. Häring, Berlin, 1900 – n. red.].

al cărei credincios se declară a fi prof. Dughin. Ea este cea care a dat unitate și conținut cultural imperiului din Kiev. I-a supraviețuit când centrul puterii moscovite a instaurat un nou imperiu. A supraviețuit căderii acestui imperiu și celor șase decenii de teroare care au urmat, și a ieșit nevătămată, încât i-a inspirat prof. Dughin un nou proiect imperial rus. Formațiunile naționale și statale succesive care au apărut și au dispărut de pe harta rusă de-a lungul acestei istorii sunt doar niște umbre pe care corpul uriaș al Bisericii Ortodoxe îl proiectează peste lumea orientală, păstrându-și unitatea de scopuri în vreme ce forțele politice apar și dispar în aer ca baloanele de săpun. Prof. Dughin, priviți către Biserica dumneavoastră și veți afla ce este un agent istoric. Unitățile geopolitice se nasc din inițiativa agenților istorici și par să acționeze de sine stătător doar pentru că agenții adevărați, pe lângă faptul că sunt discreți prin natura lor, se manifestă într-un ritm de fundal, mai lent decât ritmul propriei formări și dizolvări a unităților geopolitice.

Forța Bisericii Ortodoxe ca agent istoric a pătruns până și în adâncul minții prof. Dughin, modelându-i noțiunea „holistică" a imperiului teocratic. El nu concepe imperiul altfel decât ca o structură emanată de Biserică și unită cu ea, simbolic, în persoana Țarului. Într-un interviu din 1998 pentru o revistă poloneză[1], el califică drept „erezie" distincția dintre Biserică și Imperiu care a format civilizația din Occident. Dar, fără această separare, singura ipoteză care rămâne este ca frontierele expansiunii religioase să coincidă milimetric cu harta Imperiului. Or, diferitele imperii sau națiuni imperiale existente în istorie au avut întotdea-

1. Interviu luat de Grzegorz Górny, *Fronda* (Varșovia), 11–12, 1998.

una frontiere bine definite care le separau de alte imperii și de națiunile independente. În acest caz, religia imperială devine doar o religie națională amplificată. Ce este atunci Țarul? Din două una, ori el este șeful unei simple religii naționale, fără posibilitatea de a se extinde dincolo de frontierele sale și privind cu invidie mortală expansiunea concurentei sale occidentale, ori, dacă dorește ca religia sa să se impună ca o credință universală, trebuie să invadeze toate țările și să devină împăratul lumii. Atât proiectul național-bolșevic, cât și versiunea sa eurasiatică se nasc dintr-o contradicție internă a religiei imperiale ruse. Proiectul eurasiatic este singura ieșire pe care o are Biserica Ortodoxă dacă nu dorește să rămână limitată la frontierele națiunii ruse, eșuând în misiunea sa declarată de religie universală. Biserica Romano-Catolică, în acest răstimp, se poate extinde confortabil până la ultimele frontiere ale Paraguayului și ale Chinei fără să trebuiască să ducă în spate vreun imperiu. Asta, de fapt, s-a și întâmplat, în timp ce Biserica Ortodoxă, prin prof. Dughin, își caută încă o ieșire către lume și nu vede alt mod de a o găsi în afară de a se constitui ca Imperiu Mondial. Întreaga lume a ideilor prof. Dughin este reflecția unei drame interne, structurale, a Bisericii Ortodoxe. Întreaga discuție despre frontiere geopolitice este doar un aranjament strategic pentru a încerca, încă o dată, să realizeze visul imposibil al acelui măreț și nemaipomenit agent istoric care, atunci când alege să fie religie imperială, se condamnă să rămână prins între frontierele naționale sau să pornească un război mondial.

Occidentul și dublura sa

ALEKSANDR DUGHIN

Câteva lămuriri

Ca să fiu sincer, sunt puțin dezamăgit de această dezbatere cu prof. Olavo de Carvalho. Am crezut că voi găsi în el un reprezentant al filozofilor brazilieni tradiționaliști pe linia lui Guénon și Evola, dar el s-a dovedit a fi foarte diferit și, de fapt, foarte ciudat.

Mă întristează și atacurile lui agresive și isterice împotriva țării mele, a tradiției mele și împotriva mea personal. Sunt lucruri la care nu mă așteptam. Dacă aș fi știut că se poartă așa, nu aș fi acceptat să particip la această dezbatere: nu agreez acuzațiile deșarte de acest gen și insultele directe, de aceea voi continua doar pentru că mi-am luat angajamentul față de tinerii tradiționaliști amabili care m-au invitat să particip la acest tip de dialog neplăcut – pe care în alte circumstanțe prefer să-l evit.

Pentru început, am câteva observații scurte în legătură cu câteva afirmații ale prof. Carvalho:

> Știința politică, cum am mai spus, s-a născut în momentul în care Platon și Aristotel au făcut distincția între discursul agenților politici în conflict și discursul observatorului științific care încearcă să înțeleagă ce se întâmplă între ei. Sigur că, în timp, agenții politici pot învăța să folosească anumite instrumente ale discursului științific în scopuri proprii; este adevărat și că observa-

torul științific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincției inițiale: discursul agentului politic urmărește să producă anumite acțiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului științific, să obțină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înțelegând obiectivele și mijloacele de acțiune ale fiecăruia dintre agenți, situația generală în care se desfășoară competiția, care sunt evoluțiile cele mai probabile și care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenței umane.

Teza aceasta e desființată de Marx în analiza sa asupra ideologiei ca bază implicită a științei ca atare.[1] Deși nu sunt marxist, n-am nici o îndoială că observația aceasta este corectă.

Funcția observatorului științific devine mai vădit distinctă de cea a agenților în momentul în care acesta nu-și dorește și nici nu poate fi părtinitor, ci se menține la distanța necesară pentru a descrie situația cu maximul de realism de care e capabil.

Eu susțin că așa ceva este pur și simplu imposibil. Nu există nici un loc în sfera gândirii care să poată fi complet neutru în termeni politici. Întreaga gândire umană este motivată și orientată politic. Setea de putere pătrunde natura umană până în profunzime. Distanța pe care o evocă prof. Carvalho este imposibilă din punct de vedere ontologic. Platon și Aristotel erau amândoi *angajați politic* nu doar în practică, ci și în teorie.

Fotografiile pe care le-am atașat primului meu mesaj, ca sinteză umoristică, documentează pe de-a-ntregul diferența dintre agentul politic învestit cu planuri globale și mijloace de acțiune la scară imperială și observatorul științific, nu doar lipsit de oricare din aceste lucruri, ci și ferm hotărât să le respingă și să trăiască

1. Karl Marx, *Ideologia germană*.

> fără ele până la sfârșitul zilelor sale, din moment ce sunt inutile și nepotrivite cu misiunea vieții pe care și-a ales-o și care este, pentru el, singura justificare rezonabilă a existenței sale.

Ultrajul demonstrat puțin mai devreme împotriva polului „ruso-chinez“ și identificarea complet ridicolă a eurasiatismului cu comunismul reprezintă o dovadă strălucită a extremei parțialități a prof. Carvalho. Evaluarea marilor puteri globale se bazează pe presupunerea unei proporții care ar putea fi folosită drept măsură – numărul oamenilor uciși. Acest fapt nu este atât de evident și, în realitate, este mai degrabă un exemplu de anticomunism politic și de propagandă antirusă decât rezultatul unei „analize științifice“. Da, sunt un agent politic al *Weltanschauung*-ului eurasiatic. Și, în același timp, sunt un analist politic și un om de știință. Cele două aspecte nu corespund în totalitate. La cursurile mele de la Facultatea de Sociologie a Universității de Stat din Moscova, unde sunt șeful Departamentului de Sociologie a Relațiilor Internaționale, nu predau niciodată propriile mele viziuni politice și ofer întotdeauna un spectru complet al posibilelor interpretări politice ale faptelor, dar nu insist asupra unui punct de vedere concret; de fiecare dată subliniez faptul că există o alegere. În același timp, această alegere nu e doar o libertate, ci și o *obligație*. Ești liber să alegi, dar *nu ești liber să nu alegi*. Nu există niciodată nimic de genul „neutralitate“ politică sau ideologică. Așadar, este oarecum incorect ca prof. Carvalho să fie prezentat drept „neutru“ sau „imparțial“, în vreme ce eu sunt „angajat“ sau „motivat ideologic“. Amândoi suntem angajați ideologic și implicați științific. Astfel, eu consider în continuare cele două fotografii ale noastre nu ca „Profesor *vs* Războinic“, ci ca „doi profesori/războinici, unul împotriva

celuilalt“. În cele din urmă, prof. Carvalho ține o armă în mână. Nu o cruce, de exemplu. Și, apropo, există câteva fotografii în care țin în mână o cruce mare în timpul unor ceremonii religioase. De aceea nu înseamnă nimic. Religiile noastre sunt diferite, așa cum sunt și civilizațiile noastre.

> Atât eu, cât și prof. Dughin ne îndeplinim îndatoririle cu maximă dedicare, seriozitate și onestitate. Însă aceste îndatoriri nu sunt aceleași. A lui este să recruteze soldați pentru lupta împotriva Occidentului și instaurarea Imperiului Eurasiatic universal. A mea este să încerc să înțeleg situația politică a lumii pentru ca eu și cititorii mei să nu fim reduși la condiția unor orbi aflați în bătaia puștii în contextul luptei globale; să nu fim târâți de vârtejul Istoriei ca niște frunze în furtună, fără să știm de unde am venit și încotro ne ducem.

Aici sunt de acord într-o singură privință. E adevărat că scopul meu este „să recrutez soldați pentru lupta împotriva Occidentului și instaurarea Imperiului Eurasiatic universal“. Dar asta va fi posibil doar după ce voi fi obținut o viziune corectă asupra situației globale a lumii, bazându-mă pe o analiză precisă a echilibrului dintre puterile sale și actorii săi principali. Așadar, deocamdată, atât eu, cât și prof. Carvalho avem aceeași sarcină. Dacă diferă felul în care înțelegem forțele dominante din lume și cum le identificăm, asta nu înseamnă automat că eu sunt motivat exclusiv de alegerea politică și geopolitică, și că el e motivat doar de raționamentul „neutru“ sau „științific“. Amândoi încercăm să înțelegem lumea în care trăim și bănuiesc că amândoi facem lucrul acesta în mod cinstit. Dar concluziile noastre nu se potrivesc. Mă întreb de ce se întâmplă asta și încerc să găsesc motive mai profunde decât simpla și evidenta mea implicare politică și ideologică. Noi doi dorim să facem lumea

noastră mai bună, nu mai rea. Dar avem viziuni diferite despre ceea ce este Binele și Răul. Mă întreb în ce constă diferența.

Cred că aceasta e rezultatul divergenței dintre civilizațiile noastre; avem fiecare ontologii diferite, antropologii și sociologii diferite. Astfel, învinuirea și demonizarea unuia de către celălalt sunt rezultatul pozițiilor „etnocentrice" necesare, nu argumente finale pentru alegerea unui rău mai mic.

> El folosește toate instrumentele specifice propagandei politice: simplificarea maniheistă, etichetarea denigratoare, insinuările perfide, falsa indignare a vinovatului care face pe sfântul și, *last, not least*, construcția marelui mit al lui Georges Sorel – sau a profeției care se împlinește singură –, care, simulând descrierea realității, ridică în aer un simbol aglutinant în speranța că, prin aderarea publicului în masă, ceea ce este fals va deveni adevărat.

Subliniind presupusul act al „genocidului" comunist ruso-chinez, prof. Carvalho joacă exact jocul propagandei politice pure, adică se joacă cu falsa sensibilitate umanitară a publicului occidental, fără să bage de seamă, apropo, genocidul planificat, real și existent aici și acum, care are loc în Afganistan, în Irak sau în Libia, pricinuit de asasinii americani însetați de sânge (ca să imit aici stilul foarte „științific" de politică impus de prof. Carvalho).

> Nu spun, desigur, că prof. Dughin ar fi necinstit. Dar se dedică în mod cinstit unui tip de luptă care, prin definiție și de când lumea și pământul, întruchipează necinstea prin excelență.

Cred că această teză este realmente stupidă. Nu spun că prof. Carvalho ar fi stupid, în nici un caz. Dar simt sincer că uzurparea dreptului de judecată morală globală în asemenea cazuri, cum ar fi să spui ce e „cinstit" sau „necinstit", se încadrează perfect în vechea tradiție a stupidității

extreme. Astfel, fiind perspicace și viclean, prof. Carvalho dă în mod conștient un argument foarte stupid cu scopul de a ajunge mai aproape de publicul dreptei americane „creștine“, pe care încearcă să-l influențeze.

Și un punct filozofic:

> Cu toate acestea, tehnica filozofică milenară, care le este complet necunoscută acestor persoane, ne învață că definițiile termenilor exprimă doar esențe generale abstracte, posibilități logice, nu realități.

Ce este realitatea și cum corespunde ea „definițiilor“ sau „ideilor“ variază considerabil de la o școală filozofică la alta. Termenul „realitate“ în sine își are rădăcina în latinescul *res*, „lucru“. Însă cuvântul nu e la fel în greacă. La Aristotel nu întâlnim acest cuvânt – el vorbește despre *pragma* („acțiune“), *energia*, dar în principal despre *on*, „ființa“. Așadar, „realitatea“, ca noțiune independentă de gândire (sau parțial dependentă – la Berkeley[1], de exemplu), e un concept occidental și postmedieval, nu ceva universal. Diferite culturi nu știu ce înseamnă „realitatea“. Este un concept, nimic mai mult. Un concept între multe altele. Deci impunerea lui ca ceva universal și evident este un fel de „rasism“ intelectual. Înainte de a vorbi despre „realitate“ trebuie să studiem pe îndelete o anumită cultură, civilizație, *ethnos* și limbaj. Regula Sapir–Whorf, tradiția antropologiei culturale a lui F. Boaz și antropologia structurală a lui C. Lévi-Strauss ne învață să fim foarte atenți cu termenii care au o semnificație completă și evidentă numai într-un context concret. Cultura rusă și cea chineză înțeleg diferit ce sunt „realitatea“, „faptele“, „natura“, „obiectul“. Cuvintele corespondente au propriul lor înțeles. Dualismul subiect/obiect

1. *Berkeley's Philosophical Writings*, Collier, New York, 1974.

este o caracteristică specifică mai degrabă Occidentului. „Esența logică“ este un alt concept pur occidental. Există și alte filozofii cu structuri conceptuale diferite – cea islamică, cea hindusă, cea chineză.

Dintr-o definiție nu se poate niciodată deduce că lucrul definit există

Să dovedești existența nu e lucru ușor. Filozofia lui Heidegger și, înaintea lui, fenomenologia husserliană au încercat să abordeze, cu succes problematic, „existența“ în sine.

> Pentru asta trebuie spartă coaja definiției și analizate condițiile care se impun pentru existența acelui lucru. Dacă respectivele condiții nu se autocontrazic, excluzând *in limine* posibilitatea existenței, chiar și așa existența respectivă nu este dovedită. Pentru a ajunge la acel punct, va fi nevoie să culegi din lumea experienței date factuale care nu doar să o dovedească, ci să o și confirme în deplină concordanță cu esența definită, excluzând posibilitatea de a fi vorba de un lucru diferit, care să coincidă cu altul doar în aparență.

Acesta este un tip de abordare pozitivistă complet desconsiderat de structuralism și de Wittgenstein mai târziu.[1] E o afirmație ridicolă din punct de vedere filozofic și foarte naivă. Dar toate aceste considerații sunt detalii de importanță minoră. Întregul text al prof. Carvalho este atât de înțesat de afirmații pedante și incorecte (sau complet arbitrare), încât nu mai pot continua. Este cam agasant. Prefer să trec direct la subiect:

1. Ludwig Wittgenstein, *Philosophische Untersuchungen*, Suhrkamp Verlag, Frankfurt am Main, 1984.

Ce urăște prof. Carvalho?

Textul prof. Carvalho lasă să se simtă o ură profundă. Este un fel de resentiment (în sens nietzschean[1]) care îi dă o aparență stranie. Ura în sine este complet legitimă. Dacă nu putem urî, nu putem iubi. Indiferența este cu mult mai rea. Astfel, ura care îl macină pe prof. Carvalho e un lucru de laudă. Să vedem atunci ce urăște el și de ce. Gândindu-mă la vorbele lui, ajung la concluzia că *el urăște Orientul ca atare*.

Aceasta explică structura resentimentului său. El atacă Rusia și cultura sa holistică (pe care o respinge cu un gest de indignare), Creștinismul Ortodox (pe care îl consideră „morbid“, „naționalist“ și „totalitar“), China (cu tiparul său colectivist), Islamul (care pentru el este echivalent cu „agresiune“ și „brutalitate“), Socialismul și Comunismul (în vremea Războiului Rece erau sinonime cu Orientul), Geopolitica (căreia îi neagă cu aroganță statutul de știință), ierarhia și ordinea tradițională verticală, valorile militare. În ura sa isterică față de toate acestea, mă găsește pe mine drept țintă. Așadar, mă urăște și lasă să se simtă asta. Oare procedează corect atunci când vede în mine și în eurasiatism reprezentarea conștientă a tuturor acestor lucruri? Să fiu eu întruchiparea Orientului și apărătorul valorilor orientale? *Da, întocmai*. Atunci, ura sa este direcționată unde trebuie, fiindcă tot ce urăște el eu iubesc și sunt gata să apăr și să afirm. Îmi este destul de greu să insist asupra măreției valorilor mele. Mulți alți gânditori au făcut o descriere metodică a aspectelor pozitive din Orient: ordinea, holismul,

---

1. Max Scheler, *Das Ressentiment im Aufbau der Moralen*, Vittorio Klostermann, Frankfurt am Main, 1978.

ierarhia și esența negativă a Occidentului și decăderea sa. De exemplu, Guénon. Cu siguranță el nu era prea entuziast cu privire la comunism și colectivism, dar originea decăderii civilizației o vedea exclusiv în Occident și în cultura occidentală, mai exact în *individualismul occidental* (a se vedea *Criza lumii moderne*[1] sau *Orient et Occident*[2]). Este evident că societățile orientale moderne au multe aspecte negative. Dar majoritatea sunt rezultate ale modernizării, occidentalizării și pervertirii tradițiilor ancestrale.

În tinerețe (la începutul anilor '80), am fost și eu anticomunist în sensul guénonian/evolian. Însă după ce am cunoscut civilizația modernă a Occidentului, mai ales după sfârșitul comunismului, mi-am schimbat părerea și am revizuit acest tradiționalism, descoperind cealaltă latură a societății socialiste, care pare o parodie a adevăratei tradiții, dar chiar și așa este mult mai bună decât absența absolută a tradiției în lumea modernă și postmodernă. Așa că iubesc Orientul în general și învinuiesc Occidentul. Acum Occidentul se extinde pe întreaga planetă, iar globalizarea înseamnă occidentalizare și americanizare. De aceea îi invit pe toți ceilalți să intre în lupta împotriva Globalizării, a Modernității/Hipermodernității[3], a Imperialismului *yankee*, a Liberalismului, împotriva religiei Pieței Libere și a Lumii Unipolare[4]. Aceste fenomene sunt ultimele popasuri în dru-

1. René Guénon, *La crise du monde moderne*, Gallimard, Paris, 1927 [vezi și *Criza lumii moderne*, trad. de Anca Manolescu, Editura Humanitas, București, 1993, 2008 – n. tr.].

2. Idem, *Orient et Occident*, Payot, Paris, 1924.

3. Gilles Lipovetsky, *Les temps hypermodernes*, Grasset, Paris, 2004.

4. Charles Krauthammer, „Universal Dominion: Toward a Unipolar World", *National Interest*, iarna 1989/1990.

mul Occidentului către prăpastie, ultima oprire a răului și imaginea aproape transparentă a Anticristului/*ad-dadjal*/*erev rav*. Occidentul este centrul epocii Kali-Yuga, motorul și inima sa.

Prof. Carvalho învinuiește Orientul și iubește Occidentul

Dar aici apare o anumită asimetrie. Eu iubesc Orientul ca pe un întreg, inclusiv părțile sale întunecate. Iubirea e un sentiment foarte puternic. Nu poți să iubești doar părțile pure ale ființei iubite, iubești cu totul. Doar așa poate fi iubire adevărată. Prof. Carvalho iubește Occidentul, dar nu întreg Occidentul, doar o parte. Pe cealaltă o respinge. Pentru a explica în mare atitudinea sa față de Orient, el apelează la o teorie a conspirației. Din punct de vedere științific, așa ceva este inadmisibil și discreditează instantaneu teza prof. Carvalho, dar corectitudinea științifică nu cred că are mare însemnătate în această dezbatere. Eu nu încerc să fiu pe placul nimănui și nici nu încerc să conving pe cineva. Pe mine mă interesează doar adevărul (*vincit omnia veritas*). Dacă prof. Carvalho preferă să se folosească de teoria conspirației, îl vom lăsa să o facă.

„Conspirologia" – Versiunea Olavo de Carvalho

Cu toate acestea, teoria conspirației expusă de prof. Carvalho este banală și plată. Există multe alte teorii mai extravagante și mai ingenioase în stupiditatea lor. Eu am scris

un volum gros despre sociologia teoriei conspirației[1], descriind versiuni mult mai estetice[2], cum ar fi cele reunite în cărțile lui Adam Parfrey[3] („extratereștrii care domină lumea") sau „guvernul reptilian" al lui David Icke[4] sau, tot așa, „ființele subterane", sau „Deros", ale lui R.Sh. Shaver[5], impresionant evocate în filmul japonez *Marebito*, de Takashi Shimitsu. Dar să rămânem la situația noastră. Să încercăm să găsim un motiv pentru care un profesor braziliano-american serios ar risca să pară ușor lunatic apelând la teorii ale conspirației.

Cred că știu răspunsul. Latura serioasă a argumentației mai puțin serioase o reprezintă nevoia prof. Carvalho de a face o diferență între Occidentul pe care îl iubește și cel pe care nu-l iubește. Așadar, prof. Carvalho se dovedește a fi idiosincrasic. Nu doar că detestă Orientul (și, în consecință, eurasiatismul și pe mine), dar urăște și o parte a Occidentului. Pentru a delimita granița în ce privește Occidentul, se folosește de conspirație și de termenul „Consorțiu", dar

1. Aleksandr Dughin, *Konspirologiya*, M, 2005.

2. V. și Michael Barkun, *A Culture of Conspiracy: Apocalyptic Visions in Contemporary America*, University of California Press, Los Angeles, 2003.

3. Adam Parfrey, *Apocalypse Culture*, Amok Press, New York, 1988; Adam Parfrey, *Cult Rapture: Revelations of the Apocalyptic Mind*, Feral House, Portland, Or., 1995; Stephen Jay Gould, Roger Manley, Howard Finster, Adam Parfrey, The Dalai Lama, Rebecca Hoffberger (prefață), *The End Is Near!: Visions of Apocalypse, Millennium and Utopia*, Dilettante Press, Los Angeles, 1998.

4. David Icke, *The Biggest Secret: The Book That Will Change the World*, Bridge of Love Publications, Wildwood, Mo., 1999.

5. Michael Mott, *This Tragic Earth: The Art and Work of Richard Sharpe Shaver*, TGS/Hidden Mysteries Publishing, Frankston, Texas, 2007.

la fel de bine ar fi putut folosi și „Sinarhie“, „Guvern Global“ și tot așa. Îl vom accepta deocamdată, așa că vom fi de acord cu termenul „Consorțiu“.

Descrierea „Consorțiului“ este surprinzător de corectă. S-ar putea ca impresia de corectitudine pe care mi-a lăsat-o în ce privește analiza să se explice prin faptul că, în cazul de față, împărtășesc ura prof. Carvalho. Așa că sunt de acord cu descrierea caricaturizată a elitei globale, cu toate imaginile furioase care i-au fost atribuite. În acest punct, ura noastră este împărtășită. Prof. Carvalho afirmă despre Consorțiu că deține controlul lumii împotriva voinței și interesului tuturor popoarelor, culturilor și tradițiilor. Sunt de acord. Poate că miturile Fabiano și Rothschild sunt foarte simpliste și ridicole, dar esența e adevărată. Chiar există ceva asemănător elitei globale, iar aceasta chiar *acționează*.

Acea elită, totuși, lucrează cu o infrastructură ideologică, economică și geopolitică concretă. Cu alte cuvinte, elita în cauză este identificată istoric și geografic și asociată cu o serie anume de valori și instrumente. Toate aceste valori și instrumente sunt în întregime occidentale. Rădăcinile acestei elite provin din modernitatea europeană, din vremea Iluminismului și a apariției burgheziei (W. Sombart[1]). Ideologia acestei elite se bazează pe individualism și pe hiperindividualism (G. Lipovetsky[2], L. Dumont[3]). Baza economică a acestei elite este reprezentată de Capitalism și Liberalism. *Ethos*-ul acestei elite este Libera Competiție. Sprijinul militar

1. W. Sombart, *Händler und Helden: Patriotische Besinnungen*, Duncker & Humblot, München, 1915.

2. Gilles Lipovetsky, *L'ère du vide. Essais sur l'individualisme contemporain*, Gallimard, Paris, 1983.

3. Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme*, Ed. du Seuil, Paris, 2002.

și strategic al acestei elite vine, încă din primul sfert al secolului XX, din partea SUA și, după sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, din partea Alianței Atlantice. Astfel, elita globală, deși denumită „Consorțiu“, este occidentală și, concret, nord-americană.

Războiul eurasiatic împotriva Consorțiului

Având această imagine clară, eu, ca reprezentant conștient al Orientului, fac un apel către umanitate pentru a se consolida toate categoriile de alternative, cu scopul de a rezista Globalizării și Occidentalizării aferente. Fac acest apel în primul rând către ruși, compatrioții mei, invitându-i să respingă elita coruptă proglobalistă, prooccidentală, care domină în țara mea, și să revină la Tradiția spirituală a Rusiei (Creștinismul Ortodox și Imperiul multietnic). În același timp, invit popoarele musulmane și comunitățile lor, precum și toate celelalte societăți tradiționale – pe cea chineză, hindusă, japoneză etc. – să se unească cu noi în această luptă împotriva Globalizării, Occidentalizării și împotriva Elitei Globale. Dușmanul luptă prin mijloace noi – arme informatice postmoderne, instrumente financiare și o rețea globală. Ar trebui să fim capabili să-i combatem pe aceeași bază și să ne însușim arta ofensivă în rețea. Sper sincer că latinoamericanii, precum și unii nord-americani cinstiți, vor intra în aceeași luptă împotriva acestei elite, împotriva postmodernității și împotriva unipolarității, prin Tradiție, prin solidaritate socială și prin justiție socială. S. Huntington folosea sintagma „Occidentul contra Restului lumii“. Mă identific cu „Restul lumii“ și instig la menținerea opoziției *împotriva Occidentului*, la fel cum au făcut și primii eurasiatiști (N.S. Trubețkoi, P.N. Savițki și alții).

Pentru a fi concretă și operațională, cred că poziția prof. Carvalho ar trebui să fie ori alături de noi (Orientul și Tradiția), ori alături de ceilalți (Occidentul și Modernitatea, modernizarea). El refuză vădit o asemenea alegere, inventând „o a treia opțiune". Preferă să urască în loc să lupte. Să urască Orientul și să urască Elita Globalistă. Aceasta este decizia sa personală sau poate decizia unei anumite drepte creștine nord-americane, care pentru mine este însă de importanță minoră, fără nici un interes.

Pierzându-și până și ultima urmă de coerență, prof. Carvalho încearcă să concentreze într-un singur obiect tot ceea ce urăște. De aceea, sugerează faptul că Elita Globalistă și Orientul (eurasiatismul) au legătură una cu cealaltă. Este o teorie a conspirației inedită și pur personală. Ar putea îmbogăți panoplia chiar și cu alte extravaganțe, de genul: „Însăși Elita Globalistă este condusă de un centru diabolic din Orient", sau „Orientul (și socialismul) este un ventriloc în mâinile diabolice ale bancherilor și fanaticilor de la Consiliul pentru Relații Externe, Comisia Trilaterală și tot așa". Îl felicit. Dă dovadă de mare creativitate. Fantezie fără limite în acțiune.

Ce iubește prof. Carvalho?

Aș fi preferat să închei dezbaterea în acest punct. Dar cred că pot să mai acord puțină atenție și puterilor „pozitive" descrise ca fiind victime ale Elitei Globale. Ele reprezintă ceea ce *iubește* prof. Carvalho. De aceea e important.

El le numește: creștinismul occidental (de tipul ecumenic – a se vedea descrierea vizitei sale la biserica metodistă, el fiind un romano-catolic), Statul Iudaic Sionist și

americanii naționaliști de dreapta (presupun că-i exclude pe neoconservatori din lista de mai sus, din moment ce aceștia aparțin clar elitei globale). Îi admiră de asemenea pe americanii simpli din zonele rurale (pe care și eu personal îi găsesc foarte simpatici).

Seria aceasta de exemple pozitive este elocventă. Este *trivia* mișcării de dreapta americane. Am putea să o considerăm latura dreaptă a Occidentului modern sau, mai bine zis, latura „paleoconservatoare" a Occidentului modern. Din punct de vedere istoric, ei sunt cei care ies în pierdere în toate sensurile. Au pierdut (așa cum o demonstrează P. Buchanan[1]) lupta pentru SUA, și inclusiv pentru Partidul Republican, unde principalele poziții au fost ocupate de neoconservatorii cu o viziune clar globalistă și imperialistă[2] (a se vedea și *Project for the New American Century*[3]). Au pierdut în fața elitei globaliste care controlează în prezent amândouă partidele politice din SUA. Ei trăiesc într-un trecut imediat precedent adevăratului moment postmodern și globalist. În același timp, nu au forța internă pentru a adera la o revoluție conservatoare[4] – fie în stilul evolian, fie în cel european mai amplu.[5]

---

1. P. Buchanan, *The Death of the West: How Dying Populations and Immigrant Invasions Imperil our Country and Civilization*, Thomas Dunne Books / St. Martin's Press, New York, 2002.

2. P. Buchanan, *Where the Right Went Wrong: How Neoconservatives Subverted the Reagan Revolution and Hijacked the Bush Presidency*, Thomas Dunne Books / St. Martin's Press, New York, 2004.

3. http://www.newamericancentury.org/statementofprinciples.htm.

4. Julius Evola, *Rivolta contro il mondo moderno*, Edizioni Mediterranee, Roma, 1969.

5. Armin Mohler, *Die Konservative Revolution in Deutschland, 1918–1932: Ein Handbuch*, Ares, Graz, 2005.

Ziua de ieri a Occidentului a pregătit ziua de azi a Occidentului ca pe un Occident Global. Valorile occidentale de ieri, inclusiv creștinismul occidental, au pregătit valorile hipermoderne de azi. Acest din urmă pas poate fi respins, dar pasul precedent, care merge în aceeași direcție, nu poate fi considerat o alternativă serioasă.

Creștinismul occidental a pus accentul pe individ ca centru al religiei și a făcut din mântuire un subiect strict individual. Protestantismul a condus această tendință către finalul ei logic. Negând din ce în ce mai mult ontologia holistică a societății organice a creștinismului occidental, s-a ajuns în Modernitate la autonegare (deism, ateism, materialism, economism). Sociologul francez Louis Dumont, în excelentele sale volume *Essais sur l'individualisme*[1] și *Homo aequalis*[2], demonstrează că individualismul metodologic este rezultatul uitării și expurgării directe – înfăptuite de scolasticii occidentali – a tradiției teologice greco-romane inițiale și originare, care a fost conservată intactă în Bizanț și în Biserica Orientală ca un întreg. Viziunea socială a Bisericii ca trup al lui Cristos este mai dezvoltată în catolicism decât în protestantism, iar în catolicismul din America Latină mai mult decât în alte părți. Catolicismul a fost impus cu forța în timpul colonizării, dar spiritul culturilor aborigene și atitudinea sincretică a elitelor spaniole și portugheze au dat naștere unei forme religioase speciale de catolicism – mai holist decât cel din Europa și mult mai tradițional decât protestantismul, care este extrem de individualist. Prof. Carvalho preferă tipul

1. Louis Dumont, *Essais sur l'individualisme*, Ed. du Seuil, Paris, 2002.

2. Idem, *Homo aequalis I: genèse et épanouissement de l'idéologie économique*, Gallimard/BSH, Paris, 1977; *Homo aequalis II: l'idéologie allemande*, Gallimard/BSH, Paris, 1978.

occidental de creștinism, care, potrivit lui L. Dumont și W. Sombart (precum și lui M. Weber[1]), ar fi precursorul secularismului modern.

Câteva cuvinte despre statul iudaic. Din punctul de vedere al atrocității, dragostea plină de compasiune pentru sionism a prof. Carvalho este înduioșătoare. Inconsistența viziunii sale ajunge aici la apogeu. Eu nu am nimic împotriva Israelului, dar cruzimea cu care îi reprimă pe palestinieni este evidentă. În Israel există tradiționaliști și moderniști, forțe antiglobaliste și reprezentanți ai elitei globale. Frontul antiglobalist e format din grupuri religioase antiamericane, antiliberale și antiunipolare și din cercurile de stânga anticapitaliste și antiimperialiste. Ei pot fi buni, adică „eurasiatici" și „orientali"[2]. Dar statul iudaic în sine nu e ceva „tradițional". Ca întreg, reprezintă o entitate capitalistă modernă și atlantistă și un aliat al imperialismului american. Israelul de acum diferă de cel din alte timpuri și ar putea fi diferit în viitor. Dar în prezent se află de partea cealaltă a luptei. Mai mult, teoriile conspirației (Consorțiul etc.) includ aproape întotdeauna bancheri evrei în sânul elitei globaliste sau al conspirației mondiale. Rămâne un mister de ce prof. Carvalho a vrut să modernizeze teoria conspirației, excluzându-i pe evrei din versiunea principală.

Părerea mea: paleoconservatorii americani sunt pierduți. Discursul lor e incoerent, slab și foarte idiosincrasic.

Dacă vreun nord-american curajos și cinstit dorește să lupte împotriva elitei globaliste ca ultimă fază a Istoriei Occidentale, ca sfârșit al istoriei, să se alăture, vă rog, trupelor noastre eurasiatice. Lupta noastră este, într-un anumit sens,

1. Max Weber, *Etica protestantă și spiritul capitalismului*, trad. de Ihor Lemnij, Editura Humanitas, București, 1993.

2. Iacov Bromberg, *Evrei i Evraziia*, Agraf, Moskva, 2002.

universală, așa cum și provocarea globalistă e universală. Avem tradiții diferite, dar în momentul în care le apărăm ne confruntăm cu dușmanul comun oricărei tradiții. Astfel, vom explora zonele de influență ale fiecăruia în lumea multipolară doar după ce vom obține victoria noastră comună asupra Bestiei. Bestia americană-atlantistă-liberală-globalistă-capitalistă-postmodernă.

Într-o vreme Occidentul a avut propria lui tradiție. A pierdut-o, în parte. A fost contaminată parțial de germeni veninoși. Occidentul ar trebui să caute în rădăcinile sale ancestrale profunde, dar aceste rădăcini duc la același trecut indo-european eurasiatic[1], trecutul glorios al sciților, al celților, al sarmaților, al germanilor, slavilor, indienilor, persanilor, romanilor și societăților lor holiste, la cultura lor războinică și ierarhică și la valorile lor mistice și spirituale care nu aveau nimic în comun cu actuala și degenerata civilizație mercantilă și capitalistă.

Pentru a reveni la Tradiție, trebuie să ducem până la capăt revolta împotriva lumii moderne și împotriva Occidentului modern, o revoltă care să fie absolută – spirituală (tradiționalistă) și socială (socialistă). Occidentul se află în agonie. Trebuie să salvăm lumea de la această agonie și poate să salvăm însuși Occidentul. *Occidentul modern și postmodern trebuie să moară*. Dacă există valori tradiționale reale în fundamentele sale (și cu siguranță există), le vom salva doar prin procesul distrugerii globale a Modernității/Hipermodernității.

Așadar, cei mai buni reprezentanți ai Occidentului, ai Occidentului profund și nobil, ar trebui să rămână *alături*

1. Alain de Benoist, *Indo-Européens: à la recherche du foyer d'origine*, Nouvelle École, 1997.

de Restul lumii[1] (adică de noi, de eurasiatiști) și *nu împotriva* Restului lumii.

Este evident că prof. Carvalho a ales cealaltă tabără, prefăcându-se că nu a ales nici una. E păcat, fiindcă avem nevoie de prieteni. Dar decizia îi aparține. Vom accepta orice soluție – a descoperi propriul drum în Istorie, în Politică, în Religie și în Societate este demnitatea intimă a unui om.

---

1. Alain de Benoist, *Europe, Tiers monde, même combat*, Robert Laffont, Paris, 1986.

Împotriva bolșevismului de dreapta (sau a tradiționalismului de stânga)

OLAVO DE CARVALHO

Răspunsuri punct cu punct

INTRODUCERE

Care a fost răspunsul prof. Dughin la faptul că resping contrastul mecanic dintre individualism și colectivism? Nici unul.

Ce răspuns a dat la demonstrația mea că sentimentul „holistic“ de solidaritate comunitară este mai viu în Statele Unite ale Americii decât în orice altă țară a blocului eurasiatic? Nici unul.

La comparația pe care am făcut-o între nenorocirile respective din SUA, Rusia și China? Nici unul.

La explicațiile mele despre natura acțiunii istorice și a identității adevăraților agenți ai Istoriei? Nici unul.

La cercetarea mea asupra conflictului structural care transformă Biserica Ortodoxă într-un instrument docil al oricărui proiect rus imperialist? Nici unul.

El a preferat să fugă de toate întrebările hotărâtoare și, simulând o demnitate ofensată, a părăsit scena bătând din picioruș ca o primadonă de cabaret. Și mai spune că istericul sunt eu.

În drum spre ieșire, a mai ros pe la colțuri, referindu-se la ideile secundare ale mesajului meu, cărora nu le-a răspuns

satisfăcător, limitându-se la a se bate cu pumnul în piept, arătând superioritate și atribuindu-mi idei pe care nu le am, care au fost inventate de el însuși cu scopul de a le combate cu ușurință și a-și proclama triumful într-o bătălie imaginară.

Desigur că nu-i voi răspunde cu aceeași monedă. Calitățile mele actoricești sunt nule sau demne de dispreț, așa cum atesta, cu autoritatea suverană a unui fost student al lui Stanislavski, marele actor și regizor ruso-brazilian Eugênio Kusnet, când declara, pe bună dreptate, că eram cel mai slab student al său la cursul de teatru pe care, spre marea sa alinare, l-am frecventat din pură curiozitate, fără nici o intenție răuvoitoare de a impune publicului *performance*-urile mele groaznice.

În compensație, sunt un studios perseverent și practicant al argumentației, despre care am publicat cel puțin două cărți de referință[1]. Așadar, știu ce este o dezbatere și am certitudinea că nu este ceea ce prof. Dughin își imaginează că este, anume o acrobație de circ menită să-l facă să dea bine și să atârne de chipul oponentului o mască respingătoare. Aceasta nu este decât o dispută a vanităților, un joc prostesc care pentru mine prezintă la fel de mult interes ca o luptă între viermi pentru o gaură în pământ.

Ceea ce voi face aici va fi să-i răspund prof. Dughin punct cu punct, cu meticulozitatea sistematică a celui care nu dorește să-l distrugă, ci doar să-l scoată din confuzia în care se scufundă. În rândurile care urmează, fiecare vorbă

---

1. *Aristóteles em Nova Perspectiva. Introdução à Teoria dos Quatro Discursos*, Topbooks, Rio, 1996 și *Como Vencer um Debate sem Precisar Ter Razão. A Dialética Erística de Arthur Schopenhauer*, Topbooks, Rio, 1997.

alunecoasă a prof. Dughin va fi atent rezumată la chestiunile centrale pe care el a încercat să le evite și i se va răspunde cu franchețe, fără artificii și ascunzișuri.

Pentru a facilita lectura, am împărțit textul prof. Dughin în șaizeci de paragrafe numerotate (inclusiv citatele din cel de-al doilea mesaj al meu), pe care le reproduc aici, urmate de răspunsurile mele.

Dimensiunea acestui text nu provine din vreo plăcere erotică pe care aș putea-o simți scriind texte lungi, ci din simplul fapt că – citându-mă pentru a mia oară – mintea umană este construită astfel încât eroarea și minciuna pot fi întotdeauna exprimate într-o formă mai succintă decât respingerea. Un singur cuvânt fals necesită multe altele pentru a fi dezmințit.

1. DEZAMĂGIRE

> Ca să fiu sincer, sunt puțin dezamăgit de această dezbatere cu prof. Olavo de Carvalho. Am crezut că voi găsi în el un reprezentant al filozofilor brazilieni tradiționaliști pe linia lui Guénon și Evola, dar el s-a dovedit a fi foarte diferit și, de fapt, foarte ciudat.

Din partea mea, eu nu sunt dezamăgit. Cu toate că am fost numit *queer*[1] – un adjectiv ale cărui conotații prof. Dughin se preface că le ignoră –, ei bine, acum chiar că începe să-mi placă această dezbatere. Când oponentul meu începe să-și piardă din vlagă, apelând la etichete peiorative, șiretlicuri nerușinate și argumente de autoritate, fără să

1. În original, în engleză. Deși a fost tradus cu sensul său primar, *esdrúxulo*, termenul este folosit și ca sinonim pentru homosexual sau efeminat.

răspundă practic deloc la lucrurile esențiale pe care le-am declarat, încep să înțeleg că am avut și mai mult dreptate decât mi-am imaginat inițial.

Devin cu atât mai fericit cu cât oponentul meu folosește cuvinte care contravin conduitei sale reale, încât nu trebuie să apelez decât la mărturia propriilor sale acțiuni pentru a-l demasca în totalitate.

Prof. Dughin este un propovăduitor ostentativ al războiului și al genocidului. Mărturisește că urăște întregul Occident și că are ca obiectiv declarat să provoace un al Treilea Război Mondial, să șteargă Occidentul de pe fața pământului și să instaureze peste tot ceea ce el însuși definește ca fiind o dictatură universală[1]. El însuși a declarat că nimic nu-l întristează mai tare decât faptul că Hitler și Stalin nu s-au aliat să distrugă Franța, Anglia și tot ce ar mai fi întâlnit în cale, împărtășind întregului univers beneficiile pe care le făcuseră deja cunoscute celor din Gulag și de la Auschwitz.[2]

Când o persoană cu astfel de idei spune despre mine că sunt agresiv și ranchiunos, nu pot să nu trag concluzia că mă aflu în fața unui exemplu viu al *delirului de interpretare*[3], una dintre trăsăturile definitorii ale mentalității revoluțio-

---

1. Alexandre Douguine, *La grande guerre des continents*, Avatar Éditions, Paris, 2006.

2. A se vedea interviul în *Fronda*, citat în mesajul anterior.

3. Tipar patologic descris pentru prima dată de psihiatrul francez Paul Sérieux în 1909, care se distinge de celelalte forme de delir psihotic prin faptul că nu prezintă perturbări senzoriale, ci doar o reorganizare morbidă a datelor situației. A se vedea Paul Sérieux, *Les Folies raisonnantes*, *Le Délire d'interprétation*, Alcan, Paris, 1909. Poate fi descărcat, în format PDF, de pe site-ul http://web2.bium.univ-paris5.fr/livanc/?cote=61092&p=27&do=page.

nare, simțindu-mă la fel de satisfăcut ca dr. Charcot atunci când se afla în fața publicului academic, iar pacientele sale prezentau întocmai simptomele cazului de psihiatrie clinică pe care dorea să-l ilustreze.

2. ATACURI

> Mă întristează și atacurile lui agresive și isterice împotriva țării mele, a tradiției mele și împotriva mea personal.

(1) Nu, prof. Dughin. Nu eu am fost cel care v-a atacat țara și tradiția, ci Lenin și Stalin, pe care dumneavoastră îi preferați lui Ronald Reagan și chiar și lui Barack Obama. Eu m-am limitat la a spune ceea ce este evident: că toți rușii care i-au aplaudat pe cei doi ar trebui să muncească pentru a le plăti indemnizații rudelor victimelor acestora. Asta este ofensator? Sau Justiția a fost făcută doar pentru nemți, iar rușii și chinezii au un certificat cosmic de imunitate? Despre tradiția dumneavoastră religioasă nu am spus nimic din ceea ce nu ați mai spus: că este o religie de stat, dirijată de un țar – sau cine se află în locul său –, care nu se poate extinde în afara propriilor frontiere decât prin ocuparea politico-militară a teritoriilor străine. Ce ați făcut dacă nu să demonstrați acest fapt cu o constanță notabilă?

By the way, dacă dumneavoastră chiar credeți în holism și colectivism, trebuie să recunoașteți că nu are sens individualizarea greșelilor oamenilor politici, absolvind în același timp entitatea colectivă care le-a dat forță și sprijin. Fie suntem toți persoane individuale libere și responsabile, iar în acest caz greșelile trebuie evaluate de la individ la individ – însă dumneavoastră considerați asta o ideologie occidentală abominabilă –, fie, stimabile, colectivitatea al cărei spirit este protejat și condensat într-un Stalin sau un țar este învinuită de actele lui Stalin și ale țarului.

(2) Este de-a dreptul semnificativ de altfel faptul că alegeți cuvântul *attack* în loc de *offend* sau *insult*, mult mai potrivite pentru a desemna un atac pur și simplu verbal. Prof. Dughin predică deschis distrugerea catolicismului cu forța, prin mijloace militare și polițiste, în special în țările din Estul Europei[1], unde Biserica Catolică a suferit deja o serie întreagă de persecuții și restricții. Este de înțeles că, alimentând acest vis sângeros, se simte „atacat" la cea mai măruntă critică pe care un om dezarmat o aduce Bisericii Ortodoxe, fără nici cea mai mică intenție de a o șterge de pe hartă. Este, de asemenea, extrem de semnificativ faptul că după această reacție disproporționată, isterică în sensul cel mai literal și tehnic al termenului, afirmă că eu sunt isteric. Mintea revoluționară trăiește din inculparea proiectată.

3. SURPRIZĂ

Sunt lucruri la care nu mă așteptam.

O, nici măcar. Înarmat cu bazooka și tancuri se pregătea să stimuleze uciderea a sute de milioane de persoane, însă nu s-ar fi așteptat vreodată ca vreuna dintre ele să protesteze puțin.

4. INSULTĂ ȘI RĂZBUNARE

Dacă aș fi știut că se poartă așa nu aș fi acceptat să particip la această dezbatere: nu agreez acuzațiile deșarte de acest gen și insultele directe [...].

---

1. Vezi *Fronda*, loc. cit.

Primul care a insultat a fost prof. Dughin, iar eu am prostul obicei să mă răzbun. Nu există insultă mai mare ca insinuările semiascunse, în stilul celui mai bun intrigant de operă bufă. Prof. Dughin a încercat să mă prezinte în fața compatrioților mei drept un trădător de patrie, un dușman al țării mele. O țară pe care nu a vizitat-o niciodată, despre care nu știe mai nimic și al cărei sprijin încearcă acum să-l câștige prin lingușeli ieftine, fără să-i atragă atenția că în Imperiul Eurasiatic Universal cu greu va avea o soartă mai bună decât Ucraina sub dominația rusă sau Tibetul sub ocupația chineză. Oare o fi sperat că o să mă port cu mănuși după asta? Cine mă cunoaște știe că urăsc lucrurile spuse pe jumătate, veninul dulce, intriga perfidă susurată în ton suav. Dacă vreți să discutați cu mine fie mă respectați, fie nu începeți să vă plângeți după că vă doare burta. Fiți bărbat!

5. ÎNCÂNTARE

[...] de aceea voi continua doar pentru că mi-am luat angajamentul față de tinerii tradiționaliști amabili care m-au invitat să particip la acest tip de dialog neplăcut – pe care în alte circumstanțe aș prefera să-l evit.

De ce „neplăcut“? Este de-a dreptul o încântare!

6. TOTUL ESTE POLITICĂ?

Pentru început, am câteva observații scurte în legătură cu câteva afirmații ale prof. Carvalho:

„Știința politică, cum am mai spus, s-a născut în momentul în care Platon și Aristotel au făcut distincția între discursul agenților politici în conflict și discursul observatorului științific care încearcă să înțeleagă ce se întâmplă între ei. Sigur că, în timp,

> agenții politici pot învăța să folosească anumite instrumente ale discursului științific în scopuri proprii; este adevărat și că observatorul științific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincției inițiale: discursul agentului politic urmărește să producă anumite acțiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului științific, să obțină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înțelegând obiectivele și mijloacele de acțiune ale fiecăruia dintre agenți, situația generală în care se desfășoară competiția, care sunt evoluțiile cele mai probabile și care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenței umane..."
>
> Teza aceasta e desființată de Marx în analiza sa asupra ideologiei ca bază implicită a științei ca atare. Deși nu sunt marxist, n-am nici o îndoială că observația aceasta este corectă.
>
> „Funcția observatorului științific devine mai vădit distinctă de cea a agenților în momentul în care acesta nu-și dorește și nici nu poate fi părtinitor, ci se menține la distanța necesară pentru a descrie situația cu maximul de realism de care e capabil."

La asta eu sunt cel care nu se aștepta. Am crescut auzind această zăpăceală a angajamentului inevitabil, a politizării universale a tuturor actelor umane și nu-mi imaginam că prof. Dughin ar încerca să mă intimideze cu prostioara asta, un clișeu fără sens, pe care nici un filozof educat nu ar putea să-l ia în serios, nici măcar pentru un minut. Ca fiecare expresie a ignoranței crase, aceasta aduce după sine, condensată și compactă, o serie de confuzii vulgare pe care numai educația o poate desface de-a lungul timpului. N-am nici cea mai mică intenție de a-i suplini prof. Dughin carențele în educație, însă, doar cu titlu de sugestie, las aici o listă scurtă de chestiuni cărora ar face bine să le acorde oarecare atenție în următorii ani. Să vedem:

(1) „Întreaga gândire umană este motivată și orientată politic" este o afirmație bazată pe simpla confuzie între concept și figură de stil. Toate actele umane „pot", în teorie și

în mod ideal, să aibă o relație mai apropiată sau mai îndepărtată cu politica, însă nu toate pot fi „orientate și motivate politic“ la același nivel și în același sens. Nu mă motivează nici o intenție politică atunci când merg la toaletă, când îmi pun pantalonii, beau suc, mănânc un sandvici, ascult o cantată de Bach, fac ordine în hârtiile de pe birou sau curăț buruienile din grădină (doar dacă scopul de a evita o invazie de cobre nu este o prejudecată politică împotriva acestor creaturi blânde). Legătura dintre actele umane și politică se distribuie pe o scară care merge de la 100% la ceva de genul 0,00000001%. Spre exemplu, când George W. Bush făcea pipi, era oare un act politic la același nivel și în același sens ca declarația de război împotriva Irakului? Cu toate dovezile, propoziția „Întreaga gândire umană este motivată și orientată politic“ trece de la simpla informare a unei participări, care poate fi vagă și foarte îndepărtată, la afirmația peremptorie a unei identități substanțiale perfect inexistente și de o egalitate cantitativă imposibilă. Nu este un concept. Este o figură de stil, o hiperbolă. Ca atare, nu descrie o realitate obiectivă, ci emfaza pe care vorbitorul dorește să o imprime subiectului – pe o scară care poate merge de la simpla nevoie de atenție până la suprimarea psihotică a sensului proporțiilor. Declarația prof. Dughin se include în mod vădit în această ultimă categorie.

(2) Toate actele umane, prin definiție, participă, într-o măsură mai mare sau mai mică, la toate dimensiunile nu doar ale vieții umane, ci și la cele ale existenței în general. Nici unul nu participă la același nivel și cu aceeași intensitate. Așadar, afirmații de tipul „totul este fizică“, „totul este alcătuit din atomi“, „totul este psihologie“, „totul este biologie“, „totul este teatru“, „totul este joc“, „totul este religie“, „totul este dorință de putere“, „totul este economie“, „totul

este sex“ și „Întreaga gândire umană este motivată și orientată politic“ sunt în același timp irefutabile și deșarte. Nu pot fi contestate pentru că nu spun nimic.

(3) Afirmația „Nu există nici un loc în sfera gândirii care poate fi complet neutru în termeni politici“ este o confuzie primară între gen și specie: între politică, percepută drept una dintre dimensiunile generale ale existenței, și variile dispute politice în special, existente din punct de vedere istoric aici și acolo. Chiar și dacă s-ar accepta, *ad argumentandum**, ipoteza că toate actele umane sunt politice, asta nu ar conduce în nici un fel la concluzia că fiecare ființă umană trebuie să adopte o poziție pentru toate disputele politice care au loc în timpul vieții sale. Însăși posibilitatea de a adopta o poziție implică o primă selecție a disputelor: care sunt relevante și care sunt indiferente sau false? Neutralitatea în fața unei mulțimi de chestiuni politice nu este doar posibilă, ci și o condiție indispensabilă în vederea adoptării unei poziții în cazul oricăreia dintre ele în particular.

(4) Nu pot să cred că prof. Dughin este atât de naiv încât să ignore faptul că definiția obiectivelor jocului politic și delimitarea câmpurilor sunt, ele însele, atitudini politice fundamentale. „Modelarea dezbaterii“ este mediul cel mai rapid și mai eficient de a-l câștiga cu anticipație. Însă, odată delimitată o dispută politică, nimic nu-l oprește pe un cetățean ca, în loc să se alăture uneia dintre echipe, să respingă însăși disputa și să propună în locul acesteia o alta complet diferită, desconsiderând-o pe prima nu doar ca fiind irelevantă, ci și falsă, refuzând astfel să aleagă între combatanți care, în opinia sa, sunt doar umbre proiectate pe perete pentru a-l induce în eroare. În acest caz, el trebuie

* „Pentru a argumenta“, „de dragul argumentării“ (lat., n. red.).

să rămână neutru în disputa străină lui tocmai pentru a se putea declara în favoarea celei proprii.

Însăși dezbaterea de față exemplifică acest lucru în cel mai clar mod posibil. Prof. Dughin, aidoma globaliștilor occidentali, vrea să mă forțeze să aleg între „Occident și Restul", urlă că nimeni nu poate rămâne neutru în această dispută și insistă că pentru a o rezolva trebuie să acceptăm cu toții, liniștiți chiar, pur și simplu perspectiva unui al Treilea Război Mondial, în mod inevitabil mult mai complex și distructiv decât cele anterioare.

Din punctul meu de vedere, chiar dacă întreaga populație de pe planetă ar înghiți această propunere și ar decide să se înscrie pe una din listele celor două armate, asta nu ar transforma disputa într-una legitimă sub raport moral, nu s-ar arăta ca fiind o fatalitate istorică incontestabilă, nici nu ar face-o să devină o expresie adecvată a adevăratelor antagonisme care divizează specia umană.

De altfel, de ce ar trebui ca alegerea fundamentală să fie de ordin geopolitic și nu, spre exemplu, moral sau religios? De ce ar trebui ca cei buni și cei răi să fie distribuiți în zone geografice separate în loc să fie împrăștiați puțin peste tot, fără vreo uniformitate națională sau rasială?

Pentru mine, mai mult decât o ipotetică și artificială dispută între „occidentali" și „orientali", se află în joc lupta mortală dintre globalism în ansamblul său – în versiunea sa triplă occidentală, ruso-chineză și islamică – și valorile spirituale și civilizatoare milenare care vor fi în mod necesar distruse în cursul luptei pentru dominația globală, nemaifiind important cine va ieși „învingător".

Aceste valori nu sunt „occidentale". Cine ignoră, spre exemplu, faptul că Biserica Ortodoxă nu poate intra în „proiectul eurasiatic" fără să se transforme într-un instrument

pasiv în mâinile KGB-ului (cu nume schimbat pentru a *n*-a oară), după cum s-a transformat deja sub conducerea unui patriarh care este un agent notoriu al acestei instituții macabre? Citiți operele marii tradiții ortodoxe, precum *Filocalia* sau *Pelerinul rus*, și comparați-le cu discursurile ideologice ale prof. Dughin. Ce pot avea în comun apoteoza vieții contemplative și prostituția tuturor lucrurilor sub impulsul luptei politice? Ce acord poate să existe între Domnul nostru Isus Cristos și diavol?

În același mod, s-a pierdut totul din spiritualitatea islamică – și chiar și din filozofia islamică – în momentul în care generații de tineri înfuriați au decis să islamizeze lumea pe baza atacurilor teroriste – inspirate de doctrinele Frăției Musulmane – care nu sunt altceva decât o „teologie a eliberării“, o politizare grosolană a ceea ce a fost odată Islamul. Comparați scrierile lui Mohieddin Ibn ‘Arabi sau ale lui Jalal-ed-Din Rûmi cu cele ale lui Sayyd Qutub, mentor al Frăției, și vă veți face o idee despre ce înseamnă cu adevărat căderea liberă.

Politizarea generală a vieții – una dintre trăsăturile tipice ale modernității occidentale pe care prof. Dughin spune că o urăște, dar al cărei sclav ideologic inofensiv și pasiv este, după cum se va vedea mai încolo – a avut, de asemenea, în mod clar rezultate spirituale dezastruoase în Occident. Degradarea iudaismului prin liberalismul modernizator încă de la începutul secolului al XIX-lea, descrisă de rabinul Marvin Antelman în *To Eliminate the Opiate*[1], a fost o specie de laborator în miniatură care a pregătit operațiunea identică realizată în secolul XX, la o scară mult mai mare, în

1. Zahavia, Ierusalim, 1974. Volumul II a fost publicat în 2002 de către Zionist Book Club, Ierusalim.

Biserica Catolică, care a culminat cu dezastrul complet al Conciliului Vatican II. În ceea ce privește bisericile protestante, cine nu știe despre Consiliul Mondial al Bisericilor, care reunește atâtea dintre ele, că este o instituție comunistă și că cele care nu sunt infectate de comunism sunt bolnave de „teologia prosperității", la fel de materialistă ca însuși comunismul?

În toate aceste cazuri este validă observația lui Eric Voegelin: „*The modern form by which a mass democracy is organized* [sunt aici incluse, și chiar prioritar, «democrațiile totalitare» ale Rusiei, Chinei și lumii islamice] *is spiritually the most dangerous to the individual personally, for the political propaganda fills his spirit with abstract clichés, which are infinitely distant from any essential genuineness of the personal, and therefore radically negates the best and unique features of the entire human being*".[1]

În fața unor fapte ca acestea, este foarte posibil ca persoana care e mai interesată de viața eternă decât de luptele politice, în loc să ia parte la disputa între globaliști, să facă tot ce-i stă în puteri pentru a o deprecia, demoraliza și dilua în disputa mai mare dintre Cetatea lui Dumnezeu și Cetatea Oamenilor, incluzând aici Consorțiul, Imperiul Eurasiatic și Califatul.

---

1. „Forma modernă prin care este organizată o democrație de masă este, din punct de vedere spiritual, cea mai periculoasă pentru individ personal, fiindcă propaganda politică îi umple mintea cu clișee abstracte care sunt infinit de departe de orice autenticitate esențială a ceea ce e personal, negând astfel, în mod radical, trăsăturile cele mai bune – și unice – ale întregii ființe umane" (Eric Voegelin, *Published Essays 1929–1933*, Collected Works, vol. 8, University of Missouri Press, Columbia, Mo./London, 2003, p. 238).

Lupta mea aceasta este, nu cea în care prof. Dughin încearcă să mă implice împotriva voinței mele, îmbrăcându-mă cu cămașa de forță a unui partid care nu este al meu și nici nu va putea fi vreodată, răstălmăcind sensul cuvintelor mele, făcându-le să însemne opusul celor pe care le spun și aducându-mi astfel cea mai gravă ofensă care îi poate fi adusă unui filozof: negarea individualității propriilor idei și reducerea lor la copia unor discursuri colective pe care acesta le disprețuiește.

(5) Cu aerul celor care dezvăluie un adevăr universal cunoscut unui netot, pentru care acesta este o noutate absolută, prof. Dughin mă informează că distincția platonico-aristotelică între punctele de vedere ale agentului și observatorului nu mai are sens pentru că a fost „desființată" de Karl Marx. Prof. Dughin a ales greșit grădinarul căruia să-i vândă castraveții. Acum două decenii am examinat critic această prezumție a doctrinei marxiste și i-am demonstrat absurditatea completă în cartea mea *O Jardim das Aflições*[1], la care îi trimit pe cei interesați, abținându-mă de la a repeta aici ceea ce am explicat acolo. Karl Marx nu a „desființat" nimic; doar a înarmat, cu titlul de *praxis*, o confuzie psihotică între teorie și practică, de pe urma căreia mulți intelectuali încă nu și-au revenit. Dacă prof. Dughin vine să-mi fluture pe dinaintea ochilor această confuzie ca un adevăr câștigat definitiv – atât de definitiv că, pentru a-și dezarma oponentul, este suficient să-l citeze cu glas tare, fără să fie nevoie să argumenteze în favoarea sa –, nu demon-

---

1. *O Jardim das Aflições: De Epicuro à Ressurreição de César. Ensaio sobre o Materialismo e a Religião Civil*, Diadorim, Rio, 1995 (ediția a II-a, São Paulo, É-Realizações, 2004, pp. 107–119, citată pe site-ul http://www.olavodecarvalho.org/traducoes/epicurus.htm).

strează decât că el însuși nu l-a examinat vreodată critic, limitându-se la a-l încorpora drept dogmă în propria ideologie personală. Se naște câte un fraier pe minut, după cum ne învăța P.T. Barnum.

(6) Pe lângă lucrurile evidente enunțate mai devreme, anume că pentru a putea adopta o poziție într-o singură dispută trebuie să rămâi neutru într-o mulțime de alte dispute – în așa fel încât negarea întregii neutralități ar atrage după sine imposibilitatea adoptării unei poziții –, rămâne faptul că, fie și în mintea unui agent în particular, fie el chiar și cel mai activ și implicat dintre agenți, punctul de vedere al observației teoretice trebuie să fie distinct în mod formal de punctul de vedere al celui care planifică acțiunile sau agită masele, cu alte cuvinte agentul trebuie să fie în primul rând observator neutru, pentru ca apoi să poată acționa asupra unei situații pe care o domină intelectual. O mărturisește însuși prof. Dughin când, câteva rânduri mai apoi, se confesează:

> La cursurile mele de la Facultatea de Sociologie a Universității de Stat din Moscova, unde sunt șeful Departamentului de Sociologie a Relațiilor Internaționale, nu predau niciodată propriile viziuni politice și ofer întotdeauna un spectru complet al posibilelor interpretări politice ale faptelor, dar nu insist asupra unui punct de vedere concret; de fiecare dată subliniez faptul că există o alegere.

Ce este aceasta dacă nu o reformulare a ceea ce am spus eu în cel de-al doilea mesaj? Citiți-l din nou, vă rog:

> „Sigur că, în timp, agenții politici pot învăța să folosească anumite instrumente ale discursului științific în scopuri proprii; e adevărat și că observatorul științific poate prefera politica unui agent sau a altuia. Dar asta nu schimbă cu nimic valabilitatea distincției inițiale: discursul agentului politic urmărește să producă

> anumite acțiuni care să îi favorizeze victoria, cel al observatorului științific, să obțină o viziune clară asupra lucrurilor care sunt în joc, înțelegând obiectivele și mijloacele de acțiune ale fiecăruia dintre agenți, situația generală în care se desfășoară competiția, care sunt evoluțiile cele mai probabile și care este sensul întâmplărilor în cadrul mai amplu al existenței umane."

Rezumând: când prof. Dughin vorbește în calitate de observator științific, el încearcă să înțeleagă situația. Când vorbește ca agent, încearcă să producă acțiuni care să ducă la victoria partidului său. Și cine, ucide-l-ar toaca, nu ar face același lucru? Mijloacele intelectuale și verbale ale observației științifice sunt atât de diferite de mijloacele acțiunii politice, încât eficiența chiar și a acesteia din urmă impune separarea preliminară a celor două puncte de vedere, fără de care articularea posterioară în planul practic ar fi doar confuzie, minciună și o proprie inducere în eroare, așa cum istoria mișcării marxiste a demonstrat-o cu dovezi mai mult decât suficiente.

Dacă prof. Dughin urmează în activitatea sa academică aceeași distincție pe care o urmez și eu, este evident că nu crede în propria persoană când spune că această distincție a fost „desființată" de Karl Marx.

Singura diferență care ar putea să existe între noi, în acest caz – și spun „ar putea" pentru că ea nu trebuie să existe neapărat –, ar fi că el ne asigură că, după ce se obține o descriere suficient de clară a forțelor aflate în conflict, adică odată încheiată misiunea de observator științific, este nevoie să se facă o alegere, iar „această alegere nu e doar o libertate, ci și o obligație. Ești liber să alegi, dar *nu ești liber să nu alegi*".

Însă obligația de a adopta o poziție nu poate fi absolută. Este relativă prin definiție. Ea este validă doar dacă acceptăm că descrierea științifică este veridică, unica posibilă sau

cel puțin cea mai plauzibilă dintre toate și că disputa pe care ea o descrie este atât de importantă, atât de vitală pentru destinul uman, încât refuzul de a adopta o poziție în ceea ce o privește ar fi o lașitate de neiertat. Însă, fir-ar să fie, câți profesori universitari se pot lăuda că au făcut o descriere atât de corectă și definitivă a realității, o evaluare atât de sigură a antagonismelor esențiale, încât cine vrea să-i asculte să fie moralmente obligat să adopte o poziție în termenii opoziției pe care au definit-o? După modesta mea părere, singurul care a reușit o descriere atât de corectă și de finală a fost Domnul nostru Isus Cristos când a spus că trebuie să alegem între El și Principele acestei lumi. Profesorii universitari, în general, proiectează asupra auditoriului conflictul din sufletul lor, și doar cei mai vanitoși dintre ei proclamă că este vorba de conflictul esențial al lumii, în fața căruia nimeni nu are dreptul să rămână neutru. Întrebarea care se ivește aici în mod fatal este: și dacă descrierea este falsă? Dacă dezaprob descrierea, de ce să iau parte la un conflict ipotetic care nu există decât în capul profesorului meu și care nu corespunde faptelor așa cum le percep eu? De ce să nu am dreptul să rămân neutru în fața ipotezelor profesorale și să aleg eu însumi propria-mi luptă? Încă o dată, neutralitatea se arată nu doar posibilă, ci și o condiție necesară pentru adoptarea unei poziții.

Prof. Dughin nu înțelege astfel de subtilități. Sprijinit de autoritatea infailibilă a lui Karl Marx, el se așteaptă serios ca lumea să-i accepte regula de joc și să se înscrie neîntârziat într-una din echipe. Eu unul mai am multe de făcut. Fără nici o intenție de a jigni, returnez formularul de înscriere necompletat.

7. SETEA DE PUTERE

> Setea de putere pătrunde natura umană până în profunzime. Distanța pe care o evocă prof. Carvalho este imposibilă din punct de vedere ontologic. Platon și Aristotel erau amândoi angajați politic nu doar în practică, ci și în teorie.

(1) Prof. Dughin se declară apostolul Absolutului, al Tradiției, Spiritului, însă nu poate fi de nici un fel, din moment ce decretează întâietatea politicului și neagă autonomia (și chiar însăși posibilitatea) vieții contemplative, reducând-o la un instrument sau mijloc de camuflare a „setei de putere". Ipoteza că, spre exemplu, Sfânta Tereza, contemplându-l pe Domnul nostru Isus Cristos, ar „face astfel politică" sau ar exercita „setea de putere" reflectă aceeași confuzie – semnalată deja aici [6(1) și 6(2)] – între participarea cea mai îndepărtată și egalitatea cantitativă.

(2) Odată clarificată această confuzie, nu este adevărat că „Platon și Aristotel erau amândoi *angajați politic* nu doar în practică, ci și în teorie". Platon, în *Scrisoarea a VII-a*, explică faptul că a decis să se dedice filozofiei tocmai după ce a fost dezamăgit de politică. Că filozofia sa ar fi putut să aibă implicații politice ulterioare nu înseamnă că ea însăși ar fi fost activism politic, așa cum însuși prof. Dughin, când descrie o situație politică, nu face activism politic, după cum el însuși confirmă. În ceea ce îl privește pe Aristotel, simpla condiție de a fi străin îi anula din start participarea la politica ateniană și, de-a lungul operelor pe care ni le-a lăsat drept moștenire, luările sale de poziție sunt atât de prudente și de moderate, mai exact atât de neutre politic, încât au putut inspira în egală măsură politici dintre cele mai diverse, de la cea a Sfântului Toma, la cea a lui Karl Marx.

(3) Apelul la „setea de putere“ drept cheie explicativă universală este extrem de semnificativ. Acest topos nietzschean revine pe scenă de fiecare dată când cineva încearcă să ne abată de la căutarea unei soluții raționale pentru conflictele umane și ne invită să participăm la un carnagiu mântuitor. Prof. Dughin nu ascunde faptul că scopul său este exact acesta. Doar că, pentru a-l împlini, este nevoie, din nou, să se implice în echivocul impardonabil al participării proporționale și al identității cantitative. Toate actele umane sunt pătrunse de „setea de putere“? Cu siguranță. Însă în ce măsură? Și care este proporția între această forță motivațională și altele implicate? Atunci când faceți sex cu soția, cu siguranță există acolo puțintică sete de putere. Însă dacă aceasta va fi mai presus de dorința plăcerii, a tandreței, a impulsului de a-i face pe plac persoanei iubite etc., atunci deja nu va mai fi vorba de un act sexual licit, va fi un viol. Întrebați-o pe soția dumneavoastră dacă nu percepe diferența. Elogiul adus „setei de putere“ ca explicație supremă a actelor umane nu este o descriere validă a realității, nu este nici măcar o teorie: este o proiecție maladivă într-un limbaj care pretinde a fi teoretic, izvorâtă din dorința nestăvilită de a anula toate celelalte motivații umane, în special dragostea și setea de cunoaștere. Nu impresionează faptul că inventatorul acestei aberații este un biet amărât fără bani, fără prestigiu, fără prieteni, fără nici o prietenă, obligat să se refugieze la prostituate care i-au dat sifilis, care l-a făcut să înnebunească și să moară. Nu este o coincidență faptul că cea de-a doua cheie explicativă pe care a mizat a fost… resentimentul.

8. EURASIATISM ȘI COMUNISM

„Fotografiile pe care le-am atașat primului meu mesaj, ca sinteză umoristică, documentează pe de-a-ntregul diferența dintre agentul politic învestit cu planuri globale și mijloace de acțiune la scară imperială și observatorul științific, nu doar lipsit de oricare din aceste lucruri, ci și ferm hotărât să le respingă și să trăiască fără ele până la sfârșitul zilelor sale, din moment ce sunt inutile și nepotrivite cu misiunea vieții pe care și-a ales-o și care este, pentru el, singura justificare rezonabilă a existenței sale."

Ultrajul demonstrat puțin mai devreme împotriva polului „ruso-chinez" și identificarea complet ridicolă a eurasiatismului cu comunismul reprezintă o dovadă strălucită a extremei parțialități a prof. Carvalho.

Niciodată nu am „confundat" eurasiatismul și comunismul, exceptând din punct de vedere ideologic, cu toate că includ ambii termeni în categoria mișcărilor revoluționare, în sensul precis pe care îl confer acestui termen.[1] Cu toate acestea, politica nu este doar o confruntare a ideologiilor. Este o luptă pentru putere între grupuri umane foarte concrete și exacte. Prof. Dughin nu va fi suficient de cinic încât să nege că grupul aflat în prezent la putere în Rusia este același care domina țara în timpul comunismului. În mod fundamental este KGB-ul (sau FSB-ul, căci schimbarea periodică de nume nu a schimbat niciodată natura acestei instituții). Mai mult, este KGB-ul cu o putere brutal amplificată: pe de-o parte, dacă în timpul regimului comunist exista un agent al poliției secrete la fiecare 400 de cetățeni, astăzi există unul la fiecare 200, făcând din Rusia un stat

1. A se vedea conferința mea *The Structure of the Revolutionary Mind* la http://philosophyseminar.com/multimedia/video/166-the-revolutionary-mentality.html.

polițist inconfundabil; de cealaltă parte, împărțirea proprietăților statului între agenții și colaboratorii poliției politice, care s-au transformat peste noapte în „oligarhi“ fără a-și pierde legăturile de supunere cu KGB-ul, îi conferă acestei entități privilegiul de a acționa în Occident, sub straturi peste straturi de disimulări, cu o libertate de mișcare care era de neconceput pe vremea lui Stalin sau a lui Hrușciov.

Ideologic, eurasiatismul este diferit de comunism. Este, după cum a spus Jeffrey Nyquist, „bolșevismul de dreapta“. Însă ideologia, după cum o definea însuși Karl Marx, este doar un „veșmânt din idei“ care acoperă o stratagemă a puterii. Stratagema de putere a Rusiei și-a schimbat veșmântul, însă continuă în același fel – cu aceleași persoane în aceleași locuri, ocupând aceleași funcții, cu aceleași ambiții totalitare dintotdeauna.

Nu există nici o urmă de parțialitate atunci când declari ceva ce este evident.

9. NUMĂRĂTOAREA DE CADAVRE

> Evaluarea marilor puteri globale se bazează pe presupunerea unei proporții care ar putea fi folosită drept măsură – numărul oamenilor uciși.

Vai, dar ce anume face diferența între un necaz personal și o tragedie mondială dacă nu numărul de victime? Aceasta nu este o „prezumție“, este însăși definiția termenilor în uz. „Genocidul“ este lichidarea sistematică a unei comunități etnice, politice sau religioase. „Democidul“ este exterminarea populațiilor civile la inițiativa propriului guvern. Punct. Dacă numărul de ființe umane asasinate nu servește drept

măsură a gravității unui genocid sau democid, de ce ar trebui să distingem între Holocaust și orice alt homicid singular comis de un rasist izolat, fără puterea guvernului? Mai mult decât atât: dacă numărul de victime nu contează, cum se face distincția între autorul unei singure crime și un *serial killer*? Unde ar înceta, prin aceasta, noțiunea de *recidivă*, pe care jurisprudența universală o declară ca fiind circumstanță agravantă? Să fi fost o eroare a tuturor juriștilor din toate țările și din toate epocile sporirea penalităților în funcție de numărul crimelor?

Nu este o coincidență că vinovații de cele mai mari genocide și democide sunt întotdeauna cei care, într-un paroxism de disperare retorică, încearcă să împroaște cu noroi, apelând la argumentul absurd și jignitor cum că numerele nu fac diferența.

Prof. Dughin merge chiar mai departe, punând termenul „genocid" între ghilimele atenuante când se referă la asasinarea celor *140 de milioane de civili neînarmați* de către guvernele Rusiei și Chinei, folosind însă termenul fără nici un fel de ghilimele, indicând astfel sensul literal și precis, atunci când vorbește despre cei care au murit pe câmpul de luptă, și este un număr incomparabil mai mic, rezultat în urma intervențiilor americane în Afganistan și Libia.

Este o inversare completă a simțului proporțiilor, logoreea nebună a celui care, neavând nici un fel de dreptate, încearcă disperat să debusoleze audiența pentru a o împiedica să perceapă adevărul gol și crud.

10. DUGHIN CONTRA DUGHIN

> Acest fapt nu este atât de evident și, în realitate, este mai degrabă un exemplu de anticomunism politic și de propagandă antirusă decât rezultatul unei „analize științifice". Da, sunt un agent politic al *Weltanschauung*-ului eurasiatic. Și, în același timp, sunt un analist politic și un om de știință. Cele două aspecte nu corespund în totalitate. La cursurile mele de la Facultatea de Sociologie a Universității de Stat din Moscova, unde sunt șeful Departamentului de Sociologie a Relațiilor Internaționale, nu predau niciodată propriile mele viziuni politice și ofer întotdeauna un spectru complet al posibilelor interpretări politice ale faptelor, dar nu insist asupra unui punct de vedere concret; de fiecare dată subliniez faptul că există o alegere.

După cum am comentat anterior, aici prof. Dughin demonstrează, prin propriul exemplu, că nu este posibil să înțelegi o situație politică și cu atât mai puțin să acționezi asupra ei în mod eficace fără să observi, într-o primă fază, distincția platonico-aristotelică între punctul de vedere al observatorului și cel al agentului, distincție căreia cu câteva rânduri mai înainte îi negase întreaga validitate. Chiar și când observatorul și agentul sunt sintetizați în aceeași persoană, perspectivele din care abordează faptele trebuie să rămână din punct de vedere formal distincte și inconfundabile.

11. OBLIGAȚIA DE A ALEGE

> În același timp, această alegere nu e doar o libertate, ci și o *obligație*. Ești liber să alegi, dar *nu ești liber să nu alegi*. Nu există niciodată nimic de genul „neutralitate" politică sau ideologică.

Revenim la tema alegerii forțate. Dreptul de a alege nu înseamnă nimic dacă nu implică și dreptul de a alege dintre

mai multe variante. De ce am fi obligați să alegem tocmai dintre alternativele oferite de prof. Dughin, fără a propune alternative diferite, un evantai de alegeri posibile diferite? Prof. Dughin, cu o candoare exemplară, exercită acest drept pe care îl neagă celorlalți: „Național-bolșevicii (în numele cărora vorbește în acest pasaj) susțin idealismul obiectiv [...] și materialismul obiectiv [...], refuzând să aleagă între ele“[1]. Numai Dumnezeu are dreptul să ne impună o alegere categorică, finală, irecuperabilă. „Cine nu este cu Mine este împotriva Mea“ și „Cine nu strânge cu mine risipește“, a rostit Dumnezeu. De atunci, maimuțoii satanici nu încetează să pretindă că dețin alegerea definitivă, obligatorie, cristalizată într-un dualism macabru. Nu aș putea să demonstrez absurdul situației mai bine decât a făcut-o Otto Maria Carpeaux într-o eseu memorabil despre Shakespeare:

> Ani de-a rândul conștiința europeană a fost maltratată de presupusa obligație de a alege între Hitler și Stalin – „nu există alternativă!“. Apoi au vrut să oblige conștiința mondială să aleagă între Stalin și Foster Dulles – „nu există alternativă!“. Și continuă apoi să ne impună aceste alternative peste tot, la fel de asemănătoare cu lupta absurdă între cele două case, Montague și Capulet, adevărata temă din *Romeo și Julieta*... Acesta este adevărul pe care Mercutio îl recunoaște în momentul de luciditate extremă din timpul agoniei sale, strigând – și strigăm și noi cu el: *A plague o' both your houses!*, „Ah, ciuma cadă pe-ale voastre case!“* și amin.[2]

---

1. Citat în Alexandre Douguine, *Le prophète de l'eurasisme*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 133.

* William Shakespeare, *Romeo și Julieta*, trad. de Șt.O. Iosif, Editura Mondero, București, 2000, p. 77 (n. tr.).

2. Otto Maria Carpeaux, „A política, segundo Shakespeare“, în *Ensaios Reunidos*, 1942–1978, îngrijire de ediție, introducere și note

Dacă casele sunt trei în loc de două, atunci ciuma să vină întreită. Nici un dughinism din lume nu mă va putea obliga să aleg între Consorțiu, Califat și Imperiul Ruso-Chinez. Prof. Dughin chiar simplifică lucrurile pentru mine, sintetizând ultimele două elemente în Imperiul Eurasiatic, reducând alternativele la buna și vechea dualitate dintre casele Montague și Capulet, vrând să ne îmbrace cu cămașa de forță a alegerii obligatorii. *A plague o' both your houses*!

12. ARME

> Așadar, este oarecum incorect ca prof. Carvalho să fie prezentat drept „neutru“ sau „imparțial“, în vreme ce eu sunt „angajat“ sau „motivat ideologic“. Amândoi suntem angajați ideologic și implicați științific. Astfel, eu consider în continuare cele două fotografii ale noastre nu ca „Profesor *vs* Războinic“, ci ca „doi profesori/războinici, unul împotriva celuilalt“. În cele din urmă, prof. Carvalho ține o armă în mână. Nu o cruce, de exemplu. Și, apropo, există câteva fotografii în care țin în mână o cruce mare în timpul unor ceremonii religioase. De aceea nu înseamnă nimic. Religiile noastre sunt diferite, așa cum sunt și civilizațiile noastre.

Este clar că noi apărem în fotografii purtând arme, însă ce arme? A mea este o pușcă mică de vânătoare, care poate eventual să servească pentru apărarea casei, însă în mod normal este pentru uz sportiv și, în acest caz concret, a fost folosită în mod deosebit pentru a omorî cobre înainte ca acestea să-mi muște căţeii de talie mică (nu pe cel mare, care le mănâncă crezând că sunt cârnați care se mișcă). Deja cele ale prof. Dughin sunt arme de luptă, care privesc guvernul,

---

de Olavo de Carvalho, Universidade da Cidade și Topbooks, Rio, 1999, vol. I, pp. 783–784.

create în mod specific pentru a omorî ființe umane (nimeni nu a prins vreodată cobre sau tatu cu bazooka sau cu tancul), nu pentru a omorî unul sau doi, ci pentru a lichida la grămadă, cu sutele, cu miile. Cum să spui că diferența asta „nu ilustrează nimic"? Chiar nu există diferență între apărarea legitimă și homicidul în masă?

13. DUGHIN CONTRA DUGHIN (2)

„Atât eu, cât și prof. Dughin ne îndeplinim îndatoririle cu maximă dedicare, seriozitate și onestitate. Însă aceste îndatoriri nu sunt aceleași. A lui este să recruteze soldați pentru lupta împotriva Occidentului și instaurarea Imperiului Eurasiatic universal. A mea este să încerc să înțeleg situația politică a lumii pentru ca eu și cititorii mei să nu fim reduși la condiția unor orbi aflați în bătaia puștii în contextul luptei globale; să nu fim târâți de vârtejul Istoriei ca niște frunze în furtună, fără să știm de unde am venit și nici încotro ne ducem."

Aici sunt de acord într-o singură privință. E adevărat că scopul meu este „să recrutez soldați pentru lupta împotriva Occidentului și instaurarea Imperiului Eurasiatic universal". Dar asta va fi posibil doar după ce voi fi obținut o viziune corectă asupra situației globale a lumii, bazându-mă pe o analiză precisă a echilibrului dintre puterile sale și actorii săi principali.

Încă o dată prof. Dughin confirmă – după ce a negat – distincția formală și indispensabilă între punctul de vedere al observatorului științific și al agentului politic.

14. DIFERENȚA DINTRE NOI

Așadar, deocamdată, atât eu, cât și prof. Carvalho avem aceeași sarcină. Dacă diferă felul în care înțelegem forțele dominante din lume și cum le identificăm, asta nu înseamnă automat că eu sunt motivat exclusiv de alegerea politică și geopolitică, iar că el

> e motivat doar de raționamentul „neutru“ sau „științific“. Amândoi încercăm să înțelegem lumea în care trăim și bănuiesc că amândoi facem acest lucru în mod cinstit. Dar concluziile noastre nu se potrivesc. Mă întreb de ce se întâmplă asta și încerc să găsesc motive mai profunde decât simpla și evidenta mea implicare politică și ideologică. Noi doi dorim să facem lumea noastră mai bună, nu mai rea. Dar avem viziuni diferite despre ceea ce este Binele și Răul. Mă întreb în ce constă diferența.

Diferența este următoarea. Eu, după ce mi-am asumat o poziție cu graba indecentă a tinereții, m-am întors imediat asupra ei și am petrecut treizeci de ani – nu treizeci de zile – luptând cu propriile mele îndoieli, printre mii de ezitări, fără să reușesc să mă decid asupra vreunui lucru, cu excepția celor cu caracter experimental și provizoriu, emițând din nou păreri politice abia la patruzeci și opt de ani, după ce am ajuns la niște concluzii care îmi păreau rezonabile, și chiar și așa atrăgând mereu atenția asupra posibilității de a greși. Prof. Dughin nu a avut dubii nici măcar o zi: s-a decis asupra național-bolșevismului când încă era foarte tânăr și continuă să-i fie fidel aceluiași program, care s-a dezvoltat în eurasiatism. Pur și simplu nu a trecut prin perioada de abstinență reală în ceea ce privește opiniile, care este absolut necesară formării unui intelectual serios.

15. DIFERENȚA DINTRE NOI (2)

> Cred că aceasta e rezultatul divergenței dintre civilizațiile noastre; avem fiecare ontologii diferite, antropologii și sociologii diferite. Astfel, învinuirea și demonizarea unuia de către celălalt sunt rezultatul pozițiilor „etnocentrice“ necesare, nu argumente finale pentru alegerea unui rău mai mic.

Absolut greșit. După cum vom vedea mai încolo, mintea prof. Dughin a fost formată mult mai mult de intelectualitatea

occidentală decât de orice altă tradiție spirituală a Orientului, în vreme ce printre principalele influențe care m-au format pe mine se numără Swami Dayananda Sarasvati, director al Academiei de Studii Vedice din Mumbay[1], iar după aceasta m-am lăsat convins de orientalism până în punctul în care am devenit autor de studii islamice care au fost premiate de guvernul Arabiei Saudite. Diferența dintre noi constă în experiența intelectuală personală, nu în cea dintre „civilizații".

16. GHILIMELE ANESTETICE

> „El folosește toate instrumentele specifice propagandei politice: simplificarea maniheistă, etichetarea denigratoare, insinuările perfide, falsa indignare a vinovatului care face pe sfântul și, *last, not least*, construcția marelui mit al lui Georges Sorel – sau a profeției care se împlinește singură –, care, simulând descrierea realității, ridică în aer un simbol aglutinant în speranța că, prin aderarea publicului în masă, ceea ce este fals va deveni adevărat."
>
> Subliniind presupusul act al „genocidului" comunist ruso-chinez, prof. Carvalho joacă exact același joc al propagandei politice pure, adică se joacă cu falsa sensibilitate umanitară a publicului occidental, fără să bage de seamă, apropo, genocidul planificat, real și existent aici și acum, care are loc în Afganistan, Irak sau în Libia, pricinuit de asasinii americani însetați de sânge.

Am menționat anterior falsitatea monstruoasă a acestei comparații bazate pe inversarea completă a simțului proporțiilor. Asasinarea a 140 de milioane de cetățeni neînarmați nu îi face părtași la genocid pe guvernanții Rusiei și Chinei,

1. A se vedea declarația mea în acest sens în „Nota introdutória" la *A Longa Marcha da Vaca para o Brejo & Os Filhos da PUC. O Imbecil Coletivo II*, Topbooks, Rio, 1998.

exceptând situația în care sunt între ghilimele voit atenuante. Deja moartea soldaților în luptă, în număr de două mii de ori mai scăzut, este „genocid plănuit de asasinii americani însetați de sânge". Fără ghilimele în original.

17. O CHESTIUNE DE STIL

> […] ca să imit aici stilul foarte „științific" de politică impus de prof. Carvalho […].

Ce farsă! Prof. Dughin îi numește pe americani *bloody murderers* de atâția ani și niciodată nu a avut nevoie de impulsul meu literar pentru asta. Mai mult decât atât, caracterul științific sau lipsa acestuia nu rezidă în stilul rafinat sau nerafinat al scriiturii, ci în substanța argumentelor sale. Însuși prof. Dughin acceptă drept științifice lucrările lui Karl Marx, al cărui stil este de o mie de ori mai violent decât al meu și lipsit chiar de nota umoristică atenuantă care nu lipsește niciodată atunci când scriu.

18. PĂREREA MEA STUPIDĂ

> „Nu spun, desigur, că prof. Dughin ar fi necinstit. Dar se dedică în mod cinstit unui tip de luptă care, prin definiție și de când lumea și pământul, întruchipează necinstea prin excelență."
>
> Cred că această teză este realmente stupidă. Nu spun că prof. Carvalho ar fi stupid, în nici un caz. Dar simt, sincer, că uzurparea dreptului de judecată morală globală în asemenea cazuri, cum ar fi să spui ce e „cinstit" sau „necinstit", se încadrează perfect în vechea tradiție a stupidității extreme.

(1) Din start, opinia că politica în general este regatul farsorilor și al escrocilor e aceeași pe care Shakespeare o

ilustrează în *Romeo și Julieta* și în alte piese, prostia mea bazându-se astfel măcar pe un precedent istoric ilustru care, dacă nu o îndreptățește, măcar o înnobilează.

(2) Cu toate acestea, cel mai frumos lucru în acest pasaj este că prof. Dughin apare ca purtător de cuvânt al relativismului cultural radical, ultimul și cel mai frumos vlăstar al modernismului occidental, despre care spune că îl urăște cu întreaga sa ființă.

Este inutil să pretinzi consecvență unui om care își declară public credința în iraționalismul militant[1], însă – doar pentru uzul meu propriu și al cititorilor – mă întreb cum poate prof. Dughin să concilieze inexistența normelor morale universale cu credința de creștin declarată public în fața validității universale a celor Zece Porunci.

(3) A se observa faptul că el califică părerea mea drept „stupidă", însă nu face nici cea mai mică încercare să arate de ce este stupidă. Adjectivul, presupune el, trebuie să fie dovada în sine. Odată etichetată drept stupidă, părerea mea devine automat stupidă prin simpla putere a etichetei. Conform lui Aristotel, acest mod de vorbire, care pretinde că exprimă ceea ce este evident, universal recunoscut și de domeniul public, când în fapt nu este nimic din toate acestea, reprezintă însăși definiția *argumentării eristice* sau a controversei, retorica falsă a demagogilor și farsorilor: „Este eristic raționamentul care pornește de la premise în aparență probabile, dar nu în realitate."[2]

---

1. Alexandre Douguine, *Le Prophète de l'eurasisme*, ed. cit., pp. 146–147.

2. Tópicos, 103b23 [vezi Aristotel, „Topica", *Organon*, Editura Iri, București, 1998, traducere, studiu introductiv și note de Mircea Florian, 100b, p. 299 – n. tr.].

19. JUDECATĂ PRIN PRISMA PRESUPUNERII

> Astfel, fiind perspicace și viclean, prof. Carvalho dă în mod conștient un argument foarte stupid cu scopul de a ajunge mai aproape de publicul dreptei americane „creștine“, pe care încearcă să-l influențeze.

(1) Aici, din nou, prof. Dughin mă judecă prin prisma presupunerilor, fără să aibă cea mai vagă idee despre activitățile mele reale. Nu am căutat niciodată să influențez dreapta americană, cu toate că nu exclud posibilitatea de a încerca asta într-o zi, dacă mi se va părea oportun. M-am exprimat asupra ei doar când am fost invitat, în ocazii rare și sporadice. Întreaga mea activitate de profesor, scriitor și conferențiar este dedicată publicului brazilian prin articole publicate în presa din São Paulo, un program de radio în portugheză și cursuri săptămânale (tot în portugheză) pentru cei trei mii de membri ai Seminarului de filozofie. Institutul Inter-American recent înființat are ca scop reunirea intelectualilor din cele trei Americi pentru schimb de informații și opinii. Nu este nici un organ militant, nici de propagandă, deși ar putea și ar trebui să se pronunțe din punct de vedere moral în cazuri extreme ca acela al reținerii unora dintre *fellows* în Venezuela. Și este atât de indiferent față de întreaga politică „occidentalistă“, că printre primii *fellows* se numără dr. Ahmed Youssif El-Tassa, un musulman stabilit în China.

(2) Folosirea repetată a ghilimelelor peiorative, care caracterizează stilul literar gimnazial, apare aici pentru a nega, prin intermediul unui simplu artificiu grafic, faptul că americanii creștini sunt creștini. Creștin veritabil este prof. Dughin care, prin declarațiile sale publice de religie relativistă, neagă deschis universalitatea celor Zece Porunci.

20. REALITATEA A FOST INVENTATĂ ÎN EVUL MEDIU

Și o idee filozofică:

„Cu toate acestea, tehnica filozofică milenară, care le este complet necunoscută acestor persoane, ne învață că definițiile termenilor exprimă doar esențe generale abstracte, posibilități logice, nu realități."

Ce este realitatea și cum corespunde ea „definițiilor" sau „ideilor" variază considerabil de la o școală filozofică la alta. Termenul „realitate" în sine își are rădăcina în latinescul *res*, „lucru". Însă cuvântul nu e la fel în greacă. La Aristotel nu întâlnim acest cuvânt – el vorbește despre *pragma* („acțiune"), *energia*, dar în principal despre *on*, „ființa". Așadar, de „realitatea", ca noțiune independentă de gândire (sau parțial dependentă – la Berkeley, de exemplu), e un concept occidental și postmedieval, nu ceva universal.

(1) Absolut greșit. Inexistența unui cuvânt într-o anumită limbă nu face ca pentru vorbitorii acelei limbi conceptul corespondent să fie de neconceput, el putând fi exprimat prin parafraze, simboluri, formule matematice sau poate fi chiar implicit. Pentru ca limbile native să limiteze efectiv posibilitățile cognitive ale vorbitorilor săi, după cum pretindea nefericitul Benjamin L. Whorf, ar trebui demonstrat mai înainte că aceștia sunt incapabili să deseneze, să construiască, să imite prin gesturi, să compună muzică, să danseze etc. Dacă stocul de cuvinte ar limita stocul de percepții și idei, fiecare cetățean ar putea să perceapă doar lucrurile al căror nume l-ar cunoaște anticipat, iar bebelușii ar fi incapabili să folosească suzeta corect înainte de a ști să pronunțe cuvântul „suzetă". Universul abundă nu doar în lucruri fără nume, ci și în idei fără nume. Îl provoc, spre exemplu, pe prof. Dughin să găsească un cuvânt în portugheză sau rusă care să numească anume conceptul pe care tocmai l-am

emis în fraza anterioară. Acest cuvânt nu există; de unde tragem concluzia, conform criteriului prof. Dughin, că această frază nu a fost gândită niciodată, nici scrisă și nici citită.

(2) Este adevărat că termenul *realitas*, *realitatis*, apare abia în latina medievală ca derivat din latina veche *res*, *rei*. Acest ultim termen, tradus în mod curent drept „lucru", are – cu toate acestea – deja în latina clasică sensul de „tot ceea ce este sau există într-un anume fel"[1]. Este folosit încă din vremea lui Cicero ca una dintre posibilele traduceri ale cuvântului grec *on*, „a fi". Termenul *realitas*, așadar, nu aduce nimic nou, semnificând doar calitatea de a fi *res*. Să ne imaginăm, bazându-ne pe cunoștințele precare de latină, că nimeni nu ar ști de existența unei ființe independente de mintea umană, până când vocabularul medieval nu ar trece termenul *res* din cheia substantivală în categoria calității. Este același lucru cu a presupune că nimeni nu a remarcat existența forței virile înainte de inventarea termenului „virilitate". De ce, de ce, fir-ar a naibii, mă obligă prof. Dughin să-i explic lucruri despre care ar fi putut să-l întrebe pe profesorul de latină din gimnaziu?

(3) Pentru Platon, Ideile sau Formele sunt entități care există în mod obiectiv, independente de mintea umană. Pentru Aristotel, sunt în egală măsură principii universale ale ontologiei și obiecte ale naturii fizice. Așa-numitul „realism al Ideilor" este o componentă atât de esențială platonismului, încât practic nimeni din cei care îl studiază pe Platon nu a pus la îndoială acest fapt.[2] Nu trebuie să-i recomand

1. Francisco Antônio de Souza, *Novo Dicionário Latino-Português*, Lello, Porto, 1959, p. 856.

2. Nici măcar Paul Natorp, care în 1903 a prezentat o interpretare kantiană a platonismului, explicând Ideile drept forme a priori,

prof. Dughin ani de studiu ai unei bibliografii platonice de dimensiuni oceanice, de la Diogenes Laertios și până la Giovanni Reale. Nu trebuie să-i amintesc despre felul în care Platon combătea persistent doctrinele sofistice care făceau din adevăr sclavul arbitrului uman.[1] Simpla lectură a *Banchetului* – anume a celui mai cunoscut pasaj – este suficientă pentru a demonstra dimensiunea greșelii sale. Ideea este definită ca fiind „veșnică, nu este supusă nașterii și pieirii, nu sporește și nu se împuținează"[2]. Ce are asta în comun cu psihicul uman care, depinzând de simțuri, este marcat de schimbare și inconstanță? Giovanni Reale rezumă: „Ideile sunt în mod repetat calificate de Platon drept adevăratul fel de a fi, de a fi în sine, a fi stabil și etern"[3]. În *Phaidon*, Platon deosebește eternitatea stabilă a Ideilor de inconstanța minții umane care încearcă să se apropie de ele „prin mijlocirea întrebărilor și răspunsurilor", fără a putea să le înțeleagă întru totul.[4]

Independente de mintea umană sunt, pentru Platon, nu doar eternele Idei, ci înseși fenomenele lumii fizice, care le

---

nu ajunge să le reducă la proiecții ale minții umane. Formele a priori, la urma urmei, sunt condiții preliminare care formează posibilitățile minții și, datorită acestui fapt, nu depind de ea în nici un fel. A se vedea *Plato's Theory of Ideas. An Introduction to Idealism*, trad. de Vasilis Politis și John Connolly, Academia Verlag, 2004.

1. A se vedea în acest sens eseul magistral al lui Jean Borella, „Platon ou la restauration de l'intellectualité occidentale", la http://rosamystica.kazeo.com/Platon-ou-la-restauration-de-l-intellectualite,r249002.html.

2. *Banquete*, 210e2 [vezi Platon, *Banchetul sau Despre iubire*, Humanitas, București, 2011, trad. de Petru Creția, 211a, p. 148 – n. tr.].

3. Giovanni Reale, *Por Uma Nova Interpretação de Platão*, trad. de Marcelo Perine, Loyola, São Paulo, 1997, p. 126.

4. *Phaidon,* 78d1.

ilustrează pe acestea din urmă în fața ochilor noștri: „Zeul l-a născocit [văzul] și ni l-a dat pentru ca – observând rotirile cerești ale inteligenței – să le aplicăm la revoluțiile propriei noastre gândiri“[1]. Cerul vizibil nu este doar exterior minții umane, ci și superior ei, servindu-i aproape ca măsură și model, ajutând-o să-și depășească inconstanța și failibilitatea atunci când contemplă un simbol natural al Ideilor eterne.

O bună analiză critică a studiilor platonice de-a lungul timpului este *Images de Platon et lectures de ses œuvres*, de Ada Neschke-Hentschke[2], în care douăzeci de erudiți revizitează cele mai celebre interpretări ale platonismului din Antichitate și până în secolul XX. Puteți căuta: nu veți găsi nici o singură interpretare care să nege existența „realismului Ideilor“.

Este un idealism subiectiv, care reduce totul sau aproape totul la proiecții ale minții umane, mergând astfel mult mai departe decât relativismul sofistic sau scepticismul pyrrhonic – acesta este fenomenul cu adevărat modern, necunoscut Greciei antice. Este un alt punct de care istoricii filozofiei nu s-au îndoit niciodată.[3]

---

1. Platon, *Timaios*, *Opere VII*, Editura Științifică, București, 1993, trad. de Cătălin Partenie, ediție îngrijită de Petru Creția, 47b–c, p. 161. A se vedea, de asemenea, *Republica*, X, 530d și 617b.

2. Ada Neschke-Hentschke, cu participarea lui Alexandre Etienne, *Images de Platon et lectures de ses œuvres. Les interprétations de Platon à travers les siècles*, Editions de l'Institut supérieur de philosophie/ Éditions Peeters, Louvain–Paris, 1997.

3. Cărțile despre acest subiect sunt atât de numeroase, încât singura dificultate să le citez este *l'embarras du choix*. Sugerez, aleatoriu, patru dintre cele mai bune: Alain Renaut, *L'Ère de l'individu. Contribution à une histoire de la subjectivité*, Gallimard, Paris, 1989;

21. REALITATE ȘI CONCEPT

Diferite culturi nu știu ce înseamnă „realitatea". Este un concept, nimic mai mult. Un concept între multe altele.

Realitatea nu poate fi un concept, pentru că semnifică „tot ceea ce este", este câmpul atotcuprinzător al experienței, deschis și ireductibil la alte concepte, câmpul în care oamenii există și produc concepte (altele decât cârnații, mașinile, poemele, crimele, legile etc.). Dacă realitatea ar fi doar un concept, nu am putea să existăm în interiorul ei și ar trebui să folosim un alt cuvânt – „univers", „lume", „a fi", „totalitate" sau cum s-ar dori altfel – pentru a desemna ceea ce ne transcende, înglobează și conține. Se poate ca termenul „realitate" să nu fie cel mai indicat pentru acest lucru, însă conținutul intențional pe care îl indică este universal clar în spatele unei varietăți de cuvinte și simboluri care indică același lucru. Prof. Dughin comite aici greșeala clasică a psihologismului, atât de îndeaproape analizat de Husserl, care constă în a confunda gândirea cu un lucru gândit, atribuindu-i acestuia propriile sale limitări.[1] Când gândim, spre exemplu, „univers", acest gând aduce cu sine ceva pozitiv, însă știm imediat – sau ar trebui să știm – că universul real

Ferdinand Alquié, *La Découverte métaphysique de l'homme chez Descartes*, P.U.F., Paris, 1950; Charles Taylor, *Sources of the Self. The Making of the Modern Identity*, The Harvard Univ. Press, Cambridge, Mass., 1989; Georges Gusdorf, *Les Sciences humaines et la pensée occidentale, II: Les Origines des sciences humaines*, Payot, Paris, 1967 (în special pp. 484 și urm.).

1. A se vedea notele mele la „Edmund Husserl contra o psicologismo", transcriere (necorectată) a cursurilor susținute în 1987 la Rio de Janeiro. Reprodusă (piratată) la www.4shared.com/office/kcbWe2YA/edmund_husserl_contra_o_psicol.html.

transcende infinit acest conținut. Această capacitate de a înrobi gândirea față de conștiința lucrurilor ce nu pot fi gândite, aflate în afara gândirii, sau care se pot supragândi, este în toate epocile și culturile marca inteligenței umane sănătoase – ceea ce Henri Bergson numea „suflet deschis", în opoziție cu „suflet închis" care admite doar existența lucrurilor pe care le gândește. Sufletele deschise sunt Confucius și Laozi, Platon și Aristotel, Ibn 'Arabi și Rûmi, Shânkara și Râmana Maharshi, Soloviov și Berdiaev. Sufletele închise sunt Spinoza și Rousseau, Kant și Fichte, Marx și Lenin, Mao și Pol Pot, pe scurt, toți revoluționarii.

22. RASISM INTELECTUAL

> Deci impunerea lui ca ceva universal și evident este un fel de „rasism" intelectual.

Această întreagă acuzație de rasism, cu sau fără ghilimele, pleacă de la premisa demnității egale dintre toate rasele, care este un concept universal fondat pe uniformitatea generală a naturii umane. Negarea universalității identității naturii umane în numele diversității de rase și culturi le-ar transforma în limita insurmontabilă a întregii cunoașteri umane, justificând automat, spre exemplu, incomensurabilitatea dintre o „știință iudaică" și o „știință ariană" și alunecând în cel mai stupid și feroce rasism. *Tertium non datur*: fie există o natură umană universală, fie nimic nu poate fi folosit ca argument împotriva rasismului, exceptând momentul în care se face în numele unei convenții culturale care, la rândul său, nu va putea revendica în mod rațional nimic împotriva culturilor străine sau adverse care au o convenție opusă.

23. RELATIVISM ABSOLUT ȘI RELATIV

> Înainte de a vorbi despre „realitate“ trebuie să studiem pe îndelete o anume cultură, civilizație, *ethnos* și limbaj.

Da, fără îndoială, însă nu pentru a cădea în capcana de a lua simple acte culturale drept norme epistemologice. Simpla posibilitate de a studia comparativ varii culturi presupune universalitatea criteriului comparativ. Când acest criteriu este combătut de datele descoperite empiric, el trebuie corectat tocmai pentru că se recunoaște că nu era atât de universal pe cât trebuia sau pe cât se presupunea inițial. Acesta este exact opusul negării posibilității unui criteriu universal. O știință nu poate să studieze culturi diferite și să proclame în același timp că face acest lucru pornind de la prejudecăți culturale lipsite de orice fundament științific. Relativismul este, prin definiție, relativ, adică limitat.

24. RELATIVISM ABSOLUT ȘI RELATIV (2)

> Regula Sapir–Whorf, tradiția antropologiei culturale a lui F. Boaz și antropologia structurală a lui C. Lévi-Strauss ne învață să fim foarte atenți cu termenii care au o semnificație completă și evidentă numai într-un context concret. Cultura rusă și cea chineză înțeleg diferit ce sunt „realitatea“, „faptele“, „natura“, „obiectul“. Cuvintele corespondente au propriul lor înțeles.

Ne întoarcem în același punct: ori relativismul cultural este relativ, ori nici o comparație între culturi nu este posibilă. Dacă, să zicem, între imagini diferite cu elefanți, documentate în varii culturi, nu discernem o structură comună și o referință la un anumit animal care există în natură, care nu a fost inventat de nici una dintre ele, cum putem

compara aceste imagini și spune că diferite culturi au idei diferite despre elefant? Orice comparație între punctele de vedere presupune, prin definiție, o comparație mai mare care să le includă pe toate și care să nu se rezume la nici una.

25. SUBIECT ȘI OBIECT

Dualismul subiect/obiect este o caracteristică specifică mai degrabă Occidentului.

Ce prostie! Nici o doctrină orientală nu a negat vreodată acest dualism ca dat al experienței, implicit de altfel în banalul fapt că nu cunoaștem tot ce ne înconjoară. Ceea ce unele dintre ele au făcut a fost să nege validitatea absolută în planul universalității metafizice. Spun „unele dintre ele“ pentru că până și cel mai extrem doctrinar al Unității Absolute, Mohieddin Ibn ‘Arabi, admitea un dualism rezidual insurmontabil între suflet și Dumnezeu, exigență ce decurge din însăși Dragostea divină.

26. ESENȚĂ LOGICĂ

„Esența logică“ este un alt concept pur occidental. Există și alte filozofii cu structuri conceptuale diferite – cea islamică, cea hindusă, cea chineză.

A spune că „«esența logică» este un concept pur occidental“ este echivalent cu a spune că în afara Occidentului nimeni nu a reușit niciodată să distingă între conținutul unei simple idei (esență logică) și natura reală a unei entități (esența reală sau ontologică). Ah, cât de obtuzi ar trebui să fie orientalii aceștia pentru ca afirmația prof. Dughin

să însemne ceva! Şi-apoi mai şi spune că eu sunt cel care îi ofensează.

27. EXISTENŢĂ ŞI DOVADĂ

„Dintr-o definiţie nu se poate niciodată deduce că lucrul definit există."

Să dovedeşti existenţa nu e lucru uşor. Filozofia lui Heidegger şi, înaintea lui, fenomenologia husserliană au încercat să abordeze, cu succes problematic, „existenţa" în sine.

(1) Prof. Dughin face o confuzie crasă între a constata existenţa şi a o explica. Dacă nu am fi constatat-o, nu ni s-ar fi năzărit niciodată s-o explicăm. Acest lucru se aplică atât existenţei în general, cât şi obiectelor existente. În ceea ce o priveşte, cred că sunt suficiente cuvintele lui Louis Lavelle: „Există o experienţă iniţială care este implicită în toate celelalte şi care le conferă fiecăreia dintre ele intensitatea şi profunzimea sa: este experienţa prezenţei fiinţei. Recunoaşterea acestei prezenţe înseamnă recunoaşterea, în acelaşi act, a participării eului la fiinţă."[1]

Fără această experienţă esenţială, nici o alta nu este posibilă şi ar fi o nesocotinţă de neconceput să încercăm să facem astfel încât constatarea prezenţei fiinţei să depindă de posesia unei „probe". Existenţa este un dat iniţial, nu materie pentru dovadă. Nu ar fi posibilă nici o dovadă, după cum ne învăţa Mário Ferreira dos Santos, fără a consimţi iniţial că „ceva există" sau „ceva este".[2]

---

1. Louis Lavelle, *La présence totale*, Aubier, Paris, 1934, p. 25.
2. Mário Ferreira dos Santos, *Filosofia Concreta*, É-Realizações, São Paulo, 2009, p. 67.

(2) Este o nesăbuință și să spui că Husserl sau Heidegger au încercat să „demonstreze existența". Salvându-i onoarea prof. Dughin, care ar ieși foarte șifonat dacă ar spune așa ceva, emit ipoteza că traducătorul său a confundat verbele în limba engleză, înlocuind *probe* („a investiga") cu *prove* („a dovedi"). Nici Husserl și nici Heidegger nu au încercat vreodată să „dovedească existența". Ceea ce au făcut ei a fost să investigheze (*to probe*) existența. Leibniz spunea că întrebarea fundamentală a întregii investigații filozofice este: „De ce există ceva în loc să nu fie nimic?" Observați: „de ce", nu „dacă". Dacă nimic nu ar exista, nimic nu ar fi investigat. Existența existenței nu este materie de îndoială, nici de investigație. Acestea pot fi cauzele, fundamentele, motivul de a fi, formele sale, structura sa și așa mai departe.

Cât privește existența uneia sau a celeilalte ființe în mod deosebit, constatarea sa este, de asemenea, condiția preliminară pentru căutarea oricărei explicații.

28. JOC DE SCENĂ

> „Pentru asta trebuie spartă coaja definiției și analizate condițiile care se impun pentru existența acelui lucru. Dacă respectivele condiții nu se autocontrazic, excluzând *in limine* posibilitatea existenței, chiar și așa existența respectivă nu este dovedită. Pentru a ajunge la acel punct va fi nevoie să culegi din lumea experienței date factuale care nu doar să o dovedească, ci să o și confirme în deplină concordanță cu esența definită, excluzând posibilitatea de a fi vorba de un lucru diferit, care să coincidă cu altul doar în aparență."

Acesta este un tip de abordare pozitivistă complet desconsiderat de structuralism și de Wittgenstein mai târziu. E o afirmație ridicolă din punct de vedere filozofic și foarte naivă. Dar toate aceste considerații sunt detalii de importanță minoră. Întregul

text al prof. Carvalho este atât de înțesat de afirmații pedante și incorecte (sau complet arbitrare), încât nu mai pot continua. Este cam agasant. Prefer să trec direct la subiect [...].

(1) Acesta nu este un argument. Este un joc de scenă. Este *dropping names*, este superficialitate disimulată într-un pretext pentru a fugi de o discuție care se pierde într-un mod ofensator. Ceea ce am descris în paragraful citat este o procedură elementară a metodologiei științifice care – cel puțin pentru că nu există alta care să o înlocuiască – continuă să fie folosită în toate laboratoarele și institutele de cercetare din lume, și care nici nu pleacă urechea la ceea ce credeau Wittgenstein, Lévi-Strauss, Boas, Whorf, Sapir și *tutti quanti*. Observați că, exact cum a procedat cu ultimii trei, prof. Dughin nu face nici cel mai mic efort pentru a apăra opiniile primilor doi. Nici măcar nu menționează care sunt părerile acestora. Nu le expune, nu le redă pe scurt, nici măcar nu indică unde se găsesc. Se limitează la a le prezenta vag, pe scurt, adăugând în notele de subsol niște titluri de cărți fără să indice numărul paginilor corespondente. Odată săvârșită această acțiune, le consideră pe toate corecte și demonstrate, astfel încât cine nu le acceptă *in totum* și fără discuții este descalificat automat din dezbatere și nici măcar nu merită să fie comentat. Cine nu vede că aceasta nu este nici filozofie și nici argumentație, ci o tentativă grotescă de a intimida prin intermediul apelului la autoritățile care sunt luate drept incontestabile și atât de universal acceptate că nici nu este nevoie să se repete ceea ce spun, fiind suficientă menționarea numelor pentru a-i induce imediat bietului interlocutor cel mai pios și evlavios sentiment de frică reverențioasă? Acesta nu este nici măcar un *argumentum auctoritatis*, este o caricatură a unui *argumentum auctoritatis*, este, așa cum spunea Aristotel, considerarea drept premise

a „opiniilor care par să fie unanim acceptate, când în realitate nu sunt“. Este o eristică dintre cele mai joase, mai abjecte, mai demne de dispreț.

Observați că anterior [20(3)], folosindu-mă de o interpretare a lui Platon care – aceasta da! – este unanim și milenar consacrată, încât orice student la filozofie are obligația să o cunoască, nu mi-am permis nici măcar atunci să o prezint drept atât de universal acceptată, încât acest lucru să mă scutească să demonstrez ceea ce spuneam. Am rezumat interpretarea, cu surse exacte, primare și secundare, și am argumentat în favoarea ei, astfel încât toți să înțeleagă despre ce vorbeam și să poată să evalueze ei înșiși dacă aveam dreptate sau nu. Nimic din toate acestea la prof. Dughin: el face aluzii superficiale la jumătate de duzină de nume și merge înainte, cu pieptul în față, simulând superioritate, arătând dispreț față de adversarul nepregătit și incult care nici nu merită explicații despre lucruri atât de evidente și arhicunoscute. Ce comedie!

(2) Prof. Dughin, crezând că orice lucru pe care acești indivizi l-au disprețuit este automat exclus din universul intelectual decent, demonstrează o supunere necritică, chiar fanatică, față de crema intelectualității moderne occidentale relativiste, structuraliste, deconstructiviste care, din perspectiva tradiționalistă pe care și-o atribuie, nu ar trebui și nici nu ar putea să aibă vreo autoritate.

Încolțit de un adversar căruia nu știe ce să-i răspundă, apostolul creștinătății ortodoxe se dezbracă de straiele bisericești și se înfățișează ca un intelectual parizian sau un editor la *Social Text*.

(3) În orice dezbatere erudită este de bază și esențială distincția între ceea ce trebuie discutat de drept și ceea ce se poate presupune, deoarece este universal acceptat și face

parte dintr-o formare academică uzuală. Fără un teren comun al unei culturi superioare împărtășite nici o discuție nu este posibilă. Datele de bază ale istoriei filozofiei constituie exemplul cel mai tipic pentru ceea ce spun. Nimeni nu poate intra într-o dezbatere filozofică fără a considera un dat faptul că adversarul cunoaște esențialul platonismului, al aristotelismului, scolasticii, cartezianismului etc. și știe să facă distincția între punctele consensuale, consolidate de o îndelungată tradiție a studiilor, și zonele problematice, supuse încă investigației și discuției. Nu este tolerabil, așadar, ca un participant la un dialog academic să ignore datele de bază ale istoriei platonismului și, în plus, să preia niște doctrine recente, destul de contestate și combătute, ca și când ar fi unanim acceptate, ca și cum negarea lor ar fi un semn de ignoranță și lipsă de pregătire. Din toate acestea nu pot decât să trag concluzia că formarea prof. Dughin a fost deficientă în filozofia antică și foarte încărcată cu lecturi la modă, care l-au impresionat până în punctul în care s-au consolidat în mintea sa drept purtătoare de concluzii definitive – consensul universal al istoricilor în ceea ce privește realismul platonic sau originea modernă a subiectivismului gnoseologic. Este dificil de discutat cu o minte care inversează proporțiile lucrurilor certe și incerte, ignorând premisele acceptării universale și apelând la autoritatea unor consensuri inexistente.

(4) Mai mult, el nu-și dă seama, sau se preface că nu-și dă seama, că toate presupusele autorități pe care mi le flutură pe sub nas cu aer triumfalist se înscriu pe linia moștenirii kantiene care, după propriile sale spuse[1], sunt întruchiparea supremă a perversității occidentale.

1. *Le Prophète de l'eurasisme*, ed. cit., pp. 132–133.

De când Kant a deschis abisul insurmontabil al „formelor a priori“ dintre subiect și obiect, descoperirea unei constrângeri apriorice care să limiteze și să formeze în secret percepția pe care o avem asupra lumii s-a transformat într-o pasiune obsesivă pentru cei mai tipici și notorii gânditori occidentali. Fiecare dintre ei încercă să sape mai adânc pe fundul abisului, demonstrând că nu cunoaștem nimic direct, că totul ajunge la noi prin intermediul unor lentile deformatoare, al unui văl de fier de interpretări anterioare pe care distinsul autor al teoriei este, ca un nou Kant, primul care le descoperă. Lista descoperitorilor de constrângeri apriorice este mare. Mă limitez la a-i menționa pe cei care ies cel mai mult în evidență. Aceste constrângeri a priori nu sunt totdeauna în sens strict, kantian; unele s-au format de-a lungul experienței; însă rămânând necunoscute subiectului cunoscător individual a cărui formă a cunoașterii o formează și o determină, funcționează ca autentice forme a priori în legătură cu actele cognitive conștiente realizate de bietul nefericit. Să vedem:

1. Hegel spune că legile invizibile ale Istoriei se suprapun tuturor conștiințelor individuale (cu excepția lui, desigur), în așa fel încât, atunci când credem că știm ceva, ne înșelăm: Istoria este cea care gândește, Istoria cunoaște, Istoria care, posesoare a unei „viclenii a rațiunii“, ne mută de ici-colo după un plan secret.

2. Arthur Schopenhauer declară că conștiința individuală trăiește într-o lume a iluziilor, mișcată, fără să o știe, de forța Voinței universale care determină totul fără motiv.

3. Karl Marx spune că ideologia de clasă – un sistem de credințe implicite care invadează cu omnipotență invizibilă întreaga cultură care ne înconjoară – preformează și deformează viziunea noastră asupra lumii. Singurul care poate

da la o parte acest văl și pătrunde lucrurile așa cum sunt ele este proletariatul, a cărui ideologie de clasă, nefiind fundamentată pe interesul de a explora proximitatea, coincide cu realitatea obiectivă. Cum a fost posibil ca primul care a descoperit această realitate obiectivă să fie el însuși un burghez, care cunoștea proletariatul doar de la distanță, e un lucru pe care el nu-l explică, și nici eu.

4. Dr. Freud spune că întreaga noastră viziune asupra lucrurilor este formată și deformată din cea mai fragedă pruncie prin lupta dintre sine și supraeu, în așa fel încât ceea ce percepem drept realitate nu este, în general, mai mult decât o proiecție a complexelor inconștiente, o distorsionare din care ne putem elibera numai după câțiva ani de ședințe de psihanaliză de două sau trei ori pe săptămână, care costă, de altfel, o avere.

5. Carl G. Jung spune că nimeni n-a dat de capăt acestei probleme. Nu suntem separați de realitate doar prin structura psihicului nostru infantil, ci și prin scheme cognitive care datează de la începuturile timpurilor – „arhetipurile inconștientului colectiv“. Aici drumul eliberării, fără garanția succesului, trece prin câteva decenii de studiu al mitologiei, religiilor comparate, alchimiei, magiei, astrologiei, diavolului. Singura diferență între Jung și nenumărații săpători de „forme a priori“ este că, la o vârstă foarte înaintată, el a avut măcar demnitatea să recunoască faptul că nu mai înțelegea nimic și să admită că doar Dumnezeu știe răspunsurile.[1]

1. *Memories, Dreams, Reflections*, trad. de Richard și Clara Winston, Pantheon Books, New York, pp. 354 și 359 [vezi și *Amintiri, vise, reflecții*, trad. de Daniela Ștefănescu, Humanitas, București, 1996 – n. red.].

6. John B. Watson și B.F. Skinner declară inexistentă conștiința individuală, care este doar o falsă impresie creată de jocul mecanic al reflexelor condiționate.

7. Alfred Korzybski și Benjamin L. Whorf declară că ne imaginăm că înțelegem realitatea, dar că, din nefericire, „prejudecăți aristotelice“ forțate în structura idiomurilor noastre și împământenite în subconștientul nostru ne împiedică să vedem lucrurile așa cum sunt.

8. Ludwig Wittgenstein spune că practic nu cunoaștem nimic din realitate, că tot ceea ce facem este să trecem de la un „joc de limbaj“ la alt „joc de limbaj“, fără mult sau chiar nici un control asupra a ceea ce facem.

9. Lévi-Strauss spune că, atunci când pretindem să cunoaștem lumea exterioară și să acționăm ca propriii stăpâni, nu facem nimic altceva decât să ne supunem inconștient regulilor structurale aplicate în societate, cultură, în ordinea familială, în limbaj etc.

10. Michel Foucault schimbă deja foaia și spune că ființa umană nici măcar nu gândește: „este gândită“ de limbaj, fără să aibă nici o contribuție decisivă la acest capitol.

11. Deconstructivismul lui Jacques Derrida pune punct pretențiilor cognitive ale conștiinței umane, jurând că nimic din ceea ce spune nu se referă la date ale lumii exterioare, iar un discurs doar face trimitere la un alt discurs, iar acesta la altul și așa mai departe, universul cognitiv uman fiind înconjurat de un perete de cuvinte fără semnificație extraverbală.

Este nevoie să mai adaug ceva? Cine dorește să cunoască universul-cadru al lecturilor propuse studenților la filozofie de astăzi, în Europa și în Americi, va recunoaște că aceste unsprezece etape – și cele multe intermediare – descriu linia celei mai influente evoluții a gândirii occidentale din ultimii două sute de ani. Ei bine, pe această linie vom observa

o trăsătură de uniformizare șocantă: proclamarea generală și din ce în ce mai ostentativă a goliciunii conștiinței individuale, supunerea sa din ce în ce mai completă forțelor anonime și inconștiente care o determină și o limitează din toate părțile. Sunt atât de mulți determinanți apriorici, atât de mare este forța lor și atât de mari pereții pe care îi înalță între subiectul care cunoaște și obiectul cunoscut, încât ajunge să fie înfricoșător cum, cu atâtea *handicaps* metafizice, gnoseologice, sociologice, antropologice și lingvistice, biata ființă umană încă mai este capabilă să înțeleagă că vacile dau lapte și găinile fac ouă.

Din aceste constatări putem să extragem niște întrebări:

1. Câtă nerușinare sau câtă ignoranță trebuie să acumuleze un individ pentru ca, în fața unui asemenea asalt general și implacabil, pricinuit de conștiința individuală în numele factorilor impersonali și colectivi, să continue să declare că „individualismul" este caracteristica definitorie a culturii occidentale moderne?[1]

2. Cum poate acest individ să-și declare public ura față de moștenirea kantiană și în același timp să se folosească de ea,

1. Acest individualism există, de altfel, însă nu fără contradicții interne care, uneori, îl transformă în opusul a ceea ce pare. Cine poate să nege, spre exemplu, că impactul ideologiilor egalitare și colectiviste, aparent împotriva oricărui individualism, a sfârșit prin a alimenta în masă o serie întreagă de ambiții individualiste întărite de un spirit de revendicare nerăbdător? Cine poate nega că „eliberarea sexuală", unul dintre punctele-forte ale mișcării de stânga moderne, trezește o anxietate de satisfacții erotice care duce individualismul egoist la ultimele sale consecințe? Fără revendicarea „colectivistă" a feminismului, nici o femeie nu ar avea pretenția suprem individualistă de a fi „stăpâna propriului său corp", ajungând chiar să creadă că are dreptul să omoare un bebeluș doar ca să-și păstreze linia taliei.

luând-o drept autoritate absolută și insurmontabilă, în fața căreia nu mai e nevoie de argumente, și a cărei simplă menționare ar trebui să-i închidă gura adversarului?

3. Cum poate acest tip de creier straniu să concilieze oroarea publică față de „separarea subiect–obiect" cu încrederea plină de devotament pe care o conferă doctrinelor care au subliniat cel mai mult această separare, încât îi neagă ființei umane orice acces la adevărurile universale și chiar și la cele particulare?

După Aristotel, cunoașterea adevărului este un dar natural al ființei umane, împiedicat doar de factori accidentali sau de privațiuni forțate. Conform acelor iluștri descoperitori de „forme a priori" se întâmplă exact opusul: cunoașterea adevărului este o întâmplare rară și excepțională care poate, în cea mai bună dintre ipoteze, să li se fi întâmplat lor, pionierilor care dau la o parte vălul acoperitor, fiindu-i negată restului speciei umane.

Un fenomen care mi-a atras întotdeauna atenția este faptul că guvernele unora dintre națiunile cele mai puternice de pe Terra fac atâtea eforturi și cheltuie atâția bani pe cercetări destinate să creeze mijloace tehnice pentru a subjuga și înrobi ceva atât de neînsemnat și inofensiv – în opinia acestor maeștri – cum e conștiința umană individuală. De ce atâtea eforturi pentru a-i face vulnerabili și a-i subjuga pe cei care nici nu pot nimic și nici nu știu nimic? Câini ai lui Pavlov, control behaviorist al comportamentului, spălare pe creier chineză, MK-Ultra, inginerie socială și psihologică lui Kurt Levin, programare neurolingvistică – și lista poate continua. Simpla observare a contrastului grotesc dintre presupusa debilitate a victimei și dimensiunea arsenalului mobilizat pentru a o domina este suficientă deja pentru a arăta că există ceva greșit în legătură cu toate filozofiile condiției

apriorice, mai exact cu toți moștenitorii legitimi și bastarzi ai lui Immanuel Kant. Faptul că prof. Dughin apelează la această descendență cu devotamentul unui credincios în încercarea de a-și intimida adversarul arată că nu se rușinează să se folosească de cele mai absurde, contradictorii și incompatibile resurse.

Sper sincer că o face din prefăcătorie machiavelică, pentru că, dacă el chiar crede sincer în acest caleidoscop de incongruențe, ne aflăm în fața unui caz de „delir de interpretare" de un nivel neîntrezărit vreodată de descoperitorii acestei patologii.

29. AH, CÂT SUNT DE RANCHIUNOS!

> Textul prof. Carvalho lasă să se simtă o ură profundă. Este un fel de resentiment (în sens nietzschean) care îi dă o aparență stranie. Ura în sine este complet legitimă. Dacă nu putem urî, nu putem iubi. Indiferența este cu mult mai rea. Așadar, ura care îl macină pe prof. Carvalho e un lucru de laudă. Să vedem așadar ce urăște el și de ce. Gândindu-mă la cuvintele lui ajung la concluzia că el *urăște Orientul ca atare*.

Am urât multe lucruri pe lumea aceasta, aproape mereu pe nedrept. În copilărie, mai mult decât orice, injecțiile cu penicilină, chiar dacă mi-au salvat viața. Apoi am urât budinca de pâine, care aproape că m-a omorât – din vina mea, nu din vina ei –, când m-am îmbuibat cu conținutul său pufos cu mult peste ce recomanda prudența umană, și, printre colicile intestinale homerice, am prins oroare pentru totdeauna față de alimentul inocent. Am urât acele instituții respingătoare numite conservatoare de muzică, unde nimeni nu înțelegea incomensurabilitatea matematică dintre zece degete și șapte clape, pentru mine un fapt evident insurmontabil. Am urât geometria lui Euclid, suspectându-l pe profeso-

rul meu la această disciplină că avea intenția perversă să mă facă să mă simt idiot când afirma, cu cea mai inocentă figură din lume, că două puncte însumate realizează un segment de linie. Mai târziu am urât practic toate guvernele braziliene pe care le-am cunoscut, cu excepția scurtului și onorabilului mandat al lui Itamar Franco. Am urât, de asemenea, varii tipuri de filme, și chiar am făcut o listă în acest sens cu titlul „Urăsc din tot sufletul meu": filmele în tribunale, filmele cu milionari care suferă, filmele cu familii nevrotice, filmele cu medici, filmele cu americani în vacanță etc.

Însă, de-a lungul celor 64 de ani ai mei, spun cu toată sinceritatea și după ce m-am spovedit: niciodată nu am urât o singură ființă umană, nici măcar preț de câteva minute. Când cineva mă irită peste limita suportabilului, îi arunc o privire ucigătoare, îi spun niște lucruri oribile, îi lansez cele mai scabroase amenințări și după două minute încep să râd și îi dau coate. Cine mă cunoaște știe că așa sunt.

Ipoteza cum că am urât civilizații întregi sau că încă le urăsc este cea mai caraghioasă proiecție psihotică pe care am văzut-o până acum. Mai ales când se pretinde că obiectul urii mele nebune este Orientul. Am urât atât de tare civilizațiile orientale, încât le-am dedicat mulți ani din viața mea, dând tot ce e mai bun din mine pentru a le înțelege și a le explica studenților mei cu simpatie și devotament inegalabil, inspirându-mă mereu din regula lui Titus Burckhardt, un autor tradiționalist pe care prof. Dughin îl are sau ar trebui să-l aibă drept punct de referință: „Pentru a înțelege o civilizație este nevoie să o iubești, iar acest lucru este posibil doar datorită valorilor universale pe care le conține."[1] Dacă urăsc

1. Titus Burckhardt, *La civilización hispano-árabe*, trad. de Rosa Kuhne Brabant, Alianza Editorial, Madrid, 1970.

civilizațiile orientale, de ce am scris o carte întreagă pentru a arăta prezența valorilor acestora în doctrina hindusă a castelor?[1] De ce am dezgropat dintr-o arhivă plină de praf, publicându-le cu introducere și note de subsol, *Comentariile* maestrului meu de arte marțiale chineze, Michel Veber, la *Metafizica orientală* de René Guénon?[2] De ce am vorbit atât despre *Pelerinul rus*, operă cu totul necunoscută la momentul respectiv în Brazilia, până când o editură de stânga a devenit interesată să o publice? De ce am fost primul intelectual brazilian care a propus în încăperile ostile ale unei facultăți din cadrul Universității din São Paulo, împotriva curentului, o conferință despre René Guénon? De ce am petrecut ani în șir studiind practicile mistice ale ezoterismului islamic, cu cel mai mare respect, văzând în ele – potrivit perspectivei „unității transcendente a Religiilor" de Frithjof Schuon – un patrimoniu spiritual de valoare universală? De ce am fost, în marea presă braziliană, primul gazetar care i-a atras publicului atenția asupra unor nume ca René Guénon, Titus Burckhardt, Seyyed Hossein Nasr și mulți alți purtători de cuvânt ai doctrinelor caracteristic orientale? De ce am scris o exegeză simbolică despre unele *ahadith* ale profetului islamic, meritând pentru asta un premiu al universității Al-Azhar și al guvernului saudit?[3] Apropo, prof. Dughin, dumneavoastră ați devenit cunoscut și ați câștigat

---

1. *Elementos de psicologia espiritual*, 1987. Inedit este că, asemenea multor altor scrieri ale mele, circulă ca note de curs de la Seminarul de filozofie.

2. Michel Veber, *Comentários à „Metafísica Oriental" de René Guénon*, îngrijire de ediție, introducere și note de Olavo de Carvalho, Speculum, São Paulo, 1983.

3. *O Profeta da Paz. Ensaio de Interpretação Simbólica de Alguns Episódios da Vida do Profeta Mohammed*, nepublicat.

ceva public în Brazilia doar datorită articolelor mele din presă și programelor de radio în care v-am menționat de multe ori, *sine ira et studio*, evidențiind importanța mondială a lucrărilor dumneavoastră și recomandându-vă studenților mei brazilieni într-o perioadă în care nimeni din țară, nici măcar în înaltele cercuri universitare, politice și militare, nu auzise vreodată de numele dumneavoastră. Probabil că sunt nebun: atâta dragoste pentru un subiect de ură se vindecă doar cu un electroșoc.

Adevărata barieră care, în acest punct, mă separă de prof. Dughin nu este cea care face distincția între un occidentalist fanatic și un orientalist *enragé*. Diferența constă în faptul că, sătul de credința aristotelică în puterea de a cunoaște adevărul în afara limitărilor mele personale și culturale, am privit către acele civilizații cu privirea afectuoasă a celui care întrevedea în ele valorile la care se referea Burckhardt, valori pe care, în sens universal, le împărtășeam. Prof. Dughin, privindu-le cu mintea îngrădită de condiționări culturale pe care le consideră insurmontabile, neagă acestor civilizații universalitatea valorilor și nu poate decât să întrevadă antagonismul de neînvins, al cărui unic epilog trebuie să constea într-un război și distrugerea a jumătate din specia umană.

30. RESENTIMENT

Aceasta explică structura resentimentului său.

Resentiment față de ce anume? Ce rău mi-au făcut civilizațiile Orientului în afara celor câteva căzături pe care le-am tras la academiile de arte marțiale?

31. ATRIBUINDU-MI CUVINTE

> El atacă Rusia și cultura sa holistică (pe care o respinge cu un gest de indignare), Creștinismul Ortodox (pe care îl consideră „morbid", „naționalist" și „totalitar"), China (cu tiparul său colectivist), Islamul (care pentru el este echivalent cu „agresiune" și „brutalitate"), Socialismul și Comunismul (în vremea Războiului Rece erau sinonime cu Orientul), Geopolitica (căreia îi neagă cu aroganță statutul de știință), ierarhia și ordinea tradițională verticală, valorile militare.

Aici prof. Dughin îmi atribuie din nou cuvinte pe care nici nu le-am zis și nici nu le-am gândit, care sunt invenția sa proprie și exclusivă, calculate pentru a fi demontate ușor și pentru a simula o victorie zdrobitoare. Nu îmi aduc aminte să fi criticat cultura rusă pentru că este „holistică", ci doar pentru că produce atâția asasini ruși. În realitate nu văd nici un „holism", nici un sens de solidaritate comunitară într-o societate în care lumea se dedică, mai mult decât în orice alt loc din lume, cu excepția Chinei, uciderii compatrioților. Și nu mă refer doar la vremurile socialismului. În cele două tabele ale celor mai mari asasini în masă elaborate de prof. R.J. Rummel, unul pentru secolul XX, celălalt pentru întreaga istorie a umanității de până atunci, rușii și chinezii s-au calificat de două ori: au omorât ca nebunii de când au apărut pe lume și și-au redobândit furia la începutul ultimului secol.[1] Dacă rușii erau deja campionii violenței înainte de comunism, continuă să ocupe acest loc și după el. Conform datelor furnizate de revista poloneză *Fronda* – aceeași căreia prof. Dughin i-a acordat interviul din 1998 –, au fost asasinați optzeci de mii de ruși pe an, zece mii de avorturi au loc în fiecare zi, populația scade

1. http://www.hawaii.edu/powerkills/MEGA.HTM.

văzând cu ochii, și – deși șapte milioane de cupluri nu au copii – numărul adopțiilor este atât de derizoriu, că astăzi sunt mai mulți orfani în Rusia decât la sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial (câtă „solidaritate comunitară" în comparație cu americanii, campioni mondiali la adopții!).[1] Nu am nici o teorie istorico-sociologică care să explice aceste fapte, dar să pretinzi că atâta violență, atâta cruzime nu au nici o rădăcină în cultură, că totul este din vina străinilor răuvoitori infiltrați în guvernul local, asta chiar că este o „teorie a conspirației" dintre cele mai joase, dintre cele mai stupide pe care mi le pot imagina. Dacă prof. Dughin încă mai insistă că toate acestea sunt din vina „privatizărilor liberale" din vremea lui Elțin, atunci să nu mai dea vina pe străini și să se ducă să-i ceară explicații liderului său, Vladimir Putin, care, în calitate de șef al comisiei privatizărilor la vremea respectivă, a umplut de bani buzunarele colegilor săi de la KGB, ca și pe ale lui de altfel.[2]

În ceea ce privește Islamul, nu-mi amintesc să fi zis vreun cuvânt împotriva sa, ci împotriva politizării moderne a teologiei, care face la fel de mult rău religiei islamice pe cât îi face creștinismului „teologia eliberării".

32. AH, CÂT SUNT DE RANCHIUNOS! (2)

În ura sa isterică față de toate acestea, el mă găsește pe mine drept țintă. Așadar, mă urăște și lasă să se simtă asta. Oare procedează corect atunci când vede în mine și în eurasiatism reprezentarea

1. A se vedea *Fronda* din 16 martie 2011: http://www.fronda.pl/news/czytaj/rosja_w_cyfrach_rozpad_i_degeneracja.

2. A se vedea excelentul documentar de Jean-Michel Carré, *The Putin System*, care se poate achiziționa de pe Amazon sau descărca de pe YouTube: http://www.youtube.com/watch?v=D49CVOlkpQI.

> conștientă a tuturor acestor lucruri? Să fiu eu întruchiparea Orientului și apărătorul valorilor orientale? Da, întocmai. Atunci, ura sa este direcționată unde trebuie, fiindcă tot ce urăște el eu iubesc și sunt gata să apăr și să afirm. Îmi este destul de greu să insist asupra măreției valorilor mele.

Acest paragraf, ca multe altele ale prof. Dughin, este valoros doar ca profeție care se împlinește singură. Nu l-am urât niciodată pe prof. Dughin, însă acum iau în calcul foarte serios posibilitatea s-o fac dacă nu încetează cu această prostie. Este cu siguranță cel mai antipatic și respingător participant la dezbatere dintre toți cei cu care m-am confruntat. Incapabil să-mi combată măcar una dintre idei în sfera argumentației logice și faptice, el recurge la terenul psihologiei peiorative divinatorii și, atribuindu-mi sentimente neplăcute care, în realitate, nu există decât în capul lui, încearcă să-mi distrugă reputația în văzul lumii. Și uite că o face cu elocvența înflăcărată a celui care crede sincer în ceea ce spune. Așadar nu este vorba doar de o simplă extravaganță. Este o prefăcătorie isterică *stricto sensu*. Închipuirea unor lucruri, trăirea lor ca și când s-ar întâmpla în realitate și exprimarea emoției în public într-un *performance* convingător este însăși definiția comportamentului isteric. Când profesorul zice că sunt „isteric", mă insultă. Când folosesc același cuvânt în ceea ce îl privește, nu este insultă: este un diagnostic obiectiv, științific, bazat pe lucruri evidente.

33. GUÉNON ȘI OCCIDENTUL

> Mulți alți gânditori au făcut o descriere metodică a aspectelor pozitive din Orient: ordinea, holismul, ierarhia și esența negativă a Occidentului și decăderea sa. De exemplu, Guénon. Cu siguranță el nu era prea entuziast cu privire la comunism și

colectivism, dar originea decăderii civilizației o vedea exclusiv în Occident și în cultura occidentală, mai exact în *individualismul occidental* (a se vedea *Criza lumii moderne* sau *Orient et Occident*). Este evident că societățile orientale moderne au multe aspecte negative. Dar majoritatea sunt rezultate ale modernizării, occidentalizării și pervertirii tradițiilor ancestrale.

De altfel, René Guénon spune că Occidentul este avangarda decăderii, însă dă vina, ca pentru toate nenorocirile din lume, pe acțiunea subterană a celor „Șapte Turnuri ale Diavolului", care sunt mai orientale decât însuși prof. Dughin (mai multe explicații mai încolo, la punctul 35). Nu subscriu la această teorie, doar arăt că nu este viabil și nici onest să se apeleze la René Guénon ca la o autoritate care să justifice un antioccidentalism *à outrance*.

Mai mult decât atât, Guénon nu a fost niciodată interesat să distrugă Occidentul, ci să-l salveze, iar direcția prioritară pe care o apăra în acest scop era deplina reinstaurare a Bisericii Catolice în vederea onorării misiunii sale providențiale de Mamă și Stăpână. Ipoteza unei „ocupații orientale" i s-a năzărit ca alternativă secundară în cazul eșecului total al Bisericii Catolice, însă, chiar și așa, niciodată nu a conceput această alternativă sub formă de război, de ocupație militară. Ceea ce își imagina el era o formă de revoluție culturală islamică, prin care șeicii sufiți cucereau, prin influență subtilă, controlul hegemonic al intelectualității occidentale (Frithjof Schuon și Seyyed Hossein Nasr au încercat să realizeze acest program).

El nu a sugerat niciodată războiul drept soluție. Dimpotrivă, spunea că războiul și haosul generalizat ar fi urmarea aproape inevitabilă a eșecului (și nu a adoptării) celor două alternative anterioare. El nu vedea asta drept o soluție, ci ca o parte a problemei. Nimic, absolut nimic nu justifică

apelul la autoritatea lui Guénon pentru a motiva un război de proporțiile celui pe care îl promite Imperiul Eurasiatic.

34. LUMEA PE DOS

> În tinerețe (la începutul anilor ’80), am fost și eu anticomunist în sensul guénonian/evolian. Însă după ce am cunoscut civilizația modernă a Occidentului, și mai ales după sfârșitul comunismului, mi-am schimbat părerea și am revizuit acest tradiționalism, descoperind cealaltă latură a societății socialiste, care pare o parodie a adevăratei tradiții, dar chiar și așa este mult mai bună decât absența absolută a tradiției în lumea modernă și postmodernă.

(1) Înțeleg perfect schimbarea prin care a trecut mintea prof. Dughin. Nu există pe lume persoane mai izolate și mai lipsite de speranță ca intelectualii tradiționaliști care văd, în fiecare zi, cum tot ce este sacru și prețios este distrus în mod crud de avansul materialismului, al relativismului cinic, al brutalității și, poate chiar și mai rău, de banalitate. Puțini sunt pregătiți să ducă până la ultimele consecințe opțiunea pentru spirit, acceptând dezastrul istoric total, umilirea totală a valorilor spirituale drept sentință divină destinată să preceadă apocatastaza, finalul tuturor lucrurilor și începutul „unui nou cer și al unui nou pământ“. Este mare tentația de a se agăța de ultima speranță din lume, de vreun colac de salvare politico-ideologic care să le promită „restaurarea Tradiției“ în mijlocul acțiunii materiale, politico-militare. Într-un astfel de moment sufletul disperat trece printr-o schimbare de 180 de grade, începând să vadă totul pe dos. Femeia care a fost violată o dată poate merge la poliție să-l denunțe pe criminal, însă dacă a fost violată de cincizeci, șaizeci de ori, e foarte posibil să sfârșească prin a căuta o alinare în ideea cretină că un viol este, la urma urmei,

un act de afecțiune. Nimeni nu a făcut un efort mai persistent și brutal pentru a mătura religiile tradiționale de pe fața pământului decât regimurile comuniste în Rusia și în țările-satelit, în China, Vietnam, Cambodgia (iar China încă o face în Tibet). A vorbi de „persecuție antireligioasă" în aceste țări este un eufemism. Ceea ce s-a întâmplat a fost genocid pur și simplu, lichidarea sistematică a culturii religioase și a credincioșilor înșiși. Pastorul Richard Wurmbrand amintește că, în închisorile comuniste din România, fiecare preot era invitat să renunțe la religia lui, fiind amenințat că, în caz contrar, dinții sacerdotului de o altă confesiune aveau să fie smulși cu sânge rece sub privirile sale. Dar sufletul tradiționalist disperat, incapabil să suporte viziunea unei răutăți atât de mari, poate, într-un moment de slăbiciune, să se agațe de speranța nebună că există aici un secret, un secret divin transmis lumii într-un limbaj paradoxal. Atunci începe să perceapă monștrii drept îngeri – Lenin, Mao, Stalin și Pol Pot ca mesageri ai providenței deghizați în diavoli. Societatea cea mai ostentativ și odios antitradiționalistă care a existat până acum începe să-i pară o simplă „parodie a tradiției", de preferat, la urma urmei, „lipsei absolute a tradiției în lumea modernă și postmodernă". În acel moment, el este pregătit să se înscrie în mișcarea eurasiatică.

(2) În plus, ce „lipsă de tradiție" este aceasta? În calitate de creștin ortodox, prof. Dughin ar trebui să admită faptul neîndoielnic că Cristos nu a venit să salveze națiile, ci sufletele. Forța tradiției creștine într-o societate nu se măsoară prin nivelul de autoritarism centralizator care există în ea, fie și în numele autorității ecleziastice, ci în vitalitatea credinței creștine în sufletele credincioșilor. În acest sens, câteva date statistice recente ar putea să clarifice lucrurile pentru

prof. Dughin. În 2008, o cercetare făcută de institutul german Bertelsmann Stiftung a arătat că Rusia este țara în care tinerii sunt cel mai puțin religioși. Să fie acesta un semn de vitalitate al „tradiției“? Prin comparație, Brazilia s-a aflat pe locul al treilea între țările cu cel mai credincios tineret[1], însă universul credințelor acestor tineri era foarte confuz: mulți nu credeau în rai și iad, alții se îndoiau de viața veșnică, alții făceau confuzie între catolicism și reincarnare, iar mulți nu cunoșteau deloc elementele de bază ale dogmei catolice. În fine, întreaga cercetare arăta că Papa Ioan Paul II a avut dreptate când a afirmat că „brazilienii sunt creștini în ceea ce simt, dar nu și în credință“. Același lucru este valabil și pentru Rusia unde, conform unui sondaj realizat de Ipsos/Reuters, 10% dintre cei care s-au declarat creștini cred, de fapt, „în mai mulți zei“[2]. Cu o Biserică Ortodoxă condusă de agenți KGB, singura „tradiție“ care pare să fie cu adevărat vie în Rusia este șamanismul (la urma urmei, două dintre cele Șapte Turnuri se află în Rusia, iar cel de-al treilea în fostul teritoriu al URSS).[3] Există vreun loc pe lume unde majoritatea nu doar să creadă vag „în Dumnezeu“ sau „în zei“, ci să aibă o credință creștină definită, clară, solidă și de neclintit? Există. Un recent sondaj efectuat de Rasmussen a scos la iveală faptul că 74% dintre americani – trei sferturi din populație – își declară sus și tare credința în Isus Cristos ca fiu al lui Dumnezeu, care a venit pe lume pentru a-i răscumpăra păcatele.[4]

---

1. http://www1.folha.uol.com.br/folha/mundo/ult94u425463.shtml.

2. http://www.reuters.com/article/2011/04/25/us-beliefs-poll-idUSTRE73O24K20110425.

3. Jean-Marc Allemand, *op. cit.,* pp. 117 și urm.

4. http://www.worldnetdaily.com/index.php?pageId=291121.

Aceasta este dogma centrală a creștinismului, fie el catolic, ortodox sau protestant. Acesta este centrul emitent al tradiției creștine. Tradiția este vie acolo unde credința este vie, nu unde visele comunisto-fasciste ale unei „societăți organice“ uzurpă autoritatea credinței, în vreme ce populația îi întoarce spatele „singurului lucru necesar“.

35. CELE ȘAPTE TURNURI ALE DIAVOLULUI

> Așa că iubesc Orientul în general și învinuiesc Occidentul. Acum Occidentul se extinde pe întreaga planetă, iar globalizarea înseamnă occidentalizare și americanizare. De aceea îi invit pe toți ceilalți să intre în lupta împotriva Globalizării, a Modernității/Hipermodernității, a Imperialismului *yankee*, a Liberalismului, împotriva religiei Pieței Libere și a Lumii Unipolare. Aceste fenomene sunt ultimele popasuri în drumul Occidentului către prăpastie, ultima oprire a răului și imaginea aproape transparentă a Anticristului/*ad-dadjal*/*erev rav*. Occidentul este centrul epocii Kali-Yuga, motorul și inima sa.

Nu, nu este. Cine pretinde să atragă pentru cauza eurasiatică prestigiul guénonismului ar trebui măcar să-l citească direct pe René Guénon. Guénon nu a interpretat niciodată simbolismul Orient–Occident ca pe o opoziție maniheistă grosolană între bine și rău. Profund cunoscător al Islamului, a luat întotdeauna în calcul unul dintre cele mai cunoscute *ahadith*, în care profetul islamic, arătând înspre cele două laturi ale Orientului, a afirmat: „Anticristul va veni de acolo.“ Dintre cele două centre emitente ale „contrainițierii“, așa cum le numea Guénon, nici unul, după spusele sale, nu se află în Occident, ci unul în Sudan, unul în Nigeria, unul în Siria, unul în Irak, unul în Turkmenistan (în interiorul URSS) și – să vedeți acum! – doi în Ural, în plin teritoriu

rus.[1] Proiectate pe hartă, cele Șapte Turnuri formează diagrama exactă a constelației Ursa Mare. Ursoaica, emblema națională a Rusiei, reprezintă în simbolismul tradițional clasa militară, *kshatriya*, în revoltă ciclică împotriva autorității spirituale. Jean-Marc Allemand menționează în acest sens „militarizarea forțată care însoțește inevitabil marxismul și îi servește drept bază". Și continuă: „Acest aspect războinic *à outrance* și complet inversat (în relație cu funcția originală și subordonată castei militare) este ultimul rezultat al revoltei *kshatriyas*; în acest sens, URSS chiar este teritoriul ursoaicei."[2] Cum se face că marele cunoscător al „geografiei sacre" ignoră sau se preface că ignoră un lucru atât de elementar? Și cum altfel s-au schimbat lucrurile în Rusia lui Putin dacă nu în direcția militarizării și mai accentuate a societății? Și nu este acest fenomen chiar în direcția proiectului eurasiatic, concomitent cu dominația societății chineze de către militari și „sovietizarea Islamului", pe care Jean Robin, socotit drept purtătorul de cuvânt al guénonismului, o consideră una dintre trăsăturile cele mai sinistre ale degradării spirituale moderne?[3]

36. ASIMETRIE

Prof. Carvalho învinuiește Orientul și iubește Occidentul. Dar aici apare o anumită asimetrie. Eu iubesc Orientul ca pe un

---

1. Jean-Marc Allemand, *René Guénon et les Sept Tours du Diable*, Guy Trédaniel, Paris, 1990, p. 20. A se vedea, de asemenea, Jean Robin, *René Guénon. La Dernière chance de l'Occident*, Guy Trédaniel, Paris, 1983, pp. 64 și urm.
2. Jean-Marc Allemand, *op. cit.*, p. 130.
3. Jean Robin, *op. cit.,* p. 64.

> întreg, inclusiv părțile sale întunecate. Iubirea e un sentiment foarte puternic. Nu poți să iubești doar părțile pure ale ființei iubite, iubești cu totul. Doar așa poate fi iubire adevărată. Prof. Carvalho iubește Occidentul, dar nu întreg Occidentul, doar o parte. Pe cealaltă o respinge.

Prof. Dughin recunoaște o diferență esențială între noi: în vreme ce el aderă la întregul Orient, cu toate virtuțile și păcatele sale, cu sfinții și păcătoșii săi, cu realizările sublime și ororile sale, eu nu fac același lucru cu Occidentul. Îl examinez critic și nu pot, cu toată sinceritatea, să aprob decât o parte a sa, acea parte care este compatibilă cu valorile creștine care l-au fundamentat. Prof. Dughin înțelege acest lucru, însă nu este de acord cu semnificația evidentă a acestei diferențe: el se identifică cu o zonă geografică și cu o putere geopolitică, eu cu valorile generale care nu se concretizează în nici un teritoriu geografic și în nici una dintre puterile acestei lumi. Când Cristos a spus „Împărăția Mea nu este din lumea aceasta", El a lăsat să se înțeleagă că nici o putere lumească nu va putea vreodată să reprezinte mesajul Său decât într-o manieră provizorie și imperfectă, în așa fel încât nici unul nu ar avea vreodată autoritatea să pretindă că Îl reprezintă în deplinătate. Vechiul Testament ne învăța deja că „dumnezeii neamurilor sunt demoni", interzicându-le credincioșilor să ofere vreunuia dintre ei devoțiunea și loialitatea care îi erau cuvenite doar lui Dumnezeu. Când refuz să mă afiliez la oricare dintre alternativele geopolitice oferite de prof. Dughin, refuz doar să mă înclin demonilor, mai ales sub pretext creștin. Nicicând puterile acestei lumi nu au fost mai vădit ostile creștinismului decât în zilele noastre. Dacă este adevărat că „Duhul suflă unde vrea", obligația creștinului este să îl urmeze oriunde va merge, în loc să devină paralizat hipnotic de venerarea falselor divinități.

37. TEORIA CONSPIRAȚIEI

Pentru a explica în mare atitudinea sa față de Orient, el apelează la o teorie a conspirației. Din punct de vedere științific, așa ceva este inadmisibil și discreditează instantaneu teza prof. Carvalho, dar corectitudinea științifică nu cred că are mare însemnătate în această dezbatere. Eu nu încerc să fiu pe placul nimănui și nici nu încerc să conving pe cineva. Pe mine mă interesează doar adevărul (*vincit omnia veritas*). Dacă prof. Carvalho preferă să se folosească de teoria conspirației, îl vom lăsa să o facă.

Cu toate acestea, teoria conspirației expusă de prof. Carvalho este banală și plată. Există multe alte teorii mai extravagante și mai ingenioase în stupiditatea lor. Eu am scris un volum gros despre sociologia teoriei conspirației, descriind versiuni mult mai estetice, cum ar fi cele reunite în cărțile lui Adam Parfrey („extratereștrii care domină lumea“) sau „guvernul reptilian“ al lui David Icke sau, tot așa, „ființele subterane“, sau „Deros“, ale lui R.Sh. Shaver, impresionant evocate în filmul japonez *Marebito*, de Takashi Shimitsu. Dar să rămânem la situația noastră. Să încercăm să găsim un motiv pentru care un profesor braziliano-american serios ar risca să pară ușor lunatic apelând la teorii ale conspirației.

Orice asemănare între teoria mea despre Istorie și „teoriile conspirației“, care atrag atenția asupra invaziilor extratereștrilor sau „guvernelor reptiliene“, este doar o analogie forțată, artificială și jignitoare, la care recurge un orator inept, disperat, ca să fugă de discuție. Aici, din nou, prof. Dughin se dovedește incapabil să se orienteze în complexitatea întrebărilor pe care le pun și își ascunde lipsa de pregătire în spatele unei afectări teatrale de superioritate. Nu mă așteptam să facă în fața publicului un striptease moral atât de obscen.

Cine știe să citească va înțelege imediat că explicațiile mele despre natura acțiunii istorice sunt exact opusul unei

„teorii a conspirației“. Demonstrez că actuala dispută pentru putere în lume folosește instrumente care sunt nu doar normale și inerente luptei politice, ci sunt de fapt unicele care există. Nu există acțiune istorică fără continuitate de-a lungul generațiilor și doar anumite tipuri de grupuri umane au mijloacele să împlinească această exigență. Dacă printre aceste mijloace este inclus și controlul fluxului de informații, acest lucru se datorează exclusiv detaliului, banal în metodologia istorică, că divulgarea faptelor produce fapte noi; așadar, controlul fluxului de informații e absolut esențial pentru orice grup sau entitate care planifică acțiuni istorice pe termen lung. Consiliul pentru Relații Externe, spre exemplu, a reușit să rămână absolut secret și necunoscut de-a lungul a cincizeci de ani, cu toate că printre membrii săi se numărau practic toți șefii marilor mijloace de comunicare din Occident.[1] Odată încheiată perioada de discreție obligatorie, David Rockefeller le-a mulțumit public jurnaliștilor pentru liniștea de cinci decenii. Ar trebui oare să ascundem acest fapt doar de frica rudimentară că vom fi acuzați că suntem „teoreticieni ai conspirației“? Oricum am interpreta aceste evenimente, nu putem să negăm faptul că ele exprimă o intenție durabilă și constantă de a controla informațiile care ajung la public și exercită astfel un mare control – atât cât e omenește posibil – asupra direcției evenimentelor politice. Să compari astfel de afirmații evidente ca aceasta cu un anunț al „invaziei marțienilor“ este o hiperbolă puerilă care nu poate decât să-l supună pe autor la umilire și batjocură.

---

1. V. Gary Allen, *The Rockefeller File*, ’76 Press, Seal Beach, CA., 1976, pp. 52–53.

38. TEORIA CONSPIRAȚIEI (2)

Cred că știu răspunsul. Latura serioasă a argumentației mai puțin serioase o reprezintă nevoia prof. Carvalho de a face o diferență între Occidentul pe care îl iubește și cel pe care nu-l iubește. Așadar, prof. Carvalho se dovedește a fi idiosincrasic. Nu doar că detestă Orientul (și, în consecință, eurasiatismul și pe mine), dar urăște și o parte a Occidentului. Pentru a delimita granița în ce privește Occidentul, se folosește de conspirație și de termenul „Consorțiu", dar la fel de bine ar fi putut folosi și „Sinarhie", „Guvern Global" și tot așa. Îl vom accepta deocamdată, așa că vom fi de acord cu termenul „Consorțiu".

Descrierea „Consorțiului" este surprinzător de corectă. S-ar putea ca impresia de corectitudine pe care mi-a lăsat-o în ce privește analiza să se explice prin faptul că, în cazul de față, împărtășesc ura prof. Carvalho. Așa că sunt de acord cu descrierea caricaturizată a elitei globale, cu toate imaginile furioase care i-au fost atribuite. În acest punct, ura noastră este împărtășită. Prof. Carvalho afirmă despre Consorțiu că deține controlul lumii împotriva voinței și interesului tuturor popoarelor, culturilor și tradițiilor. Sunt de acord. Poate că miturile Fabiano și Rothschild sunt foarte simpliste și ridicole, dar esența e adevărată. Chiar există ceva asemănător elitei globale, iar aceasta chiar *acționează*.

Prin recunoașterea existenței Consorțiului și activității sale în sensul în care le-am descris, prof. Dughin demonstrează fie că versiunea mea despre fenomen nu este în nici un fel o teorie a conspirației, fie că el însuși nu se sfiește să cultive teorii ale conspirației atunci când îi convine.

39. IDEOLOGIA COMPETIȚIEI LIBERE?

> Acea elită, totuși, lucrează cu o infrastructură ideologică, economică și geopolitică concretă. Cu alte cuvinte, elita în cauză este identificată istoric și geografic și asociată cu o serie anume de valori și instrumente. Toate aceste valori și instrumente sunt în întregime occidentale. Rădăcinile acestei elite provin din modernitatea europeană, din vremea Iluminismului și a apariției burgheziei (W. Sombart). Ideologia acestei elite se bazează pe individualism și pe hiperindividualism (G. Lipovetsky, L. Dumont). Baza economică a acestei elite este reprezentată de Capitalism și Liberalism. *Ethos*-ul acestei elite este Libera Competiție.

Mă limitez să răspund la ultima propoziție, care sintetizează sensul întregului paragraf. În ce lume trăiește prof. Dughin ca să afirme că *ethos*-ul elitei globalizării, al Consorțiului, este libera competiție? Ignoră, oare, de-a dreptul, tot ce are de-a face cu istoria acestei entități? Nu știe că activitatea cea mai constantă a acestei elite în SUA, care datează de mai bine de cincizeci de ani, a constat în încercarea de a impune nu doar în activitatea economică, ci în toate aspectele existenței umane, tot felul de restricții și controale statale? Nu știe că principalul conflict al politicii americane este lupta între politicile statale impuse de *establishment* și buna și vechea piață liberă atât de dragă americanilor tradiționaliști? Să urmărească, în acest caz, articolele semnate de Thomas Sowell, Rush Limbaugh, Michael Savage, Phyllis Schlafly, Star Parker, Neil Cavuto, Larry Elder, Ann Coulter, Cal Thomas, Walter Williams și sute, mii de alți comentatori conservatori care de decenii nu fac nimic altceva decât să se împotrivească monopolismului și etatismului obsedant al elitei. Una este să judeci prin prisma impresiilor stereotipe, alta este să urmărești lupta politică pe terenul faptelor. Istoria confruntării dintre conservatorism și etatism a fost spusă

de atâtea ori, încât pot să mă limitez la a-i recomanda prof. Dughin lectura unor cărți bine-cunoscute publicului american, care o relatează într-un mod foarte clar și decisiv.[1]

Este adevărat că pe plan internațional elita apără libertatea pieței între națiuni, însă de ce ar dori să impună afară exact opusul a ceea ce face acasă? Chiar din secolul al XIX-lea, unul dintre cei mai înfocați apărători ai deschiderii piețelor pentru comerțul internațional a fost Karl Marx, știind că granițele naționale erau un obstacol important în fața expansiunii mișcării revoluționare. Observați că aceeași contradicție aparentă se manifestă în conduita elitelor din toate țările: controale statale draconice în interior, libertatea pieței în afară. Libertate care, nu este o coincidență, se limitează la sectorul economic, căci, pe același plan internațional, elita care o combate încearcă să stabilească, prin organizații precum ONU, OMS, OIM etc., tot felul de controale statale globale care acoperă alimentația, sănătatea, educația, siguranța și, în final, toate dimensiunile vieții umane. Este evident că libertatea comerțului internațional reprezintă doar un moment dialectic în procesul de instaurare a controlului statal mondial.

---

1. V. George H. Nash, *The Conservative Intellectual Movement in America since 1945*, The Intercollegiate Studies Institute, Wilmington, Del., 1996; Lee Edwards, *The Conservative Revolution. The Movement that Remade America*, The Free Press, New York, 1999; Mark C. Henrie (ed.), *Arguing Conservatism. Four Decades of the Intercollegiate Review*, The Intercollegiate Studies Institute, Wilmington, Del., 2008; Robert M. Crunden (ed.), *The Superfluous Men. Conservative Critics of the American Culture*, ISI Books, Wilmington, Del., 1999; Jeffrey Hart, *The Making of the American Conservative Mind. National Review and its Times*, ISI Books, Wilmington, Del., 2005.

40. INTERESUL NAȚIONAL AMERICAN?

Sprijinul militar și strategic al acestei elite vine, încă din primul sfert al secolului XX, din partea SUA și, după sfârșitul celui de-al Doilea Război Mondial, din partea Alianței Atlantice. Astfel, elita globală, deși denumită „Consorțiu“, este occidentală și, concret, nord-americană.

Să folosești o națiune ca sprijin strategic și militar este un lucru; să-i aperi interesele este complet altceva. După cum am explicat deja, Consorțiul se instalează în guvernele diverselor națiuni occidentale pentru a se putea folosi de resursele strategice și puterea militară a acestora în scopuri proprii care, în general, se opun celor mai evidente interese naționale ale acestor țări. Ce „interes național american“ apăra Consorțiul când ajuta URSS-ul – chiar după al Doilea Război Mondial – să se transforme într-o putere industrială militară pregătită să amenințe siguranța americană? Ce „interes național american“ apăra când a făcut același lucru cu China? Ce „interes național american“ apără Soros și Rockefellerii când sprijină pretutindeni – și în special în America Latină – cele mai scandaloase mișcări antiamericane de stânga? Ce „interes național american“ apără Consorțiul astăzi, când ajută Frăția Musulmană, centrul antiamericanismului islamic, să preia puterea în țări care înainte erau aliate sau inofensive pentru SUA?

41. FABRICÂND UNITATEA

Având această imagine clară, eu, ca reprezentant conștient al Orientului, fac un apel către umanitate pentru a se consolida toate categoriile de alternative, cu scopul de a rezista Globalizării și Occidentalizării aferente. Fac acest apel în primul rând către

> ruși, compatrioții mei, invitându-i să respingă elita coruptă pro-globalistă, prooccidentală, care domină în țara mea, și să revină la Tradiția spirituală a Rusiei (Creștinismul Ortodox și Imperiul multietnic). În același timp, invit popoarele musulmane și comunitățile lor, precum și toate celelalte societăți tradiționale – pe cea chineză, hindusă, japoneză etc. – să se unească cu noi în această luptă împotriva Globalizării, Occidentalizării și împotriva Elitei Globale. Dușmanul luptă prin mijloace noi – arme informatice postmoderne, instrumente financiare și o rețea globală. Ar trebui să fim capabili să-i combatem pe aceeași bază și să ne însușim arta ofensivă în rețea. Sper sincer că latino-americanii, precum și unii nord-americani cinstiți, vor intra în aceeași luptă împotriva acestei elite, împotriva postmodernității și împotriva unipolarității, prin Tradiție, prin solidaritate socială și prin justiție socială. S. Huntington folosea sintagma „Occidentul contra Restului lumii". Mă identific cu „Restul lumii" și instig la menținerea opoziției *împotriva Occidentului*, la fel cum au făcut și primii eurasiatiști (N.S. Trubețkoi, P.N. Savițki și alții).
>
> Pentru a fi concretă și operațională, cred că poziția prof. Carvalho ar trebui să fie ori alături de noi (Orientul și Tradiția), ori alături de ceilalți (Occidentul și Modernitatea, modernizarea). El refuză vădit o asemenea alegere, inventând „o a treia opțiune". Preferă să urască în loc să lupte. Să urască Orientul și să urască Elita Globalistă. Aceasta este decizia sa personală sau poate decizia unei anumite drepte creștine nord-americane, care pentru mine este însă de importanță minoră, fără nici un interes.

Aici prof. Dughin își duce până la capăt actul de striptease, dând jos până și ultima piesă de vestimentație. Fiind, în mod evident, imposibil de conciliat în plan doctrinar, propuneri atât de antagonice precum comunismul și islamismul, fascismul și anarhismul, spiritualitatea tradițională și dictaturile care trec religia prin foc și sabie, eurasiatismul construiește artificial o unitate negativă bazată pe ura autentică împotriva unui presupus inamic comun. Astfel, el trebuie să împartă lumea în două – Occidentul împotriva

restului lumii și restul lumii împotriva Occidentului – și să purceadă la construirea „Cetății ideale“ întemeiate pe războiul atomic și distrugerea planetei. Nu e de mirare că acest individ își imaginează că este dușmănit, căci ura este, după câte se vede, singurul sentiment pe care îl cunoaște.

E cu atât mai semnificativ faptul că el exclude drept irelevantă posibilitatea de a adera la forțe care sunt străine și necunoscute acestui conflict, numindu-le „marginale și fără nici un interes“ pentru el. Orice valori care nu se concretizează imediat într-o putere geopolitică sunt, de fapt, demne de dispreț și lipsite de interes pentru domnia sa. De-a lungul istoriei, valorile cele mai înalte au fost de multe ori lipsite de forță și minoritare. Istoria originii creștinismului le ilustrează cât se poate de clar. Însăși creștinarea Rusiei, realizată de călugări dezarmați, încercați de mii de pericole, este, de asemenea, un caz exemplar. Prof. Dughin ne interzice să facem front comun cu ceea ce este pur și simplu cert. Ne interzice să iubim binele doar pentru că e bine. El admite numai alegerea între puteri. Puteri înarmate până în dinți. Dacă ar fi fost un personaj biblic, ar fi refuzat, în mod evident, să decidă în favoarea sectei minoritare, al cărei lider era jupuit de viu cu biciul și atârna, dezarmat, de cruce. Cu acel aer de superioritate infinită, ne-ar invita să-l uităm pe Cristos și să alegem între puterile acestei lumi, între Pilați și Caiafe.

42. ATRIBUINDU-MI CUVINTE (2)

Pierzându-și până și ultima urmă de coerență, prof. Carvalho încearcă să concentreze într-un singur obiect tot ceea ce urăște. De aceea, sugerează faptul că Elita Globalistă și Orientul (eurasiatismul) au legătură una cu cealaltă. Este o teorie a conspirației inedită și pur personală.

Nu-mi amintesc să fi încercat să îmbin Consorțiul, Imperiul Eurasiatic și Califatul într-o entitate unică mondială. Dimpotrivă, chiar din primul meu mesaj am clarificat faptul că, în fond, „concepțiile despre puterea globală pe care acești trei agenți se străduiesc să le aplice sunt foarte diferite între ele deoarece se datorează unor porniri ideologice eterogene și câteodată incompatibile. Nu este vorba deci de forțe asemănătoare, de specii ale aceluiași gen. Nu luptă pentru aceleași obiective și, când recurg ocazional la aceleași arme (războiul economic, de exemplu), o fac în contexte strategice diferite, unde folosirea armelor nu vizează neapărat aceleași obiective". Nu ar putea să existe o exprimare mai clară a independenței reciproce între cele trei forțe. Dacă între ele, în pofida disputei care le divizează, există „imense zone de fuziune și colaborare, chiar dacă mobile și schimbătoare", asta nu afectează retroactiv eterogenitatea originilor sale și a valorilor care le inspiră. „Imense zone de fuziune și colaborare" au existat întotdeauna chiar și între puteri antagonice, precum URSS și Germania nazistă, fără ca prin asta să se împlinească visul de aur al prof. Dughin, unificarea tiraniilor într-un război total împotriva Occidentului.

Colaborările între Consorțiu, schema ruso-chineză și Califat sunt atât de cunoscute și de bine documentate, încât nu există nici un motiv să se insiste asupra lor. Războaiele pe care guvernul american le manevrează acum – chiar și în beneficiul exclusiv al Frăției Musulmane –, investițiile americane masive care au transformat China falimentară într-o putere industrială amenințătoare (împotriva protestului atâtor conservatori!) sau sprijinul foarte special oferit de SUA la reconstrucția URSS-ului după al Doilea Război Mondial, în condiții mult mai generoase decât cele oferite

numeroșilor Aliați – toate acestea sunt exemple istorice indubitabile pe care nici o sperietoare dughiniană nu este suficient de mare ca să le ascundă.

Încercarea de a transforma explicațiile mele, atât de simple și clare, într-o construcție mitologică a sediului global al răului – ceva asemănător KAOS-ului din serialul *Get Smart** – este atât de artificială, atât de ridicolă, că nevoia de caricaturizare se întoarce împotriva propriului autor al epopeii, transformându-l într-un adevărat măscărici.

43. ATRIBUINDU-MI CUVINTE (3)

> Ar putea îmbogăți panoplia chiar și cu alte extravaganțe, de genul: „Însăși Elita Globalistă este condusă de un centru diabolic din Orient" [...].

Meșter și demolator neobosit de sperietori, iată-l pe prof. Dughin atribuindu-mi din nou idei care nici nu sunt și nici nu ar putea fi ale mele și care, culmea ironiei, sunt chiar ale sale. Credința în „centre demonice orientale", care dirijează întreaga mișcare a răului în lume, e parte integrantă din „doctrina tradițională" a lui René Guénon – la care subscrie fără rezerve –, față de care am, de mai bine de douăzeci de ani, cel mult o admirație prudentă și critică.

44. ATRIBUINDU-MI CUVINTE (4)

> [...] sau „Orientul (și socialismul) este o marionetă în mâinile diabolice ale bancherilor și fanaticilor de la Consiliul pentru Relații Externe, Comisia Trilaterală și tot așa". Îl felicit. Dă dovadă de mare creativitate. Fantezie fără limite în acțiune.

---

* În original, „Agente 86" (n. tr.).

Nu am afirmat niciodată că socialismul sovietic ori guvernul URSS ar fi marionete în mâinile „bancherilor diabolici“, „conspiratorilor atlantiști“ sau orice alt lucru de acest gen. Cel care a afirmat acest lucru a fost însuși Aleksandr Dughin când, bazându-se pe opinia coreligionarului său, Jean Pârvulescu, considera că „KGB-ul era centrul de influență directă al Ordinului Atlantic [...], masca acestui Ordin“ și că „e foarte posibil să se poată vorbi de «o convergență a serviciilor speciale», de o «fuziune» între KGB și CIA, de unitatea sa de lobbying la nivel geopolitic“.[1]

Neavând ceva mai inteligent de spus împotriva mea, Aleksandr Dughin mă acuză de faptul că... îi dau crezare lui Aleksandr Dughin! Este un păcat pe care l-am comis arareori, însă nu în ceea ce privește acest subiect, am insistat vehement asupra independenței mutuale între cele trei blocuri, atât în ceea ce privește originea lor istorică, cât și obiectivele și ideologiile lor, și am menționat doar colaborări locale și ocazionale care nu compromit absolut deloc această independență.

Ca de obicei, prof. Dughin, nefiind capabil să răspundă afirmațiilor mele, le substituie cu ale sale și, lovindu-se singur cu pumnii și picioarele, jură că-mi dă o mamă de bătaie. Cum speră el că voi reacționa la așa ceva, dacă nu cu un amestec de compasiune și amuzament?

Se impune să clarific, în timp util, că însăși teoria dughiniană a „războaielor continentelor“ este, de la primul la ultimul rând, o „teorie a conspirației“, cu rădăcini în mod clar oculte, ca spre exemplu ideile Helenei P. Blavatsky și ale lui Alice Bailey. În concluzia acestei dezbateri voi include

1. Alexandre Douguine, *La grande guerre des continents*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 40.

o parte din studiul meu „Aleksandr Dughin și războiul continentelor“. Citiți-l și spuneți-mi dacă, atunci când mă acuză că aș fi „teoretician al conspirației“, prof. Dughin pune sau nu în practică vechiul truc al comuniștilor: „Acuzați-i de ceea ce faceți, insultați-i pentru ceea ce sunteți!“

45. BISERICA OCCIDENTALĂ SAU CATOLICĂ?

> Aș fi preferat să închei dezbaterea în acest punct. Dar cred că pot să mai acord puțină atenție și puterilor „pozitive“ descrise ca fiind victime ale Elitei Globale. Ele reprezintă ceea ce *iubește* prof. Carvalho. De aceea e important. El le numește: creștinismul occidental (de tipul ecumenic – a se vedea descrierea vizitei sale la biserica metodistă, el fiind un romano-catolic), Statul Iudaic Sionist și americanii naționaliști de dreapta (presupun că-i exclude pe neoconservatori din lista de mai sus, din moment ce aceștia aparțin clar elitei globale). Îi admiră de asemenea pe americanii simpli din zonele rurale (pe care și eu personal îi găsesc foarte simpatici).

De ce etichetează prof. Dughin drept „occidentală“ Biserica intitulată Catolică (universală) de la originile sale, care a avut întotdeauna sfinți și martiri din toate rasele și țările, a cărei influență a pătruns mult mai adânc și mai trainic în Orientul Mijlociu și Extrem decât Biserica Ortodoxă Rusă, și care astăzi își pune mai multă speranță în credincioșii africani și asiatici decât în clerul occidental corupt și șubrezit?

Insistența sa de a judeca totul prin prisma geopoliticii, ca și când fenomenele de ordin spiritual ar fi determinate de capriciile puterilor acestei lumi, îl determină să țeasă și să caricaturizeze chiar și fapte istorice de cea mai mare anvergură.

46. BISERICA CATOLICĂ ȘI DREAPTA AMERICANĂ

> Seria aceasta de exemple pozitive este elocventă. Este *trivia* mișcării de dreapta americane.

Este evident că prof. Dughin nu cunoaște imensa bibliografie violent anticatolică aruncată în fiecare an pe piață de politica americană de dreapta, un fenomen care mă întristează, însă a cărui existență nu pot să o neg. Nu, Biserica Catolică nu este „*trivia* mișcării de drepta americane".

47. DRAGOSTEA PENTRU CEI PUTERNICI

> Am putea să o considerăm latura dreaptă a Occidentului modern sau, mai bine zis, latura „paleoconservatoare" a Occidentului modern. Din punct de vedere istoric, ei sunt cei care ies în pierdere în toate sensurile. Au pierdut (așa cum o demonstrează P. Buchanan) lupta pentru SUA, inclusiv pentru Partidul Republican, unde principalele poziții au fost ocupate de neoconservatorii cu o viziune clar globalistă și imperialistă (a se vedea și *Project for the New American Century*). Au pierdut în fața elitei globaliste care controlează în prezent amândouă partidele politice din SUA. Ei trăiesc într-un trecut imediat precedent adevăratului moment postmodern și globalist. În același timp, nu au forța internă pentru a adera la o revoluție conservatoare – fie în stilul evolian, fie în cel european mai amplu.

Fie și presupunând că paleoconservatorii chiar ar fi o minoritate care pierde în mod sistematic (las asta pentru o discuție ulterioară), de ce ar trebui să ne afiliem întotdeauna învingătorilor din ziua cu pricina? Oare nu a citit prof. Dughin epigraful lui José Ortega y Gasset din mesajul meu anterior, în care declar sus și tare intenția mea de a face exact opusul, sprijinind ceea ce este bine și sigur chiar și când șansele de victorie sunt minime? El expune astfel, cu cea

mai mare ingenuitate, una dintre cele mai urâte trăsături ale gândirii sale: adorarea celor care sunt la putere, cultul pentru cei victorioși, idolatrizarea Forței în detrimentul Adevărului și al Binelui. Din ce în ce mai mult creștinismul prof. Dughin îmi pare o fațadă publicitară care acoperă o religie mult diferită.

48. UTOPII COMPARATE

> Ziua de ieri a Occidentului a pregătit ziua de azi a Occidentului ca pe un Occident Global. Valorile occidentale de ieri, inclusiv creștinismul occidental, au pregătit valorile hipermoderne de azi. Acest din urmă pas poate fi respins, dar pasul precedent, care merge în aceeași direcție, nu poate fi considerat o alternativă serioasă.

De ce nu? Dacă prof. Dughin crede în transformarea Rusiei mizerabile și dezbinate din ziua de astăzi în marele Imperiu mondial de mâine, ce poate fi atât de neviabil și utopic, a priori, în speranța restaurării unei creștinătăți care crește văzând cu ochii în timp ce până și populația Rusiei descrește?[1]

49. CREȘTINISMUL ȘI „SOCIETATEA ORGANICĂ"

> Creștinismul occidental a pus accentul pe individ ca centru al religiei și a făcut din mântuire un subiect strict individual. Protestantismul a condus această tendință către finalul ei logic. Negând din ce în ce mai mult ontologia holistică a societății

1. A se vedea, spre exemplu, http://www.catholicnewsagency.com/news/catholic_church_shows_robust_growth_in_u.s._membership_new_report_says/.

organice a creștinismului occidental, s-a ajuns în Modernitate la autonegare (deism, ateism, materialism, economism). Sociologul francez Louis Dumont, în excelentele sale volume, *Essais sur l'individualisme* și *Homo aequalis*, demonstrează că individualismul metodologic este rezultatul uitării și expurgării directe – înfăptuit de scolasticii occidentali – a tradiției teologice greco-romane inițiale și originare, care a fost conservată intactă în Bizanț și în Biserica Orientală ca un întreg.

(1) Nici în Evanghelii și nici în scrierile Primilor Părinți nu găsesc cea mai mică mențiune a unei „societăți organice" a cărei construcție ar trebui să aibă prioritate, logică sau cronologică, asupra salvării sufletelor individuale. Poate prof. Dughin să îmi arate unde, în ce verset, Domnul nostru a revelat vreo intenție de a-și asocia Biserica cu regatul lui Cezar? Dimpotrivă, Biserica s-a născut, a crescut și a salvat milioane de suflete într-o societate vădit anticreștină, iar întreaga dezvoltare care a venit după convertirea lui Constantin nu se compară, proporțional vorbind, cu transformarea unui grup de doisprezece apostoli într-o religie universală a cărei arie de influență depășea cu mult granițele Imperiului Roman. Dacă „societatea organică" ar fi fost o *conditio sine qua non* pentru existența și expansiunea creștinismului, nimic din toate acestea nu s-ar fi putut întâmpla. Însăși apariția Bisericii ar fi fost imposibilă. Prioritatea absolută și indiscutabilă a salvării sufletelor individuale în fața întemeierii unei „societăți organice" a fost stabilită definitiv de Domnul nostru Isus Cristos când a declarat: „Sâmbăta a fost creată pentru om și nu omul pentru sâmbătă." Din punct de vedere creștin, societățile trebuie deci să fie judecate nu pentru nivelul scăzut sau ridicat de „organicitate", ci pentru cum întăresc sau diminuează credința, așadar salvarea sufletelor.

(2) Dacă ar fi să admitem că, *ad argumentandum*, creștinismul occidental a dus la „individualism“ din vină proprie (și, condamnându-l pentru asta pe de-a-ntregul, nu am comite crima „rasismului intelectual“ denunțat de prof. Dughin la punctul 22), trebuie atunci să luăm în considerare și care au fost roadele „holismului“ Bisericii Ortodoxe în Rusia? Cât de greu poate să fie pentru cineva să perceapă afinitatea dintre „societatea organică“ dominată de o religie de stat și societatea sovietică prezidată de un Partid dotat cu o doctrină infailibilă? Însuși prof. Dughin subliniază această afinitate. În consecință, în cazul în care creștinismul occidental „a produs“ individualismul, cel oriental „a produs“ comunismul, asasinarea a 140 de milioane de persoane și cel mai mare val de persecuții anticreștine pe care le-a cunoscut omenirea. Nimic din ceea ce s-a întâmplat în lumea occidentală nu se compară cu această monstruozitate.

Ținând cont că în cel mai mare templu al „individualismului“, adică în SUA, credința creștină și solidaritatea comunitară sunt în continuare vii și active, în vreme ce rușii întorc spatele credinței și resping până și cele mai evidente gesturi de solidaritate umană, anume adopția orfanilor, evident că „individualismul“ occidental, oricât de detestabil ar părea, a fost mai puțin dăunător pentru salvarea sufletelor decât „holismul“ rus. Nu spun că această dublă legătură între cauză și efect a existat în realitate (o discuție în detaliu ar duce la sute de pagini)[1]: mă limitez la a judeca bazându-mă pe premisele prof. Dughin.

---

1. Iar aici ar fi necesară luarea în calcul a faptului că însuși Louis Dumont, pe a cărui autoritate se bazează argumentul prof. Dughin, recunoaște că individualismul era deja prezent în dogma creștină încă de la începuturi, nefiind, de fapt, o „distorsionare“ ulterioară.

Este adevărat că în Europa Occidentală credința creștină s-a șubrezit la fel de mult ca în Rusia, însă tocmai am văzut [28(4)] că acest curent de gândire care predomină în Europa de la Hegel încoace, subliniind nulitatea conștiinței individuale și supunerea absolută față de factori impersonali și colectivi, nu poate fi numit „individualist" în nici unul dintre sensurile identificabile ale cuvântului. În sfera politicii este de asemenea notoriu că de-a lungul întregului secol XX au predominat în Europa politici etatiste și colectiviste – fascismul, socialismul, fabianismul, laburismul, tiermondismul – în grad incomparabil mai mare față de nivelurile atinse vreodată în SUA.

Dacă „individualismul" american este compatibil cu persistența credinței creștine, evident că nu poate fi un rău comparabil cu genocidul anticreștin și apoi cu șubrezirea ulterioară a credinței creștine în Europa „corectă politic" sau în Rusia lui Vladimir Putin.

50. SINCRETISM

> Viziunea socială a Bisericii ca trup al lui Cristos este mai dezvoltată în catolicism decât în protestantism, iar în catolicismul din America Latină mai mult decât în alte părți. Catolicismul a fost impus cu forța în timpul colonizării, dar spiritul culturilor aborigene și atitudinea sincretică a elitelor spaniole și portugheze au dat naștere unei forme religioase speciale de catolicism – mai holist decât cel din Europa și mult mai tradițional decât protestantismul, care este extrem de individualist.

Acest paragraf se împarte, în mod fundamental, în două afirmații, una inutilă, cealaltă greșită. De fapt, cum ar putea o religie mai veche să nu fie „mai tradițională" decât disidența sa revoluționară? Și a spune că în America Latină catolicismul a fost mai sincretic decât în Europa este doar

o dovadă a unei ignoranțe istorice fără limite. Contribuția culturilor indigene la catolicismul latino-american a fost derizorie în comparație cu oceanul de simboluri, mituri și forme artistice specifice păgânismului european pe care Biserica le-a încorporat și transformat.[1]

51. PROTESTANTISM ȘI INDIVIDUALISM

Prof. Carvalho preferă tipul occidental de creștinism, care, potrivit lui L. Dumont și W. Sombart (precum și lui M. Weber), ar fi precursorul secularismului modern.

Nu știu în ce măsură Dumont, Sombart și Weber sunt vinovați pentru sofismul monstruos *post hoc*, *ergo propter hoc* („după aceasta, iată, deci din cauza aceasta"), care constă în a atribui scolasticii originea greșelilor protestantismului. Nici nominalismul însuși nu ar putea să producă un dezastru atât de spectaculos fără interferența altor factori complet străini de această chestiune. Voi lăsa acest aspect pentru o discuție ulterioară. Însă, din start, calificarea protestantismului drept „individualist" se bazează pe simplismul impardonabil de a confunda proclamațiile doctrinare și conduita politică reală. Protestantismul, în versiunea sa calvinistă, a creat prima societate totalitară din Epoca Modernă, într-o versiune „organică" foarte similară cu cea rusă, în care Statul și Biserica formau o unitate compactă, exercitau un control draconic asupra tuturor aspectelor existenței sociale și culturale și sufocau, prin închisoare și pedeapsa cu moartea, orice veleitate a individualismului, până și în viața

1. Cf. Friedrich Heer, *The Intellectual History of Europe*, trad. de Jonathan Steinber, New York, Doubleday, 1968, vol. I, pp. 1–26.

privată.[1] Reforma engleză, care a început prin a ucide într-un an mai mulți oameni decât Inchiziția de-a lungul mai multor secole, a fost, în esență, o desfășurare a guvernului civil și a dus la înființarea unei Biserici de stat care, în numele libertății de conștiință, a inclus între prioritățile sale persecutarea nemiloasă a celor care îndrăzniseră să o exercite în sens procatolic. Aici „individualismul" a fost, cu toate dovezile posibile, un simplu pretext ideologic pentru implementarea unui „holism" centralizator înverșunat.[2]

52. EVREI

> Câteva cuvinte despre statul iudaic. Din punctul de vedere al atrocității, dragostea plină de compasiune pentru sionism a prof. Carvalho este înduioșătoare. Inconsistența viziunii sale ajunge aici la apogeu. Eu nu am nimic împotriva Israelului, dar cruzimea cu care îi reprimă pe palestinieni este evidentă.

Prof. Dughin încearcă să fie ironic, însă reușește să fie doar ridicol. Cum rachetele pe care palestinienii le lansează *practic în fiecare zi* în zonele civile ale Israelului *nu sunt* niciodată anunțate în mijloacele de informare în masă internaționale, însă orice atac al Israelului împotriva instalațiilor militare palestiniene provoacă întotdeauna cele mai mari proteste în lumea întreagă, el – care ar trebui să fie o inte-

---

1. Michael Walzer, *The Revolution of the Saints. A Study in the Origins of Radical Politics*, Harvard University Press, Cambridge, 1982.

2. A se vedea, în acest sens, studiul clasic al lui Michael Davies, *Liturgical Revolution*, vol. I, *Cranmer's Godly Order. The Destruction of Catholicism Through Liturgical Change*, ed. rev., Roman Catholic Books, Ft. Collins (CO), 1995.

ligență imună la mass-media occidentale, însă este în realitate sclavul lor (ca și al postmodernismului) – pretinde ca eu să judec totul în funcție de singurele surse de informație pe care le cunoaște sau le recunoaște, care pentru el sunt literă de Evanghelie.

Chiar vreți să mă impresionați cu artificiul ăsta jurnalistic de doi bani, prof. Dughin? Cunosc faptele, prietene dragă. Cunosc gradul de violență și de-o parte, și de alta. Știu că, spre exemplu, israelienii nu folosesc niciodată scuturi umane, palestinienii, în schimb, mai tot timpul. Știu că în Israel musulmanii au drepturi civile și sunt protejați de poliție, în vreme ce în țările aflate sub dominație islamică nemusulmanii sunt tratați ca niște câini și adesea omorâți cu pietre. Numărul creștinilor asasinați în țările islamice crește cu câteva zeci de mii pe an.[1] Nu am citit nimic despre asta în *New York Times*. Am văzut cu ochii mei documentarele pe care marile trusturi le ascund. Eu nu trăiesc într-o lume himerică.

53. EVREI (2)

> În Israel există tradiționaliști și moderniști, forțe antiglobaliste și reprezentanți ai elitei globale.

Ah, da? Vreți să spuneți că Israelul este o democrație în care toate curentele de opinie au dreptul la exprimare liberă? Acum spuneți-mi: care este destinul creștinilor și prietenilor Americii pe teritoriile dominate de dragii dumneavoastră prieteni antiimperialiști, adepți ai stângii și ai eurasiatismului?

---

1. A se vedea declarația lui Michael Horowitz la http://www.aina.org/news/20101204231447.htm. Horowitz este unul dintre cei mai remarcabili cercetători ai persecuțiilor anticreștine în lume.

54. EVREI (3)

> Frontul antiglobalist e format din grupuri religioase antiamericane, antiliberale și antiunipolare și din cercurile de stânga anticapitaliste și antiimperialiste. Ei pot fi buni, adică „eurasiatici" și „orientali". Dar statul iudaic în sine nu e ceva „tradițional". Ca întreg, reprezintă o entitate capitalistă modernă și atlantistă și un aliat al imperialismului american. Israelul de acum diferă de cel din alte timpuri și ar putea fi diferit în viitor. Dar în prezent se află de partea cealaltă a luptei. Mai mult, teoriile conspirației (Consorțiul etc.) includ aproape întotdeauna bancheri evrei în sânul elitei globaliste sau al conspirației mondiale. Rămâne un mister de ce prof. Carvalho a vrut să modernizeze teoria conspirației, excluzându-i pe evrei din versiunea principală.

(1) Ar fi minunat dacă prof. Dughin s-ar pune de acord cu el însuși și ne-ar da de știre, o dată pentru totdeauna, dacă descrierea pe care o fac Consorțiului este „corectă" sau este „o teorie a conspirației". Nu pot să discut cu un monstru cu două guri.

(2) Prezența bancherilor evrei în înaltele cercuri ale Consorțiului este cel mai evident lucru din lume, la fel ca aceea a militarilor evrei în elita revoluționară care a instaurat bolșevismul în Rusia. La fel de evident și clar este faptul că aceste două grupuri de evrei au colaborat între ele pentru a aduce dezastrul asupra lumii.[1] Au continuat să colaboreze chiar și în perioada în care Stalin a ordonat persecutarea generală a evreilor, iar KGB-ul dumneavoastră drag a început să-i trimită înapoi lui Hitler refugiații evrei care veniseră din Germania. Colaborarea continuă până în zilele noastre. Baronul Rothschild, spre exemplu, deține *Le Monde*, ziarul de stânga prin excelență și antiisraelian al măreților

---

1. Alexandre Soljénitsyne, *Deux siècles ensemble. 1795–1995*, 2 vol., Fayard, Paris, 2002, în special vol. II, pp. 40, 50, 53, 264, 336.

media europene, la fel cum Sulzbergerii, o altă familie de evrei, deține ziarul american care minte cel mai mult în privința Israelului. Domnul George Soros, evreul care i-a ajutat pe naziști să confiște proprietățile altor naziști, finanțează tot felul de mișcări antiamericane și antiisraeliene în lume. Chiar deunăzi, o comisie de evrei americani, subvenționată de ONG-uri miliardare și impresionată de asasinarea brutală a unei familii de evrei de către un terorist palestinian, a călătorit pentru a-i face o vizită de solidaritate… cui? Părinților defuncților? Nu. Mamei asasinului!

Aceștia sunt evreii de care vorbiți dumneavoastră, prefăcându-vă că ei sunt expresia cea mai inocentă și pură a iudaismului universal. Dacă ar fi astfel, eu aș fi antisemit. Cine sunt acești evrei pe care îi menționați? Sunt cei pe care Domnul nostru i-a numit „Sinagoga Satanei“, definindu-i drept „cei care se zic pe sine că sunt iudei și nu sunt“. Sunt persoane care, la fel ca membrii faimoasei Comisii Iudaice a Partidului Comunist al URSS-ului, se folosesc de originea etnică pentru a rămâne infiltrați în comunitatea care i-a guvernat și pe care o vor putea trăda astfel mai ușor, predând-o executanților săi, ducând-o la abator.[1] Aceștia sunt cei pe care îi serviți, judecând asasinii drept victime.

(3) Poziția mea în ceea ce privește Statul Israel este foarte simplă și strict personală. Nu are nimic de-a face cu atlantism *vs* eurasiatism. Nu vreau să o impun nimănui. În primul rând, mi se pare că, după toată suferința prin care au trecut evreii în Germania, în Rusia și puțin peste tot în Europa, ar fi de-a dreptul inuman să le fie negată o fâșie de pământ pe care să trăiască în pace și siguranță între ai lor. Sunt mândru că un brazilian – marele Oswaldo Aranha –

1. A se vedea memoriile rabinului Yosef Yitzchak Schneersohn, *A Prince in Prison*, Sichos, Brooklin, 1997.

a prezidat Adunarea Generală a ONU atunci când a fost creat Statul Israel. Este puțin importantă teoria politică pe care au adoptat-o israelienii în statul lor recent înființat. Chiar dacă s-ar decide asupra unei dictaturi comuniste, acesta nu ar fi un motiv pentru a li se lua pământul și a fi risipiți într-o nouă Diasporă. În al doilea rând: catolic fiind, cred că evreii vor avea o misiune providențială de îndeplinit la sfârșitul zilelor[1] și că, așadar, este misiunea creștinilor să-i protejeze sau, pe cât posibil, în fața amenințării, să-i salveze de la extincție. Bula Papei Grigore X (1271–1276), care, incluzând sentințele antecesorilor săi, Inocențiu III și Inocențiu IV, interzice răspândirea acuzațiilor false împotriva evreilor și ordonă să fie lăsați să trăiască în pace, continuă să fie o sursă de inspirație pentru mine.[2]

55. DRAGOSTEA PENTRU CEI PUTERNICI (2)

Părerea mea: paleoconservatorii americani sunt pierduți. Discursul lor e incoerent, slab și foarte idiosincrasic.

(1) Cel care consideră postmodernismul drept autoritate absolută și, în același timp, îl condamnă ca expresie maximă a corupției occidentale nu ar trebui să acuze pe altcineva de incoerență.

(2) De asemenea, nu ar trebui să o facă persoana care îi insultă pe tradiționaliștii de dreapta, pentru ca după câteva rânduri să le ceară ajutorul.

---

1. Roy H. Schoeman, *Salvation Is from the Jews. The Role of Judaism in Salvation History from Abraham to the Second Coming*, Ignatius Press, San Francisco, 1995.

2. A se consulta documentul la http://www.fordham.edu/halsall/source/g10-jews.html.

(3) Chiar dacă paleoconservatorii ar fi condamnați la înfrângere, să invoci acest motiv pentru a le ascunde sprijinul ar fi imoral și de o lașitate supremă. Cine se aliniază de partea celor care par puternici nu ar trebui să spună despre nimeni altcineva că este slab. Adăpostirea sub aripa celor puternici este conduita femeilor ușoare, nu a bărbaților. Cum poate prof. Dughin să vorbească atâta despre „etica războinicilor" și să uite că unul dintre crezurile sale primordiale este nevoia de a-i proteja pe *los que son los menos contra los que son los más*?

(4) În fine, nu este adevărat că sunt condamnați la extincție conservatorii tradiționaliști. Ei au fost cei care l-au ales pe cel mai iubit președinte american din toate timpurile (desemnat în mai multe sondaje drept „cel mai mare american", înaintea lui Washington și Lincoln), și ei au fost cei care au creat cea mai mare mișcare populară din câte au existat în SUA – Tea Party. Eurasiatismul nu are nici măcar o sutime dintr-un asemenea sprijin nici măcar în Rusia.

56. MULTICULTURALISM

> Dacă vreun nord-american curajos și cinstit dorește să lupte împotriva elitei globaliste ca ultimă fază a Istoriei Occidentale, ca sfârșit al istoriei, să se alăture, vă rog, trupelor noastre eurasiatice. Lupta noastră este, într-un anumit sens, universală, așa cum și provocarea globalistă e universală. Avem tradiții diferite, dar în momentul în care le apărăm ne confruntăm cu dușmanul comun oricărei tradiții. Astfel, vom explora zonele de influență ale fiecăruia în lumea multipolară doar după ce vom obține victoria noastră comună asupra Bestiei. Bestia americană-atlantistă-liberală-globalistă-capitalistă-postmodernă.

Este foarte frumos. Ce ne promite eurasiatismul după războiul mondial care va distruge Occidentul? O societate

multiculturală, unde etniile diferite vor avea propria reprezentare în Parlament.[1] Însă nu asta vedem deja în parlamentele tuturor națiunilor din Occident? Oare prof. Dughin nu a auzit niciodată vorbindu-se de Black Caucus, de lobby islamic etc.? Pentru ce să luptăm într-un război mondial doar pentru a ajunge exact unde suntem deja?[2]

57. SPIRIT RĂZBOINIC

> Într-o vreme Occidentul a avut propria lui tradiție. A pierdut-o, în parte. A fost contaminată parțial de germeni veninoși. Occidentul ar trebui să caute în rădăcinile sale ancestrale profunde, dar aceste rădăcini duc la același trecut indo-european eurasiatic, trecutul glorios al sciților, al celților, al sarmaților, al germanilor, slavilor, indienilor, persanilor, romanilor și societăților lor holiste, la cultura lor războinică și ierarhică și la valorile lor mistice și spirituale care nu aveau nimic în comun cu actuala și degenerata civilizație mercantilă și capitalistă.

Ar fi cu adevărat foarte bine dacă Occidentul și-ar recupera spiritul războinic, lepădându-se de lașitatea burgheză.[3] Însă garantez că nimic din acest spirit nu-și are rădăcinile

1. *Le Prophète de l'eurasisme*, p. 30

2. Mai mult decât atât, în sfera economică el ne promite același lucru: „reglementarea sectoarelor strategice de către stat (complexul militar-industrial, monopoluri naturale și similare) și libertatea economică maximă pentru capitalul mediu și mic". Luați aminte: nu există nici mare industrie privată, nici mare comerț privat. Societățile comerciale mici și mijlocii prosperă sub aripile statului omnipotent. Dacă nu mă înșel, există deja în China.

3. J.R. Nyquist a scris niște lucruri fabuloase în acest sens în *The Origins of the Fourth World War*, Black Forest Press, Chula Vista, CA, 1999.

în Persia, India sau Rusia. Merge înapoi până la cavalerii creștini ai Evului Mediu, la marile descoperiri, la cucerirea Americii și „occidentalizarea lumii“ – la toate lucrurile pe care prof. Dughin le detestă și pe care militanții stângiști subvenționați de Consorțiu, KGB și tiermondismul șic s-au străduit să le pervertească și să le ridiculizeze printr-un război cultural mârșav. Însă, așa cum spunea Nietzsche, un lucru nu poate fi distrus în totalitate decât dacă este înlocuit. Nu este suficient să-i tai Occidentului rădăcinile, iar apoi să-l acuzi de lipsă de rădăcini: este nevoie să-i aplici un butaș eurasiatic și să-l convingi că asta este rădăcina sa adevărată.

58. REVOLTĂ ȘI POSTMODERNISM

> Pentru a reveni la Tradiție, trebuie să ducem până la capăt revolta împotriva lumii moderne și împotriva Occidentului modern, o revoltă care să fie absolută – spirituală (tradiționalistă) și socială (socialistă). Occidentul se află în agonie. Trebuie să salvăm lumea de la această agonie și poate să salvăm însuși Occidentul. *Occidentul modern și postmodern trebuie să moară.*

Cum va putea muri postmodernismul, având credincioși atât de devotați până și în Rusia lui Vladimir Putin?

59. SALVAREA PRIN DISTRUGERE

> Dacă există valori tradiționale reale în fundamentele sale (și cu siguranță există), le vom salva doar prin procesul distrugerii globale a Modernității/Hipermodernității.

„Salvarea prin distrugere“ este unul dintre cele mai constante clișee ale discursului revoluționar. Revoluția Franceză

a promis să salveze Franța prin distrugerea Vechiului Regim: i-a adus eșec după eșec, până ce a ajuns o putere de mâna a doua. Revoluția Mexicană a promis să salveze Mexicul prin distrugerea Bisericii Catolice: l-a transformat într-un furnizor de droguri pentru restul lumii și de nenorociți pentru sistemul american de asistență socială. Revoluția Rusă a promis să salveze Rusia prin distrugerea capitalismului: a transformat-o într-un cimitir. Revoluția Chineză a promis să salveze China prin distrugerea culturii burgheze: a transformat-o într-un abator. Revoluția Cubaneză a promis să salveze Cuba prin distrugerea uzurpatorilor imperialiști: a transformat-o într-o închisoare pentru cerșetori. Pozitiviștii brazilieni au promis să salveze Brazilia prin distrugerea monarhiei: au pus capăt singurei democrații care exista pe continent și au aruncat țara într-o serie de lovituri de stat și dictaturi care au luat sfârșit abia în 1988, pentru a face loc unei dictaturi modernizate, cu un alt nume. Acum prof. Dughin promite să salveze lumea prin distrugerea Occidentului. Sincer, nu vreau să știu ce urmează după asta. Mentalitatea revoluționară, cu promisiunile sale care se autoamână, care se pot transforma atât de repede în opusul lor, cu aerul cel mai inocent din lume, este cel mai mare flagel care s-a abătut asupra umanității. Victimele sale, de la 1789 încoace, numără nu mai puțin de trei sute de milioane de oameni – mai mult decât au omorât toate epidemiile, catastrofele naturale și războaiele dintre națiuni de la începutul vremurilor. Esența discursului său, așa cum consider că am demonstrat deja, este inversarea sensului timpului: inventarea unui viitor și reinterpretarea în lumina acestuia, ca și când ar fi premisa sigură și arhitestată a prezentului și a trecutului. Este inversarea procesului normal de cunoaștere, o inversare prin prisma căreia înțelegerea lucrurilor cunoscute se face

prin necunoscut, a lucrului sigur prin echivoc, a categoricului prin ipotetic. Este falsificarea structurală, sistematică, obsedantă, hipnotică – condensarea politico-culturală a „delirului de interpretare“. Prof. Dughin a inventat Imperiul Eurasiatic și a reconstruit întreaga istorie a lumii ca și când ar fi o pregătire îndelungată a apariției acestui lucru eurasiatic minunat. Este un revoluționar, ca oricare altul. Însă unul mult mai pretențios.

60. NICI MĂCAR UN VÂNT

> Așadar, cei mai buni reprezentanți ai Occidentului, ai Occidentului profund și nobil, ar trebui să rămână *alături de* Restul lumii (adică de noi, de eurasiatiști) și *nu împotriva* Restului lumii.
>
> Este evident că prof. Carvalho a ales cealaltă tabără, prefăcându-se că nu a ales nici una. E păcat, fiindcă avem nevoie de prieteni. Dar decizia îi aparține. Vom accepta orice soluție – a descoperi propriul drum în Istorie, în Politică, în Religie și în Societate este demnitatea intimă a unui om.

Dacă prof. Dughin are nevoie de aliați care să-l ajute să combată Consorțiul, poate să conteze pe mine. Însă pentru Imperiul său Eurasiatic, sincer vorbind, nu mă voi osteni nici măcar cât să trag un vânt.

Richmond, 12 mai 2011

PARTEA A TREIA

CONCLUZII

Împotriva lumii postmoderne

ALEKSANDR DUGHIN

Pentru a încheia această dezbatere cu prof. Carvalho, aș dori să fac aici un rezumat al celor mai importante idei.

Îmi dau seama acum câtă dreptate avea, la început, când a subliniat faptul că asimetria dintre pozițiile noastre va prejudicia până la urmă întreaga desfășurare de forțe. Ceea ce s-a și întâmplat. Eu nu văd o utilitate în a continua criticile reciproce, pentru că nu ne-ar ajuta să înțelegem nimic (nici pe noi, nici pe cititori). Pot sincer să mărturisesc că găsesc poziția prof. Carvalho drept una foarte personală, idiosincratică și irelevantă. Astfel încât aș dori să mă axez pe aspectele teoretice care, din punctul meu de vedere, au o importanță reală în ceea ce privește Tradiția, antiimperialismul și lupta antimodernă, care reprezintă preocuparea mea primară și unică.

În primul rând, insist că lumea actuală este unipolară, având drept centru Occidentul Global, și Statele Unite drept esență. Argumentele contrare ale prof. Carvalho nu m-au convins în nici un fel.

Acest tip de unipolaritate prezintă aspecte geopolitice și ideologice. Din punct de vedere geopolitic înseamnă dominarea strategică a planetei prin „hiperputerea nord-americană" și efortul Washingtonului de a organiza echilibrul

forțelor pe planetă în așa fel încât să le permită dominarea lumii în acord cu interesele lor naționale și imperialiste. Acest lucru este rău pentru că privează alte state și națiuni de suveranitatea lor adevărată.

Când există o singură instanță care decide cine are dreptate, cine greșește și cine ar trebui pedepsit, avem de-a face cu un tip de dictatură globală. Sunt convins că așa ceva nu este acceptabil. Așadar, ar trebui să luptăm împotriva unui asemenea lucru. Dacă cineva ne privează de libertatea noastră, trebuie să reacționăm. Și o vom face. Imperiul American ar trebui distrus. Și va fi la un moment dat.

Ideologic, unipolaritatea se bazează pe valorile moderniste și postmoderniste, valori care sunt antitradiționaliste. Împărtășesc viziunea lui René Guénon și a lui Julius Evola, care considerau Modernitatea și fundamentul său ideologic (individualismul, democrația liberală, capitalismul, „confortismul" și așa mai departe) ca fiind cauza viitoarei catastrofe a umanității, iar dominația atitudinilor occidentale drept motivul degradării finale a planetei. Occidentul se apropie de sfârșit și nu ar trebui să-i permitem să ia cu sine în abis tot ceea ce este în rest.

Spiritual, globalizarea este creația Marii Parodii, regatul Anticristului. Iar Statele Unite sunt centrul expansiunii sale. Valorile americane pretind că sunt universale. Aceasta este noua formă de agresiune ideologică împotriva multitudinii de culturi și tradiții care încă există în alte părți ale lumii. Eu sunt ferm împotriva valorilor occidentale esențialmente moderniste și postmoderniste și care sunt promulgate de Statele Unite cu forța sau prin invazie (Afganistan, Irak, astăzi Libia, mâine Siria și Iranul).

Astfel, toți tradiționaliștii ar trebui să fie împotriva Occidentului și a globalizării și, de asemenea, împotriva politi-

cilor imperialiste ale Statelor Unite. Este singura poziție care poate urma și singura logică. Tradiționaliștii și adepții principiilor și valorilor tradiționale ar trebui să se opună Occidentului și să-i apere pe Ceilalți, dacă „Ceilalți" dau semne de conservare a Tradiției – parțial sau în totalitate.

Pot exista – și există, în fapt – oameni în Occident și în Statele Unite ale Americii care nu sunt de acord cu situația prezentă și nu aprobă lumea modernă și postmodernă, fiind apărători ai tradiției spirituale a Occidentului premodern. Ei ar trebui să fie de partea noastră în această luptă comună. Ar trebui să ia parte la revolta noastră împotriva lumii moderne și postmoderne și astfel am lupta împreună împotriva unui inamic comun. Din nefericire, nu este cazul prof. Carvalho. El se prezintă ca un critic parțial al civilizației occidentale moderne, însă este de acord parțial cu ea și îi atacă dușmanii. Este un fel de „semiconformism", ca să spunem așa. Acest lucru este de-a dreptul irelevant și nu prezintă nici un interes pentru mine. Există prieteni și există dușmani. Doar asta este important. Orice altceva nu are nici o importanță. Prof. Carvalho nu este nici una, nici alta. Este alegerea sa. Miturile sale peiorative antisovietice și antiruse, teoriile stupide ale conspirației, rasismul său cultural occidental implicit și resentimentul său față de țara de obârșie nu merită critici. Fără comentarii.

O altă chestiune constă în structura unei posibile elite antiglobaliste și antiimperialiste și membrii săi. Consider că ar trebui să includem aici toate forțele care luptă împotriva Occidentului, împotriva Statelor Unite, împotriva democrației liberale, împotriva modernității și a postmodernității. *Dușmanul comun* este instanța necesară pentru orice tip de alianță politică. Musulmani, creștini, ruși, chinezi, adepți ai stângii sau ai dreptei, hinduși sau evrei care

contestă statutul actual al lucrurilor – globalizarea și imperialismul american – sunt potențiali amici și aliați. Să avem idealuri diferite, dar să avem în comun ceva foarte puternic: ura față de realitatea prezentă. Idealurile noastre care diferă sunt potențiale (*in potentia*). Însă provocarea cu care ne confruntăm este actuală (*in actu*). Așadar, aceasta este baza pentru noua alianță. Toți cei care au o analiză negativă asupra globalizării, a occidentalizării și a postmodernizării ar trebui să-și coordoneze eforturile pentru crearea unei strategii de rezistență în fața răului omniprezent. Și există de-ai noștri și în Statele Unite, dintre cei care aleg Tradiția în detrimentul decăderii actuale.

În acest punct ar trebui pusă o întrebare importantă: ce tip de ideologie ar trebui să folosim în opoziția noastră față de globalizare și principiile sale liberale, democratice, capitaliste și postmoderne? Cred că toate ideologiile antiliberale precum comunismul, socialismul și fascismul nu mai au relevanță. Acestea au încercat să învingă capitalismul liberal, însă au eșuat. Pe de-o parte, pentru că la sfârșitul vremurilor răul este cel care prevalează, și, pe de altă parte, din pricina propriilor contradicții și limitări. Ca urmare, a venit timpul pentru o profundă reevaluare a ideologiilor antiliberale din trecut. Care sunt aspectele lor pozitive? Simplul fapt că erau anticapitaliste și antiliberale, anticosmopolite și antiindividualiste. Prin urmare, aceste caracteristici ar trebui să fie acceptate și integrate în ideologia viitoare. Însă doctrina comunistă este modernă, atee, materialistă și cosmopolită. Acest lucru ar trebui exclus. Pe de altă parte, solidaritatea socială, justiția socială, socialismul și atitudinea holistică generală în ceea ce privește societatea sunt bune. Așadar, este nevoie să separăm aspectele materialiste și moderniste și să le respingem.

Pe de altă parte, în teoriile despre a Treia Cale, respectate până la un anumit punct de tradiționaliști ca Julius Evola, există unele elemente inacceptabile, printre care, în primul rând, se regăsesc rasismul, xenofobia și șovinismul. Acestea nu sunt doar eșecuri morale, ci și atitudini incompatibile din punct de vedere teoretic și antropologic. Diferența dintre etnii nu implică superioritate sau inferioritate. *Diferența ar trebui acceptată și afirmată fără vreo apreciere rasistă.* Nu există o normă comună în vederea gestionării grupurilor etnice diferite. Când o societate o judecă pe cealaltă, ea aplică propriul criteriu, comițând astfel o violență intelectuală. Această atitudine este chiar crima globalizării și a occidentalizării, precum și cea a imperialismului american.

Dacă eliberăm socialismul de caracteristicile sale materialiste, ateiste și moderniste și dacă respingem rasismul și aspectele restrictive ale naționalismului prezente în doctrinele celei de-a Treia Căi, vom ajunge la o ideologie politică complet nouă. Să o numim „A patra teorie politică"; prima a fost liberalismul, pe care practic îl înfruntăm; a doua, forma clasică a comunismului; și a treia, național-socialismul sau fascismul. Elaborarea acestei teorii începe în punctul în care se intersectează diferitele teorii politice antiliberale din trecut (comunismul și teoriile celei de-a Treia Căi). Și astfel ajungem la național-bolșevism, care reprezintă socialismul fără materialism, ateism, progresism și modernism, precum și a Treia Cale lipsită de rasism sau naționalism. Însă acesta este doar primul pas. Adăugarea mecanică a versiunilor profund revizuite ale ideologiilor antiliberale ale trecutului nu ne dă un rezultat final. Este doar o primă aproximare, o abordare preliminară. Ar trebui să mergem înainte și să facem un apel la Tradiție și la sursele de inspirație premoderne. Am avea aici Statul ideal al lui Platon, societatea

ierarhică și teologică a Evului Mediu (creștină, islamică, budistă, iudaică sau hindusă) și viziunea unui sistem politic și social normativ. Această sursă premodernă reprezintă o evoluție foarte importantă a sintezei național-bolșevismului. Ca urmare, trebuie să găsim un nume nou pentru acest tip de ideologie, iar „A patra teorie politică" este bine-venită în acest caz. Titulatura nu ne spune ce este această teorie, ci ne spune ceea ce nu este. Așadar, este un fel de invitație și apel în loc de dogmă.

Politic vorbind, avem aici un fundament interesant pentru cooperarea conștientă între adepții stângii și dreptei, la fel și între mișcările antimoderne religioase sau de alt fel (ecologiștii, spre exemplu). Singurul lucru asupra căruia insistăm pentru crearea acestei cooperări este înlăturarea prejudecăților anticomuniste și, de asemenea, antifasciste. Aceste prejudecăți sunt instrumente în mâinile liberalilor și globaliștilor prin intermediul cărora își mențin dușmanii separați. Trebuie, așadar, să respingem ferm anticomunismul și antifascismul. Ambele sunt instrumente contrarevoluționare în mâinile elitei globale. În același timp, ar trebui să ne opunem oricărui tip de confruntare între religii – musulmani împotriva creștinilor, evrei împotriva musulmanilor, musulmani împotriva hindușilor și așa mai departe. Războaiele între diferitele confesiuni sunt o uneltire a urii pentru cauza regatului Anticristului, care încearcă să dezbine toate religiile tradiționale pentru a-și putea impune propria pseudoreligie, parodia escatologică. Prof. Carvalho acționează aici ca promotor al acestei dezbinări a religiilor. Ceea ce este foarte logic din punctul de vedere al poziției domniei sale.

Astfel, e nevoie să unim dreapta, stânga și religiile într-o luptă comună împotriva inamicului. Justiția socială, suveranitatea națională și valorile tradiționale sunt trei principii

ale acestei ideologii. Nu este un lucru ușor să le reunești. Însă trebuie să încercăm, dacă vrem să ne eliberăm de adversari.

În franceză există un slogan: „*La droite des valeurs et la gauche du travail*“* (Alain Soral). În italiană avem: „*La Destra Sociale e la Sinistra identitaria*“**. Cum ar trebui să sune asta în engleză este ceva ce vom vedea mai încolo.[1]

Am putea să avansăm chiar mai mult și să încercăm să definim subiectul, actorul celei de-a patra teorii politice. În cazul comunismului, în centru se afla Clasa. În cazul mișcărilor celei de-a Treia Căi, centrul era rasa sau națiunea. În cazul religiilor, este comunitatea credincioșilor. Cum ar putea a patra teorie politică să gestioneze această diversitate și divergență de subiecte? Avem o sugestie: subiectul celei de-a patra teorii politice poate fi întâlnit în conceptul heideggerian de *Dasein* (a fi aici). Aceasta este o instanță concretă, însă extrem de profundă, care ar putea fi numitorul comun pentru o ulterioară dezvoltare ontologică. Ceea ce este crucial aici este autenticitatea sau inautenticitatea existenței *Dasein*-ului. A patra teorie politică insistă asupra autenticității existenței sale. Ea este astfel antiteza oricărui tip de alienare – socială, economică, națională, religioasă sau metafizică.

Însă *Dasein* este o instanță concretă. Orice om și orice cultură posedă un *Dasein*. Diferă, însă este totdeauna prezent. Iar aici pot doar să menționez un subiect care ar necesita mai multe explicații, prezente în cărțile mele mai vechi.

---

* „Dreapta valorilor și stânga muncii“ (fr., n. red.).

** „Dreapta socială și stânga identitară“ (it., n. red.).

1. După cum știm cu toții, dezbaterea a decurs, în original, în limba engleză.

Ultimul punct este locul Braziliei și al Americii Latine ca un tot în structura globală reală a lumii. Eu văd rolul Braziliei ca fiind comparabil cu cel al Rusiei/Eurasiei. Este o țară aparte, cu o cultură foarte specifică, în care elemente occidentale se împletesc cu cele indigene. Se bazează pe amestecul dintre diferite blocuri de valori. Exact cum se întâmplă în cultura rusă. În țara noastră numim această caracteristică drept *eurasiatism*, accentuând faptul că avem de-a face cu o sinteză originală a tiparelor și atitudinilor europene și asiatice. Brazilia, într-un fel metaforic, este și ea „eurasiatică". Există un amestec occidental și neoccidental chiar la rădăcina societății. Brazilia, asemenea altor țări din America Latină, are propria identitate particulară. Însă, între alte țări, Brazilia este cea care se dezvoltă cu viteză mai mare și reușește să-și afirme din ce în ce mai mult independența politică și economică. Această independență este analizată în primul rând în comparație cu SUA. Așadar, în cazul de față, afirmarea identității culturale merge mână în mână cu creșterea economică și geopolitică. Trebuie să interpretăm simpatiile de stânga ale majorității societății braziliene drept semnul căutării unei identități sociale aparte, care nu se încadrează în tiparele individualiste și liberale ale societății nord-americane. Socialismul brazilian și al Americii Latine are multe caracteristici naționaliste și etnice în sine. Factorul religios catolic și sinteza credințelor religioase populare sunt elemente foarte importante în actuala trezire a noii identități suverane în Brazilia. Este, în anumite privințe, comparabilă cu renașterea geopolitică, culturală și spirituală a Rusiei moderne.

Astfel, afinitatea la nivel geopolitic, cultural și social face ca situația noastră să fie similară și ne oferă baza pentru cooperare și alianță geopolitică. Rusia – ca și America Latină,

țările islamice sau China – vede lumea viitorului în mod esențial ca o lume multipolară, în care Statele Unite și Occidentul, în general, nu ar trebui să fie decât doi poli între mulți alții. Orice pretenție de imperialism, colonialism sau universalism al valorilor ar trebui respinsă în mod hotărât. Suntem, așadar, în aceeași tabără. Și trebuie să ne concentrăm asupra acestui fapt: acceptarea ideii că ar trebui să avansăm în elaborarea unei strategii comune în procesul de creare a viitorului, care să corespundă cerințelor și viziunilor noastre. Așadar, valori ca dreptatea socială, suveranitatea națională și spiritualitatea tradițională ne pot servi ca indicii.

Cred sincer că a patra teorie politică, național-bolșevismul și eurasiatismul pot fi de mare folos pentru popoarele noastre, țările noastre și civilizațiile noastre. Cuvântul-cheie este „multipolaritate" în toate sensurile – geopolitic, cultural, axiologic, economic și așa mai departe.

Viziunea importantă despre *nous* (intelect) a filozofului grec Plotin corespunde *idealului* nostru. Intelectul este unul și multiplu în același timp, pentru că înglobează tot felul de diferențe – neuniform și amestecat, însă luat ca atare cu toate particularitățile sale. Lumea viitorului trebuie să fie într-un fel o lume noetică – multiplicitatea, diversitatea trebuie înțelese ca bogăție și comoară, nu ca motiv pentru conflicte inevitabile: multe civilizații, mulți poli, multe centre, multe valori pe o planetă, și o singură omenire.

Însă există câțiva care gândesc diferit. Cine sunt cei care sunt împotriva unui asemenea proiect? Cei care vor să impună uniformitatea, gândirea unică, un mod de viață unic (cel american), o lume unică. Iar ei fac asta prin forță sau prin persuasiune. Ei sunt împotriva multipolarității. Prin

urmare, sunt împotriva noastră. Prof. Carvalho este unul dintre aceștia. De acum înainte știm acest lucru. Dezbaterea s-a încheiat. Însă lupta noastră este abia la început.

Sper sincer că există în Brazilia alte tipuri de tradiționaliști, intelectuali și filozofi care să fie mai aproape de punctul de vedere eurasiatic și să fie mai consecvenți și coerenți atunci când resping modernitatea și postmodernitatea, precum și globalizarea, liberalismul și imperialismul nord-american. Și să existe, de asemenea, mai mulți brazilieni…

Aleksandr Dughin și războiul continentelor

OLAVO DE CARVALHO

Dezbaterea mea cu prof. Aleksandr Dughin s-a încheiat – lipsesc doar concluziile de ambele părți care, fiind publicate împreună, vor ieși din jocul de replici și riposte care constituie propriu-zis o dezbatere.

Am conștiința împăcată știind că am prezentat dovezi pentru a-mi sprijini punctele de vedere, în vreme ce adversarul meu nu a dovedit absolut nimic. Nici nu speram să o facă. Este în natura discursului ideologic să ia drept premise incontestabile înseși credințele și valorile care se doresc a fi apărate, închizându-se astfel într-un raționament circular care exclude, *in limine*, posibilitatea dovezii.

Diderot nu a demonstrat niciodată nimic, nici Jean-Jacques Rousseau, nici Karl Marx, nici Lenin, nici Adolf Hitler, nici Che Guevara.

Discursul ideologic nu demonstrează: dă ordine, camuflându-le, pentru a nu-i ofensa pe cei mai sensibili, imitând judecăți ale realității.

Demonstrația este posibilă doar atunci când coborâm de pe soclul semantic al discuțiilor curente întesat de supoziții oculte și conotații confuze, când desfacem totul în mod analitic, în raționamente explicite, și le confruntăm cu datele existenței umane inițiale, universale și evidente prin natura lor.

Meditația filozofică constă, în mod esențial, în detașarea de idei și opinii în favoarea experiențelor care au fundamentat întreaga cunoaștere umană. Aceste experiențe sunt în același timp universale și individuale: se repetă mai mult sau mai puțin la fel pentru toate ființele umane și se absorb în adâncul sufletului fiecăruia ca un dat al celei mai profunde intimități.

Mă refer, spre exemplu, la experiența structurii spațiului, pe care am descris-o în două postări publicate pe un blog pe care l-am lăsat în voia moliilor, asta dacă există molii electronice.[1] Sau la experiența continuității eului substanțial, real, sub mutabilitatea stărilor psihice și a formei corpului, precum și a inconstanței eului subiectiv, cartezian. Am explicat acest lucru în detaliu în cursul meu „Conștiința imortalității" care, sper, va circula sub forma unui volum anul viitor.[2]

Discursul agentului politic se bazează, inevitabil, pe convențiile sau pseudoconsensurile care trebuie izolate de orice posibilitate a unui examen analitic pentru ca discursul să-și atingă obiectivele.

Meditația filozofică descompune aceste convenții, expunând premisele sale implicite și supunându-le pe acestea din urmă judecății în tribunalul experiențelor fondatoare, măsură maximă – sau unică – a simțului nostru al realității.

Cititorul care a avut răbdarea să compare articolele mele din ziare cu explicațiile despre metoda filozofică pe care am prezentat-o în cărți, note și cursuri înregistrate va înțelege

---

1. „O filósofo mirim" și „Memórias de um brontossauro" la http://www.olavodecarvalho.org/blog/.

2. A se vedea programa la http://www.olavodecarvalho.org/avisos/curso_out2010.html.

că aceste articole nu sunt niciodată „luări de poziție“, ci exemple – groaznic de compacte – ale aplicării metodei filozofice la analiza discursului politic curent.

Că unii cititori grăbiți încearcă să le explice drept expresii ale unei „ideologii“ care îmi aparține nu e decât o dovadă că ignoră condiția de bază a posibilității unui discurs ideologic: existența unui grup social și politic căruia vorbitorul să-i fie afiliat prin legături organice de angajare și participare. Cum această condiție, în cazul meu, nu este îndeplinită nici măcar în vis, mai exact, cum acest grup nu există, cei care mă cataloghează ideologic se văd obligați să-l inventeze, numindu-mă reprezentant al guvernului israelian, sau al *Opus Dei*, sau al *Tea Party*, sau al oricărei alte entități cu care întrețin relații de completă ignorare reciprocă. În acest punct, prof. Dughin a întrecut cele mai deprimante așteptări ale mele, clasificându-mă drept purtător de cuvânt al globalismului occidental, pe care îl detest, sau cel puțin al „laturii sale conservatoare“, care pentru mine nu diferă cu nimic de latura sa opusă.

Trecând peste aceste mișcări teatrale care denotă o anumită nesiguranță a oponentului meu, aș vrea să adaug la ceea ce a fost deja spus doar câteva note cu caracter istoric care, sper, vor fi utile pentru înțelegerea subiectului în discuție.

În materie de teorii ale conspirației, prof. Aleksandr Dughin este ceea ce s-ar numi o autoritate. Nu doar că a scris o carte despre acest subiect – acoperind invaziile marțienilor, templele subterane și chiar o castă de reptile care guvernează –, dar s-a și remarcat, dacă nu ca inventator, măcar ca propagandist de succes al uneia dintre ele, cu certitudine cea mai arogantă dintre toate.

Arogantă nu doar prin întinderea presupusei sale puteri explicative, care include nici mai mult, nici mai puțin decât

toată istoria omenirii, ci și prin efectele politico-militare pe care aspiră să le separe: alianța Rusiei cu China și țările islamice, pe lângă o parte a Europei Occidentale, într-un război total împotriva SUA și Israelului, urmată de instaurarea unei dictaturi mondiale.

Prof. Dughin nu este un visător, un poet macabru care creează hecatombe imaginare într-un subsol întunecat infestat de șobolani. Este mentorul guvernului lui Putin și creierul din spatele politicii externe ruse. Ideile sale au încetat de multă vreme să fie simple speculații. Una dintre realizările sale materiale este Organizația pentru Cooperare de la Shanghai, care reunește Rusia, China, Kazahstan, Kîrgîzstan, Tadjikistan și Uzbekistan, și care pretinde că este centrul unei restructurări a puterii militare mondiale.[1] Cealaltă este axa Paris–Berlin–Moscova, de ani buni lumina ochilor diplomației ruse.[2]

Teoria „războiului continentelor“ a fost creată de un geograf englez la trecerea dintre secolele XIX și XX, sub impactul unuia dintre cele mai importante episoade ale epocii: lupta Angliei împotriva Germaniei și a Rusiei pentru dominarea Asiei Centrale. „Marele Joc“, așa cum l-a numit Rudyard Kipling, a fost o istorie rocambolescă care a implicat, pe lângă militari și diplomați, un întreg arsenal de spioni, politicieni cumpărați, hoți, contrabandiști, șefi de trib, secte secrete, mistici vizionari, magicieni, funcționari

---

1. A se vedea articolul meu „Sugestão aos bem-pensantes: Internem-se“, *Diário do Comércio* (São Paulo), 30 ianuarie 2006, reprodus la http://www.olavodecarvalho.org/semana/060130dc.htm.

2. Jean Parvulesco, *Vladimir Poutine et l'Eurasie*, Les Amis de la culture européenne, Charmes, 2005.

corupți, curtezane seducătoare și un pluton de oameni de știință: geografi, lingviști, botaniști, zoologi și etnologi.[1] La momentul respectiv, frica cea mai mare a guvernului de la Londra era că o alianță între Rusia și Germania le-ar fi ajutat să pună ghearele pe acel teritoriu atât de dorit pentru bogățiile sale naturale și poziția strategică, supunând Imperiul Britanic unui risc. Disputa s-a întins de-a lungul mai multor decenii, fiind în avantaj când una, când cealaltă dintre părți, rezultând, până la urmă, în Primul Război Mondial.

Pe 25 ianuarie 1904, geograful și politologul Halford J. Mackinder (1861–1947) a prezentat în cadrul Royal Geographic Society din Londra teza potrivit căreia Asia Centrală era „pivotul Istoriei" și că în deceniile următoare Rusia avea să se afle într-o poziție mai mult decât avantajoasă pentru a-și extinde puterea având baza în acea zonă.[2]

Fără nici o pretenție de a crea o teorie generală a Istoriei sau de a postula un determinism geografic în maniera lui Buckle, recunoscând dinainte că tot ce putea face era să speculeze „câteva aspecte" ale condițiilor geografice în procesul istoric, Mackinder sublinia că Geografia impunea limite precise inițiativei umane, favorizând unele acțiuni și făcându-le dificile pe altele.

A fost favorizată, în mod special, prin configurația geografică a stepelor ruse, acțiunea hoardelor nomade care, venind din adâncurile Asiei, au traversat zona călare pentru

1. Peter Hopkirk, *The Great Game. The Struggle for Empire in Central Asia*, Kodansha, New York, 1994, și Karl Meyer și Shareen Blair Brysac, *Tournament of Shadows. The Great Game and the Race for Empire in Central Asia*, Counterpoint, Washington D.C., 1999.

2. Halford J. Mackinder, „The Geographical Pivot of History", *The Geographical Journal*, nr. 4, aprilie 1904, vol. XXIII, pp. 421–444.

a invada Europa Occidentală.[1] Consecințele acestui fapt au fost prodigioase: „O personalitate respingătoare poate avea o funcție socială utilă, unindu-i pe dușmani: sub amenințarea barbariei externe și-a creat Europa civilizația."[2]

> Vreme de o mie de ani, popoarele de călăreți au răsărit din Asia traversând deschiderile dintre Munții Ural și Marea Caspică, au străbătut călare teritoriile vaste din sudul Rusiei și au atacat Ungaria, chiar în inima peninsulei europene, formând, din pricina nevoii de a opune rezistență, istoria fiecăruia din marile popoare din jur – ruși, germani, francezi, italieni și greci bizantini.

Au existat doi factori care au schimbat soarta în favoarea europenilor. În primul rând, limitările intrinsece ale potențialului de atac al barbarilor:

> [Invazia barbară] a stimulat o reacție sănătoasă și puternică, în loc să strivească întreaga opoziție sub un despotism omniprezent, pentru că mobilitatea puterii sale era condiționată de stepe și înceta în mod necesar în pădurile și în munții înconjurători.[3]

În al doilea rând, evoluția tehnicii maritime, care a inaugurat epoca marilor descoperiri:

> Cel mai important rezultat al descoperirii drumului către Indii prin Capul Bunei Speranțe a fost conectarea rutelor de navigație occidentale și orientale ale Eurasiei [...] neutralizând astfel, într-o oarecare măsură, avantajul strategic al poziției centrale a

1. „Deși presărat cu porțiuni deșertice, este pe de-a-ntregul un ținut de stepă, cu pășuni întinse, deși rare, și în care sunt puține oaze alimentate de râuri, fiind însă de nepătruns de apele oceanului. Cu alte cuvinte, avem în această zonă imensă toate condițiile pentru a menține – risipită, însă în ansamblu considerabilă – o populație de nomazi care călăresc cai și cămile" (*ibid.*, p. 429).

2. *Ibid.*, p. 423.

3. *Ibid.*, p. 427.

nomazilor din stepă, împingându-i din spate. Revoluția inițiată de marii navigatori din generația lui Columb a înzestrat creștinătatea cu cea mai mare mobilitate a puterii […].

Efectul politic amplu a fost inversarea relațiilor dintre Europa și Asia, căci în vreme ce în Evul Mediu Europa era prizonieră între un deșert de netraversat în sud, un ocean necunoscut în vest, niște vaste zone înghețate sau împădurite în nord și nord-est, iar din est și sud-est era amenințată constant de mobilitatea superioară a celor călare pe cai sau cămile, se extindea acum în întreaga lume, mărindu-și de mai bine de treizeci de ori suprafața apelor și a teritoriilor cu deschidere la ocean la care avea acces.[1]

Însă asta nu a pus capăt puterii terestre. Dacă ea s-a concentrat în est, în vreme ce Occidentul dezvolta mai mult puterea maritimă, acest lucru nu s-a datorat doar diversității condițiilor geografice, ci și unei diferențe între culturi:

A fost probabil una dintre cele mai extraordinare coincidențe ale Istoriei faptul că expansiunile maritime și terestre ale Europei au continuat, într-o oarecare măsură, vechea opoziție dintre romani și greci. Puține eșecuri au avut consecințe cu bătaie atât de lungă precum eșecul Romei de a-i latiniza pe greci. Teutonii au fost civilizați și creștinați de romani, slavii, în majoritate, de greci. Romano-teutonul a fost cel care, mai târziu, a explorat oceanul; greco-slavul a fost cel care a traversat stepele călare, cucerindu-i pe turanici. Astfel, puterea terestră modernă diferă de puterea maritimă atât în ce privește sursa idealurilor sale, cât și în condițiile materiale ale mobilității sale.

Dacă epoca marilor descoperiri geografice favorizase Europa, evoluția tehnicii în vremuri ceva mai recente indica o revigorare a puterii terestre, așadar a Eurasiei:

Cu o generație mai înainte, vaporul cu aburi și canalul Suez păreau să fi înlesnit creșterea puterii maritime în comparație cu

1. *Ibid.*, pp. 432–433.

> cea terestră. Căile ferate alimentau, în principal, comerțul oceanic. Însă căile ferate transcontinentale modifică acum condițiile puterii terestre, iar unele dintre ele pot avea parțial acest efect, ca în centrul închis al Eurasiei, în zone vaste unde nici lemnul și nici piatra nu sunt accesibile pentru construirea drumurilor. [...] Armata rusă din Manciuria este o dovadă la fel de semnificativă a mobilității puterii terestre ca armata britanică în Africa de Sud pentru puterea maritimă...

Totul favoriza, pe termen mediu, hegemonia Rusiei:

> Spațiile din interiorul Imperiului Rus și al Mongoliei sunt atât de vaste, iar potențialul lor în ceea ce privește populația, grâul, bumbacul, combustibilii și metalele atât de incalculabil de mare, încât este inevitabil ca o lume economică de mari proporții, mai mult sau mai puțin separată, să se dezvolte acolo, fiind inaccesibilă comerțului oceanic.

Aici intervenea generalizarea decisivă, care i-a adus faima lui Mackinder:

> Când luăm în considerare această recapitulare rapidă a curentelor importante din istorie, nu devine evidentă o anumită persistență a relațiilor geografice? Nu este oare regiunea-pivot a politicii mondiale acea zonă vastă a Eurasiei care e inaccesibilă vaselor, dar care în Antichitate era deschisă nomazilor care călăreau și care astăzi pare că urmează să fie acoperită de o rețea feroviară? [...] Rusia înlocuiește Imperiul Mongol. Presiunea pe care o exercită asupra Finlandei, a Scandinaviei, Poloniei, Turciei, Persiei, Indiei și Chinei înlocuiește atacurile centrifuge ale oamenilor stepei. Ea poate ataca și poate fi atacată din toate părțile, cu excepția nordului. Întreaga dezvoltare a sistemului său feroviar este doar o chestiune de timp.

Este o previziune care urma să aibă o influență masivă asupra politicii internaționale în secolul XX:

> Dezechilibrul balanței puterii în favoarea statului-pivot, care a rezultat în expansiunea sa în teritoriile marginale ale Eurasiei, ar

permite folosirea vastelor resurse continentale pentru construirea unei flote maritime, iar în acest caz Imperiul Mondial ar începe să se arate. Acest lucru ar putea să se întâmple dacă Germania s-ar alia cu Rusia. Amenințarea acestei eventualități trebuie, așadar, să atragă Franța înspre o alianță cu puterile maritime, iar Franța, Italia, Egiptul, India și Coreea ar deveni tot atâtea capete de pod unde forțele maritime din afară ar sprijini armatele pentru a-i obliga pe aliații pivotului să poziționeze forțele terestre și a-i împiedica să-și concentreze toate forțele asupra flotelor. [...] Dezvoltarea vastului potențial pe care îl prezintă America de Sud poate avea o influență decisivă asupra sistemului. Poate întări Statele Unite.

Sunt foarte vizibile, în comunicarea lui Mackinder, următoarele trăsături:

1) El nu propune o teorie generală a Istoriei, cu excepția regulii metodologice, evidentă în fapt, prin care „balanța reală a puterii politice, în orice moment, este desigur un produs, pe de-o parte, al condițiilor geografice, atât economice, cât și strategice, și, pe de altă parte, al numărului relativ, al virilității, al echipamentului și organizării popoarelor aflate în competiție“[1].

2) Generalizările pe care le prezintă sunt destul de prudente și se limitează la o perioadă determinată, care poate fi verificată istoric: cea care începe cu primele invazii barbare și culminează cu epoca „Marelui Joc“.

3) El nu trasează nici un plan de dominare mondială, insistând, dimpotrivă, asupra echilibrului între forțele relative ale puterilor distincte – „balanța puterii“. Descriind potențialul de creștere al Rusiei, nu sugerează în nici un moment ca acesta să fie împiedicat sau frustrat, ci doar să se ia măsurile necesare ca puterea terestră incomparabilă a

---

1. *Ibid.*, p. 437.

Imperiului Rus să nu se transforme și într-o putere maritimă dominantă, pentru că astfel „ar începe să se arate Imperiul Mondial".

Prudentă, rațională și echilibrată, expunerea lui Mackinder s-a transformat în modelul pentru ceea ce urma să devină o „geopolitică" cu pretenții de studiu științific.

Cu toate acestea, succesorii săi au transformat-o în ceva foarte diferit.

Mackinder, desigur, descria cadrul din punctul de vedere al unei „puteri maritime". Chiar și așa teoria sa a fost adoptată cu entuziasm de tabăra adversă, care doar a inversat semnalmentele, transformând-o astfel imediat într-unul din fundamentele noii științe, sau pseudoștiințe, a „geopoliticii". Numele a fost dat de politologul suedez Rudolf Kjellén (1864–1922), discipol al geografului german Friedrich Ratzel, prieten al lui Darwin și Haeckel și creatorul conceptului rasial al statului. Unul dintre primii reformatori ai teoriei lui Mackinder în conformitate cu perspectiva „terestră" a fost, cu toate acestea, generalul german Karl Haushofer care, potrivit mai multor surse, a fost discipolul taumaturgului armean Georges Ivanovitch Gurdjieff și fondator al societății secrete Vril, care credea într-o civilizație de oameni superiori care locuiau în centrul Pământului. După declarația respectatului fizician Willy Ley, care a fugit din Germania în 1933, Vril, fondată în ajunul preluării puterii de către naziști, susținea că deține informații secrete care ar fi permis îmbunătățirea rasei germane, ajungând s-o facă aidoma oamenilor subterani. Numele organizației a fost inspirat de romanul lui Edward Bulwer-Lytton, *The Coming Race* (1871), în care cuvântul *vril* semnifica o energie subtilă, oarecum analoagă cu *chi* din cosmologia tradițională chineză și *hara*

japoneză, care putea oferi puteri extraordinare celor care reușeau să o trezească prin practici ascetice.

Când Adolf Hitler se afla în închisoare cu colaboratorul său Rudolf Hess, Haushofer, care fusese profesorul lui Hess, i-a vizitat pe cei doi de mai multe ori și le-a transmis, dacă nu chiar învățăturile Vril, măcar noțiunile elementare ale propriei doctrine politice, a cărei influență este clar vizibilă în *Mein Kampf*.

Originile acestei doctrine se află în sejurul petrecut de Haushofer în Japonia, unde a putut să constate eficiența proiectelor internaționale ale guvernului local, în comparație cu eșecul răsunător al proiectelor imperialiste ale Kaiserului Wilhelm II.

La momentul respectiv, guvernul prim-ministrului, principele Katsura, menținea populația într-o stare de alertă permanentă, atrăgând atenția, prin ample campanii de propagandă, asupra riscului distrugerii iminente a economiei japoneze în cazul în care nu erau abordate cu vigoare aceste două probleme strâns legate între ele:

1. Înconjurată de țări cu populații mult mai numeroase, Japonia ar fi ieșit repede din competiție dacă numărul de japonezi nu creștea cu 40 de milioane, atingând cifra de o sută de milioane.

2. Era imposibil să înghesui 100 de milioane de persoane pe teritoriul japonez insuficient.

Concluzia evidentă, care a fost imediat acceptată de întreaga populație, era că țara trebuia să-și extindă teritoriile prin intermediul unei politici riscante de cuceriri.

Refăcând calculele, Haushofer a observat că, dacă prima premisă era o conjectură rezonabilă, cea de-a doua era o minciună sfruntată: densitatea populației în Japonia era mai mică

decât cea a Germaniei, iar teritoriul japonez putea adăposti încă 40 de milioane de locuitori fără nici un inconvenient. Politica propusă de guvernul Katsura nu provenea din nici o necesitate obiectivă, ci dintr-o alegere, un act de voință. Japonia nu avea nevoie de teritoriile străine: le voia doar pentru că-și dorea să devină o putere imperialistă.

Dar în loc să fie dezamăgit de această politică, Haushofer a fost entuziasmat și a avut ideea de a o adopta ca model al politicii germane: dacă guvernul japonez reușea să facă populația să adere, cu entuziasm, la proiectele sale imperialiste prin intermediul unui sistem de minciuni și jumătăți de adevăruri bazate pe date geografice trucate în acest scop, de ce nu ar fi putut și guvernul german să facă același lucru?[1]

Chiar și așa, mințirea poporului nu ar trebui să însemne că guvernul se înșală pe el însuși. Un studiu serios al geografiei politice și economice, bine articulat în ceea ce privește considerarea strategică obiectivă a posibilităților de expansiune imperialistă, ar trebui să pregătească terenul pentru unificarea voinței naționale prin impactul unei puternice campanii de propagandă.

Aceasta a fost sinteza geografiei, strategiei, minciunii și propagandei căreia el i-a dat numele de „geopolitică“. În lucrările sale și în acțiunea pedagogică intensă pe care Haushofer a exercitat-o asupra intelectualilor, politicienilor și militarilor germani, cele trei elemente ale „geopoliticii“ nu au rămas însă totdeauna distincte și formulate rațional.

Teoria „războiului continentelor“ a fost adoptată și de naționaliștii ruși, precum renumitul lingvist Nikolai Trubeț-

1. Andreas Dorpalen, *The World of General Haushofer. Geopolitics in Action*, Kennikat, Port Washington, N.Y., 1942, pp. 7–13.

koi, iar de-a lungul deceniilor a suferit modificări și adăugiri până a căpătat forma actuală prin intervenția prof. Aleksandr Dughin.

Dughin recunoaște că Mackinder – fapt deloc de neglijat – a „înțeles legile obiective clare ale istoriei politice, geografice și economice ale umanității“[1], o onoare care înaintea sa le-a fost atribuită lui Montesquieu, Hegel, Giambattista Vico, Auguste Comte, Herbert Spencer (alături de Charles Darwin) și Karl Marx, cu toate că „legile obiective“ ale fiecăruia au fost foarte diferite de ale celorlalți.

Teoria Mackinder–Dughin se bucură cu certitudine de meritul simplității: în Istorie totul se reduce la o luptă pentru putere între țările care domină marea și cele care guvernează mari întinderi de pământ. De aici se nasc culturile, legile, instituțiile, obiceiurile, valorile, simbolurile și chiar religiile. *As simple as that.* Se pune chiar întrebarea: „De ce nu m-a avertizat nimeni înainte?“

N-aș pune mâna în foc că Mackinder, un simplu geograf și strateg fără mari ambiții filozofice, ar aproba transfigurarea „războiului continentelor“ în duelul metafizic al titanilor descris de prof. Aleksandr Dughin. Clarificarea acestui lucru ar impune un timp pe care nu-l pot aloca acum. Ca să evit orice neînțelegere folosesc expresia „teoria Mackinder–Dughin“ pentru a o deosebi de teoria originală a lui Mackinder. Teoria dughiniană nu ar putea, de asemenea, să meargă foarte departe în impulsul său generalizant plecând doar de la ideile lui Mackinder. Pentru a o elabora, Dughin s-a inspirat din alte surse, apelând în special la

1. Alexandre Douguine, *La Grande guerre des continents*, Avatar Éditions, Paris, 2006, p. 12.

învățăturile Helenei Petrovna Blavatsky[1] (1831–1891) și ale lui Alice Bailey (1880–1949).

Pentru Dughin, conflictul nu se rezumă la o luptă între state, ci presupune proporțiile unui război între două viziuni asupra lumii, două sisteme de valori opuse și ireconciliabile care își conservă respectivele identități de-a lungul epocilor și par să se reincarneze, din vremurile cele mai îndepărtate, în agenți istorici succesivi – state și națiuni –, care nu sunt totdeauna conștiente că sunt mișcate, ca umbrele chinezești pe perete, de acești superagenți invizibili și omnipotenți, „atlantismul“ și „eurasiatismul“:

> În istoria antică, puterile „maritime“ care s-au transformat în simbolurile istorice ale „civilizației maritime“ în toată complexitatea sa au fost Fenicia și Cartagina. Imperiul terestru care i se opunea Cartaginei era Roma. Războaiele punice au fost imaginea cea mai pură a opoziției dintre „civilizația maritimă“ și „civilizația terestră“. În epoca modernă și în Istoria recentă polul „insular“ și „maritim“ a fost reprezentat de Anglia, „stăpâna mărilor“, și, mai târziu, de gigantica insulă-continent, America. Anglia, exact ca vechea Fenicie, a folosit în primul rând ca instrument de dominație comerțul maritim și colonizarea regiunilor de coastă. Tipul geopolitic feniciano-anglo-saxon a dat naștere unui model special de civilizație „de piață, mercantil-capitalist“, fondat cu precădere pe principiile liberalismului economic. În consecință, și în pofida tuturor schimbărilor istorice posibile, tipul general al civilizației „maritime“ este întotdeauna legat de „superioritatea economicului în fața politicului“.

---

1. V. Helena P. Blavatsky, *Isis Unveiled*, J.W. Bouton, London, 1877, și *The Secret Doctrine*, Theosophical Publishing House, London, 1888. A se vedea și René Guénon, *Le Théosophisme, histoire d'une pseudo-religion*, Nouvelle Librairie Nationale, Paris, 1921.

> Așa cum, spre deosebire de modelul fenician, Roma reprezenta un exemplu de structură autoritar-războinică întemeiată pe o dominație administrativă și o religie civilă, pe „superioritatea politicului în fața economicului“, Roma este exemplul unui tip de colonizare pur continental, nemaritim, ci terestru, cu o penetrare profundă pe suprafața continentului și asimilarea popoarelor subjugate, invariabil „romanizate“ după cucerire. În Istoria modernă, reprezentările puterii „terestre“ au fost Imperiul Rus și, de asemenea, imperiile central-europene Austro-Ungaria și Germania. „Rusia/Germania/Austro-Ungaria“ reprezintă simbolul esențial al „geopoliticii terestre“ în Istoria modernă.[1]

Dughin insistă asupra unității și continuității esențiale și milenare, atât ale conflictului, cât și ale celor doi adversari analizați separat:

> Generalizând ideile lui Mackinder, se poate spune că există o „conspirație a atlantiștilor“ care este istorică și urmărește, de-a lungul secolelor, obiective geopolitice orientate înspre interesele unei „civilizații maritime“ de tip neofenician.[2]

Teoria se inserează în mod clar în tradiția kantiană a determinanților apriorici care delimitează cadrul percepțiilor și acțiunilor umane, fiind deasupra orizonturilor conștiințelor individuale, și dirijează în secret cursul întâmplărilor:

> Avem de-a face așadar cu o „conspirație ocultă“ dintre cele mai vechi, a cărei semnificație și a cărei cauză metafizică intrinsecă rămân, în mod frecvent, complet obscure pentru participanții de bază și chiar și pentru personajele principale.[3]

Ideile lui Mackinder, care se limitează la perspectiva britanică, nu ar putea atinge acest nivel de generalizare înainte

---

1. Alexandre Douguine, *op. cit.*, pp. 13–14.
2. *Ibid.*, pp. 16–17.
3. *Ibidem.*

de a fi completate de versiunea lor opusă, „orientală“ și „terestră“. Dughin ne informează că această fuziune a avut loc în timpul „întâlnirilor frecvente dintre eurasiatiștii ruși cu Karl Haushofer la Praga“ și că, în jurul anului 1920, era deja gata strategia eurasiatică generală care sublinia necesitatea alianței geopolitice între Rusia, Germania și Japonia – aceeași alianță pe care inteligența politicii britanice reușise să o blocheze încă de la jumătatea secolului anterior. În fața formulării noii strategii, continuă Dughin, eurasiatiștii și Haushofer, „pentru prima dată, au exprimat ceea ce se afla în spatele întregii istorii politice a ultimului mileniu, făcând trimitere la urmele «ideii imperiale romane» care, de la Roma antică, prin Bizanț, fusese transmisă Rusiei și, prin Sfântul Imperiu Romano-German medieval, Austro-Ungariei și Germaniei“[1].

Opoziția milenară dintre cele două blocuri nu era doar geopolitică, ci și ideologică și culturală:

> În fața „atlantismului“, care personifică întâietatea individualismului, a „liberalismului economic“ și a „democrației de tip protestant“, se ridică „eurasiatismul“, care presupune în mod necesar autoritarismul, ierarhia și stabilirea principiilor național-statale „comunitare“ mai presus de preocupările pur umane, individualiste și economice.[2]

Lupta dintre cele două blocuri traversează mileniile prin cele două rețele de agenți misterioși care dirijează pe ascuns mersul evenimentelor. De partea atlantistă,

> putem defini ca „ideologie atlantistă“ ideologia „Noii Cartagine“ – cea care este comună tuturor „agenților de influență“,

1. Alexandre Douguine, *La grande guerre des continents*, p. 18.
2. *Ibid.*, p. 14.

> tuturor organizațiilor secrete și oculte, tuturor lojelor și cluburilor semiînchise care au servit și servesc ideea anglo-saxonă în secolul XX și penetrează rețeaua tuturor puterilor „eurasiatice" continentale. În mod natural, acest lucru include, în primul rând, serviciile de informații engleze și americane (în special CIA), care nu sunt doar „santinele ale capitalismului", ci și santinele ale „atlantismului" [...] care lucrează nu doar în interesul fiecărei țări, în mod separat, ci și în sprijinul unei doctrine geopolitice particulare, metafizică la urma urmei, care vehiculează o viziune asupra lumii extrem de densă, de diversificată și extinsă și, cu toate acestea, uniformă în esență.[1]

De partea eurasiatică,

> toți cei care au lucrat neîntrerupt pentru uniunea eurasiatică, cei care de-a lungul secolelor s-au opus propagării pe continent a ideilor individualiste, egalitare și democratico-liberale, [...] cei care au aspirat la unirea marilor popoare eurasiatice în atmosfera Orientului, în loc s-o facă în Occident – Orientul lui Ginghis-Han, Orientul Rusiei sau Orientul Germaniei –, cu toții au fost „agenți eurasiatici", „soldații continentului" sau „soldații Terrei". Societatea secretă eurasiatică, Ordinul Eurasiatic, nu începe nicidecum odată cu autorii manifestului *Exod către Orient*, nici cu *Revista de geopolitică* a lui Haushofer. Acesta a fost, pentru a spune lucrurile foarte pe scurt, doar revelația, rezultatul unor cunoștințe certe care existau de la începutul timpurilor, împreună cu societățile sale secrete și rețelele asociate de „agenți de influență".[2]

Că toate sau practic toate războaiele Istoriei nu trec de capitolele războiului unic și interminabil dintre atlantiști și eurasiatiști, că acest lucru constituie astfel explicația finală

1. *Ibid.*, p. 15.

2. *Ibid.*, p. 19. Nu știu data lansării manifestului la care face referire Dughin, însă primul număr al *Revistei de geopolitică* (*Zeitschrift für Geopolitik*) a lui Haushofer a apărut în ianuarie 1924.

a tuturor gloriilor și suferințelor umane este ceva în privința căruia Dughin nu lasă nici cel mai mic dubiu:

> Ordinul Eurasiatic împotriva Ordinului Atlantic (al Atlantidei); Roma eternă împotriva eternei Cartagine. Războiul punic ocult continuă de-a lungul mileniilor. Conspirația planetară a Pământului împotriva Mării, a Pământului împotriva Apei, a Autoritarismului și a Ideii împotriva Democrației și Materiei. Paradoxurile, contradicțiile, omisiunile și fanteziile fără sfârșit ale Istoriei noastre nu devin mai clare, mai logice și mai rezonabile dacă le privim din perspectiva unui dualism geopolitic ocult?[1]

Mai mult: dualismul geopolitic nu oferă doar explicația cauzală a atâtor nenorociri și suferințe, ci și justificarea lor morală definitivă:

> Nenumăratele victime, prin care Umanitatea plătește în secolul nostru prețul proiectelor politice prost definite, nu primesc, în acest caz, o profundă justificare metafizică?[2]

Fragmentele citate până acum sunt suficiente pentru a scoate la iveală o trăsătură remarcabilă a stilului prof. Dughin care, fiind pur grafică, nu este ascunsă de traducere: folosirea alternativă a anumitor expresii când între ghilimele atenuante, când fără ele, ceea ce denotă tranziția liberă sau, mai bine zis, confuzia între sensul figurat și cel literal.

Astfel, spre exemplu, Ordinul Eurasiatic fie apare ca figură de stil destinată să-i grupeze într-o unitate ipotetică „pe toți cei care lucrează neobosit pentru uniunea eurasiatică“ (*sic*), chiar dacă nu au nici cea mai vagă idee că servesc vreo organizație secretă, fie desemnează însăși organizația ca entitate istorică concretă, cu o dată de înființare, ierarhii, reguli, jurăminte, ritualuri inițiatice etc.

---

1. *Ibidem.*
2. *Ibidem.*

Acest lucru creează în mintea cititorului o dublă confuzie. Pe de-o parte, amestecă într-o pastă indistinctă cercetarea istorică și „teoria conspirației". Pe de altă parte, violează observația clasică a lui Georg Jellinek, pe care am citat-o deja în al doilea mesaj din dezbaterea cu prof. Dughin, despre faptul că procesele istorice nu pot fi explicate prin aceleași criterii când se nasc dintr-o acțiune planificată și controlată și când rezultă dintr-o pură convergență accidentală a acțiunilor agenților separați și fără legături. În primul caz, legătura rațională precedă acțiunea, în cel de-al doilea, este proiectată asupra ei, *ex post facto*, prin imaginația istoricului. Gradul de certitudine în cele două cazuri este foarte diferit.[1]

Dubla confuzie îi permite prof. Dughin să creeze concepții pseudoistorice infectate până în măduvă de cele trei trăsături tipice ale mentalității revoluționare – inversarea timpului, inversarea subiectului și a obiectului și inversarea responsabilității morale –, reducând valoarea științifică a speculațiilor, în mod riguros, la nimic, întărind forța apelului la imaginația masei militante totodată, asupra căreia confuzia însăși exercită fascinația unui mit sorelian.

Pentru a percepe acest lucru cu cea mai mare claritate, trebuie să se pornească de la constatarea istorică a faptului că „un mare război al continentelor" nu a avut loc niciodată. Dacă au avut loc niște războaie între puterile „maritime" și cele „terestre", au avut loc tot atâtea între cele maritime între ele și cele terestre una împotriva celeilalte – și chiar acestea două din urmă au fost cele mai notabile și mai devastatoare din toate timpurile. Războaiele napoleoniene și invadarea Rusiei de către Adolf Hitler sunt exemple care vorbesc de la sine.

---

1. Aici mă folosesc de ghilimele, însă în scop invers: când termenul se află între ghilimele desemnează ceea ce înțelege prof. Dughin; fără ghilimele semnifică ceea ce înțeleg eu însumi.

Niciodată, în nici un moment al Istoriei, nu întâlnim o alianță generală a „eurasiatiștilor“ împotriva confederației „atlantiștilor“. Cel mult conflicte locale între cele două blocuri, întrepătrunse de conflicte la fel de semnificative în interiorul fiecărui bloc (presupunându-se, *ad argumentandum*, că ar fi blocuri). „Marele război al continentelor“ nu este un capitol al Istoriei: este un obiectiv viitor, un plan conceput de prof. Dughin și predecesorii săi pentru a fi realizat în următoarele decenii, creând un conflict între Rusia, China și țările islamice, pe de-o parte, și, de cealaltă parte, SUA și aliații săi.

Luând acest ideal viitor ca premisă pentru interpretarea trecutului, prof. Dughin reușește trucul magic de-a face astfel încât o „teorie a conspirației“ tipică și demențială să treacă drept ipoteză istorică respectabilă.

În acest scop el trebuie să dilueze toate frontierele dintre grupurile ideologice bine caracterizate – naziste și comuniste, spre exemplu – și să le reorganizeze membrii, unul câte unul, înscriindu-i pe listele trupelor secrete ale „atlantismului“ sau ale „eurasiatismului“ și atribuindu-le adeseori chiar intenții inconștiente, care nu rezonează absolut deloc cu declarațiile publice și cursul vizibil al acțiunilor lor.

Exemplu. Cum Germania și Rusia sunt definite dinainte ca „puteri terestre“, așadar aliați naturali împotriva „atlantismului“, lupta mortală între cele două din timpul celui de-al Doilea Război Mondial trebuie să fie atribuită acțiunii „agenților britanici infiltrați“ care i-au manipulat pe Hitler și Stalin – atât de naivi, săracii – și i-au împins către un conflict fratricid, în loc să-i înfrățească în lupta împotriva inamicului comun.[1] Ceea ce s-a întâmplat în prima

1. *Ibid.*, p. 25.

jumătate a secolului XX se explică astfel în funcție de ceea ce prof. Dughin crede că ar fi fost mai bine pentru realizarea planurilor sale în secolul XXI.

El îl numește, dintre agenții britanici ai Înaltului Comandament german, pe amiralul Canaris, „trădătorul Reichului“[1], ca fiind unul dintre cei mai mari responsabili pentru întoarcerea Germaniei împotriva Rusiei, în loc să le unească împotriva Angliei. Decenii la rând, Hitler promisese să „stârpească bolșevismul“, făcând din acest lucru unul dintre obiectivele declarate ale regimului nazist. Odată ajuns la putere, a dezlănțuit persecutarea feroce a comuniștilor, pregătind totodată cu mult înainte atacul împotriva URSS. Însă pentru prof. Dughin toate acestea nu înseamnă nimic. Totul a fost din vina unui „agent britanic“.

În același mod, Primul Război Mondial, când Rusia s-a aliat cu „puterile atlantiste“ împotriva „aliaților naturali“, Germania și Austro-Ungaria, a rezultat din activitatea atlantiștilor infiltrați printre patrioții slavofili, care îl convinseseră pe țar că identitatea rasială rusă era mai decisivă din punct de vedere strategic decât unitatea teritorială între etnii diferite (ipoteză care, își imaginează Dughin, ar fi dus la o alianță cu Germania). O manevră identică ar fi practicat agenții atlantiști în Germania anilor '30, făcându-i pe sărmanii naziști să creadă în identitatea „Sânge și Pământ“ în loc să înțeleagă că erau nevoiți să aleagă între unul și celălalt.

Astfel, cele mai mari evenimente din Istoria reală a secolului XX nu au fost altceva decât iluzii. Adevărata istorie este narațiunea ideală a prof. Dughin, pe care aceste evenimente au ascuns-o în mod malițios.

1. *Ibid.*

Pentru ca ipoteza unui „război al continentelor“ să aibă vreo viabilitate istorică, ar trebui să se demonstreze măcar că războaiele dintre puterile terestre și maritime au fost mai frecvente sau că au avut consecințe mai importante decât alte războaie, mai ales decât cele dintre puterile terestre între ele și cele maritime între ele. Însă cu greu se vor găsi în Istoria rusă războaie mai vaste și fertile în consecințe decât invadarea Rusiei de către Franța și Germania – două puteri terestre, conform lui Haushofer și Dughin – sau decât războiul dintre Rusia și Japonia, puteri terestre, de asemenea, potrivit acelorași autori.

Dacă simpla existență a unui „război al continentelor“ este o ipoteză care se risipește în vânt, și mai himerică ar fi încercarea de a demonstra existența conspirațiilor permanente din spatele său, ca să nu mai vorbim de existența, de-a lungul mileniilor, a organizațiilor secrete implicate în acest demers – un „Ordin Atlantic“ împotriva unui „Ordin Eurasiatic“. Prof. Dughin se eschivează de la o confruntare de acest tip prin folosirea alternativă a termenilor între ghilimele și fără, denotând fie o simplă figură de stil, fie prezumția existenței concrete a organizațiilor menționate. Astfel, el este liber să raționeze ca și când organizațiile ar exista cu adevărat, extrăgând de aici cele mai îndrăznețe concluzii, după cum, dacă ar fi pus la zid să aducă probe concrete, s-ar dezice în fața dificultății, susținând că numele organizațiilor erau doar figuri de stil folosite pentru a desemna convergența spontană și nepremeditată a acțiunilor „tuturor celor care își dau silința“ pentru cauza atlantistă sau eurasiatică, chiar și dacă își imaginau că făceau un lucru complet diferit (luptau pentru interese pur naționale, pentru bani, pentru propovăduirea credinței, spre exemplu).

Confuzia dintre unitatea anticipată de un plan și unitatea retroactivă a relatării istorice este aici mai mult decât evidentă.

Din pricina confuziei în care se află, ideea „eurasiatică“ rămâne suspendată în aer ca un nor clarobscur, fascinând audiența cu forța unui discurs poetico-retoric împodobit cu o falsă sclipire științifică.

Proba cea mai importantă că ea nu servește drept concept științific este însăși descrierea blocului eurasiatic actual, așa cum apare în declarațiile prof. Dughin. Acest bloc cuprinde, conform domniei sale, în mod esențial Rusia, China și țările islamice. Îmi permit să citez aici ceea ce am scris privitor la subiect cu câteva luni în urmă:

> Cei trei agenți principali ai procesului de globalizare, așa cum am putut remarca în articolul anterior, nu sunt specii ale aceluiași gen: unul este un grup de guverne, celălalt o comunitate internațională de miliardari, cel de-al treilea o cultură religioasă fără frontiere, răspândită chiar pe teritoriu inamic.
>
> Numai primul poate fi descris în termenii uzuali ai geopoliticii, însă, în măsura în care proiectul Imperiului Rus se amplifică în „Imperiu Eurasiatic“, orice încercare de a-l defini geopolitic se lovește de obstacole insurmontabile. Odată ce dominația eurasiatică include și Islamul, ajunge să fie comic cum marele strateg rus Aleksandr Dughin prezintă disputa pentru putere în lume ca pe o luptă între „imperii terestre“ și „imperii maritime“, clasificând „Eurasia“ în primul grup și SUA în cel de-al doilea. Pe de-o parte, Islamul, după ce a ocupat cu mare ușurință teritoriile vecine, a obținut o reprezentare mondială în special ca putere maritimă. Deja în cea de-a doua jumătate a secolului IX – scrie Paolo Taufer în studiul său magnific *Espansionismo Islamico Ieri e Oggi* – „toate marile căi maritime erau controlate în fapt de musulmani: de la strâmtoarea Gibraltar până la Marea Chinei, de la porțile Egiptului care comunică cu Marea Roșie până la cele ale Siriei“. Cât despre Rusia însăși (URSS la vremea respectivă), puterea sa în secolul XX s-a bazat

mai puțin pe forța trupelor militare și mai mult pe prezența activă a Partidului Comunist și a serviciului secret sovietic în toate națiunile și continentele. Nu a fost nimic „terestru“ în expansiunea tentaculară a Kremlinului în Africa sau în America Latină. Nu pot să cred că soldații lui Nikita Hrușciov au adus pe jos rachetele pe care le-au instalat în Cuba în 1962. Lupta între Pământ și Mare nu e nici măcar un simbol, de vreme ce simbolul funcționează doar când antrenează, sintetic, o mulțime de fapte reale, și nu ficțiuni. Imperiul Eurasiatic nu este un simbol, ci un mit sorelian – este același lucru cu a spune: un zăhărel imens, o invenție hipnotică concepută pentru a pune milioane de idioți pe drumul unui viitor care nu va fi niciodată ceea ce promite.

Dacă misiunea intelectualului în vremuri confuze este să spună lucrurilor pe nume, să exorcizeze cuvintele goale și să înlocuiască sloganurile stupefiante cu o reprezentare exactă a situației, „eurasiatiștii“ eșuează jalnic în îndeplinirea datoriei lor. Singurul lucru pe care îl pot invoca drept circumstanță atenuantă este că strategii celorlalte două blocuri globalizatoare s-au remarcat și ei mai puțin prin realism, cât prin capacitatea extraordinară de a ascunde lumea în spatele proiecției intereselor lor.[1]

1. „Geringonça hipnótica“, *Diário do Comércio* (São Paulo), 7 martie 2011, reprodus la http://www.olavodecarvalho.org/semana/110307dc. html.